UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2025 Bc. Marek Brokeš

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Analýza dopadů průmyslových zón ve vybraném regionu

Diplomová práce

2025 Bc. Marek Brokeš

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	**Bc. Marek Brokeš**
Osobní číslo:	**E23932**
Studijní program:	**N0488A050008 Řízení rozvoje obcí a regionů**
Téma práce:	**Analýza dopadů průmyslových zón ve vybraném regionu**
Zadávající katedra:	**Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je provedení analýzy dopadů vybraných průmyslových zón, zjištění vyhodnotit a definovat doporučení. Student se zaměří zejména na dopady průmyslových zón různými subjekty.

Osnova:
- Role průmyslových zón v regionálním rozvoji.
- Charakteristika regionu a vybraných průmyslových zón.
- Analýza dopadů zón.
- Závěry, doporučení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 50 stran**
Rozsah grafických prací: **–**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. 3. vyd. , přepracované a doplněné. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. 2020. ISBN 978-80-246-4566-7.

MAŘÍK, Vladimír. 2016. *Průmysl 4.0: výzva pro Českou republiku*. Praha: Management Press. 2016. ISBN 978-80-7261-440-0.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+*. [online]. 2019. Dostupné z: https://mmr.gov.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d--cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf

PIKE, Andy, Andrés RODRÍGUEZ-POSE a John TOMANEY. *Local and regional development*. Abingdon: Routledge. 2006. ISBN 0-415-35717-9.

WEBER, Barbara a Hans Wilhelm ALFEN. *Infrastructure as an asset class: investment strategies, project finance and PPP*. Chichester: John Wiley. 2010. ISBN 978-0-470-68570-9.

Vedoucí diplomové práce: **prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání diplomové práce: **1. září 2024**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2025**

L.S.

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

doc. Ing. Viktor Prokop, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2024

Prohlašuji:

Práci s názvem Analýza dopadů průmyslových zón ve vybraném regionu jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 09. 07. 2025

Bc. Marek Brokeš v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych tímto poděkoval svému vedoucímu diplomové práce, prof. Ing. Janu Stejskalovi, Ph.D., za jeho odborné vedení, vstřícnost a cenné připomínky, které mi věnoval v průběhu zpracování diplomové práce. Poděkování dále patří regionální kanceláři CzechInvest, zejména Mgr. Tomáši Tázlarovi a Ing. Michalu Turečkovi, za poskytnutí odborné podpory při psaní této práce. V neposlední řadě směřuje mé poděkování rodině a blízkým za podporu a pomoc po dobu studia.

ANOTACE

Diplomová práce se zabývá analýzou dopadů průmyslových zón v regionu Nový Bydžov a Červený Kostelec. Hlavním cílem je vyhodnotit dopady průmyslových zón z hlediska zvolených indikátorů, politického smýšlení a veřejného mínění. Nejprve je pozornost věnována regionálnímu rozvoji, kde jsou vymezeny teoretické přístupy. Dále je popsána regionální politika a její nástroje. Pozornost je věnována také pojmu průmyslová zóna. V neposlední řadě jsou definovány regiony Nový Bydžov a Červený Kostelec. Práce je zakončena analýzou zaměřenou na tři oblasti – analýzu zvolených indikátorů, politického smýšlení a veřejného mínění. V závěru práce jsou formulovány hlavní poznatky a doporučení.

KLÍČOVÁ SLOVA

regionální rozvoj, regionální politika, region, nástroje regionální politiky, průmyslová zóna

TITLE

Analysis of the Impacts of Industrial Zones in a Selected Region

ANNOTATION

The thesis focuses on analyzing the impacts of industrial zones in the region of Nový Bydžov and Červený Kostelec.The main objective is to evaluate the effects of industrial zones in terms of selected indicators, political attitudes, and public opinion. The thesis initially concentrates on regional development, outlining the theoretical approaches. It then describes regional policy and its instruments. Attention is also given to the concept of industrial zones. Furthermore, the regions of Nový Bydžov and Červený Kostelec are defined. The thesis concludes with an analysis focused on three areas – the evaluation of selected indicators, political attitudes, and public opinion. The final part of the thesis presents key findings and recommendations.

KEYWORDS

regional development, regional policy, region, regional policy instruments, industrial zone

OBSAH

SEZNAM OBRÁZKŮ 9
SEZNAM TABULEK 11
ÚVOD 12
1 TEORIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE 13
1.1 TEORETICKÉ PŘÍSTUPY REGIONÁLNÍHO ROZVOJE 14
1.1.1 Neoklasický přístup 15
1.1.2 Keynesiánský přístup 15
1.1.3 Neomarxistický přístup 16
1.1.4 Neoliberální přístup 16
1.1.5 Institucionální přístup 17
1.2 REGIONÁLNÍ POLITIKA 24
1.2.1 Dělení regionální politiky 24
1.2.2 Cíl regionální politiky 26
1.2.3 Nástroje regionální politiky 28
2 PRŮMYSLOVÁ ZÓNA 40
2.1 DĚLENÍ PRŮMYSLOVÝCH ZÓN 41
2.2 DOPADY PRŮMYSLOVÝCH ZÓN 45
2.3 HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI DOPADŮ PRŮMYSLOVÝCH ZÓN 47
3 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH REGIONŮ 55
3.1 CHARAKTERISTIKA NOVÉHO BYDŽOVA 57
3.2 CHARAKTERISTIKA ČERVENÉHO KOSTELCE 62
4 ANALÝZA DOPADŮ PRŮMYSLOVÝCH ZÓN VE VYBRANÉM REGIONU 70
4.1 METODIKA PRÁCE 70
4.2 ANALÝZA ZVOLENÝCH INDIKÁTORŮ 74
4.2.1 Analýza indikátorů průmyslové zóny v Novém Bydžově 74
4.2.2 Analýza indikátorů průmyslové zóny v Červeném Kostelci 84
4.2.3 Komparace výsledků, závěry a doporučení 93
4.3 ANALÝZA POLITICKÉHO SMÝŠLENÍ O PRŮMYSLOVÉ ZÓNĚ 99
4.3.1 Analýza rozhovoru z Nového Bydžova 99
4.3.2 Analýza rozhovoru z Červeného Kostelce 102
4.3.3 Komparace rozhovorů a závěry 105
4.4. ANALÝZA VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ O PRŮMYSLOVÉ ZÓNĚ 107
4.5 SHRNUTÍ ZJIŠTĚNÝCH SKUTEČNOSTÍ A DOPORUČENÍ 117
ZÁVĚR 119
POUŽITÁ LITERATURA 121
SEZNAM PŘÍLOH 131

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Dodávky faktorů a růst regionální produkce 15
Obrázek 2 Struktura regionálních inovačních systémů 20
Obrázek 3 Model Triple helix 21
Obrázek 4 Dodavatelská síť výrobce tenisových míčů Dunlop Slazenger 23
Obrázek 5 Vývoj přímých zahraničních investic v ČR v miliardách Kč v letech 1998–2023 31
Obrázek 6 Realizované projekty dle sektoru v letech 1998–2025 34
Obrázek 7 Kategorie subjektů v klastru 37
Obrázek 8 Mapa Královehradeckého kraje 55
Obrázek 9 Vývoj počtu obyvatel v Královehradeckém kraji mezi roky 2017–2024 56
Obrázek 10 Vývoj hrubého domácího produktu v Královehradeckém kraji v Kč mezi roky 2017–2023 56
Obrázek 11 Vývoj obecné míry nezaměstnanosti v % mezi roky 2017–2024 57
Obrázek 12 Vývoj průměrné měsíční hrubé mzdy v Kč mezi roky 2017–2024 57
Obrázek 13 Geografická poloha Nového Bydžova 58
Obrázek 14 Vývoj počtu obyvatel v Novém Bydžově mezi roky 1991–2024 58
Obrázek 15 Vývoj míry nezaměstnanosti v Novém Bydžově v % mezi roky 2016–2021 58
Obrázek 16 Průmyslová zóna Nový Bydžov 60
Obrázek 17 Geografická poloha Červeného Kostelce 63
Obrázek 18 Vývoj počtu obyvatel v Červeném Kostelci mezi roky 1991–2024 63
Obrázek 19 Vývoj míry nezaměstnanosti v Červeném Kostelci v % mezi roky 63
Obrázek 20 Průmyslová zóna Červený Kostelec 66
Obrázek 21 Počet zaměstnaných v průmyslové zóně v porovnání s počtem ve městě 74
Obrázek 22 Průměrné mzdy v Průmyslové zóně a v kraji 76
Obrázek 23 Poměr dojíždějících a místních pracovníků jednotlivých firem 77
Obrázek 24 % zastoupení dojíždějících a místních zaměstnanců v celé průmyslové zóně 77
Obrázek 25 Průmyslová zóna v Novém Bydžově z hlediska třídy ochrany 78
Obrázek 26 Rozdělení daňových příjmů dle příjemce příjmu 80
Obrázek 27 Daň z nemovitých věcí v závislosti na místním koeficientu v Novém Bydžově 81
Obrázek 28 Příspěvky do Nadačního fondu mezi roky 2020–2023 82
Obrázek 29 Vyjádření % zastoupení přispěvovatelů do fondu mezi roky 2020–2023 82
Obrázek 30 Počet zaměstnaných v průmyslové zóně v porovnání s počtem ve městě 84
Obrázek 31 Průměrné mzdy v Průmyslové zóně a v kraji 86
Obrázek 32 Poměr dojíždějících a místních pracovníků jednotlivých firem 87
Obrázek 33 % zastoupení dojíždějících a místních zaměstnanců v celé průmyslové zóně 88
Obrázek 35 Průmyslová zóna v Červeném Kostelci z hlediska třídy ochrany 88
Obrázek 36 Průmyslová zóna v kontextu ochrany vodních toků 89
Obrázek 37 Rozdělení daňových příjmů dle příjemce příjmu 90
Obrázek 38 Daň z nemovitých věcí v závislosti na místním koeficientu v Červeném Kostelci 91
Obrázek 39 Odpovědi respondentů na otázku „Jak dlouho bydlíte v této oblasti?“ 108
Obrázek 40 Odpovědi respondentů na otázku „Jak daleko bydlíte od průmyslové zóny?“ 108
Obrázek 41 Odpovědi respondentů na otázku " Jste spokojeni s existencí průmyslové zóny ve vaši obci?" 109
Obrázek 42 Odpovědi respondentů na otázku „Pracuje nebo pracoval jste (i někdo z Vaší rodiny) ve firmách zasídlených v průmyslové zóně?“ 109

Obrázek 43 Odpovědi respondentů na otázku „Jak hodnotíte celkový vliv průmyslové zóny na kvalitu života v obci?“ 110
Obrázek 44 Odpovědi respondentů na otázku „Všímáte si nárůstu dopravního provozu v obci z důvodu existence průmyslové zóny?“.....112
Obrázek 45 Odpovědi respondentů na otázku „Vnímáte zvýšený hluk v obci v souvislosti s průmyslovou zónou?“.....113
Obrázek 46 Odpovědi respondentů na otázku „Jakým způsobem podle vás činnost průmyslové zóny přispívá k rozvoji obce?“ 114

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Vývojové etapy teorií regionálního rozvoje a regionální politiky 14
Tabulka 2 Komparace tradičního regionu s učícím se regionem 19
Tabulka 3 Nástroje regionální politiky 30
Tabulka 4 Dopady přímých zahraničních investic 32
Tabulka 5 Mezinárodní typologie průmyslových zón 42
Tabulka 6 Kategorie průmyslových zón dle ekonomické činnosti 43
Tabulka 7 Strategické průmyslové zóny v České republice 45
Tabulka 8 Pozitivní dopady průmyslových zón na region 46
Tabulka 9 Ukazatele měření dopadů průmyslových zón 50
Tabulka 10 Charakteristika zvolených indikátorů 54
Tabulka 11 Registrované podnikatelské subjekty dle převládající ekonomické aktivity v Novém Bydžově v roce 2024 59
Tabulka 12 Firmy zasídlené v průmyslové zóně 61
Tabulka 13 Registrované podnikatelské subjekty dle převládající ekonomické aktivity v Červeném Kostelci v roce 2024 65
Tabulka 14 Přehled počtu ekonomických subjektů v Červeném Kostelci v letech 2013–2019 66
Tabulka 15 Firmy zasídlené v průmyslové zóně 67
Tabulka 16 Charakteristika subjektů základního souboru v Novém Bydžově 71
Tabulka 17 Charakteristika subjektů základního souboru v Červeném Kostelci 72
Tabulka 18 Podíl na zaměstnanosti v průmyslové zóně v % 75
Tabulka 19 Data potřebná pro výpočet vyjmutí půdy z půdního fondu 79
Tabulka 20 Příspěvky firem z průmyslové zóny na podporu regionu 83
Tabulka 21 Firmy zasídlené v průmyslové zóně 85
Tabulka 22 Data potřebná pro výpočet ceny za vyjmutí půdy z půdního fondu 89
Tabulka 23 Příspěvky firem z průmyslové zóny na podporu regionu 92

ÚVOD

Průmyslové zóny představují významný nástroj regionální politiky a samotného regionálního rozvoje, který podporuje rozvoj regionů prostřednictvím různorodých mechanismů. Díky průmyslovým zónám dochází k přilákání domácích i zahraničních investic, tvorbě nových pracovních míst, zlepšení kvality infrastruktury a celkovému zvýšení hospodářské prosperity v daném regionu. Tento proces nejen stimuluje ekonomický růst, ale také přispívá k sociální stabilitě a zvyšuje životní úroveň obyvatel.

V posledních desetiletích došlo v České republice k intenzivní podpoře vzniku průmyslových zón, a to jak na národní, tak i regionální úrovni. Tato podpora se projevuje prostřednictvím různých finančních pobídek, daňových úlev a investic do infrastruktury, které usnadňují vstup investorů na trh a zajišťují optimální podmínky pro jejich podnikání.

Cílem práce je provedení analýzy dopadů vybraných průmyslových zón, zjištění vyhodnotit a definovat doporučení. Pozornost je věnována zejména dopadům průmyslových zón různými subjekty.

Práce je rozdělena do čtyř dílčích částí. První část je zaměřena na teorii regionálního rozvoje. V úvodu této části je definován pojem regionální rozvoj a pojmy, které s ním úzce souvisí. Dále jsou rozebrány základní teoretické přístupy regionálního rozvoje. Významná pozornost je věnována i regionální politice a jejím cílům. Důraz je kladen zejména na jednotlivé nástroje regionální politiky, jelikož průmyslová zóna je jedním z jejich nástrojů. V neposlední řadě je prostor věnován samotné regionální politice Evropské unie a regionální politice České republiky. Druhá část diplomové práce je věnována pojmu průmyslová zóna a také pojmům s ní související. Nejprve je definován samotný pojem průmyslová zóna, dále pak členění průmyslových zón a jednotlivé dopady průmyslové zóny. Významná pozornost je věnována měření dopadů průmyslové zóny a jejich indikátorům, které napomáhají identifikovat efektivnost průmyslových zón. Třetí část diplomové práce se zabývá vymezením vybraných regionů Nový Bydžov a Červený Kostelec. V této části jsou zmíněny obecné informace, jako jsou základní demografické, geografické a ekonomické údaje o vybraných regionech. V závěru této části je prostor věnován charakteristice vybraných průmyslových zón. Závěrečná část diplomové práce se věnuje samotné analýze dopadů vybraných průmyslových zón v Novém Bydžově a Červeném Kostelci. V této části jsou interpretovány výsledky zkoumání a formulována doporučení pro dané regiony.

1 TEORIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

Pike a kol. (2016) ve své knize uvádí, že pojem regionální rozvoj se od 60. a 70. let 20. století staví do popředí jako důležitá činnost národních i regionálních politik po celém světě. V této době je regionální a místní rozvoj výrazně přetvořen změnami v hospodářské činnosti a stává se značně náročnějším vědním oborem. Tento problém nabývá stále více globálního rozměru. Pro některé regiony je klíčovou výzvou snaha o zvýšení prosperity, zlepšení blahobytu a růst životní úrovně.

Regionální a místní rozvoj se dle Pika a kol. (2016) zabývá a řeší klíčové otázky:

- Jaké jsou principy a hodnoty, které formují definici a strategii regionálního rozvoje?
- Jaké jsou koncepční a teoretické rámce napomáhající interpretaci regionálního rozvoje?
- Jaké jsou hlavní nástroje regionálního rozvoje?
- Jak se regiony snaží ovlivnit svůj rozvoj v praxi?
- Jaké druhy regionálního rozvoje by měly být sledovány?

Definici regionálního rozvoje vymezuje Stejskal a Kovárník (2009) jako cílevědomou a kontrolovanou činnost regionálních aktérů směřující k zajištění ekonomického růstu, zlepšení místní sociální úrovně a prospěchu environmentální kvality spravovaného území. Vymezení definice regionálního rozvoje lze také nalézt v zákoně č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje. Pojem je vymezen jako dynamický a vyvážený rozvoj území se zřetelem na kvalitu života a životního prostředí s cílem přispět ke snížení regionálních rozdílů a zároveň umožnit využití místního potenciálu pro zvýšení sociální a hospodářské úrovně jednotlivých regionů. Z obou výše zmíněných definic vyplývá, že regionální rozvoj je zaměřen na správu daného území aktéry působícími na tomto území s cílem zlepšit celkovou ekonomickou, sociální a environmentální úroveň daného území.

Pro správné pochopení definice regionálního rozvoje je potřebné vymezit území, na kterém regionální rozvoj probíhá. Územím lze chápat **region**. Aktivita vymezující region se nazývá regionalizace. Encyklopedický portál Britannica (2025) uvádí, že region v kontextu sociálních věd představuje soudržnou oblast, která vykazuje homogenitu v definovaných kritériích a je odlišena od sousedních oblastí či regionů na základě těchto charakteristik. Jedná se o konstrukt, jenž vzniká výběrem relevantních rysů pro konkrétní problém, zatímco ostatní aspekty jsou považovány za irelevantní. Region se liší od pojmu „oblast“, který je širší a obvykle označuje jakoukoli část povrchu Země. Hranice oblastí jsou stanoveny arbitrárně, přičemž slouží především praktickým účelům. Naopak regionální hranice jsou určovány

homogenitou a vnitřní soudržností dané části. Obdobné definice uvádí i Kraftová a kol. (2016), jež uvádějí, že region lze spojovat s prostorovým vymezením určité entity, jež je určována na základě definujícího atributu, který ji odlišuje od svého okolí.

1.1 Teoretické přístupy regionálního rozvoje

Wokoun a kol. (2008) říká, že teorie regionálního rozvoje představují systematický přístup k objasnění vlivu základních faktorů, aktérů, mechanismů a dalších vzájemných vazeb, které ovlivňují rozvoj regionů. Jejich význam spočívá nejen v prohlubování teoretického porozumění dané problematice, ale také ve vytváření odborného základu pro formulaci regionálních politik a rozvojových strategií. Z tohoto důvodu mají tyto teorie jak poznávací, tak aplikační hodnotu v rámci praktické regionální praxe.

Tabulka 1 Vývojové etapy teorií regionálního rozvoje a regionální politiky

Obecný přístup	Převažující teorie regionálního rozvoje	Regionální politika
Neoklasický (1920–1940)	Konvergenční teorie (zejména tzv. neoklasické modely)	Základní koncept – „dělníci za práci“, byly používány nástroje zvyšující mobilitu pracovních sil
Keynesiánský (1950–1975)	Divergenční teorie (např. teorie kumulativních příčin, teorie pólů růstu)	„práce za dělníky“, nástroje podporující příliv investic ze soukromého i veřejného sektoru do problémových regionů (investiční dotace, relokace institucí)
Neomarxistický (1970–1985)	Divergenční teorie (např. teorie nerovné směny)	Návrhy na opatření neomarxisté zpravidla neformulovali; v některých socialistických zemích byla regionální politika velmi účinná (např. bývalé ČSR), ale za cenu ztráty ekonomické výkonnosti a vnější konkurenceschopnosti státu
Neoliberální (1975–)	Konvergenční i divergenční teorie (např. nová teorie růstu, teorie závislosti na ušlé cestě)	„podpora lokální iniciativy“, podpora malých a středních firem, decentralizace kompetencí, deregulační opatření
Institucionální (1980–)	Divergenční teorie (např. teorie výrobních okrsků, teorie učících se regionů, teorie regionálních inovačních systémů)	„spolupráce a inovace“, podpora malých a středních firem, šíření inovací, networking, gradualistická proměna místních institucí založená na důvěře a učení

Zdroj: vlastní zpracování dle Blažka a Uhlíře (2020)

Teoretických přístupů k regionálnímu rozvoji je vytvořen značný počet, jak uvádí Blažek a Uhlíř (2020), lze je však rozdělit do dvou skupin. První je skupina, do níž jsou zařazovány konvergenční teorie, které se snaží vyrovnávat rozdíly mezi jednotlivými regiony. Druhá skupina je tvořena divergenčními teoriemi, jejichž zastánci se domnívají, že vývojem

dochází ke zvětšování regionálních rozdílů. Hlavní rozdíl mezi skupinami spočívá v tom, zda je větší význam přiznáván mechanismům a procesům vedoucím k vyrovnávání, nebo jestli je markantnější význam přikládán mechanismům vedoucím k větší diferenciaci.

1.1.1 Neoklasický přístup

Neoklasická teorie představuje dle Wokouna a kol. (2008) mikroekonomický přístup, který se soustředí na analýzu rozhodování jednotlivých ekonomických subjektů, jako jsou jednotlivci, domácnosti či firmy, v rámci tržního prostředí. Tento teoretický směr vychází ze zjednodušených předpokladů, mezi něž patří racionální chování aktérů a jejich dokonalá informovanost, dokonalá mobilita a dělitelnost výrobních faktorů či existence dokonalé konkurence. V kontextu regionálního rozvoje neoklasická teorie předpokládá, že socioekonomický systém má tendenci samovolně směřovat k rovnovážnému stavu. Regionální disparity nejsou v rámci této teorie explicitně řešeny a nezaměstnanost je interpretována jako důsledek nedostatečné mobility pracovní síly.

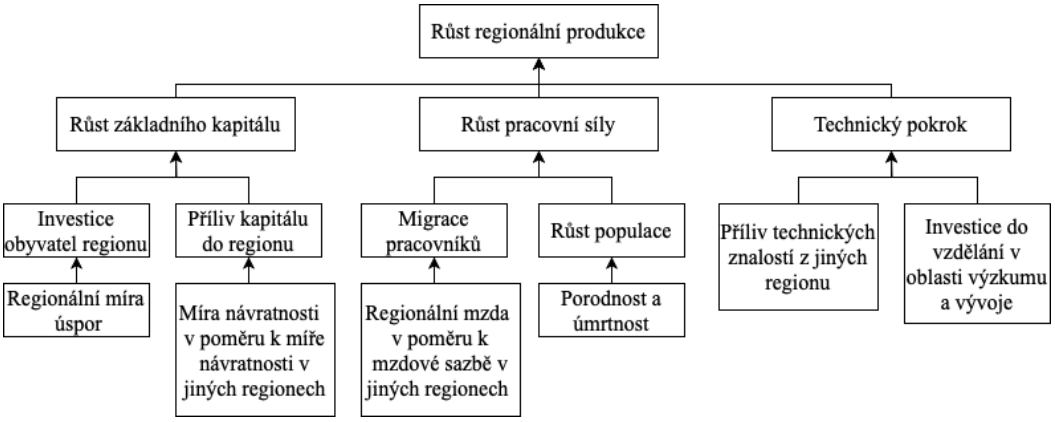

Obrázek 1 Dodávky faktorů a růst regionální produkce

Zdroj: vlastní zpracování dle Pika a kol. (2016)

Pike a kol. (2016) definují v neoklasickém přístupu regionální rozvoj jako rozvoj definovaný dlouhodobým snižováním prostorových rozdílů mezi regiony v ekonomické produkci a v příjmech na jedince. Regionální ekonomický růst je definován jako růst určující ekonomický příjem a sociální blahobyt. Armstrong a Taylor (2006) určují, že růst regionální produkce je vysvětlován na základě růstu výrobních faktorů (zásoba kapitálu, pracovní síly a technologie). Obrázek 1 znázorňuje determinanty růstu regionální produkce.

1.1.2 Keynesiánský přístup

Keynesiánský přístup se zaměřuje na růst vedený poptávkou, na rozdíl od neoklasického přístupu, jenž je zaměřen na růst vedený nabídkou. Blair a Carroll (2009) dále uvádí, že hlavní

myšlenkou tohoto přístupu je růst regionu zapříčiněný nárůstem nabídky místních zdrojů či efektivnější nakládání se stávajícími zdroji. Tento model dle Pika a kol. (2016) pracuje s nedokonalostí v oblasti informací, mobility a konkurence. Subjekty mají nedokonalé informace, výrobní faktory jsou nedokonale mobilní v časovém horizontu i prostoru a tržní konkurence je ovlivněna nedokonalou rovnováhou mezi kupujícím a prodávajícím. Z tohoto důvodu jsou ceny nepružné a brání dosažení rovnováhy na trhu.

Keynesiánská teorie se ve svém přístupu k regionálnímu rozvoji zaměřuje dle Pika a kol. (2016) na zlepšování a snižování regionálních rozdílů v růstu. Tato teorie reaguje na kritiku neoklasického přístupu, a proto klade důraz na pochopení a vysvětlení regionální divergence. Klade si otázku, proč rozdíly v růstu mezi regiony přetrvávají a v průběhu času se reprodukují. Hlavní myšlenkou tohoto přístupu je keynesiánský koncept nerovnováhy a nestability v kapitalistických ekonomikách. Trhy jsou vnímány jako faktor spíše prohlubující než snižující prostorové rozdíly v ekonomikách.

1.1.3 Neomarxistický přístup

Blažek a Uhlíř (2020) zmiňují, že tento přístup přistupuje k nerovnoměrnému regionálnímu rozvoji, jako k prostorovému rozměru skládající se ze strukturálních a sociálních nerovností kapitalistického systému. Rozdílná rychlost ekonomického růstu je připisována nestabilitě kapitalismu a zásahům státu na snížení rozdílů. Neomarxistický přístup je považuje za neúčinné z důvodu, že řeší pouze důsledky nikoliv příčiny. Dle neomarxistů je potřeba řešit regionální problémy na národní nebo nadnárodní úrovni namísto lokální regionální úrovně. Pike a kol. (2016) zmiňují, že tento přístup vysvětluje prostorové dělby práce. Umisťování výrobních činností do různých regionů není náhodné, ale odráží strukturální nerovnosti v rámci kapitalistického systému, který vytváří centra a okrajové oblasti. Centra generují pracovní místa vyšší úrovně s vyšší mírou kontrolní funkce. Okrajové oblasti pak vytváří místa s nižší mírou správy a výroby.

1.1.4 Neoliberální přístup

Teorie závislosti na ušlé cestě představuje koncept, který je dle Clarka, Traceyho a Lawton Smitha (2003) determinován na základě historických rozhodnutí, událostí a institucionálního uspořádání, jež významně ovlivňují současný a budoucí vývoj ekonomických a sociálních systémů. Tento koncept zdůrazňuje, že jednou zvolená trajektorie vývoje (např. technologická volba, lokalizace výroby nebo institucionální rámec) může vést k pozitivní zpětné vazbě, která posiluje původní směr a činí jeho opuštění nákladným nebo

obtížným. V ekonomické geografii se často projevuje v přetrvávání regionálních struktur, jako jsou průmyslové oblasti, které si udržují svou konkurenceschopnost díky nahromaděným znalostem, sítím a místně specifickému kapitálu.

Zároveň však podle Clarka, Traceyho a Lawton Smitha (2003) koncept upozorňuje na rizika tzv. uzamčení (lock-in efekt), kdy se regiony nebo firmy stávají příliš závislými na jedné vývojové dráze, což může omezit jejich schopnost inovace a adaptace na měnící se podmínky. V kontextu globalizace a evropské integrace může být taková rigidita nevýhodná, protože brání flexibilní reakci na nové konkurenční tlaky. Závislost na ušlé cestě tak představuje jak analytický nástroj pro pochopení regionální diferenciace, tak i výzvu pro tvůrce politik, kteří musí zvažovat, kdy podporovat stávající trajektorie a kdy usilovat o jejich překonání.

K neoliberálním přístupům patří dle Blažka a Uhlíře (2020) **teorie endogenního růstu**. Ta se zaměřuje hlavně na význam informací, znalostí, technologií a inovací v souvislosti s jejich šířením. V tomto přístupu jsou ekonomický růst a konkurenceschopnost definovány na základě lidského kapitálu, znalostí, inovací, technologií a s nimi spojených rostoucích výnosů. Základní odlišnost oproti neoklasickému přístupu spočívá v přisuzování významné role institucím, jako je např. ochrana duševního vlastnictví a vzdělávací systém, jelikož se jedná o instituce, které významným způsobem ovlivňují vznik znalostí.

Teorie endogenního růstu na rozdíl od neoklasické teorie uznává roli lidského kapitálu a technologií jako endogenního faktoru, což uvádí i Blažek a Uhlíř (2020). Jedná se tedy o faktor, který nevzniká nahodile, ale musí být cíleně produkován za pomoci zdrojů. Technologický pokrok a inovace se zohledňují v rámci nově zavedeného výrobního faktoru. K tradičním výrobním faktorům práce a kapitálu se připojuje nový výrobní faktor, kterým je lidský kapitál. Připojením výrobního faktoru lidského kapitálu dochází ke zvyšování produktivity výrobních faktorů práce a kapitálu. Na základě této teorie lze říct, že umožňuje dlouhodobý generovaný růstový proces. Teorie připouští konvergenci, ale i divergenci. Toto připuštění vyplývá z charakteru a prosazení inovací a vylepšení procesů, a také z rozvoje lidského kapitálu. O jaký typ se jedná, však teorie zodpovědět nemůže. Vyhodnocování se poté provádí na základě empirické analýzy.

1.1.5 Institucionální přístup

Institucionální přístupy se dle Nelsona (1998) zaměřují na tři klíčové oblasti, kterým nebyla v předchozích teoriích věnována dostatečná pozornost. První oblastí jsou technologie a technologické inovace. Nelson definuje, že inovace, proces učení a nalézání nových řešení

vede k neustálému narušování tržní rovnováhy. Druhou významnou oblastí je samotné pojetí firmy. V této oblasti je dle Nelsona věnováno málo pozornosti samotnému pochopení principů firmy. Nelson principy uvažuje fungování firmy, konkurenci a jejich vztahy, subdodavatele a formu komunikace s nimi. V neposlední řadě se zaměřuje na individuálnost firem ve vnitropodnikové organizaci práce. Třetí oblast se zaměřuje na instituce v nejširším slova smyslu. Definice instituce je v nejširším možném vyjádření. Jedná se o tzv. instituce s adresou, jako jsou např. firmy a odborné organizace, dále se jedná o legislativu a v neposlední řadě o zvyklosti a hodnoty. Vymezení těchto oblastí je klíčové pro další institucionální přístupy a jejich zaměření se převážně soustředí na neekonomické faktory.

Jednou z institucionálních teorií je **teorie učících se regionů**. Učící se regiony jsou dle Prokopa a Stejskala (2018) jedním z nejefektivnějších inovačních prostředí. Učící se regiony jsou definovány jako regiony, kde se vytvářejí znalosti a probíhá proces učení. Region je definován jako prostor, který je příjemcem, ale i uložištěm myšlenek a znalostí, sloužící jako prostředí podporující tok znalostí, myšlenek a učení. Znalosti, inovace a učení napomáhají růstu konkurenceschopnosti. Růst konkurenceschopnosti pak napomáhá zvětšování blahobytu obyvatel. Této skutečnosti lze docílit za pomoci nepřetržitého vzdělávání obyvatel, které bude mít za následek zvyšování jejich kvalifikace a samotného potenciálu. Důležitým momentem je vnímání spolupráce jako přirozené a klíčové aktivity.

Významným prvkem učícího se regionu je rozsáhlejší počet podniků s podobným zaměřením a přítomnost výzkumných institucí. Při přítomnosti propojení těchto subjektů a rozvoji interakcí v oblasti vědy a výzkumu dochází k nárůstu počtu inovací, ale i k nárůstu kvality vědy a výzkumu. Učící se regiony jsou významné díky procesům, které probíhají mezi jednotlivými subjekty. Mezi procesy patří dle Prokopa a Stejskala (2018, str. 252):

- *„Tvorba a kultivace kompetencí k výkonu práce (lidský kapitál), a to na individuální, institucionální a regionální úrovni;*
- *Organizační procesy vedoucí ke spolupráci (strukturální kapitál) a rozšíření znalostí (kvalifikované pracovní síly) a know-how mezi organizace v regionu;*
- *Tvorba regionálního know-how (sociální kapitál).“*

Tabulka 2 Komparace tradičního regionu s učícím se regionem

Kritérium	Tradiční region	Učící se region
Podstata konkurenceschopnosti	Komparativní výhody založené na přírodních zdrojích a fyzické pracovní síle	Udržitelná výhoda založená na tvorbě znalostí a kontinuálním zlepšování
Produkční systém	Masová produkce, v níž je fyzická práce zdrojem produkce přidané hodnoty, oddělení inovací a produkce	Znalostně založené produkční procesy, v nichž průběžně dochází k tvorbě produktů, zdrojem přidané hodnoty jsou znalosti a dochází k syntéze mezi inovačními a produkčními procesy
Dodavatelsko-odběratelské vztahy	Příkazový systém	Dodavatelé a odběratelé jsou společně propojeni sítí, z níž vznikají i inovační podněty
Pracovníci	Pracovníci s nízkou kvalifikací stimulováni mzdou (Taylorův model řízení)	Vysoce kvalifikovaní pracovníci, průběžné vzdělávání a trénování
Otevřenost	Spíše uzavřený podnik	Otevřený, globálně orientovaný podnik
Řízení	Příkazy a kontroly ve vztahu podřízený a nadřízený	Vzájemně závislé vztahy, síťová organizační struktura, flexibilní rámec řízení

Zdroj: vlastní zpracování dle Prokopa a Stejskala (2018)

Mezi institucionální teorie patří i **teorie regionálních inovačních systémů**. Jedná se o teorii využívanou pro výzkum konkurenceschopnosti a výkonnosti inovací regionů, ale i pro podporu procesu učení v regionu. Asheim a Gertler (2009) definují regionální inovační systém jako skupinu firem, organizací, institucí a sítí, jež společně vytvářejí inovační kapacitu. Grillistsch a Asheim (2018) vysvětlují inovace jako výsledek vznikající na regionální úrovni za pomoci interaktivního procesu. Z tohoto důvodu definují závislost tvorby inovací na sociokulturním a institucionálním prostředí regionu.

Obrázek 2 znázorňuje **strukturu regionálních inovačních systémů**. Regionální inovační systém je dle Tödtlinga a Trippla (2005) zakotven v regionálním socioekonomickém a kulturním prostředí a je tvořen dvěma subsystémy. Prvním subsystémem je využití a aplikace znalostí, který zahrnuje firmy a jejich zákazníky, dodavatele, partnery a konkurenty. Seskupení těchto subjektů se označuje jako průmyslový klastr. Tento subsystém je propojen horizontálními i vertikálními sítěmi. Druhým subsystémem je systém vytváření a šíření znalostí. Tento subsystém tvoří různé organizace, které se podílejí na tvorbě znalostí. Klíčovou roli zde hrají výzkumné organizace, organizace poskytující technologie, jako jsou úřady pro udělování licencí a inovační centra, a dále vzdělávací instituce, například univerzity

a instituce odborného vzdělávání. Posledním klíčovým prvkem jsou organizace zajišťující pracovní sílu. V prostředí regionálního inovačního systému působí také političtí aktéři, kteří systém ovlivňují prostřednictvím svých strategií.

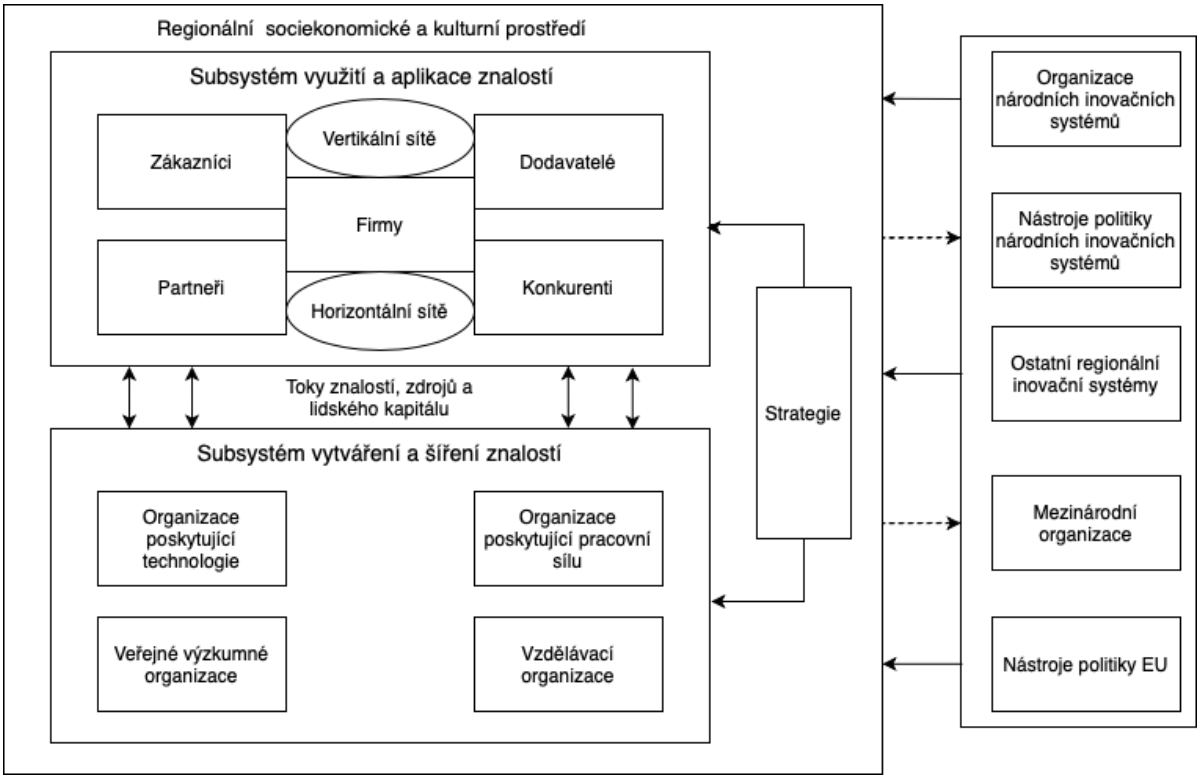

Obrázek 2 Struktura regionálních inovačních systémů

Zdroj: vlastní zpracování dle Tödtlinga a Trippla (2005)

Tödtling a Trippl (2005) zmiňují, že mezi subsystémy existují intenzivní interaktivní vazby, které fungují i uvnitř samotných subsystémů. Tyto vazby usnadňují tok a výměnu znalostí, zdrojů a lidského kapitálu. Regionální inovační systém se částečně překrývá s klastrem, nicméně jde o odlišný pojem. Klastr je součástí subsystému využití a aplikace znalostí, zatímco regionální inovační systém je širší pojem. V rámci regionálního inovačního systému zpravidla existuje více klastrů a více odvětví, přičemž instituce zde hrají významnější roli. Institucemi, jak již bylo uvedeno výše, jsou v tomto kontextu označovány organizace, pravidla, chování firem a aktérů podílejících se na tvorbě inovací. Regionální inovační systémy nejsou zcela soběstačné a zpravidla mají vazby na národní i mezinárodní aktéry a inovační systémy.

V rámci institucionálních přístupů k regionálnímu rozvoji představuje dle Etzkowitze (2003) model **Triple Helix** jeden z nejvlivnějších konceptů, který redefinuje vztahy mezi klíčovými aktéry inovačního systému (univerzity, firmy a vláda). Tento model, jak jej

formuloval Etzkowitz, vychází z předpokladu, že inovace již nejsou výsledkem lineárního přenosu znalostí z výzkumu do praxe, ale vznikají v rámci interaktivního a dynamického procesu, v němž se role jednotlivých institucí překrývají a vzájemně doplňují. Univerzity v tomto pojetí nepůsobí pouze jako vzdělávací a výzkumné instituce, ale aktivně vstupují do ekonomického prostoru prostřednictvím zakládání spin-off firem, transferu technologií a spolupráce s podnikatelským sektorem. Dochází tak k jejich transformaci na tzv. podnikatelské univerzity, které kombinují akademické a ekonomické funkce.

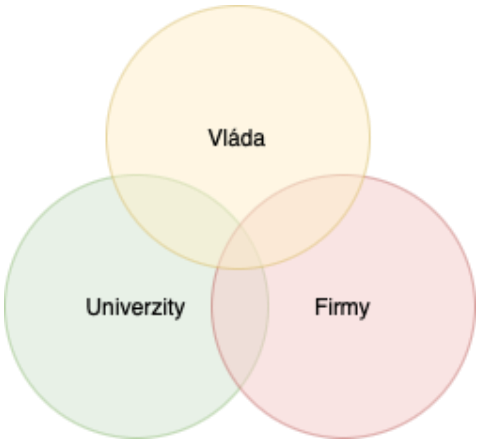

Obrázek 3 Model Triple helix

Zdroj: vlastní zpracování dle Prokopa a Stejskala (2018)

Etzkowitz (2003) dále určuje, že firmy se naopak stávají nejen uživatelem, ale i producentem znalostí, čímž se posiluje jejich schopnost inovovat a adaptovat se na měnící se podmínky. Vláda pak plní roli facilitátora, který vytváří institucionální rámec, stimuluje spolupráci a podporuje vznik inovačních infrastruktur. Model Triple Helix je tedy založen na koevoluci institucí, kde každá ze tří sfér (akademická, ekonomická a politická) přebírá částečně funkce těch ostatních, čímž vzniká hybridní prostor pro inovace. Tento přístup má zásadní význam pro regionální rozvoj, neboť podporuje vznik regionálních inovačních systémů, které jsou schopny generovat a udržovat znalostní dynamiku nezávisle na centrálních strukturách. Vzniká tak prostředí, kde se znalosti nejen vytvářejí, ale i efektivně přenášejí a využívají v praxi.

Z institucionální perspektivy model Triple Helix dle Etzkowitze (2003) ukazuje, že efektivní regionální rozvoj závisí na schopnosti jednotlivých aktérů spolupracovat, sdílet zdroje a vytvářet nové formy organizace a řízení. Tímto způsobem přispívá k posilování endogenního rozvojového potenciálu regionů, což je klíčové zejména v kontextu globalizace a rostoucí konkurence mezi regiony. Model zároveň poskytuje rámec pro tvorbu veřejných

politik, které by měly aktivně podporovat propojení akademické a podnikatelské sféry a vytvářet podmínky pro vznik inovačních klastrů a technologických platforem. Triple Helix tak představuje nejen analytický nástroj, ale i praktický návod pro strategické řízení regionálního rozvoje založeného na znalostech.

V rámci institucionálního přístupu k regionálnímu rozvoji nabývá na významu porozumění tomu, jak jsou regiony zapojeny do globálních struktur výroby a obchodu. Neilson (2015) ve své knize uvádí, že koncepty **globálních hodnotových řetězců a globálních produkční sítí** poskytují analytický rámec pro pochopení, jak jsou ekonomické aktivity geograficky rozprostřeny, jak jsou řízeny a jaké institucionální podmínky umožňují nebo omezují zapojení regionů do těchto struktur. Globální hodnotové řetězce se zaměřují na sledování jednotlivých fází produkce, které jsou rozděleny mezi různé lokality, přičemž klíčovou roli hrají vedoucí firmy, které koordinují a kontrolují hodnototvorné procesy prostřednictvím různých forem řízení na dálku. Tuto skutečnost znázorňuje i obrázek 4. Globální produkční sítě tento přístup rozšiřují o důraz na síťovou povahu globální výroby a na institucionální a teritoriální kontexty, v nichž jsou tyto sítě zakotveny. Zahrnují nejen firmy, ale i státní instituce, poskytovatele služeb, standardizační orgány, finanční instituce a další zprostředkovatele, kteří hrají klíčovou roli v tom, jak jsou hodnotové aktivity propojeny a jak fungují.

Jak uvádí Neilson (2015), z pohledu regionálního rozvoje je zásadní, že zapojení do globálních řetězců není výsledkem pouhého působení tržních sil, ale je podmíněno institucionální kapacitou regionu (kvalitou veřejné správy, infrastrukturou, vzdělávacím systémem či inovačním prostředím). Koncept strategického propojení zdůrazňuje, že úspěšné regiony aktivně formují své vztahy s globálními firmami prostřednictvím institucionálního zprostředkování, například podporou klíčových odvětví, vytvářením **průmyslových zón** nebo podporou výzkumu a vývoje. Stát a veřejné instituce zde hrají dvojí roli – mohou být jak umožňujícím aktérem, tak i zdrojem bariér. Nejednotnost politik, slabá koordinace nebo nedostatečné kapacity mohou vést k tomu, že region zůstane v pozici závislého dodavatele s nízkou přidanou hodnotou. Naopak aktivní stát může sehrát roli prostředníka mezi domácími firmami a globálními dominantními firmami (lead firms).

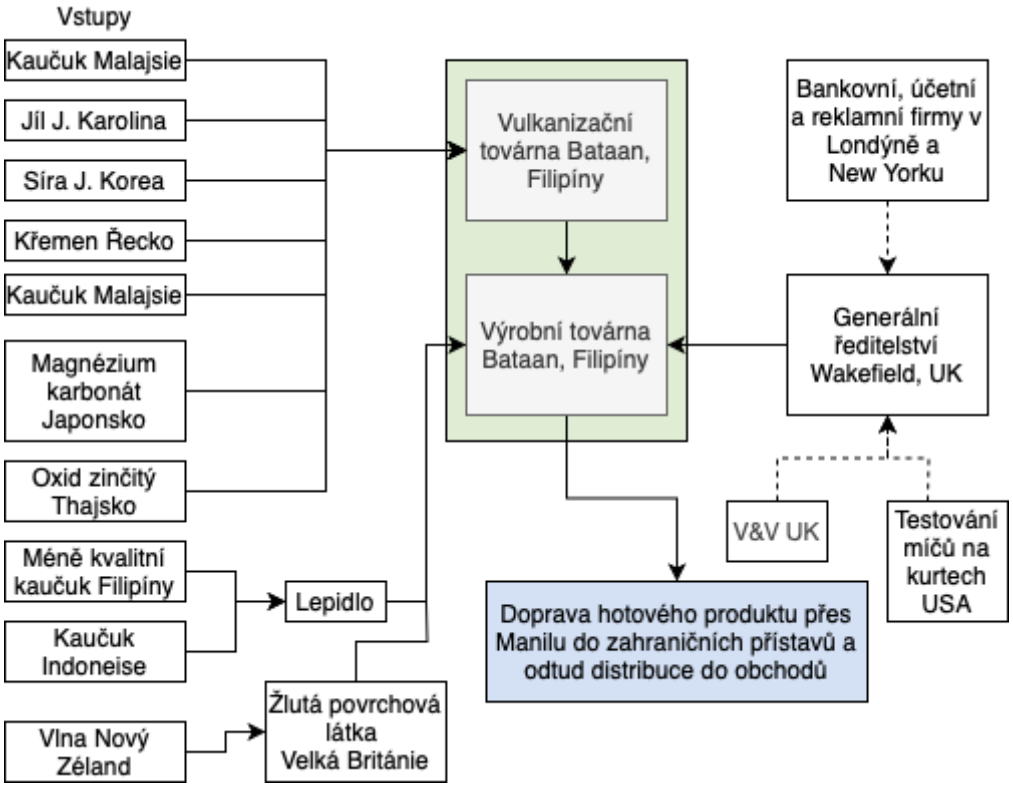

Obrázek 4 Dodavatelská síť výrobce tenisových míčů Dunlop Slazenger

Zdroj: vlastní zpracování dle Blažka a Uhlíře (2020)

Globální hodnotové řetězce a Globální produkční sítě dle Neilsona (2015) rovněž upozorňují, že institucionální prostředí není neutrální, ale je výsledkem historických, politických a geografických procesů. Regionální rozvoj v kontextu globalizace je tak nutné chápat jako výsledek interakce mezi globálními ekonomickými silami a lokálními institucionálními strukturami. Tato interakce je dynamická, často asymetrická a vyžaduje neustálou adaptaci ze strany regionálních aktérů. Úspěšné zapojení do globálních řetězců a sítí tedy není dáno pouze geografickou polohou nebo nákladovou výhodou, ale především schopností regionu vytvářet a udržovat institucionální podmínky, které umožňují dlouhodobé a kvalitní propojení s globální ekonomikou.

Rowe (2009) uvádí, že existuje celá řada teorií a konceptů regionálního rozvoje, nicméně teorie je nezbytná pro pochopení praxe. Přístupy k regionálnímu rozvoji se uplatňují v rámci regionálních politik a slouží jako teoretický základ pro tvorbu jejich nástrojů. Blažek a Uhlíř (2020) zdůrazňují, že teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji, zejména pak přístupy institucionální, nabízejí způsoby, jak regionální politiky formulovat. Institucionální přístupy pak kladou důraz především na principy kooperace a proces učení jednotlivých aktérů. Tyto principy lze vidět v regionálních politikách a jejich nástrojích.

1.2 Regionální politika

Počátky regionální politiky ve své knize Wokoun a kol. (2008) vymezují do 30. let 20. století. Jednalo se o období velké hospodářské krize, kdy se Velká Británie snažila řešit dopady této krize v průmyslových regionech. V této době vzniká první legislativní dokument s názvem Zákon o speciálních územích. V tomto dokumentu byly vyčleněny problémové regiony a definovány nápravné kroky ke zlepšení situace v regionech. Kroky se zejména zaměřovaly na zlepšení infrastruktury a stanovení pravidel pro alokaci zdrojů.

Stejskal a Kovárník (2009) uvádějí, že neexistuje jednotná definice regionální politiky. Většina definic vnímá regionální politiku jako cílenou činnost institucí veřejné správy a samosprávy vedoucí k ekonomické prosperitě daného území. Z definic je patrné, že regionální politika musí mít přesně stanovené cíle a nástroje, prostřednictvím nich dochází k naplňování cílů politiky. Fratesiho (2023) **definice regionální politiky** se zaměřuje na politiku, jaká je, a netýká se konečných cílů politiky, ale spíše se zaměřuje na skutečnost, že je prostorově rozmístěná. Ve své knize tedy definuje regionální politiku jako jakoukoli rozvojovou politiku, jež je cíleně selektivní nebo má rozdílné prostorové dopady. Definice jím popsaná chápe regionální politiku jako rozvojovou politiku, a nikoliv pouze jako politiku ekonomickou. Přestože je ekonomická prosperita zahrnuta mezi cíle regionální politiky, rozvojové aktivity se rovněž orientují na sociální a environmentální dopady**.**

Pavlík a kol. (2016, str. 21) ve své knize uvádí pět fází plánování regionální politiky:

- *„definování regionálních problémů, včetně jejich původu,*
- *definování cílů, pokud možno kvantifikovaných,*
- *definování strategie, jíž bude nutno uplatnit,*
- *identifikace nástrojů, které bude nutno použít,*
- *vyhodnocení politiky.“*

1.2.1 Dělení regionální politiky

Pavlík a kol. (2016, str. 24) rozlišuje dva **základní typy regionální politiky na základě doktrinálních přístupů**:

- *„Tradiční přístup, založený na státním intervencionismu do otázek regionální politiky a na všeobsáhlé koordinaci vztahů mezi státem a regiony a mezi odvětvími a regiony;*
- *Akcelerační přístup, založený na uvolňování tržních sil v regionech na celém území státu a na důvěře v soukromý sektor.“*

Tradiční přístup k regionální politice se dle Pavlíka a kol. (2016) zaměřuje na snižování socioekonomických disparit mezi jednotlivými regiony a na podporu rovnocenných životních podmínek obyvatelstva, přičemž důraz je kladen především na sociální cíle. Tento přístup k regionální politice rozlišuje tři hlavní kategorie strukturálně problémových regionů (depresivní, zaostávající a přetížené). Mezi důležité způsoby vykonávání regionální politiky v tomto přístupu patří přímá či nepřímá podpora soukromého kapitálu, regulace umístění firem do prosperujících regionů či alokace veřejných financí do vybudování infrastruktury. Významným prvkem tohoto přístupu jsou redistribuční mechanismy a s nimi spojené problémy, zejména v otázkách stupně redistribuce a způsobu provádění redistribuce.

Akcelerační přístup k regionální politice je založen dle Pavlíka a kol. (2016) na základě liberalismu. Přístup je významný zejména rozsáhlým procesem omezování státního vlivu (deregulace, demonopolizace, decentralizace) a ústupem od státního intervencionismu a paternalistického přístupu. Akcelerační přístup klade důraz na samotný potenciál regionu a jeho efektivní využití v oblasti regionálního rozvoje. Státní podpora slouží pouze jako doplňková funkce a není tedy hlavním akcelerátorem rozvoje regionu. Mezi hlavní nástroje politiky tohoto přístupu patří podpora malých a středních firem, budování technologických parků a podnikatelských zón, podpora vědy a výzkumu.

Wokoun a kol. (2008) **definují tři základní typy regionální politiky dle jejich jednotlivých cílů**. Prvním z nich je růstově orientovaná regionální politika. Cílem tohoto typu politiky je optimální alokace výrobních faktorů v prostoru za pomoci koordinace veřejných a soukromých investic. Druhým typem je stabilizačně orientovaná regionální politika, jejímž cílem je dosažení vyvážené hospodářské struktury v jednotlivých regionech. Tohoto cíle je dosahováno za pomocí koordinování regionální a odvětvové politiky. Posledním typem politiky je infrastrukturálně orientovaná regionální politika. Cílem tohoto typu politiky je dosažení rovnoměrné infrastrukturální vybavenosti regionů.

Fratesi (2023) popisuje **pět různých typů politik dle toho, kdo politiku vykonává**, z nichž pouze tři jsou klasifikovány jako regionální. První politikou je politika jednoho regionu. Tento typ politiky se zaměřuje pouze na svůj hospodářský rozvoj. Prostorový efekt je u tohoto typu přítomen, protože pouze region, jenž politiku implementuje, bude nositelem dopadů politiky. Existuje zde efekt přelévání vyvolaných dopadů do sousedních regionů. Hlavním dotčeným regionem ale zůstává ten, jenž politiku implementoval.

Dalším typem regionální politiky dle Fratesiho (2023) je politika prováděná státem nebo nadnárodním orgánem, která má specifické prostorové požadavky. Tento typ politiky se zaměřuje pouze na některé vybrané regiony či na vybrané ekonomické subjekty. Příkladem těchto subjektů jsou například firmy zasídlené v zaostalých regionech. U tohoto typu politiky je patrný prostorový efekt. Prostorový efekt je zde záměrný, jelikož se politika zaměřuje na vybrané regiony, a proto se předpokládá, že tam bude mít politika největší dopad. Příkladem tohoto typu politiky jsou všechny politiky, jež se zaměřují na zaostávající regiony konkrétních zemí nebo Evropské unie.

Třetí typ politiky je dle Fratesiho (2023) podobný druhému typu. Tento druh politiky je vykonáván státem či nadnárodním orgánem. Rozdílem od politiky druhého typu je absence prostorového požadavku. Tento typ politiky není selektivně vykonáván pouze ve vybraných regionech. Ačkoliv politika není selektivně vykonávána, vyskytují se různorodé prostorové efekty. Různorodost prostorových efektů je u tohoto druhu politiky záměrná a stát za pomoci toho dosahuje rozdílných efektů mezi svými regiony. Poslední dva typy politiky, jež autor uvádí, nebudou definovány, jelikož se nejedná o regionální politiky.

1.2.2 Cíl regionální politiky

Definování cílů regionální politiky předchází dle Pavlíka a kol. (2016) analýza a vymezení regionálních nedostatků. Na základě vymezení regionálních nedostatků jsou definovány stěžejní cíle regionální politiky, které jsou rozděleny na dílčí cíle. Dílčí cíle jsou specificky formulovány, aby bylo snadné analyzovat jejich naplňování. Na základě definování cílů regionální politiky dochází k formulaci jejich nástrojů.

Současné cíle regionální politiky se od těch dřívějších významně neliší. Přehled cílů regionální politiky, které různé země považují za prioritu, definuje OECD (2016) do čtyř základních skupin. První skupinou je prostorová rovnost a snižování disparit. Druhou skupinou je efektivita, hospodářský růst a konkurenceschopnost. Do třetí skupiny je zahrnuta ochrana životního prostředí a udržitelnost. V poslední skupině je obsažena kvalita života.

Portál Tvoříme Evropu (2025) uvádí, že **regionální politika Evropské unie** je vytvořena na základě principu solidarity, což znamená, že ekonomicky silnější státy přispívají na rozvoj ekonomicky slabším státům a regionům. Regionální politika Evropské unie funguje na čtyřech základních principech Evropské unie. Jedná se o princip partnerství, doplňkovosti, koncentrace a programování. Cílem regionální politiky je zmenšovat rozdíly rozvoje mezi regiony, snižování zaostalosti znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální

a územní soudržnosti za účelem rozvoje Evropské unie. Regionální politika je v Evropské unii vykonávána na základě strukturálních a investičních fondů. Mezi fondy Evropské unie využívané pro regionální politiku patří Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti se speciálním postavením, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond.

Programové období regionální politiky 2021–2027 má definováno pět primárních cílů, jak uvádí portál Tvoříme Evropu (2025). Prvním cílem je inteligentnější Evropa. Tohoto cíle je dosahováno na základě inovativních řešení, digitalizace, ekonomické transformace a podpory malých a středních podniků. Druhým cílem je zelenější a bezuhlíková Evropa. Naplňování tohoto cíle je dosahováno na základě Pařížské dohody a alokace investic do transformace energetiky, obnovitelných zdrojů a boje proti změně klimatu. Cíl číslo tři je zacílen na propojenější Evropu na základě strategických dopravních a digitálních sítí. Sociálnější Evropa je cílem číslo čtyři. Vykonávání tohoto cíle probíhá skrz Evropský pilíř sociálních práv a skrz podporu kvalitní zaměstnanosti, vzdělávání, dovedností, sociálního začleňování a rovnocenné dostupnosti zdravotní péče. Posledním z cílů je Evropa bližší občanům. Tento cíl je naplňován skrz podporu místních strategických plánů rozvoje a podpory udržitelného rozvoje měst v celé Evropské unii.

Zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje stanovuje, že hlavním gestorem **regionální politiky v České republice** je Ministerstvo pro místní rozvoj. Ministerstvo vykonává dozor nad správními úřady krajů a obcí v oblasti regionálního rozvoje. Dále pak vykonává koordinační činnost na úrovni národní, ale i nadnárodní v oblasti podpory regionálního rozvoje. Vykonavatelem regionální politiky na území České republiky je i kraj. Kraj provádí analýzu a hodnotí úroveň rozvoje svého území, dále schvaluje a realizuje strategii regionálního rozvoje na svém území. Kraj ve svém územním celku koordinuje spolupráci v oblasti regionálního rozvoje. Dalším orgánem vykonávajícím regionální politiku v České republice jsou obce. Obce spolupracují s krajem, do jehož územního celku spadají, při přípravě a realizaci strategie regionálního rozvoje kraje.

Regionální politika České republiky je vykonávána za pomoci Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. Jedná se o národní strategický dokument pro období 2021–2027 v oblasti regionálního rozvoje. V dokumentu definuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (2020) šest strategických cílů a jejich specifické cíle. Regionální politika České republiky usiluje o dosažení vyváženého a udržitelného rozvoje území, přičemž jejím klíčovým cílem je

snižování regionálních rozdílů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti. V souladu se strategií se zaměřuje na podporu konkurenceschopnosti regionů, zajištění rovného přístupu k veřejným službám, zlepšení dostupnosti infrastruktury a posílení funkčnosti regionálních center i periferních oblastí. Významnou roli hraje rozvoj lidského kapitálu, podpora inovací, zvyšování kvality života a zohlednění environmentálních aspektů včetně adaptace na klimatickou změnu. Strategické cíle dále zahrnují podporu městských i venkovských oblastí podle jejich specifických potřeb a důraz na zefektivnění víceúrovňového řízení a zapojení místních aktérů do rozhodovacích procesů. Cílem je zajistit soudržný, inkluzivní a inteligentní rozvoj, který odpovídá různorodým výzvám a potenciálu jednotlivých území.

1.2.3 Nástroje regionální politiky

Fratesi (2023) ve své knize zmiňuje, že regionální politika vyžaduje specifické nástroje, které lze využít k naplňování cílů regionální politiky. Počet nástrojů regionální politiky by měl odpovídat počtu definovaných cílů. Naplnění různorodých cílů nelze dosáhnout za pomoci pouze jednoho nástroje. Naopak lze říci, že k naplnění jednoho cíle je zapotřebí více nástrojů. Zároveň není účinnost žádného nástroje s jistotou zaručena. Záleží na způsobu jeho provádění, kontextu, ve kterém je prováděn, načasování a včasnosti.

Stejskal a Kovárník (2009) uvádí, že nástroje regionální politiky je potřebné užívat na základě několika základních předpokladů. Při aplikaci nástrojů regionální politiky je nezbytné postupovat uvážlivě a volit ty nejvhodnější nástroje na základě důkladné analýzy aktuálního stavu a specifických problémů daného území. Tyto nástroje by měly být implementovány v souladu s platnými strategickými dokumenty a územními plány, aby byla zajištěna jejich efektivita a dlouhodobá udržitelnost. Je zároveň nevhodné omezovat jejich využití pouze na strukturálně postižené či hospodářsky zaostávající regiony, stejně jako plošně vylučovat jejich aplikaci v rozvinutějších oblastech, pokud to odpovídá širším rozvojovým cílům. Klíčovým předpokladem úspěšného využití těchto nástrojů je jejich směřování k dosažení stanovených cílů za podmínky optimalizace.

Způsoby, jak může vláda formovat blahobyt regionu, jsou podle Fratesiho (2023) veřejné výdaje a jejich přerozdělování **(redistribuční politika)**. V přesném slova smyslu se nejedná o nástroj regionální politiky, jelikož neposkytuje udržitelný růst. Jedná se však o nástroj, který se projevuje v jednotlivých ostatních nástrojích, jelikož podstatou většiny

uvedených nástrojů je redistribuce financí. Fratesi (2023, str. 198) dále uvádí, že fiskální transfery přinášejí regionům značné pozitivní efekty:

- *„Vyšší disponibilní příjem ve srovnání s jinými regiony při dané úrovni hospodářského rozvoje umožňuje vyšší spotřebu a zvyšuje blahobyt obyvatel;*
- *Zvýšený disponibilní příjem a spotřeba mají také nepřímé dopady, zejména keynesiánské multiplikační efekty, protože (potenciálně významná) část místního příjmu je utracena za místní produkty a služby;*
- *Lepší veřejné služby (zdravotní péče, školy, čistší silnice atd.) ve srovnání s tím, co by si region mohl dovolit pouze z místních daňových příjmů, což zlepšuje blahobyt obyvatel;*
- *Zvýšená atraktivita pro podniky a pracovníky díky zlepšeným službám (infrastruktura, vzdělání atd.).“*

Fratesi (2023) dále uvádí, že regiony disponují individuálními charakteristikami, jež je odlišují od ostatních regionů. Tyto odlišnosti lze ekonomicky využít. Při navrhování strategií je důležité brát v potaz individuální vlastnosti regionu a využít je ve svůj prospěch.

Tabulka 3 představuje rozdělení jednotlivých nástrojů regionální politiky dle Fratesiho (2023). Nástroje jsou popsány z pohledu národní a regionální úrovně, a to vzhledem k odlišným přístupům k jejich realizaci na těchto úrovních. Jednotlivé nástroje jsou teoreticky popsány později v této kapitole.

Tabulka 3 Nástroje regionální politiky

Úroveň	Nástroj regionální politiky	Charakteristika
Národní	**Přímé zahraniční investice (FDI)**	MPO, CzechInvest – hlavní iniciátor, vyhledává investory, poskytuje pobídky, koordinuje vstup.
	Podpora a pobídky firmám	MPO, CzechInvest – např. vyhlašování výzev a programů podpory
	Zvláštní ekonomické zóny (SEZ)	Vyhlašuje stát, legislativní rámec
	Rozvoj lidského kapitálu	MŠMT, Úřady práce, univerzity (národní programy)
	Politika klastrů	MPO, CzechInvest (národní strategie)
	Investice do infrastruktury	např. dálnice, železnice (MD, SFDI)
	Podpora podnikání	CzechInvest – poradenství pro začínající podnikatele, podporuje startupové prostředí
	Růstové póly – průmyslová zóna	CzechInvest, MPO – poskytuje strategickou podporu, financování a metodické vedení.
Regionální	**Přímé zahraniční investice (FDI)**	Kraje, obce – spolupráce při výběru lokalit, poskytují místní informace a podporu.
	Podpora a pobídky firmám	Kraje, obce – podpůrná role
	Zvláštní ekonomické zóny (SEZ)	Kraje, obce – podpůrná role
	Rozvoj lidského kapitálu	Kraje, obce – střední školy, základní školy, rekvalifikace v krajích
	Politika klastrů	regionální klastrové organizace
	Investice do infrastruktury	např. místní komunikace, technická infrastruktura
	Podpora podnikání	regionální inovační centra, podnikatelské inkubátory
	Růstové póly – průmyslová zóna	kraje, obce – navrhuje a realizuje zónu, zajišťuje územní plánování a místní infrastrukturu.

Zdroj: vlastní zpracování dle Fratesiho (2023)

Přímou zahraniční investicí (FDI) se dle ČNB (2022) rozumí investice realizovaná přes hranice států, jejímž cílem je navázání trvalého ekonomického propojení mezi investorem, který je rezidentem jedné země, a podnikem se sídlem v jiné zemi. Tento typ investice předpokládá dlouhodobý vztah mezi investorem a podnikem, a zároveň umožňuje investorovi uplatňovat významný vliv na jeho řízení.

V současné době existuje celá řada dělení přímých zahraničních investic. Prokop a Stejskal (2018) zmiňují následující dělení:

- **Investice na zelené louce** – Investor iniciuje výstavbu nového výrobního podniku či zařízení pro poskytování služeb nebo výzkumnou činnost, případně revitalizuje nevyužívané výrobní objekty s cílem jejich integrace do místní ekonomické struktury.
- **Vytvoření společného podniku** – Investor vstupuje do partnerství s domácím subjektem formou společného podniku, v rámci něhož dochází ke sdílení rozhodovacích pravomocí a společnému řízení hospodářské činnosti.
- **Akvizice** – Investor realizuje odkup již existujícího a provozovaného podniku, čímž přebírá jeho majetkovou strukturu, výrobní kapacity i řízení hospodářské činnosti.
- **Privatizace** – Zvláštní případ investice, kdy investor získává část nebo celý podnik, který byl dosud ve vlastnictví státu.

Prokop a Stejskal (2018) zmiňují, že přímé zahraniční investice v poslední době zaznamenávají nepřetržitý rostoucí trend. Tuto skutečnost znázorňuje obrázek 5, na kterém je zaznamenáno množství přímých zahraničních investic v jednotlivých letech.

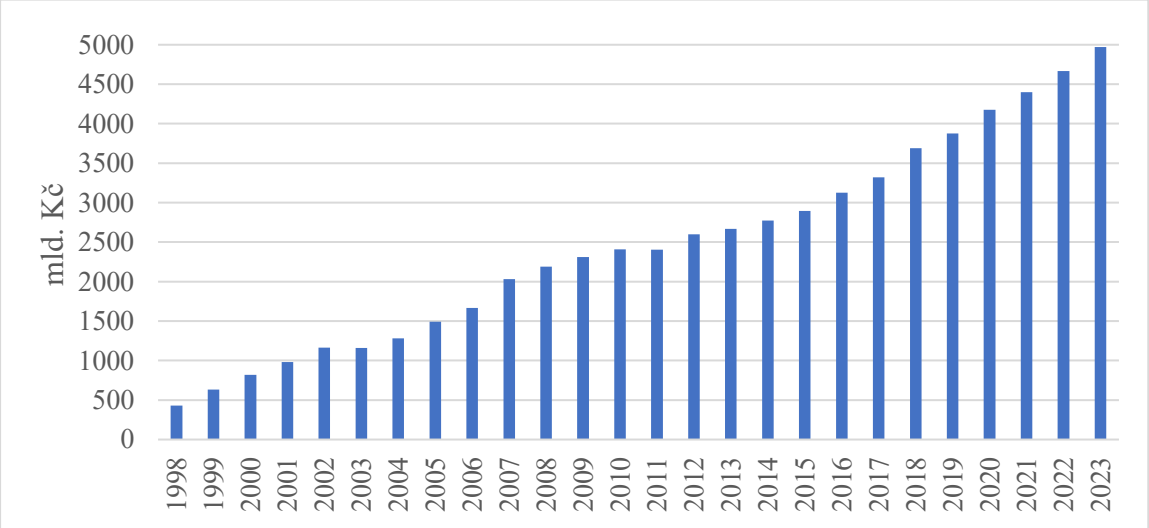

Obrázek 5 Vývoj přímých zahraničních investic v ČR v miliardách Kč v letech 1998–2023

Zdroj: vlastní zpracování dle ČNB (2025)

Iammarino (2018) uvádí, že přímé zahraniční investice a regionální rozvojová politika spolu úzce souvisejí, neboť FDI představují důležitý nástroj pro podporu hospodářského růstu, technologického rozvoje a zaměstnanosti v regionech. Vliv přímých zahraničních investic však není rovnoměrný, výrazně závisí na schopnosti regionu tyto investice přilákat, využít a začlenit

do místních ekonomických struktur. Moderní regionální politika proto usiluje o tzv. place-sensitive přístup, který zohledňuje konkrétní potřeby, potenciál a institucionální kapacity jednotlivých území. Klíčové je přitom nejen podporovat příliv zahraničního kapitálu, ale také aktivně rozvíjet internacionalizaci domácích podniků, čímž dochází k obousměrnému propojení regionů s globálními hodnotovými řetězci. Toto pojetí konektivity pomáhá posilovat konkurenceschopnost regionů, podporuje strukturální změny a přispívá k vyrovnávání územních nerovností. Dopady přímých zahraničních investic znázorňuje tabulka 5.

Tabulka 4 Dopady přímých zahraničních investic

Dopady přímých zahraničních investic	
Národní úroveň	**Regionální úroveň**
• Zvýšení daňových příjmů • Zvýšení konkurenceschopnosti • Zvýšení produktivity práce • Nárůst exportu • Přístup k investičnímu kapitálu • Rozvoj výzkumu a vývoje	• Zachování existujících a tvorba nových pracovních míst • Zvýšení mezd a nárůst reálného příjmu • Zvýšení kvalifikace místní pracovní síly • Subdodavatelské příležitosti pro místní firmy

Zdroj: vlastní zpracování dle Prokopa a Stejskala (2018)

Fratesi (2023) zmiňuje, že **podpora a pobídky firmám** mohou mít mnoho podob. Může se jednat o specifickou podporu pro vybranou firmu. Tento druh podpory je nositelem prostorového důsledku, a to z důvodu, že poskytuje výhody pro vybraný region, kde se firma nachází, na úkor ostatních regionů. Tento typ podpory je v současnosti zakázán. Dalším druhem podpory je odvětvově specifická podpora. V případě této podpory jsou prostorové efekty nepřímé, jelikož podporované odvětví je různě rozprostřeno v prostoru. Třetím druhem podpory je podpora místně specifická. V tomto typu podpory stát například poskytuje pobídky firmám v zaostalých regionech, aby snížil jejich výrobní náklady a zvýšil konkurenceschopnost. Podpora může být poskytována i v podobě grantů, které jsou zacíleny na konkrétní oblast. Může se jednat např. o granty na realizaci inovačních projektů. Firmy mohou získat pobídky k investicím do vybavení či na najímání nových zaměstnanců. Posledním typem podpory je podpora specificky určená konkrétnímu druhu velikosti firmy. Většinou se jedná o malé a střední firmy, které jsou považovány za zranitelnější vůči ekonomickým změnám, ale také za schopnější zvyšovat regionální zaměstnanost.

Podporu lze dle Fratesiho (2023, str. 200) rozdělit do tří základních forem:

- ***„Granty** – Jedná se o peníze, které nemusí být zpětně splaceny. Granty umožňují firmám provést investice, které by jinak neuskutečnily. Tento typ investice vede ke zvýšení produktivity, zavádění inovací nebo strukturální transformaci.*

- ***Půjčky*** *– Propůjčené peníze, které jsou podmíněny splacením. U této formy podpory jsou úvěrové podmínky výhodnější než tržní sazba, např. na základě nižší úrokové sazby. Půjčky jsou výhodné pro firmy, které by si bez nich nemohly zajistit vlastní kapitál. Výhodou půjček je, že po jejich splacení lze splacené peníze využít na podporu dalších firem.*
- ***Daňové úlevy*** *– Daňové úlevy mohou být obecné, určené k přilákání firem do regionu, nebo specifické pro určité činnosti (např. k podpoře investičních, výzkumných a vývojových aktivit).“*

Příkladem podpory firem je pátá výzva v rámci Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost, realizovaná prostřednictvím Místní akční skupiny. Výzva je dle MAS Chrudimsko (2025) zaměřena na podporu malých a středních podniků s cílem zvýšit jejich konkurenceschopnost a udržitelnost. Podpora je orientována na investice do modernizace technologického vybavení, automatizace, digitalizace a zavádění inovativních řešení do výrobních a provozních procesů. Výzva je součástí strategie komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) a umožňuje podnikatelům získat spolufinancování na projekty, které přispívají k efektivnějšímu fungování podniků, zvyšování produktivity a adaptaci na digitální ekonomiku. Oprávněnými žadateli jsou podnikající fyzické a právnické osoby působící v územní působnosti MAS, přičemž podpora je poskytována formou dotace na způsobilé výdaje projektu.

Podle Prokopa a Stejskala (2018) jsou investiční pobídky v České republice nástrojem podpory ekonomického růstu a zaměstnanosti. Jejich zavedení mělo především za cíl zmírnit ekonomické rozdíly mezi jednotlivými regiony, zejména mezi těmi méně a více rozvinutými. Dále měly přispět ke snížení regionálních rozdílů v nezaměstnanosti prostřednictvím tvorby nových pracovních příležitostí. V neposlední řadě měly tyto pobídky posílit konkurenceschopnost České republiky v oblasti přitahování zahraničních investic ve srovnání s ostatními evropskými ekonomikami. Od roku 1998 do 18. 6. 2025 bylo dle CzechInvestu (2025) v České republice podpořeno 1 336 projektů s celkovou výší investic 998 417 milionů Kč. Obrázek 7 znázorňuje počet projektů dle jednotlivých sektorů realizovaných na území České republiky od počátku zavedení investičních pobídek.

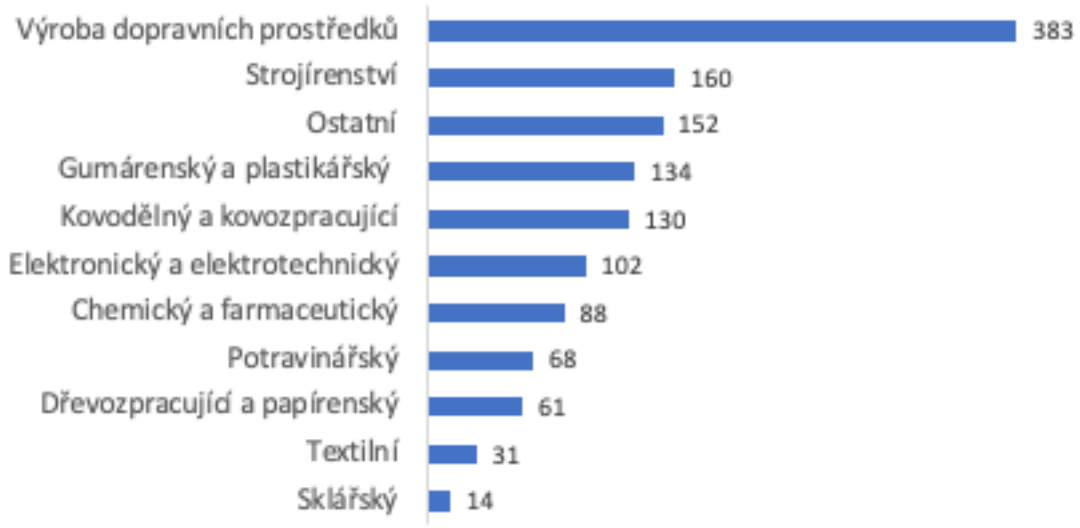

Obrázek 6 Realizované projekty dle sektoru v letech 1998–2025

Zdroj: vlastní zpracování dle CzechInvestu (2025)

Farole a Akinci (2011) definuje **Zvláštní ekonomické zóny (SEZ)** jako územně vyměřené oblasti uvnitř národního území, ve kterých platí odlišné podmínky pro podnikání než ve zbytku země. Tyto odlišnosti se typicky týkají investičního režimu, celní a daňové politiky, regulace obchodu a administrativního prostředí, přičemž zónám je poskytováno liberálnější a efektivnější podnikatelské prostředí než mimo ně. V rámci regionální politiky jsou SEZ využívány jako nástroj k přilákání přímých zahraničních investic (FDI), tvorbě pracovních míst, podpoře vývozu. Historicky hrály zásadní roli v industrializaci rozvojových zemí, např. v Asii, Latinské Americe či Africe, kde přispěly k přechodu od zemědělské k průmyslové ekonomice.

Oblasti s nízkým daňovým zatížením, které tvoří součást pobídek v rámci SEZ, zahrnují dle Farole a Akinci (2011) úlevy z daně z příjmu, DPH a dalších daní, což investorům snižuje náklady a zvyšuje návratnost jejich kapitálu. Tyto pobídky tvoří klíčový prvek strategií SEZ, přičemž zóny většinou umožňují dovoz a vývoz bez cel, zjednodušené licenční řízení a další administrativní výhody. Přestože mají daňové úlevy potenciál rychle přilákat investory, autoři upozorňují, že dlouhodobá udržitelnost SEZ závisí více na infrastruktuře, institucionální kapacitě a integraci s domácí ekonomikou než na samotných daňových výhodách.

Farole a Akinci (2011) uvádí, že z regionálně-politického hlediska jsou SEZ chápány jako cílený prostorový nástroj, který umožňuje alokaci investic do strukturálně zaostávajících oblastí, čímž mohou přispět ke snižování regionálních rozdílů. Zároveň však autoři upozorňují na rizika tzv. „enklávového rozvoje“, kdy přínosy zón zůstávají omezeny na jejich území

a nešíří se do okolní ekonomiky. Úspěšná SEZ politika proto vyžaduje strategickou integraci do širšího rozvojového rámce země, aktivní podporu lokálních podniků a propojení s trhem práce a dodavatelskými řetězci.

V současnosti je lidský kapitál stále častěji považován za klíčový prvek ovlivňující hospodářský růst. Jak uvádějí Burton-Jones a Spender (2011), tento pojem zahrnuje souhrn znalostí, dovedností a schopností pracovníků. Politika zaměřená na **rozvoj lidského kapitálu** představuje dle Gennaioliho a kol. (2011) jeden z nejvýznamnějších nástrojů a zásadní determinant regionálního rozvoje. Empirická analýza ukazuje, že úroveň vzdělání obyvatelstva je nejkonzistentnějším a nejsilnějším faktorem, který vysvětluje rozdíly v příjmech a produktivitě mezi jednotlivými regiony. Zatímco faktory jako geografie, kvalita institucí nebo kulturní charakteristiky hrají v rámci států spíše omezenou roli, lidský kapitál má zásadní vliv na ekonomickou výkonnost.

Politiky zaměřené na rozvoj lidského kapitálu čelí dle Fratesiho (2023) dvěma zásadním omezením. Prvním z nich je skutečnost, že se jejich pozitivní dopady projevují až s delším časovým odstupem, a druhou překážkou je riziko jevu „odlivu mozků“. Tento jev se může vyskytovat jak na národní, tak regionální úrovni a spočívá v tom, že zejména méně rozvinuté regiony přicházejí o mladé a kvalifikované osoby, které odcházejí za lepšími pracovními či životními podmínkami do atraktivnějších oblastí. Tento efekt se týká především vysoce vzdělaných osob, zatímco u nízkokvalifikovaných pracovníků bývá migrace méně častá. Z těchto důvodů by měly být politiky zaměřené na vzdělávání vždy součástí širší regionální rozvojové strategie, která zároveň zahrnuje opatření posilující atraktivitu a udržitelnost daného území.

Lidský kapitál představuje nejen přímý přínos pro ekonomiku prostřednictvím kvalifikované pracovní síly, ale generuje také významné pozitivní externí efekty, zejména v oblasti inovací a technologického pokroku. Z tohoto důvodu je dle Fratesiho (2023) rozvoj lidského kapitálu klíčovou součástí mnoha strategií regionální politiky, které často kladou důraz na roli vysokých škol. Univerzity přitom nepřispívají pouze prostřednictvím vzdělávací činnosti, ale sehrávají komplexní roli v regionálním rozvoji. První zásadní funkcí univerzit je poskytování vysokoškolského vzdělání, které podporuje tvorbu kvalifikované pracovní síly. To má pozitivní dopad na konkurenceschopnost místních podniků, které mohou těžit z dostupnosti odborně připravených pracovníků. Současně může kvalifikovaná pracovní síla působit jako faktor přitahující nové investory a podniky. Druhou klíčovou funkcí je podpora inovačního

potenciálu regionu prostřednictvím výzkumu, vývoje a přenosu znalostí. Univerzity hrají roli prostředníka mezi vědeckým poznáním a jeho aplikací v praxi, což je důležité zejména v případě aplikovaného výzkumu realizovaného ve spolupráci se soukromým sektorem.

Fratesi (2023) uvádí, že je důležité nezaměřovat se pouze na terciární vzdělávání, neboť rozvoj lidského kapitálu začíná již na nižších stupních vzdělávacího systému. Klíčovou roli zde hrají jak základní a střední školy, tak odborné vzdělávání a příprava. Vedle délky vzdělávání je rozhodující také jeho kvalita, která je značně variabilní. Vysoce kvalitní vzdělávací systém představuje základ pro dlouhodobě udržitelný regionální rozvoj. Regionální vzdělávací a kvalifikační politiky jsou navíc úzce provázány s politikami trhu práce, neboť klíčovým předpokladem úspěšného rozvoje regionu je také motivace podniků k investicím do rozvoje dovedností svých zaměstnanců. Podpora dalšího vzdělávání a celoživotního učení je proto nezbytná pro posílení adaptability pracovní síly a celkové odolnosti regionální ekonomiky.

Stejskal (2011) přebírá **definici klastrů** Portra, který definoval průmyslový klastr jako geograficky soustředěný shluk vzájemně propojených firem, dodavatelů, poskytovatelů služeb, firem s obdobnými specializacemi a přidružených institucí (univerzity, agentury a obchodní asociace), které soutěží, ale zároveň spolu spolupracují. Překážkou efektivního rozvoje v regionech může být nepřesná identifikace klastrů. Průmyslový klastr je hnací silou rozvoje a zvyšování konkurenceschopnosti a má dle Stejskala (2011, str. 42) tuto charakteristiku:

- ***„forma*** *– koncentrace, spolupracující skupiny bez ohledu na institucionalizaci formy,*
- ***odvětvová blízkost*** *– propojení příbuzných, podobných, komplementárních organizací; mohou tvořit jeden výrobní řetězec s podobnými výstupy,*
- ***geografická blízkost****,*
- ***členové klastru*** *– podniky (bez ohledu na velikost), orgány veřejné správy (např. jako facilitátor), vědecké a univerzitní organizace,*
- ***výstup*** *– spoluprácí vzniklá přidaná hodnota větší, než které by mohly dosáhnout izolovaně, inovace, nové technologie, znalosti, konkurenční výhoda, aglomerační výhoda (úspory z rozsahu),*
- ***dopady*** *– bohatství regionu, sdílení (transfer) znalostí, potřeb, klíčových zdrojů, produktů, komunikace a učení se, silná vazba a propojení (sítě), které napomůže odvrátit hrozby.“*

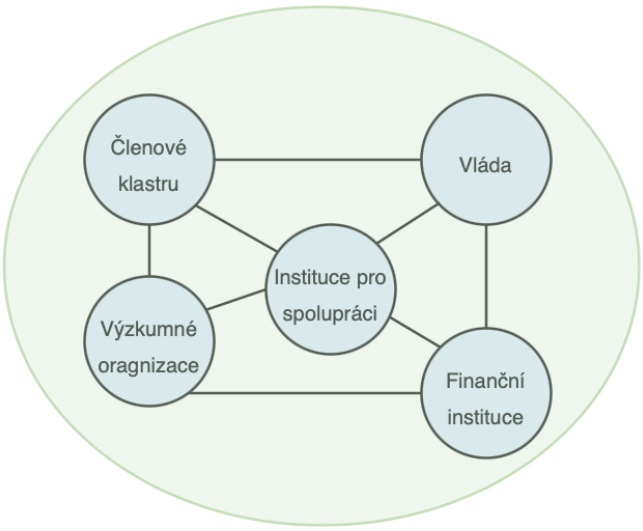

Obrázek 7 Kategorie subjektů v klastru

Zdroj: vlastní zpracování dle Stejskala (2011)

Nástroje užívané klastrovými politikami jsou kombinací dostupných nástrojů. Ketels a kol. (2013) charakterizují nástroje užívané klastrovými politikami do tří základních skupin. Prvním nástrojem je zřízení podpůrných platforem nebo organizací klastrové iniciativy. Tyto orgány napomáhají usnadňování spojení mezi firmami, poskytování informací zúčastněným firmám. Dalším nástrojem je podpora společných akcí. Jedná se o přímější a nákladnější intervenci, za pomoci které politika podporuje společné akce mezi členy klastru, včetně spolupráce mezi firmami a dalšími institucemi jako jsou univerzity. Posledním nástrojem je intervence zaměřená na zlepšení podnikatelského prostředí klastru. Jedná se o intervence zřizující nebo modernizující výzkumné centrum a o intervenci ovlivňující dovednosti pracovníků. Intervence jsou zcela hrazeny z veřejných prostředků.

Investice do Infrastruktura představuje dle Ivanice (2011) klíčový nástroj regionální politiky, neboť významně ovlivňuje ekonomický rozvoj a prostorové uspořádání státu. Zahrnuje jak tvrdou infrastrukturu (např. dopravní sítě – silnice, železnice, letiště), tak měkkou infrastrukturu (např. vzdělávací, zdravotnická a kulturní zařízení, podnikatelské inkubátory či technologické parky). Tyto složky společně přispívají k podpoře hospodářské aktivity, zvýšení mobility obyvatelstva a produkčních faktorů, a tím i k rozšíření trhu a snížení transakčních nákladů. Ve smyslu regionální politiky infrastruktura slouží jako nástroj pro zmírňování regionálních disparit, neboť investice do méně rozvinutých oblastí umožňují jejich začlenění do ekonomických toků a podporují rovnoměrnější prostorový rozvoj.

Stát dle Ivanice (2011) má tendenci spolufinancovat projekty spojené s infrastrukturou i v případech, kdy jejich ekonomická návratnost není vysoká, avšak přínosy

pro celospolečenský rozvoj jsou významné. Rozvoj infrastruktury navíc zvyšuje konkurenceschopnost regionů a přitažlivost pro zahraniční investice, zejména těch, které jsou zaměřeny na efektivní výrobu a export. Kvalitní infrastruktura je rovněž nezbytnou podmínkou pro efektivní čerpání evropských fondů a úspěšnou integraci regionů do evropské dělby práce. Tím se infrastruktura stává nejen technickým, ale i strategickým nástrojem regionální politiky, který ovlivňuje dlouhodobý hospodářský vývoj a socioekonomickou soudržnost státu.

Fratesi (2023) uvádí, že kromě podpory stávajících firem, zakládání nových firem a přilákání firem odjinud je dalším způsobem, jak stimulovat růst firem na místní úrovni, **zvýšení tempa růstu firem (podpora podnikání)**. Regionální podnikatelské prostředí je výsledkem neustálého pohybu (zániku a vzniku firem) přičemž klíčovou roli hraje podnikavost jako forma územního kapitálu. Ta odráží schopnost daného regionu generovat nové podnikatelské aktivity a je ovlivněna místními podmínkami, jako jsou lidský kapitál, infrastruktura či kulturní prostředí.

Politiky podpory podnikání se dle Fratesiho (2023) dělí na dvě hlavní skupiny. První z nich se zaměřuje na kvantitativní růst počtu firem a druhá na podporu inovací a technologického rozvoje. Zatímco vznik malých podniků může být přínosný, větší dopad na regionální rozvoj mají inovativní iniciativy, které využívají nové tržní nebo technologické příležitosti. Regionální strategie se proto stále více orientují na kvalitu podnikatelských aktivit, přičemž inovativní start-upy přispívají nejen k růstu počtu firem, ale i ke zvyšování technologické úrovně regionu. Úspěch podnikatelských iniciativ závisí na existenci funkčního podnikatelského ekosystému, který poskytuje nejen zdroje, ale i podmínky pro jejich efektivní využití. Klíčovým faktorem je dostupnost kapitálu, přičemž tradiční banky často nedokážou pokrýt potřeby začínajících podnikatelů. Regionální politiky proto využívají nástroje jako podnikatelské inkubátory a akcelerátory, které podporují vznik a růst nových firem, včetně spin-off projektů z univerzit a výzkumných institucí.

Příkladem podpory podnikání jsou podnikatelské inkubátory. Dle Prokopa a Stejskala (2018) se jedná o nástroj regionální politiky, jehož cílem je systematicky podporovat začínající podnikatele při rozvoji inovačních projektů, usnadňovat vstup na trh a současně vytvářet prostředí příznivé pro spolupráci a sdílení znalostí mezi startupy. V současné době dle CzechInvestu (2025) na území České republiky existuje řada

podnikatelských inkubátorů (např. Technologický inkubátor VUT, Pardubický podnikatelský inkubátor z.ú., Inovacentrum a další).

Frick (2025) definuje, že **růstové póly** jsou založeny na již existujícím nebo latentním ekonomickém potenciálu. Jedná se např. o potenciál v podobě přírodních zdrojů, kvalifikované pracovní síly, strategické polohy nebo koncentrace klíčových odvětví. Ekonomický růst v těchto pólech je pak poháněn efekty aglomerace, jako jsou sdílené trhy práce, dodavatelsko-odběratelské vazby a šíření znalostí. Růstové póly tak fungují jako multiplikátory rozvoje, kdy pozitivní efekty zasahují i sousední oblasti. Jako nástroj regionální politiky mají růstové póly explicitní prostorový rozměr. Úspěšná implementace růstového pólu vyžaduje koordinaci veřejného a soukromého sektoru, víceúrovňové řízení, a často i kombinaci tvrdých (např. infrastruktura) a měkkých intervencí (např. vzdělávání, podpora inovací). Přestože růstové póly nejsou univerzálně úspěšné, v řadě případů prokázaly potenciál stát se efektivním nástrojem pro snižování regionálních nerovností a podporu strukturálních změn.

Typickým příkladem růstového pólu je **průmyslová zóna**. Průmyslová zóna je dle Plakhina a kol. (2018) v kontextu regionální politiky definována jako specializované území s připravenou infrastrukturou a řízeným prostředím, které slouží k umístění výrobních a podnikatelských aktivit s cílem zvýšit investiční atraktivitu regionu, podpořit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst. Podle studie je tento nástroj považován za nejefektivnější formu podpory investic, protože umožňuje regionálním orgánům lépe koordinovat rozvoj, snižovat investiční rizika a poskytovat investorům komplexní a předvídatelné podmínky pro podnikání. Tématem průmyslových zón se zabývá následující kapitola.

2 PRŮMYSLOVÁ ZÓNA

Průmyslové zóny jsou dle Prokopa a Stejskala (2018) specificky vymezená území, která byla cíleně vytvořena za účelem podpory podnikatelských aktivit. Jsou vybavena kvalitní infrastrukturou a nabízejí služby, které mají usnadnit lokalizaci firem a investorů v daném regionu. Ačkoli se může zdát, že jde o moderní nástroj regionálního rozvoje, podobné formy hospodářských lokalit existují již po staletí – jejich kořeny sahají až do antických dob, kdy vznikaly v přístavních městech západní Evropy. Jejich role se však v průběhu dějin výrazně proměňovala.

Současný model průmyslových zón, jak jej známe dnes, se začal formovat na počátku 20. století ve Velké Británii. Tehdy se dle Prokopa a Stejskala (2018) začaly zemědělské pozemky postupně přeměňovat na plochy určené pro průmyslové využití, a to zejména díky snaze vlastníků zvýšit jejich hodnotu. Tato transformace byla doprovázena budováním potřebné infrastruktury, což přispělo k atraktivitě těchto lokalit pro podnikatele. Zpočátku byly tyto zóny zakládány především v ekonomicky slabších oblastech, ale díky pozitivnímu dopadu na zaměstnanost a hospodářský růst se rozšířily i do dalších částí Evropy. Po roce 2004, kdy do Evropské unie vstoupily nové členské státy, se koncept průmyslových zón začal intenzivněji uplatňovat i ve střední a východní Evropě. V rámci evropské regionální politiky se tyto zóny staly nástrojem pro řešení strukturálních problémů, podporu podnikání a snižování nezaměstnanosti. Česká republika začala s cílenou podporou průmyslových zón v 90. letech 20. století, a to zejména v souvislosti s potřebou modernizace průmyslu a zvýšení jeho konkurenceschopnosti.

Podle údajů agentury CzechInvest, které využívají Prokop a Stejskal (2018) ve své knize, bylo do výstavby více než stovky průmyslových zón investováno přes 9 miliard korun. Tyto zóny přilákaly stovky investorů, kteří zde vytvořili více než 100 tisíc pracovních míst a investovali přes 200 miliard korun. Do roku 2018 dosáhla obsazenost těchto zón více než 95 %, přičemž dynamika jejich vývoje již neumožňovala přesné sledování počtu investorů a nově vzniklých pracovních míst. Dnes jsou průmyslové zóny běžnou součástí regionální politiky ve většině krajů České republiky. Slouží nejen k podpoře hospodářského rozvoje, ale také k restrukturalizaci průmyslové výroby, zejména v regionech, které čelí dlouhodobým ekonomickým problémům.

Důležitým prvkem potřebným pro pochopení diplomové práce je **definování pojmu průmyslová zóna**. Dle Walcottové (2020) se jedná o specifický pozemek, speciálně

přizpůsobený k potřebám průmyslové aktivity za pomoci podpůrné infrastruktury. Podnikatelské subjekty vstupují do průmyslové zóny za účelem využití a vytváření ekonomických výhod z lokalizačních úspor (např. dostupnost pracovní síly, vybavenost přizpůsobená jejich potřebám). Ministerstvo průmyslu a obchodu (2022, str. 10) v dokumentu *Smart Parks for the Future* definuje průmyslovou zónu následovně: *„Jedná se o ucelenou zastavitelnou plochu nebo zastavěné území, na které lze v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací na základě pravomocného územního či jiného rozhodnutí dle zvláštního právního předpisu umisťovat podnikatelské nemovitosti.“* Definice v tomto dokumentu se zaměřuje na průmyslové zóny z právního hlediska, nikoliv z hlediska funkčního. Další definice Ministerstva průmyslu a obchodu (2018, str. 15) je uvedena v dokumentu *Metodika vyhodnocení územních nároků průmyslových zón*, kde je popisována jako: *„plocha pro soustředěné/koncentrované umístění výrobních závodů zpracovatelského průmyslu, strategických služeb či technologických center.“*

Pro účely práce bude užívána definice průmyslové zóny dle Walcotové (2020):

- **specifický pozemek, speciálně přizpůsobený k potřebám průmyslové aktivity za pomoci podpůrné infrastruktury. Podnikatelské subjekty vstupují do průmyslové zóny za účelem využití a vytváření ekonomických výhod z lokalizačních úspor (např. dostupnost pracovní síly, vybavenost přizpůsobená jejich potřebám)**

Průmyslová zóna může mít dle Ministerstva průmyslu a obchodu (2018, str. 15) následující podobu:

- *„Nové rozvojové plochy pro průmysl,*
- *rozvojové plochy pro průmysl navazující na již existující průmyslovou zónu (= rozšíření stávající průmyslová zóny),*
- *významné intenzifikace využití existující průmyslové zóny,*
- *regenerace plochy brownfields pro účely průmyslu.“*

2.1 Dělení průmyslových zón

V současné době existuje rozsáhlé množství dělení průmyslových zón. Pro účely systematického přístupu k plánování a hodnocení průmyslových zón vypracovala UNIDO (2019) mezinárodní metodické směrnice, které mimo jiné obsahují i přehled nejběžnějších **typů průmyslových zón**. Tato typologie, uvedená v tabulce 8, slouží jako

základní rámec pro orientaci v různých modelech průmyslových zón využívaných v mezinárodní praxi.

Tabulka 5 Mezinárodní typologie průmyslových zón

Typ průmyslové zóny	charakteristika
Ekologické průmyslové zóny (Eco-Industrial Parks)	Zaměřené na udržitelný rozvoj, efektivní využívání zdrojů, průmyslovou symbiózu a nízkouhlíkové technologie.
Zvláštní ekonomické zóny (Special Economic Zones)	Oblasti s odlišným daňovým a celním režimem, podporující zahraniční investice a vývoz.
Přeshraniční ekonomické zóny (Border Economic Zones)	Zóny na hranicích států, podporující přeshraniční obchod a investice.
Zóny pro zpracování vývozu (Export Processing Zones)	Zóny zaměřené na výrobu pro export, často s daňovými úlevami a minimálními vývozními kvótami.
Zóny volného obchodu (Free Trade Zones)	Oblasti s pozastavením dovozních cel, zjednodušenou regulací a podporou zahraničního obchodu.
Vázané celní zóny (Bonded Zones)	Oblasti, kde lze skladovat nebo upravovat zboží bez okamžitého placení cla.
High-Tech parky	Podpora výzkumu, vývoje a inovací, často napojené na univerzity a inkubátory.
Agroprůmyslové zóny (Agro-Industrial Parks)	Zóny zaměřené na zpracování zemědělských produktů a rozvoj potravinářského průmyslu.

Zdroj: vlastní zpracování dle UNIDO (2019)

Typologií průmyslových zón disponuje i české Ministerstvo průmyslu a obchodu (2018). Průmysl zaměstnává více než čtvrtinu všech pracujících v České republice, přičemž převážná většina z nich působí ve zpracovatelském průmyslu. Z tohoto důvodu se dokument ministerstva zaměřuje právě na toto odvětví, které tvoří jádro průmyslové činnosti. Ministerstvo rozděluje průmyslové zóny dle ekonomické činnosti do tří kategorii:

- **Zpracovatelský průmysl** – Zpracovatelský průmysl (CZ-NACE 10–33) zahrnuje přeměnu materiálů na nové produkty prostřednictvím mechanických, fyzikálních nebo chemických procesů. Vstupy pocházejí z primárních odvětví nebo jiných výrobních činností a výsledkem jsou hotové výrobky či polotovary;
- **Strategické služby** – Mezi moderní formy podnikových služeb patří centra sdílených služeb (např. účetnictví, HR, datová centra), centra zákaznické podpory (helpdesky, call centra) a high-tech opravárenská centra zaměřena na opravy technologicky náročných výrobků;
- **Technologická centra** – Inovační a vývojová centra.

Ministerstvo obchodu a průmyslu (2018) dále dělí kategorie průmyslových zón dle ekonomické činnosti do pěti shluků na základě společných dominantních požadavků. Tuto skutečnost znázorňuje toulka 9. V tabulce je mimo jiné uvedena základní specifikace a příklady kategorií ekonomické činnosti dle CZ-NACE.

Tabulka 6 Kategorie průmyslových zón dle ekonomické činnosti

Oblast	**Charakteristika**
Těžký průmysl	primárńí zpracování surovin (+ výroba polotovarů) • Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů • Výroba chemických látek a chemických přípravků • Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů
Lehký průmysl	lehká produkce výrobků ze surovin • Výroba potravinářských výrobků • Výroba textilií • Výroba výrobků z papíru, lepenky a plastů • Výroba kovových konstrukcí, výrobků, kromě strojů a zařízení
Strojírenství	výroba/montáž strojírenských výrobků • Výroba strojů a zařízení • Výroba motorových vozidel
Drobná výroba	výroba/montáž/šití/úprava malých výrobků • Výroba oděvů, usní a souvisejících výrobků • Výroba elektrických zařízení • Výroba nábytku
Služby	opravy/údržba/instalace/správa výrobků • Opravy a instalace strojů a zařízení

Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva průmyslu a obchodu (2018)

Těžký průmysl lze charakterizovat dle Ministerstva průmyslu a obchodu (2018) jako výrobní sektor s vysokými nároky na prostor, infrastrukturu a technické zázemí, přičemž provozy zpravidla nevyžadují přímý kontakt se zákazníky a zaměstnávají relativně nízký počet pracovníků. Typické jsou rozsáhlé areály s volně rozmístěnými technologickými zařízeními a výraznou potřebou pro těžkou nákladní dopravu, včetně přepravy objemných, sypkých či kapalných materiálů. Často je nezbytné napojení na železniční síť nebo vodní cestu. Tyto provozy jsou energeticky i vodohospodářsky velmi náročné, vyžadují kapacitní systémy pro nakládání s odpadními vodami a často pracují s nebezpečnými látkami, což vede k produkci značného množství odpadu, včetně odpadu klasifikovaného jako nebezpečný.

Lehký průmysl je Ministerstvem průmyslu a obchodu (2018) charakterizován jako výrobní odvětví s vyššími nároky na prostorové uspořádání, technickou infrastrukturu a dopravní dostupnost. Typickým rysem jsou rozsáhlé halové provozy doplněné o venkovní

manipulační plochy, přičemž hustota zaměstnanců se pohybuje od nízké po střední úroveň. Ačkoli tyto provozy nevyžadují přímý kontakt se zákazníky, kladou značné nároky na těžkou nákladní dopravu, včetně přepravy sypkých materiálů, a často vyžadují napojení na železniční nebo vodní dopravní síť. Jsou rovněž energeticky náročné, s vysokou spotřebou provozní vody a zvýšenými požadavky na vypouštění vyčištěných odpadních vod. V některých případech, např. ve farmaceutickém průmyslu, může docházet i k produkci značného množství odpadu, včetně odpadu nebezpečného.

Ministerstvo průmyslu a obchodu (2018) v dokumentu popisuje strojírenství jako specializované výrobní závody bez přímého kontaktu se zákazníky. Provozy jsou prostorově rozsáhlé, zahrnují velké výrobní haly a venkovní manipulační a odstavné plochy. Hustota zaměstnanců je střední, což souvisí s potřebou větších ploch pro logistiku, skladování a parkování. Tyto provozy kladou vysoké nároky na těžkou nákladní dopravu, často včetně železniční vlečky. Jsou energeticky náročné, ale obvykle nevyžadují zvýšené množství technologické vody. Produkce odpadu je minimální.

Strojírenství lze charakterizovat dle Ministerstva průmyslu a obchodu (2018) jako odvětví zahrnující specializované výrobní provozy, které nevyžadují přímý kontakt se zákazníky. Tyto provozy se vyznačují rozsáhlým prostorovým uspořádáním, zahrnujícím velké výrobní haly a venkovní manipulační i odstavné plochy. Hustota zaměstnanců je zpravidla střední, což souvisí s potřebou dostatečného prostoru pro logistiku, skladování a parkování. Významnou roli zde hraje těžká nákladní doprava, často včetně železniční vlečky. Provozy jsou energeticky náročné, avšak obvykle nevyžadují nadměrné množství technologické vody. Produkce odpadu bývá minimální.

Drobná výroba je dle Ministerstva průmyslu a obchodu (2018) typická svou lokalizací v etážových objektech, kde se vyznačuje vyšším množstvím pracovníků a hojným kontaktem se zákazníky. Tyto provozy se často nacházejí v těsné blízkosti obytných oblastí, případně přímo v jejich rámci. Jsou technicky i dopravně nenáročné, nevyžadují těžkou nákladní dopravu ani specifické technologické vstupy. Hlavní důraz je kladen na zajištění potřeb zaměstnanců, přičemž produkce odpadu je zanedbatelná.

Sektor služeb Ministerstvo průmyslu a obchodu (2018) představuje jako provozy s velmi nízkými nároky na prostor, technické zázemí i dopravní infrastrukturu. Obvykle jsou situovány v etážových budovách na okraji nebo uvnitř obytných zón a snadno se začleňují do městského prostředí. Charakteristická je vysoká koncentrace zaměstnanců a intenzivní

interakce se zákazníky. Provozní činnost má převážně administrativní povahu, s minimálními nároky na technické vybavení a nízkou produkci odpadu. Prioritou je komfortní pracovní prostředí a zajištění potřeb personálu.

Druhovým dělením průmyslových zón se zabývají také Prokop a Stejskal (2018, str. 212), kteří přebírají klasifikaci od agentury CzechInvest. Ta dělí průmyslové zóny do následujících skupin:

- *„Místní průmyslová zóna,*
- *regionální průmyslová zóna,*
- *strategický firemní průmyslový park,*
- *podnikatelský park regionálního významu,*
- *podnikatelský park národního významu,*
- *speciální rozvojový park.“*

Prokop a Stejskal (2018) uvádí, že **strategické průmyslové zóny** v České republice představují významný nástroj podpory hospodářského rozvoje, který je cílen zejména na přilákání velkých investorů s vysokou mírou investic a tvorbou pracovních míst. Tyto zóny mají obvykle rozlohu nejméně 200 ha, případně 100 ha, pokud se nacházejí v zastavěném, ale nevyužívaném území. Vládní politika se zaměřuje na podporu jejich rozvoje prostřednictvím dotací, návratné finanční výpomoci či převodů pozemků. Současná poptávka po těchto zónách výrazně převyšuje nabídku, což vede k tlaku na jejich rozšiřování a zlepšování infrastruktury, přičemž cílem je zvýšit konkurenceschopnost regionů a zajistit udržení zaměstnanosti i hospodářský růst.

Tabulka 7 Strategické průmyslové zóny v České republice

Název	Velikost
Průmyslová zóna Holešov	360 ha
Průmyslová zóna Ostrava-Mošnov	200 ha
Průmyslová zóna Triangle	365 ha
Průmyslová zóna Joseph	175 ha
Průmyslová zóna Kolín-Ovčáry	370 ha

Zdroj: vlastní zpracování dle CzechInvest (2011)

2.2 Dopady průmyslových zón

Udržitelný rozvoj regionů představuje dle Borodavkinové a Mukovinové (2021) klíčovou prioritu současné státní politiky. Jedním z výrazných trendů podporujících tento směr

je budování a rozšiřování průmyslové infrastruktury, která má za cíl zlepšit výkonnost regionů v oblasti ekonomických, sociálních i environmentálních ukazatelů. Průmyslové zóny, jakožto nástroje hospodářského růstu, hrají významnou roli při vytváření propojených výrobních systémů, které přispívají nejen k posílení ekonomické stability regionu, ale také k urychlení jeho celkového rozvoje.

V tomto kontextu se průmyslové zóny ukazují dle Kiselákové a Kiseláka (2014) jako efektivní nástroj pro vyrovnávání regionálních rozdílů, zejména díky jejich prokazatelnému vlivu na snižování nezaměstnanosti a podporu podnikatelského prostředí. Odborné studie potvrzují, že přítomnost průmyslových parků přispívá k přilákání zahraničních investic, rozvoji malých a středních podniků a celkovému zlepšení ekonomické výkonnosti regionů. Tabulka 8 shrnuje klíčové **pozitivní dopady průmyslových zón** na regionální rozvoj.

Tabulka 8 Pozitivní dopady průmyslových zón na region

Oblast dopadu	**Přínos**
Regionální ekonomika	Přispívají k revitalizaci hospodářství regionu a růstu regionálního HDP.
Investice a kapitál	Slouží jako nástroj pro přilákání zahraničních investic, kapitálu a technologického know-how.
Trh práce	Podporují zaměstnanost a snižují regionální nezaměstnanost prostřednictvím investičních aktivit.
Podnikatelské prostředí	Vytvářejí podmínky pro rozvoj podnikání, zejména malých a středních podniků, a podporují ekonomickou svobodu.
Technologický rozvoj	Umožňují aplikaci moderních technologií a produkci s vyšší přidanou hodnotou.
Investiční atraktivita	Vytvářejí příznivé investiční prostředí
Lidské zdroje	Přispívají k rozvoji lidského kapitálu, modernizaci řízení a pracovních procesů.
Inovace	Fungují jako centra inovací a podporují technologický pokrok a exportní výkonnost.
Infrastruktura	Dopad na zlepšení dopravní, technickou a místní infrastrukturu.

Zdroj: vlastní zpracování dle Kiselákové a Kiseláka (2014)

Kiseláková a Kiselák (2014) ve své práci zmiňují, že průmyslové zóny s sebou nesou i **negativní dopady** a určitou míru rizika, které je třeba zohlednit při plánování regionálního rozvoje. Mezi nejvýznamnější rizika patří především environmentální, ekonomické a sociální aspekty. Nevhodná lokalizace průmyslové zóny může vést k závažnému narušení životního prostředí. Z ekonomického hlediska hrozí regionům a podnikům závislost na velkých zahraničních investorech, kteří často fungují jako klíčoví zaměstnavatelé. Tato závislost může být problematická zejména v období globálních ekonomických výkyvů, kdy dochází k poklesu

odbytu produkce a následnému propouštění zaměstnanců. Dalším rizikem je odliv kapitálu, kdy investoři přesouvají výrobu do zemí s nižšími náklady práce, čímž oslabují lokální ekonomiku. V neposlední řadě může docházet k nerovným podmínkám podpory, kdy jsou prostřednictvím investičních pobídek upřednostňováni zahraniční investoři na úkor domácích podniků, což může negativně ovlivnit konkurenceschopnost místního podnikatelského prostředí.

2.3 Hodnocení efektivnosti dopadů průmyslových zón

Efektivnost dopadů lze měřit pomocí vhodně zvolených indikátorů. Pojem indikátor lze podle Hrabánkové (2011) definovat jako měřicí základnu pro sledování daného cíle, dosažených efektů či kontextových proměnných.

UNIDO (2019) ve své metodice zmiňuje, že v současném globálním hospodářském prostředí hrají průmyslové zóny klíčovou roli při podpoře hospodářského růstu, tvorbě pracovních míst a technologickém rozvoji. Aby však jejich přínos byl skutečně udržitelný a inkluzivní, je nezbytné hodnotit jejich výkonnost nejen z ekonomického hlediska, ale také z pohledu sociálních a environmentálních dopadů. Právě tuto komplexní perspektivu přináší metodika hodnocení výkonnosti průmyslových zón vyvinutá Organizací OSN pro průmyslový rozvoj.

UNIDO (2019) navrhuje rámec založený na třech pilířích inkluzivního a udržitelného průmyslového rozvoje (ekonomická konkurenceschopnost, sdílená prosperita a ochrana životního prostředí). Každý z těchto pilířů je reprezentován sadou klíčových indikátorů (ekonomických, sociálních a environmentálních) které umožňují objektivní a srovnatelné měření výkonnosti průmyslových zón. Metodika je postavena na tzv. kompozitních indikátorech, které kombinují kvantitativní vstupy do dvouciferného skóre. Toto skóre umožňuje nejen identifikovat přítomnost dobré praxe, ale také měřit vzdálenost od ideálního stavu a tím určit potenciál pro další zlepšení. Významným rysem této metodiky je srovnávání výkonnosti průmyslových zón s národními průměry mimo zóny, což zajišťuje objektivní referenční rámec. Flexibilita a modularita metodiky umožňuje její přizpůsobení různým typům průmyslových zón a fázím jejich životního cyklu. Díky tomu je vhodná jak pro nově vznikající zóny, tak pro již zavedené průmyslové parky, které usilují o optimalizaci svého fungování v souladu s principy udržitelného rozvoje.

UNIDO (2019) identifikuje čtyři hlavní ukazatele, které odrážejí pilíř zaměřený na podporu ekonomické konkurenceschopnosti:

- *„Dobré ekonomické řízení,*

- *ekonomicky příznivá lokalita a infrastruktura (hardware),*
- *ekonomicky podpůrné služby (software),*
- *ekonomicky významný charakter.“*

Poslední ukazatel dle UNIDO (2019) „*Ekonomicky významný charakter: Zaměstnanost, investice, obrat“* se skládá z další doplňkových indikátorů. Mezi doplňkové indikátory patří například:

- Průměrný příjem na obyvatele v průmyslové zóně / průměrný příjem na obyvatele na národní úrovni;
- Počet pracovních míst na plný úvazek na hektar v průmyslové zóně / počet pracovních míst na plný úvazek na hektar v průmyslových zónách na národní úrovni;
- Investice na hektar v průmyslové zóně / investice na hektar na národní úrovni;
- Tržby v USD na hektar v průmyslové zóně / tržby v USD na hektar na národní úrovni;
- % přímých zahraničních investic (FDI) z celkových investic (nebo hrubé tvorby fixního kapitálu) v průmyslové zóně / % FDI z celkových investic na národní úrovni;
- Export v USD na hektar v průmyslové zóně / export v USD na hektar na národní úrovni;
- Počet podniků na hektar v průmyslové zóně / počet podniků na hektar na národní úrovni.

UNIDO (2019) definuje pět klíčových indikátorů pro oblast sociální výkonnosti:

- *„Sociálně vhodná lokalita a sociální infrastruktura,*
- *kvalitní systém sociálního řízení a sociální služby,*
- *bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP),*
- *dobré pracovní vztahy a péče o zaměstnance,*
- *sociální inkluze.“*

Všechny výše zmíněné indikátory v sobě mají zabudované doplňující ukazatele. Indikátor dle UNIDO (2019) „*Dobré pracovní vztahy a péče o zaměstnance*“ se skládá z dílčích doplňujících indikátorů, mezi které např. spadá:

- Průměrná mzda v průmyslové zóně / průměrná mzda na národní úrovni;
- % zaměstnanců v průmyslové zóně, kteří dojíždějí méně než 15 km / % zaměstnanců na národní úrovni, kteří dojíždějí méně než 15 km;

- % roční fluktuace zaměstnanců v průmyslové zóně / % roční fluktuace zaměstnanců na národní úrovni.

UNIDO (2019) definuje čtyři klíčové ukazatele v oblasti ochrany životního prostředí:

- Ekologicky vhodná lokalita,
- zelená infrastruktura,
- ekologické systémy,
- efektivní a čistá výroba, emise a nakládání s odpady.

Jak již bylo dříve uvedeno, každý z těchto klíčových ukazatelů se skládá z doplňujících indikátorů. Mezi tyto doplňující indikátory dle UNIDO (2019) patří např.:

- Soulad lokality s územním plánem z hlediska nezemědělského využití a ochrany citlivých oblastí, jako jsou lesy, mokřady, mangrovy, záplavová území nebo přírodní rezervace;
- Každoroční environmentální audity prováděné u každé firmy v průmyslové zóně.

Kiseláková a Kiselák (2014) ve své práci zkoumají dopady průmyslových zón na Slovensku. Ve své práci zkoumali dvě hypotézy:

- Existence závislosti mezi regionálním růstem (HDP na obyvatele) a investicemi (FDI), náklady na zřízení a provoz průmyslových zón a jejich dopady na regionální rozvoj s výrazným vlivem na snižování míry regionální nezaměstnanosti;
- Existence skutečnosti, že na regionální rozvoj mají přímý dopad tyto faktory: stav přímých zahraničních investic, vývoj míry nezaměstnanosti a potenciál kvalifikované pracovní síly (ekonomicky aktivní obyvatelstvo, zaměstnanost).

Kiseláková a Kiselák (2014) na základě provedených analýz potvrzují existenci významné závislosti mezi regionálním hospodářským růstem, měřeným vývojem HDP na obyvatele, a faktory, jako jsou přímé zahraniční investice (FDI), náklady na zřízení a provoz průmyslových parků a jejich financování, přičemž dopady těchto parků mají prokazatelný ekonomický vliv na regionální rozvoj. Nejvýraznější pozitivní efekty byly zaznamenány v souvislosti s přílivem FDI na Slovensko, rostoucím objemem investic směřujících do průmyslových parků a zvyšující se zaměstnaností, což následně přispívá ke snižování regionální nezaměstnanosti a podporuje celkový rozvoj regionů.

Damborský a kol. (2013) v návaznosti na vývoj ekonomického prostředí České republiky a potřebu efektivního využívání nástrojů regionální politiky zpracovali analýzu zaměřenou na posouzení účinnosti podpory průmyslových zón. Cílem je analyzovat, jakým způsobem přispívá státní podpora k rozvoji těchto zón v kontextu současných hospodářských podmínek. Indikátory využité v jejich analýze znázorňuje tabulka 9.

Tabulka 9 Ukazatele měření dopadů průmyslových zón

Efekt	Indikátor
Dopad na regionální trh práce	• počet vytvořených pracovních míst • využití uvolněné pracovní síly • vliv na mzdy
Technologický rozvoj a inovační kapacita firem	• podíl progresivních firem (kritéria: ekologická šetrnost, zavádění nových technologií, výzkum a vývoj, vzdělávání), • typy firem podle technologické vyspělosti (montážní závody, výzkumné firmy, hybridní typy)
Vliv na malé a střední podniky	• míra zapojení MSP do dodavatelských řetězců • poskytování služeb velkým firmám
Podnikatelský image regionu	• zlepšení vnímání regionu jako investičně atraktivního • přítomnost úspěšných firem jako modelových příkladů
Dopad na životní prostředí	• ekologická certifikace technologií • zatížení infrastruktury • vizuální dopad na krajinu
Sociální koheze	• výskyt drobné kriminality • podpora komunitních aktivit
Finanční výkonnost firem	• růst tržeb a nákladů progresivních firem • poměr zisku k nákladům • podíl exportu na tržbách • průměrná mzda • podíl vysokoškoláků mezi zaměstnanci
Efektivita veřejné podpory	• návratnost investic do státního rozpočtu

Zdroj: vlastní zpracování dle Damborského a kol. (2013)

Pro účely hodnocení efektivity podpory průmyslových zón jako nástroje regionální rozvojové politiky byly ve sledované studii Damborského a kol. (2013) využity indikátory, které reflektují jak ekonomické, tak sociální a environmentální dimenze jejich fungování. Tyto indikátory slouží k systematickému posouzení přínosů průmyslových zón v kontextu současných hospodářských podmínek České republiky a umožňují identifikovat oblasti, ve kterých podpora přináší nejvýznamnější efekty.

Jedním ze stěžejních indikátorů je dle Damborského a kol. (2013) vliv průmyslových zón na regionální trh práce. Tento ukazatel hodnotí schopnost zón generovat pracovní příležitosti, absorbovat dostupnou pracovní sílu a přispívat ke snižování nezaměstnanosti. Význam tohoto indikátoru spočívá v jeho přímé vazbě na sociální stabilitu a ekonomickou vitalitu regionů. Dále je sledována míra technologického rozvoje, která je posuzována prostřednictvím restrukturalizace průmyslové výroby a zavádění inovací. Tento indikátor umožňuje zhodnotit, zda podniky v průmyslových zónách přispívají k modernizaci výrobních procesů a k přechodu na produkci s vyšší přidanou hodnotou, což je klíčové pro dlouhodobou konkurenceschopnost národní ekonomiky. Významnou roli hraje také indikátor zaměřený na interakci mezi velkými podniky a malými a středními podniky. Sleduje se míra zapojení MSP do dodavatelských řetězců a jejich účast na poskytování služeb firmám v zónách. Tento ukazatel je důležitý z hlediska podpory podnikatelského prostředí a posilování ekonomické diverzifikace na regionální úrovni.

Damborský a kol. (2013) užívají jako součást hodnocení rovněž indikátor podnikatelského image regionu, který reflektuje, jak přítomnost úspěšných firem v průmyslových zónách ovlivňuje vnímání regionu jako atraktivního místa pro investice. Silný podnikatelský image může významně přispět k dalšímu přílivu kapitálu a k posílení ekonomické identity regionu. Environmentální aspekty jsou hodnoceny prostřednictvím indikátoru ekologické zátěže. Tento ukazatel zohledňuje dopady průmyslových zón na životní prostředí, přičemž ve sledované studii byly tyto dopady označeny jako minimální. To naznačuje, že rozvoj zón může probíhat v souladu s principy udržitelného rozvoje, zejména pokud jsou využívány ekologicky certifikované technologie. Sociální koheze je dalším sledovaným aspektem. Indikátor zkoumá vliv průmyslových zón na sociální stabilitu, komunitní vztahy a případné negativní jevy, jako je nárůst kriminality. Výsledky studie ukazují, že dopad na sociální kohezi je převážně neutrální, což podporuje harmonický rozvoj regionálních společenství.

Z ekonomického hlediska je dle Damborského (2013) důležitým ukazatelem finanční výkonnost podniků, která je analyzována prostřednictvím růstu tržeb, ziskovosti, exportní výkonnosti a úrovně mezd. Tyto ukazatele poskytují důležité informace o efektivitě využívání zdrojů a schopnosti firem generovat ekonomickou hodnotu. Struktura pracovní síly je hodnocena podle podílu vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. Vyšší kvalifikační úroveň pracovní síly je indikátorem potenciálu pro technologicky náročnější výrobu a inovační činnost. Oblast výzkumu a vývoje je sledována prostřednictvím počtu nově vytvořených pracovních

míst v této sféře. Přestože byl tento přínos označen jako omezený, jedná se o důležitý ukazatel pro posouzení přechodu k ekonomice založené na znalostech. Z hlediska veřejných financí je klíčovým indikátorem efektivita státní podpory, která je vyjádřena prostřednictvím modelu návratnosti investic. Tento model zahrnuje daňové příjmy, úspory na sociálních transferech, administrativní náklady a další ekonomické efekty. Aplikace modelu ve třech scénářích (pesimistickém, středním a optimistickém) umožňuje kvantifikovat dopady podpory na státní rozpočet a posoudit její hospodárnost. Celkově lze konstatovat, že zvolené indikátory představují ucelený nástroj pro hodnocení efektivity průmyslových zón a jejich přínosu pro regionální rozvoj, přičemž reflektují jak přímé ekonomické efekty, tak širší společenské a environmentální souvislosti.

Pro **analýzu provedenou v rámci diplomové práce byly zvoleny níže uvedené indikátory**. Některé z nich vycházejí z výše zmíněných ukazatelů, jiné byly vytvořeny ve spolupráci s regionální kanceláří agentury CzechInvest.

- **Počet zaměstnanců v průmyslové zóně v porovnání s počtem ostatních zaměstnanců ve městě**

Tento indikátor je odvozen z indikátoru UNIDO (2019) *„Počet pracovních míst na plný úvazek na hektar v průmyslové zóně / počet pracovních míst na plný úvazek na hektar v průmyslových zónách na národní úrovni“.* Indikátor byl uzpůsoben pro potřeby práce. Dochází tedy k porovnání zaměstnanců v průmyslové zóně oproti celkovému počtu ekonomicky aktivních obyvatel ve městě. Tento ukazatel nám spolehlivě dokáže ukázat, jak průmyslová zóna ovlivňuje zaměstnanost v jejím blízkém okolí.

- **Průměrná mzda v průmyslové zóně v porovnání s průměrnou mzdou v kraji**

Definování tohoto indikátoru je dosaženo za pomoci indikátoru UNIDO (2019) *„Průměrná mzda v průmyslové zóně / průměrná mzda na národní úrovni*“. Tento indikátor byl přizpůsoben, aby lépe vyhovoval požadavkům práce. Dochází k porovnání průměrné mzdy v průmyslové zóně s průměrnou mzdou v kraji. Tento indikátor napomůže porozumět, jak kvalitní pracovní pozice se v průmyslové zóně nacházejí a zda existence průmyslové zóny napomáhá růstu mezd.

- **Podíl zaměstnanců dojíždějících do práce**

Odvození tohoto indikátoru bylo dosaženo za pomoci indikátoru definovaného v metodice UNIDO (2019) *„Zaměstnanci v průmyslové zóně, kteří dojíždějí méně než 15 km / % zaměstnanců na národní úrovni, kteří dojíždějí méně než 15 km“*. Indikátor je uzpůsoben

požadavkům výzkumu. Podíl dojíždějících zaměstnanců nám napomůže přiblížit, jak žádaná jsou pracovní místa v průmyslové zóně.

- **Celková plocha průmyslové zóny sledovaná v souvislosti se záborem zemědělské půdy a vyjmutím ze zemědělského půdního fondu**

Formulace tohoto indikátoru byla dosažena za pomoci konzultace s agenturou CzechInvest (regionální kancelář CzechInvest, 2025). Indikátor analyzuje, zda je průmyslová zóna vybudována na vhodném místě v porovnání s úrodností půdy, na které se nachází. Pomocí tohoto indikátoru lze zjistit, kolik finančních prostředků bylo potřeba vynaložit na vyjmutí pozemku ze zemědělského půdního fondu.

- **Daňové příjmy generované firmami v průmyslové zóně**

Definování tohoto ukazatele bylo dosaženo ve spolupráci s agenturou CzechInvest (regionální kancelář CzechInvest, 2025). Ukazatel napomáhá porozumět tomu, jak firmy přispívají do místního rozpočtu na základě rozpočtového určení daní. Vyjadřuje přesnou míru, jakou firmy přispívají do veřejných financí, a umožňuje porozumění ekonomické výkonnosti firem.

- **Finanční prostředky zasídlených firem v průmyslové zóně na dary spolkům, městům nebo příspěvkovým organizacím**

Tento indikátor byl formulován ve spolupráci s agenturou CzechInvest (regionální kancelář CzechInvest, 2025). Určuje, jakým způsobem se firmy podílejí na společenském a kulturním životě v zasídlené oblasti.

Tabulka 10 Charakteristika zvolených indikátorů

Indikátor	Charakteristika
Počet zaměstnanců v průmyslové zóně vs. ostatní zaměstnanci ve městě	Ukazuje význam průmyslové zóny pro místní zaměstnanost. Vyšší podíl znamená, že zóna je klíčovým zaměstnavatelem v regionu.
Průměrná mzda v průmyslové zóně vs. průměrná mzda v kraji	Srovnání mezd ukazuje ekonomickou atraktivitu zóny. Vyšší mzdy mohou znamenat vyšší kvalifikaci pracovníků nebo přítomnost technologicky náročnějších firem.
Podíl zaměstnanců dojíždějících do práce	Indikuje, zda zóna přitahuje pracovní sílu i mimo město. Vysoký podíl dojíždějících může znamenat nedostatek místních pracovníků nebo dobrou dopravní dostupnost.
Celková plocha průmyslové zóny a zábor zemědělské půdy	Sleduje dopad rozvoje zóny na krajinu a zemědělský půdní fond. Důležitý indikátor pro udržitelný rozvoj a územní plánování.
Daňové příjmy generované firmami v průmyslové zóně	Měří přínos zóny pro veřejné rozpočty. Vyšší příjmy mohou znamenat ekonomickou prosperitu a větší možnosti pro rozvoj města.
Finanční prostředky firem na dary spolkům, městům nebo příspěvkovým organizacím	Ukazuje míru společenské odpovědnosti firem. Vyšší částky mohou naznačovat silné vazby mezi firmami a místní komunitou.

Zdroj: vlastní zpracování dle Microsoft (2025)

Výše uvedená tabulka 10 byla vytvořena za pomoci umělé inteligence, která přináší další pohled na zvolené indikátory.

3 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH REGIONŮ

Vybrané regiony Nový Bydžov a Červený Kostelec se nacházejí v Královehradeckém kraji, a proto bude úvod této kapitoly věnován identifikaci tohoto kraje. ČSÚ (2025) uvádí, že Královéhradecký kraj se nachází v severovýchodní části Čech a zaujímá strategickou polohu na státní hranici s Polskem, která tvoří více než třetinu jeho obvodu v délce přibližně 208 km. Spolu s Libereckým a Pardubickým krajem tvoří součást regionu soudržnosti Severovýchod, jenž patří mezi tři největší v České republice jak rozlohou, tak počtem obyvatel. Dalším sousedem je Středočeský kraj. Správním centrem regionu je statutární město Hradec Králové, vzdálené 116 km od hlavního města Prahy.

Geografická struktura kraje je dle ČSÚ (2025) výrazně členitá. Severní a severovýchodní část území pokrývají Krkonoše a Orlické hory, které směrem k jihu přecházejí do nížinné oblasti Polabí. Hydrograficky dominuje povodí Labe, do něhož spadá téměř celé území kraje, s výjimkou okrajové části Broumovska, která náleží k povodí Odry. Nejvyšším bodem kraje je Sněžka, která je zároveň nejvyšší horou České republiky, zatímco nejnižší bod představuje hladina řeky Cidliny v okrese Hradec Králové. Mapu královehradeckého kraje znázorňuje obrázek 8.

Obrázek 8 Mapa Královehradeckého kraje

Zdroj: Královéhradecký kraj (2023)

Administrativně je kraj od reformy veřejné správy v roce 2000 rozdělen do pěti okresů (Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov). V rámci kraje funguje 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 35 obvodů obcí s pověřeným

obecním úřadem. Rozloha kraje činí 4 759 km², což představuje přibližně 6 % území České republiky, a řadí jej na deváté místo mezi kraji. Zemědělská půda tvoří 58 % rozlohy, z čehož 38 % připadá na ornou půdu. Lesy pokrývají 31 % území. Největším okresem je Trutnov, který zabírá téměř čtvrtinu rozlohy kraje. Významný podíl území je chráněn. Více než pětina rozlohy spadá do zvláště chráněných území, včetně Krkonošského národního parku, tří chráněných krajinných oblastí (Broumovsko, Český ráj, Orlické hory).

V roce 2023 měl kraj dle ČSÚ (2025) 556 949 obyvatel, což představuje 5,1 % populace České republiky. Nejvíce obyvatel žije v okrese Hradec Králové, nejméně v okresech Rychnov nad Kněžnou a Jičín. Vývoj počtu obyvatel v Královehradeckém kraji zaznamenává obrázek 9. V kraji se nachází 448 obcí, z nichž 48 má statut města. Největším městem je Hradec Králové, následovaný Trutnovem a Náchodem. Demograficky patří Královéhradecký kraj k nejstarším v republice. Hrubý domácí produkt na obyvatele v kraji činil ke konci roku 2023 614 568 Kč. Vývoj hrubého domácího produktu v Královehradeckém kraji zaznamenává obrázek 10.

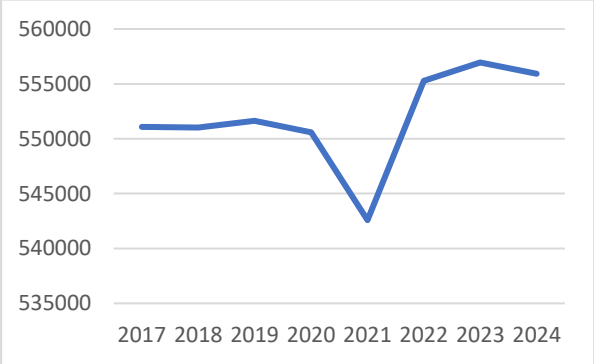

Obrázek 9 Vývoj počtu obyvatel v Královehradeckém kraji mezi roky 2017–2024

Zdroj: Vlastní zpracování dl ČSÚ (2025)

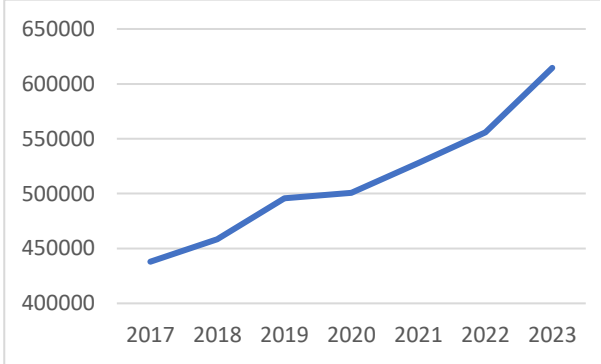

Obrázek 10 Vývoj hrubého domácího produktu v Královehradeckém kraji v Kč mezi roky 2017–2023

Zdroj: Vlastní zpracování dl ČSÚ (2025)

Z hlediska hospodářského profilu je kraj charakterizován dle ČSÚ (2025) jako zemědělsko-průmyslový s rozvinutým cestovním ruchem. Průmyslová výroba je koncentrována ve větších městech, zatímco intenzivní zemědělství dominuje v oblasti Polabí. V roce 2023 bylo v kraji zaměstnáno 254 tisíc osob, přičemž největší podíl pracoval ve zpracovatelském průmyslu (30,1 %) následovaném obchodem, zdravotnictvím, školstvím a dopravou. Obrázek 11 znázorňuje vývoj obecné míry nezaměstnanosti a obrázek 12 vývoj průměrné hrubou měsíční mzdy.

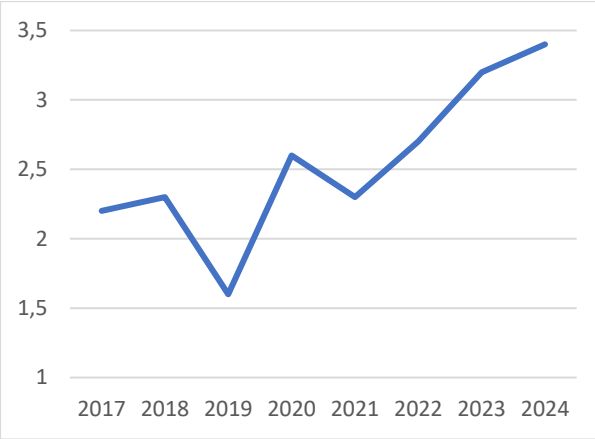

Obrázek 11 Vývoj obecné míry nezaměstnanosti v % mezi roky 2017–2024

Zdroj: Vlastní zpracování dl ČSÚ (2025)

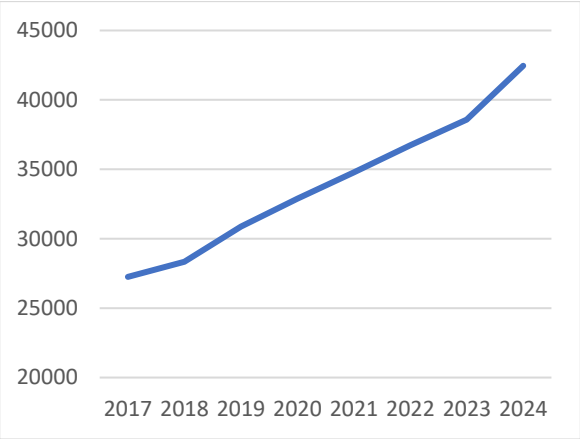

Obrázek 12 Vývoj průměrné měsíční hrubé mzdy v Kč mezi roky 2017–2024

Zdroj: Vlastní zpracování dl ČSÚ (2025)

V zemědělství dle ČSÚ (2025) převažuje pěstování obilovin, řepky, kukuřice a ovoce, v živočišné výrobě pak chov skotu a prasat. Průmyslová produkce je zaměřena na výrobu elektrických zařízení, elektroniky, motorových vozidel a textilu, avšak kraj se nepodílí zásadně na celorepublikové průmyslové produkci. Cestovní ruch je významnou složkou regionální ekonomiky, zejména díky Krkonoším, které přitahují největší počet návštěvníků.

3.1 Charakteristika Nového Bydžova

Podle informací zveřejněných městem Nový Bydžov (2009) na oficiálních webových stránkách se jedná o sídlo s dlouhou a bohatou historií, jejíž počátky sahají až do první poloviny 14. století. První písemná zmínka pochází z roku 1305. Strategická poloha přispěla k tomu, že se Nový Bydžov brzy stal důležitým správním a hospodářským centrem regionu Pocidliní. Význam města posílila i jeho funkce jako správního centra panství, pod které spadalo několik okolních obcí.

Na základě informací zveřejněných městem Nový Bydžov (2009) plnilo město od poloviny 19. století až do roku 1960 funkci okresního města, což mělo pozitivní dopad na jeho další rozvoj. Po zrušení okresu však došlo k utlumení některých plánovaných investic a město začalo postupně ztrácet na významu. Navzdory těmto změnám si Nový Bydžov uchoval roli přirozeného centra širšího regionu a dodnes je vnímán jako významné historické a kulturní sídlo.

Ve strategickém dokumentu města Nový Bydžov (2014) je uvedeno, že se město nachází v Polabské nížině, v oblasti s převážně rovinatým reliéfem. Město zahrnuje kromě samotného centra také několik přilehlých částí (Skochovice, Žantov, Novou a Starou Skřeněř,

Vysočany). Celková rozloha katastru činí dle ČSÚ (2025) 3 527 hektarů, z čehož zemědělská půda tvoří 2 634 hektarů a nezemědělská půda 893 hektarů. Z hlediska administrativního členění spadá město do Královéhradeckého kraje a jeho poloha jej situuje přibližně 30 kilometrů západně od krajského města Hradce Králové a zhruba 90 kilometrů východně od Prahy. Geografickou polohu města Nový Bydžov znázorňuje obrázek 13.

Obrázek 13 Geografická poloha Nového Bydžova

Zdroj: Královéhradecký kraj (2023)

Strategickém dokument Nového Bydžova (2014) definuje, že město plní funkci správního centra pro širší území s rozšířenou působností, které zahrnuje celkem 23 obcí. Město mělo dle ČSÚ (2025) k roku 2024 7 224 obyvatel. Vývoj počtu obyvatel je vyobrazen na obrázku 14 a obrázek 15 zaznamenává míru nezaměstnanosti ve městě. Míra nezaměstnanosti ve městě se po celé vyobrazené období pohybovala nad krajskou i republikovou mírou.

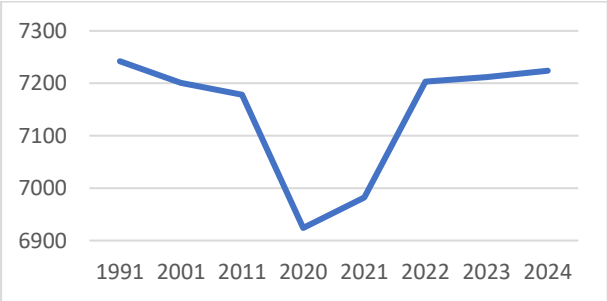

Obrázek 14 Vývoj počtu obyvatel v Novém Bydžově mezi roky 1991–2024

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ (2025)

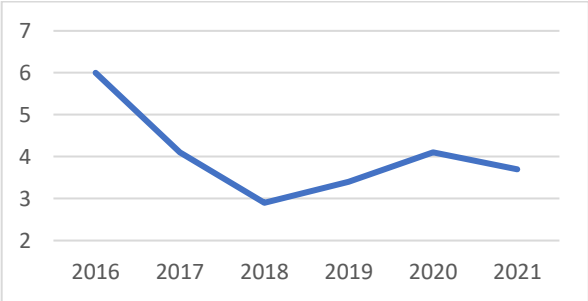

Obrázek 15 Vývoj míry nezaměstnanosti v Novém Bydžově v % mezi roky 2016–2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle Nový Bydžov (2023)

Region Novobydžovsko je dle města Nový Bydžov (2014) charakteristický především zemědělským využitím. Orná půda zde tvoří přibližně tři čtvrtiny celkové plochy. Oblast se zaměřuje na zemědělskou výrobu a zpracovatelský průmysl. Tabulka 11 zaznamenává počet registrovaných podnikatelských subjektů dle jejich převládající ekonomické činnosti v roce 2024. Tabulka 11 nezaznamenává pouze registrované podniky, ale i podniky, které vykazují podnikatelskou aktivitu.

Tabulka 11 Registrované podnikatelské subjekty dle převládající ekonomické aktivity v Novém Bydžově v roce 2024

	Registrované podniky	**Podniky se zjištěnou aktivitou**
Celkem	1 633	1 051
Zemědělství, lesnictví, rybářství	63	48
Průmysl celkem	290	212
Stavebnictví	306	219
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba, motorových vozidel	259	140
Doprava a skladování	44	32
Ubytování, stravování a pohostinství	85	52
Informační a komunikační činnosti	27	20
Peněžnictví a pojišťovnictví	25	21
Činnosti v oblasti nemovitostí	53	14
Profesní, vědecké a technické činnosti	113	83
Administrativní a podpůrné činnosti	30	17
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	4	3
Vzdělávání	30	25
Zdravotní a sociální péče	23	20
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	34	23
Ostatní činnosti	207	110

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (2025)

Průmyslová zóna je dle města Nový Bydžov (2025) situovaná v městské části Zábědov. Představuje strategicky významné území určené pro rozvoj podnikatelských aktivit v rámci města Nový Bydžov. Tato zóna je rozdělena na dvě části (Zábědov západ a Zábědov východ)

a celkově pokrývá plochu přibližně 20,3 ha. Obrázek 16 vyobrazuje rozložení průmyslové zóny.

Z hlediska územního plánování se jedná o území bez ekologických zátěží, které se nachází mimo záplavové oblasti a je charakteristické rovinatým reliéfem, uvádí město Nový Bydžov (2025). Tato skutečnost zajišťuje příznivé podmínky pro výstavbu a minimalizuje rizika spojená s přírodními vlivy. V rámci přípravy zóny byly provedeny inženýrsko-geologické průzkumy a území je napojeno na základní technickou infrastrukturu (vodovod, kanalizaci, plynovod, elektrickou energii a datové sítě). Dopravní dostupnost průmyslové zóny je jedním z jejích hlavních benefitů. Lokalita je napojena na silnici II/327, která zajišťuje přímé spojení s dálnicí D11 (Praha – Hradec Králové), vzdálenou přibližně 15 km. V blízkosti se nachází také mezinárodní silnice E67 a rychlostní komunikace R35, což zajišťuje napojení na hlavní evropské dopravní tahy. Město je rovněž obsluhováno železniční tratí Chlumec nad Cidlinou – Trutnov, která je napojena na hlavní železniční koridor Praha – Varšava a evropský vysokorychlostní železniční systém Berlín – Vídeň. V dosahu jsou i letiště v Hradci Králové, Pardubicích a Praze.

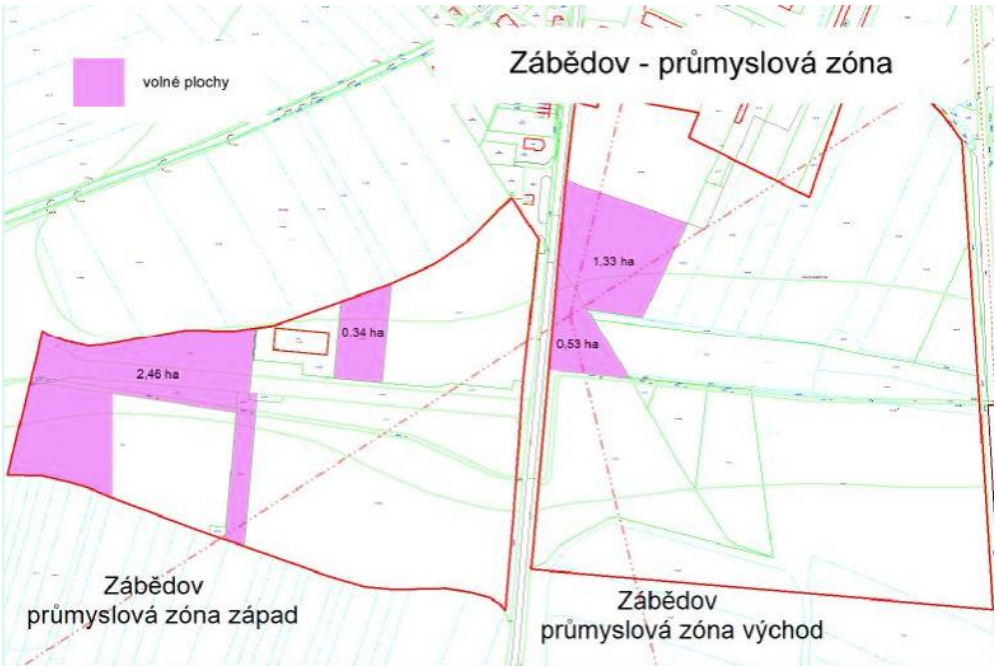

Obrázek 16 Průmyslová zóna Nový Bydžov

Zdroj: Nový Bydžov (2025)

Zóna je dle města Nový Bydžov (2025) určena především pro lehký průmysl, výrobní a technologické provozy. Z hlediska regionálního rozvoje představuje průmyslová zóna v Zábědově významný nástroj pro posílení ekonomické stability města, zvýšení zaměstnanosti

a diverzifikaci podnikatelského prostředí. Její rozvoj je podporován nejen místní samosprávou, ale i dotačními programy zaměřenými na podporu investic, rekvalifikaci pracovní síly a rozvoj infrastruktury.

Tabulka 12 znázorňuje firmy zasídlené v průmyslové zóně v Novém Bydžově. V práci jsou brány v potaz pouze firmy se zaměřením na výrobu a zpracovatelský průmysl. U jednotlivých firem je uvedena i jejich základní oblast podnikání. Jednotlivé firmy jsou hlouběji specifikovány níže.

Tabulka 12 Firmy zasídlené v průmyslové zóně

Společnost	Oblast podnikání
Amcor Flexibles Nový Bydžov, s.r.o.	Výroba a prodej obalů z plastických hmot
EICHENAUER spol. s r.o.	Výroba, instalace a opravy elektrických strojů a přístrojů
KASI, spol. s r.o.	Koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej zámečnictví, výroba betonového zboží, kovoobráběčství slévárenství
LAMARK s.r.o.	Zámečnictví, nástrojářství
Multi-Wing CZ, s.r.o	Výroba axiálních ventilátorů

Zdroj: vlastní zpracování dle Google Maps (2025a) a Ministerstvo financí (2023)

Společnost **Amcor (**2025) je součástí nadnárodní skupiny Amcor, která patří mezi přední světové výrobce obalových řešení. Závod v Novém Bydžově se specializuje na výrobu flexibilních obalů, zejména pro potravinářský průmysl, přičemž jeho produkty nacházejí uplatnění u řady mezinárodních značek. Výrobní areál se nachází v průmyslové zóně Zábědov, která je součástí města Nový Bydžov. Tato lokalita byla zvolena s ohledem na dostupnost pracovní síly, připravenost území a výhodné dopravní napojení. Společnost zde zaměstnává přibližně 230 pracovníků, čímž se řadí mezi významné zaměstnavatele v regionu.

Společnost **Eichenauer** působí dle města Nový Bydžov (2017) ve městě od roku 2017, kdy zde oficiálně zahájila provoz svého výrobního závodu. Jedná se o dceřinou společnost německé rodinné firmy Eichenauer Heizelemente GmbH & Co. KG, která má více než devadesátiletou tradici ve vývoji a výrobě elektrických topných systémů. Výrobní program společnosti zahrnuje široké spektrum topných prvků, které nacházejí uplatnění v domácích spotřebičích, ale také v automobilovém průmyslu, zdravotnické technice, chemickém a potravinářském průmyslu či laboratorním vybavení. Výstavba závodu byla výsledkem spolupráce mezi městem a investorem, přičemž první kontakty byly navázány již koncem roku 2015. Společnost si pro tuto lokalitu zvolila Nový Bydžov zejména díky dostupnosti pracovní síly, připravenosti území a výhodné poloze v rámci Královéhradeckého kraje.

Eichenauer v Novém Bydžově představuje příklad úspěšné zahraniční investice, která přispívá k diverzifikaci místní ekonomiky a posiluje technologickou základnu regionu.

Na internetových stránkách společnosti **KASI** (2021) je uvedeno, že společnost patří mezi přední české výrobce komponentů pro kanalizační infrastrukturu. Byla založena jako inženýrská firma zaměřená na technologie pro výrobu betonových prvků. Postupem času se vyprofilovala jako jeden z nejmodernějších evropských výrobců kanalizační litiny a souvisejících produktů, které dodává do celé střední a východní Evropy. Významnou část své výrobní kapacity má firma umístěnou v průmyslové zóně v Novém Bydžově, kde provozuje moderní slévárenský a strojírenský areál. Společnost zde vyrábí široké spektrum produktů, jako jsou šachtové poklopy, vtokové mříže, vyrovnávací prstence a další komponenty pro odvodnění komunikací a městské infrastruktury. Společnost klade důraz na výzkum, vývoj a inovace, což se odráží v existenci vlastního vývojového a testovacího centra. Společnost se řadí mezi klíčové průmyslové subjekty v regionu.

Společnost **LAMARK** (2025) představuje jednoho z klíčových průmyslových aktérů zasídlených v průmyslové zóně města Nový Bydžov. Firma se specializuje na výrobu plotových systémů, bran a pergol, přičemž klade důraz na vysokou kvalitu, moderní design a dlouhou životnost svých produktů. Od svého založení v roce 2004 prošla dynamickým vývojem a etablovala se jako významný český výrobce v oblasti kovových konstrukcí pro exteriérové využití. Firma provozuje moderní výrobní závod vybavený technologiemi umožňujícími precizní zpracování materiálů a efektivní logistiku.

Společnost **Multi-Wing CZ** dle své výroční zprávy zveřejněné Ministerstvem spravedlnosti (2025) působí v průmyslové zóně města. Společnost představuje významného výrobce v oblasti technologií proudění vzduchu. Firma se specializuje na vývoj a výrobu axiálních ventilátorů na míru, které nacházejí uplatnění v širokém spektru průmyslových odvětví. Společnost disponuje více než šedesátiletou tradicí v oboru a její klíčovou konkurenční výhodou je modulární konstrukční systém. Společnost klade důraz na kvalitu a efektivitu výrobních procesů, což se odráží v implementaci integrovaného systému řízení kvality dle mezinárodní normy ISO. Tento systém je průběžně rozvíjen s cílem zajištění vysoké spolehlivosti a výkonnosti finálních produktů.

3.2 Charakteristika Červeného Kostelce

Město Červený Kostelec (2025a) na svých internetových stránkách uvádí, že město je situováno v Královéhradeckém kraji, přibližně 10 kilometrů severovýchodně od okresního

města Náchod. Geografickou polohu města znázorňuje obrázek 17. Administrativně spadá do oblasti Náchodska, přičemž jeho severozápadní hranice sousedí s územím Trutnovska. Geograficky se město rozkládá v členitém podhorském reliéfu na jihozápadních svazích Jestřebích hor.

Obrázek 17 Geografická poloha Červeného Kostelce

Zdroj: Kurzy.cz (2025)

Historické prameny dokládají dle města Červený Kostelec (2025b) existenci obce již v roce 1362. Město Červený Kostelec (2025c) uvádí, že v současnosti se jedná o dynamicky se rozvíjející sídlo s bohatým kulturním, sportovním a společenským životem. V roce 2024 bylo evidováno 8 262 obyvatel. Vývoj počtu obyvatel znázorňuje obrázek 18. Město je součástí silně urbanizovaného území, v těsném kontaktu s okolními sídly. Míra nezaměstnanosti znázorněná na obrázku 19 měla obdobný vývoj jako v Královehradeckém kraji.

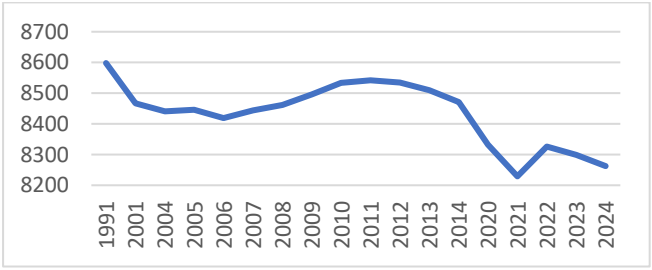

Obrázek 18 Vývoj počtu obyvatel v Červeném Kostelci mezi roky 1991–2024

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (2025), město Červený Kostelec (2014) a město Červený Kostelec (2021)

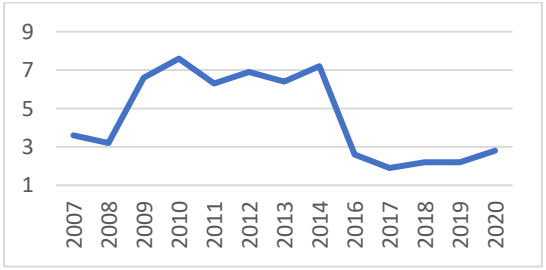

Obrázek 19 Vývoj míry nezaměstnanosti v Červeném Kostelci v % mezi roky 2007–2020

Zdroj: vlastní zpracování dle město Červený Kostelec (2014) a město Červený Kostelec (2021)

Město Červený Kostelec (2021) ve svém strategickém dokumentu uvádí, že v rámci Město Červený Kostelec (2021) ve svém strategickém dokumentu uvádí, že v rámci reformy veřejné správy, jejímž cílem bylo přiblížit výkon státní správy občanům, došlo ke zrušení okresních úřadů. Současně byly zřízeny tzv. obce s pověřeným obecním úřadem, které převzaly část přenesené působnosti státu. Město Červený Kostelec bylo v rámci této reformy zařazeno mezi obce s pověřeným obecním úřadem. Město vykonává přenesenou působnost nejen pro své vlastní území, ale také pro čtyři okolní obce (Červenou Horu, Horní Radechovou, Slatinu nad Úpou a Zábrodí). Tímto způsobem se Červený Kostelec stal významným správním centrem mikroregionálního významu, které zajišťuje dostupnost veřejné správy pro obyvatele širšího okolí.

Dle města Červený Kostelec (2021) se náchodský region dlouhodobě vyznačuje silnou orientací na průmyslovou výrobu, která zde tvoří základní pilíř hospodářské struktury. Tento trend je patrný i v Červeném Kostelci, kde průmyslové podniky představují významnou složku místní ekonomiky a zároveň patří mezi největší zaměstnavatele ve městě. Průmyslová aktivita zde zahrnuje zejména strojírenskou, textilní a elektrotechnickou výrobu. Počet podnikatelských subjektů ve městě znázorňuje tabulka 13.

Tabulka 13 Registrované podnikatelské subjekty dle převládající ekonomické aktivity v Červeném Kostelci v roce 2024

	Registrované podniky	**Podniky se zjištěnou aktivitou**
Celkem	1 863	1 154
Zemědělství, lesnictví, rybářství	125	90
Průmysl celkem	349	247
Stavebnictví	264	168
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	347	164
Doprava a skladování	41	24
Ubytování, stravování a pohostinství	93	47
Informační a komunikační činnosti	44	36
Peněžnictví a pojišťovnictví	26	24
Činnosti v oblasti nemovitostí	47	13
Profesní, vědecké a technické činnosti	189	126
Administrativní a podpůrné činnosti	29	15
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	8	4
Vzdělávání	37	28
Zdravotní a sociální péče	16	16
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	52	38
Ostatní činnosti	160	93

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (2025)

Počet ekonomických subjektů působících na území města podléhá dle města Červený Kostelec (2021) dynamickému vývoji, který je ovlivňován řadou vnějších i vnitřních faktorů (od legislativních změn přes technologický pokrok až po globální ekonomické události). Tabulka 14 zaznamenává tuto skutečnost. Významným zlomem v tomto vývoji byla pandemie COVID-19, která zasáhla hospodářství na celosvětové úrovni. Dopady pandemie se projevily zejména v nejvíce zranitelných sektorech, jako je cestovní ruch, služby a maloobchod, avšak postupně se promítají i do průmyslové výroby.

Tabulka 14 Přehled počtu ekonomických subjektů v Červeném Kostelci v letech 2013–2019

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Registrované podniky celkem		1881	1903	1924	1958	1973	2003	2019
Podniky se zjištěnou aktivitou		1053	1033	1029	1024	1018	1044	1053
z toho	**Fyzické osoby**	872	881	871	858	844	854	864
	Právnické osoby	181	152	158	166	174	190	189

Zdroj: vlastní zpracování dle město Červený Kostelec (2021)

Město Červený Kostelec (2021) ve svém strategickém dokumentu uvádí informace o průmyslové zóně. Zóna je umístěna v západní části katastrálního území Stolín/Lhota, přibližně 2,5 kilometru od centrálního městského jádra Červeného Kostelce. Zóna města má celkovou výměru 46,75 hektaru. Z této plochy je aktuálně využíváno přibližně 53 %, což představuje 25 hektarů aktivně zastavěného území. Lokalita disponuje výbornou dopravní dostupností, kterou zajišťuje silnice I. třídy č. I/14, a její strategickou polohu dále podporuje blízkost železniční tratě č. 032. Polohu průmyslové zóny znázorňuje obrázek 20.

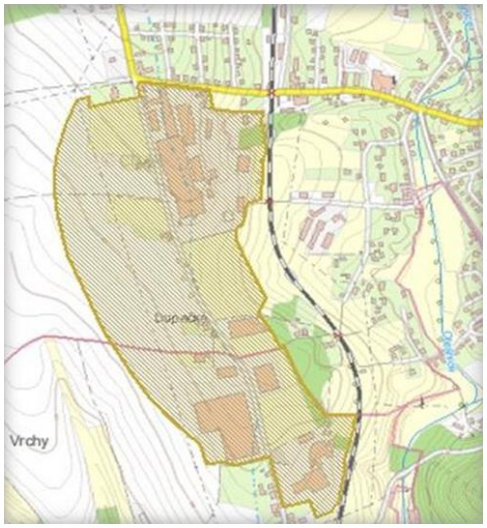

Obrázek 20 Průmyslová zóna Červený Kostelec

Zdroj: Město Červený Kostelec (2021)

Průmyslová zóna představuje dle města Červený Kostelec (2021) klíčový ekonomický uzel města, jelikož zde sídlí většina významných výrobních podniků, které zároveň patří mezi největší zaměstnavatele regionu. Zóna je technicky zasíťována a připravena pro další rozvoj, což ji činí atraktivní nejen pro stávající podnikatelské subjekty, ale i pro potenciální investory. Její rozvojový potenciál představuje důležitý prvek v rámci strategického plánování města a regionálního hospodářského rozvoje.

V tabulce 15 jsou vyjmenovány firmy zasídlené v průmyslové zóně v Červeném Kostelci. V práci jsou brány v potaz pouze firmy se zaměřením na výrobu a zpracovatelský průmysl. U jednotlivých firem je uvedena i jejich základní oblast podnikání. Jednotlivé firmy jsou popsány níže.

Tabulka 15 Firmy zasídlené v průmyslové zóně

Společnost	**Oblast podnikání**
Boltjes International spol. s r.o.	Výroba kovů a kovových součástek, výroba nekovových součástek
EURONA s.r.o.	Výroba chemických látek, chemických přípravků a kosmetických prostředků
GALČEK, spol. s r.o.	Povrchová úprava kovů
GAMATEC s.r.o.	Výroba strojů a zařízení
IZOMAT s.r.o	Výroba vzduchotechniky
Joyson Safety Systems Czech s.r.o.	Výroba kontaktních jednotek, senzorů do sedaček, kabelových svazků
LH Technik s.r.o.	Kovoobráběčství
Saar Gummi Czech s.r.o.	Zpracování gumárenských směsí
MG ITALY CZECH DIVISION s.r.o.	Zpracování plastických materiálů

Zdroj: vlastní zpracování dle Google Maps (2025b) a Ministerstvo financí (2023)

Boltjes Group (2025) je dle svých internetových stránek mezinárodní strojírenská společnost s rodinnou tradicí, která se vyznačuje dynamickým rozvojem a silným technologickým zázemím. Sídlo firmy se nachází v Nizozemsku, zatímco výrobní provozy jsou umístěny v České republice, konkrétně v průmyslové zóně města Červený Kostelec. Společnost se specializuje na komplexní zpracování kovových trubek a profilů z materiálů jako ocel, nerezová ocel, měď a hliník. Výrobní procesy zahrnují široké spektrum operací, včetně ohýbání, dělení, tváření, svařování, pájení, lisování, odmašťování a obrábění koncových částí trubek. Produkty firmy nacházejí uplatnění v různých průmyslových odvětvích, zejména v oblasti vytápění, automobilového průmyslu, sanitární techniky a zdravotnictví, kde se jedná například o komponenty pro nemocniční lůžka a invalidní vozíky. Významnou část výrobního programu tvoří také systémy pro ústřední vytápění a průmyslové chlazení, přičemž firma se aktivně zapojuje do rozvoje segmentu tepelných čerpadel, který představuje perspektivní oblast s vysokým inovačním potenciálem. Díky své odbornosti, dlouholetým zkušenostem a schopnosti pružně reagovat na požadavky trhu je společnost vnímána jako stabilní a spolehlivý partner v oblasti kovozpracujícího průmyslu.

Eurona (2025) je česká výrobní firma, která se zaměřuje na vývoj a produkci širokého spektra prostředků pro péči o domácnost. Její sortiment zahrnuje nejen bytovou kosmetiku, ale také tělovou, vlasovou a pleťovou kosmetiku, přičemž důraz je kladen na vysokou kvalitu a šetrnost k uživatelům i životnímu prostředí.

Galček (2025) je firma se sídlem v Červeném Kostelci. Jedná se o rodinný podnik s dlouholetou tradicí v oblasti povrchových úprav kovových materiálů. Firma se profiluje jako flexibilní a zákaznicky orientovaný partner, který klade důraz na vysokou kvalitu zpracování, vstřícnou komunikaci a rychlé dodací lhůty. Výrobní provoz funguje ve třísměnném režimu a umožňuje realizaci jak kusových, tak i sériových zakázek. Mezi hlavní činnosti podniku patří práškové lakování a galvanické pokovování, přičemž v rámci galvanických procesů se specializuje na zinkování a chromování ocelových, litinových, měděných a mosazných dílů.

Gamatec (2025) působí na trhu od roku 1994 a specializuje se na lehkou strojírenskou výrobu a obchodní činnost. Disponuje vlastní konstrukční kanceláří, která umožňuje realizaci zakázek od návrhu až po finální výrobek. Klíčovými oblastmi činnosti firmy jsou vývoj a výroba průmyslové elektroniky, produkce kabelových svazků a technologie gravitačního zalévání dvousložkovými polyuretanovými hmotami. Díky dlouholetým zkušenostem a odbornému zázemí je firma schopna pružně reagovat na specifické požadavky zákazníků, a to i v rámci krátkých dodacích lhůt. Důraz je kladen na rychlost, flexibilitu a inovativní přístup při řešení technických projektů.

Společnost **Izomat** (2015) působí na trhu více než dvě desetiletí a specializuje se na komplexní služby v oblasti vzduchotechniky, klimatizace a komínových systémů. Nabízí návrh, výrobu a montáž vzduchotechnických zařízení včetně potrubí všech skupin, klimatizačních jednotek a ocelových konstrukcí. Součástí portfolia je rovněž výroba a instalace nerezových komínů, kouřovodů, tlumičů hluku a dalších komponent spalinových cest, a to jak v rodinných domech, tak v průmyslových provozech. Důležitou součástí činnosti je servisní zajištění, zahrnující údržbu a kontroly vzduchotechnických a klimatizačních zařízení, výměnu filtrů, čištění a revize požárních klapek.

LH Technik (2025) je moderní strojírenský podnik zaměřený na zakázkovou výrobu komponent a technologických celků podle specifikací zákazníka. Od svého založení v roce 2003, kdy ji založil pan Heinz Jakob Lauterbach, využívá firma rozsáhlé zkušenosti v oblasti výroby nástrojů a montáže textilních strojů. Výrobní program zahrnuje sériovou i velkosériovou produkci dílů a podsestav, přičemž klíčovou technologickou výhodou je využití

ultrapulsního svařování, doplněného o tepelné zpracování a povrchové úpravy dle požadavků odběratelů. Druhou významnou oblastí činnosti je výroba svařovaných konstrukcí, strojních skupin a kompletních montovaných celků na základě výkresové dokumentace.

Společnost **Saar Gummi** (2025) vznikla jako reakce na potřebu rozšíření výrobních kapacit nadnárodního koncernu SaarGummi v regionu s technicky vyspělým zázemím a příznivými nákladovými podmínkami. Významnou roli při rozhodování o lokalizaci nového závodu sehrála tradice gumárenského průmyslu v oblasti Náchodska. Předchůdcem dnešního závodu byla místní firma, která již dříve dodávala pryžová těsnění pro koncern SaarGummi. V roce 2000 byla v Červeném Kostelci zahájena výstavba dvou výrobních hal. Již v listopadu téhož roku byl spuštěn zkušební provoz a investice se zařadila mezi tři největší projekty realizované v České republice na zelené louce. Významným milníkem bylo spuštění moderní mísírny gumárenských směsí v roce 2014, která přispěla k nezávislosti na externích dodavatelích a umožnila vývoj nových materiálů.

MG Italy Czech Division (2025) působí na trhu více než 25 let a specializuje se na zakázkovou výrobu plastových fólií a obalových řešení. Její činnost vychází z dlouholeté praxe a úzké spolupráce s mateřskou firmou MG Lavorazione Materie Plastiche, která byla založena již v roce 1972. Firma se zaměřuje na individuální přístup ke každé zakázce a nabízí komplexní řešení přizpůsobená specifickým požadavkům zákazníků. Výrobky nacházejí uplatnění v celé řadě průmyslových odvětví, včetně potravinářství, farmacie, automobilového, papírenského, textilního a zemědělského průmyslu. Společnost disponuje vlastní inovační laboratoří, kde testuje a zdokonaluje své produkty, čímž zajišťuje jejich vysokou kvalitu a konkurenceschopnost na trhu.

4 ANALÝZA DOPADŮ PRŮMYSLOVÝCH ZÓN VE VYBRANÉM REGIONU

Tato kapitola diplomové práce se zaměřuje na analýzu dopadů průmyslových zón v Novém Bydžově a Červeném Kostelci. Samotná analýza je rozdělena do tří podkapitol, závěrečného shrnutí a doporučení.

4.1 Metodika práce

Cílem této práce je posoudit dopady průmyslových zón na regiony Nový Bydžov a Červený Kostelec. Výsledky analýzy navazují na tuto metodickou podkapitolu a jsou rozděleny do tří částí, které odpovídají hlavním oblastem zkoumání, jedná se o:

- analýzu zvolených indikátorů pro vybrané průmyslové zóny,
- analýzu postojů politického zastoupení měst, v nichž se průmyslové zóny nacházejí,
- analýzu veřejného mínění o existenci průmyslových zón v daných městech.

Sběr potřebných dat pro analýzu probíhal od března do června roku 2025. Pro jednotlivé oblasti analýzy byla data získávána různými postupy. Celý proces sestavování otázek do dotazníkového šetření i do řízených rozhovorů byl konzultován se zaměstnanci regionální kanceláře CzechInvest v Hradci Králové. Tímto způsobem byl vytvořen základ pro následnou analýzu různých perspektiv na průmyslové zóny ve sledovaných městech.

Pro analýzu zvolených indikátorů byla data získávána pomocí kvalitativní metody, konkrétně formou řízeného rozhovoru. Oslovení firem proběhlo v prvopočátku na základě e-mailové korespondence, kde byly shrnuty základní informace a žádost o spolupráci. Po rozeslání e-mailových zpráv následovalo telefonické kontaktování firem. Firmám, které se z časových důvodů nemohly rozhovoru zúčastnit, byl zaslán e-mail s klíčovými otázkami pro provedení analýzy. Celkově bylo osloveno 5 firem z Nového Bydžova a 9 firem z Červeného Kostelce. Jednotlivé firmy jsou hlouběji definovány v tabulkách 16 a 17.

Tabulka 16 Charakteristika subjektů základního souboru v Novém Bydžově

Společnost	Respondent	Oblast podnikání
Amcor Flexibles Nový Bydžov, s.r.o.	HR specialist (e-mailová korespondence)	Výroba a prodej obalů z plastických hmot
EICHENAUER spol. s r.o.	HR manager (e-mailová korespondence)	Výroba, instalace a opravy elektrických strojů a přístrojů
KASI, spol. s r.o.	Představitel provozovny v Novém Bydžově (řízený rozhovor)	Koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje, výroba betonového zboží, kovoobráběčství slévárenství
LAMARK s.r.o.	HR manager (e-mailová korespondence)	Zámečnictví, nástrojářství
Multi-Wing CZ, s.r.o	HR manager (e-mailová korespondence)	Výroba axiálních ventilátorů

Zdroj: vlastní zpracování dle Google Maps (2025a) a Ministerstvo financí (2023)

Tabulka 16 znázorňuje charakteristiku základního souboru firem, které sídlí v průmyslové zóně v Novém Bydžově. Kromě základních údajů o oblasti podnikání obsahuje také seznam respondentů, kteří jsou definováni na základě své pracovní pozice. U jednotlivých respondentů je rovněž uvedeno, jakou formou byly zodpovězeny položené otázky. Z tabulky dále vyplývá, že se dotazování zúčastnily všechny oslovené firmy.

Stejný způsob charakteristiky základního souboru je uveden i v tabulce 17, která znázorňuje základní soubor firem, které sídlí v průmyslové zóně v Červeném Kostelci.

Tabulka 17 Charakteristika subjektů základního souboru v Červeném Kostelci

Společnost	Respondent	Oblast podnikání
Boltjes International spol. s r.o.	Nezúčastnili se	Výroba kovů a kovových součástek, výroba nekovových součástek
EURONA s.r.o.	Nezúčastnili se	Výroba chemických látek, chemických přípravků a kosmetických prostředků
GALČEK, spol. s r.o.	Jednatel (e-mailová korespondence)	Povrchová úprava kovů
GAMATEC s.r.o.	Administrativní pracovník (e-mailová korespondence)	Výroba strojů a zařízení
IZOMAT s.r.o	Jednatel (řízený rozhovor)	Výroba vzduchotechniky
Joyson Safety Systems Czech s.r.o.	Nezúčastnili se	Výroba kontaktních jednotek, senzorů do sedaček, kabelových svazků
LH Technik s.r.o.	Nezúčastnili se	Kovoobráběčství
Saar Gummi Czech s.r.o.	Ředitel kvality (řízený rozhovor)	Zpracování gumárenských směsí
MG ITALY CZECH DIVISION s.r.o.	Technický ředitel (řízený rozhovor)	Zpracování plastických materiálů

Zdroj: vlastní zpracování dle Google Maps (2025b) a Ministerstvo financí (2023)

Z tabulky 17 je patrné, že se dotazování v rámci Červeného Kostelce zúčastnilo pouze 5 firem z 9 oslovených.

Data o firmách, které se rozhodly nezúčastnit kvalitativního sběru informací, byla získána z veřejně dostupných zdrojů. Převážná většina informací pochází z internetového portálu Justice, zřízeného Ministerstvem spravedlnosti (2025), kde je veden veřejný rejstřík a sbírka listin. Data byla čerpána z účetních závěrek jednotlivých společností. Data o počtu zaměstnanců byla zjištěna z vyhlášky č. 250/2024 Sb., o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Informace o finanční příspěvcích města Nový Bydžov (2025) byly zjištěny na základě výročních zpráv zveřejňovaných pro nadační fondy vedené městem. Získaná data jsou v práci vizualizována za pomoci grafické či tabulkové interpretace.

U společností, které neuvedly výši průměrné měsíční mzdy, byla tato hodnota dopočítána na základě dostupných informací z portálu Justice provozovaného Ministerstvem spravedlnosti (2025). Výpočet vycházel z údajů uvedených v účetní závěrce, konkrétně

z celkových mzdových nákladů a počtu zaměstnanců. Průměrná měsíční mzda byla stanovena podle následujícího vzorce:

- Průměrná měsíční mzda = (mzdové náklady / počet zaměstnanců) / 12 měsíců.

Pro indikátor vztahující se k zemědělskému půdnímu fondu byla data získána z ČÚZK (2025). Zjišťovala se výměra průmyslové zóny a následně byla dopočítána výměra podle jednotlivých tříd a ochranných pásem. Ceny za m² půdy a třídy ochrany byly převzaty z údajů VÚMOP (2025). Následné ověření, zda půda spadá do některého z ochranných pásem, proběhlo prostřednictvím portálů ISVS Voda (2025), ESRI (2025) a AGRIGIS (2025). Výpočet, včetně koeficientu třídy ochrany půdy a ekologické váhy vlivu, byl proveden na základě zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu. Jeho znění je následující:

- Cena za vyjmutí z půdního fondu = cena za m^2 * koeficient třídy ochrany * ekologická váha * plocha

Přepočet ceny byl stanoven na základě zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve kterém je uvedeno: „*30 % je příjmem rozpočtu obce, na jejímž území se odňatá zemědělská půda nachází.*“

Pro analýzu indikátoru daňových příjmů generovaných firmami v průmyslové zóně byla využita kalkulačka rozpočtového určení daní agentury CzechInvest. Tato kalkulačka byla poskytnuta v rámci školní praxe, která byla vykonávána v roce 2024 v regionální kanceláři CzechInvest v Hradci Králové. Do kalkulačky byly dosazovány informace získané z kvalitativního šetření, z portálu Justice provozovaného Ministerstvem spravedlnosti (2025), a z iKatastr.cz (2025).

Data pro vyhodnocení analýzy smýšlení politického zastoupení o průmyslové zóně byla získána na základě kvalitativního šetření. Konkrétně došlo k získání dat formou řízeného rozhovoru. Oslovení zástupců měst proběhlo za pomoci e-mailové korespondence a následného telefonického rozhovoru. Oba oslovené subjekty se spolupráce zúčastnily.

Informace potřebné pro analýzu veřejného mínění o průmyslové zóně byly shromažďovány na základě kvantitativního šetření pomocí strukturovaného dotazníku. Dotazník byl distribuován široké veřejnosti za pomoci samosprávy města prostřednictvím platformy Microsoft Forms. Z Nového Bydžova byla získána data od 55 respondentů a z Červeného Kostelce data od 113 respondentů.

Všichni účastníci řízeného rozhovoru podepsali informovaný souhlas, který je uložen v regionální kanceláři agentury CzechInvest v Hradci Králové.

4.2 Analýza zvolených indikátorů

V této podkapitole bude pozornost věnována analýze zvolených indikátorů. Indikátory byly vybrány v závěru podkapitoly 2.3 Hodnocení efektivnosti dopadů průmyslových zón. Pro analýzu byly zvoleny následující indikátory:

- počet zaměstnanců v průmyslové zóně v porovnání s počtem ostatních zaměstnanců ve městě,
- průměrná mzda v průmyslové zóně v porovnání s průměrnou mzdou v kraji,
- podíl zaměstnanců dojíždějících do práce,
- celková plocha průmyslové zóny sledovaná v souvislosti se záborem zemědělské půdy a vyjmutím ze zemědělského půdního fondu,
- daňové příjmy generované firmami v průmyslové zóně,
- finanční prostředky zasídlených firem v průmyslové zóně na dary spolkům, městům nebo příspěvkovým organizacím.

4.2.1 Analýza indikátorů průmyslové zóny v Novém Bydžově

Tato část analýzy se zaměřuje na vyhodnocení zvolených indikátorů vztahujících se k průmyslové zóně v Novém Bydžově. Indikátory budou postupně analyzovány.

Počet zaměstnanců v průmyslové zóně v porovnání s počtem ostatních zaměstnanců ve městě.

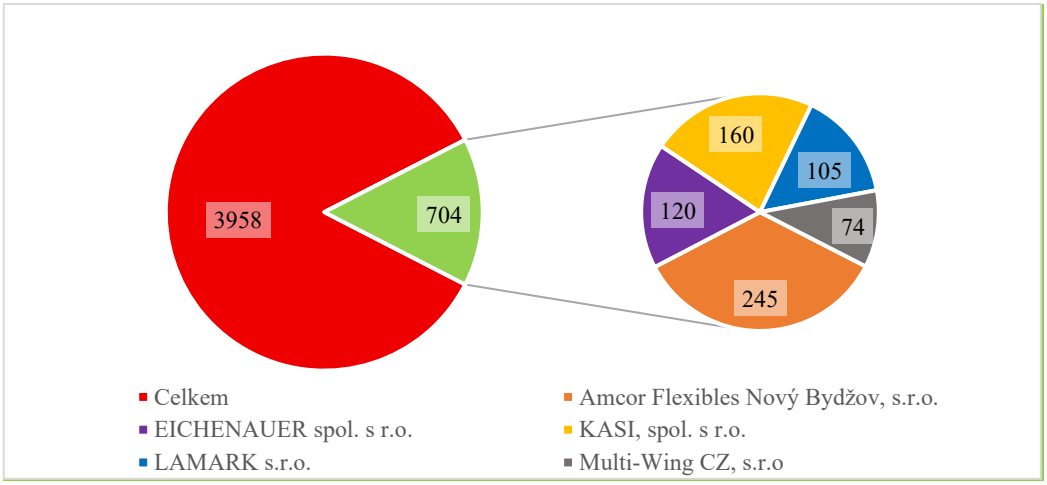

Obrázek 21 Počet zaměstnaných v průmyslové zóně v porovnání s počtem ve městě

Zdroj: Vlastní zpracování (2025)

Grafické znázornění na obrázku 21 ukazuje, že z celkového počtu 3 958 ekonomicky aktivních obyvatel města Nový Bydžov je 704 osob zaměstnáno v průmyslové zóně. To představuje přibližně 17,8 % všech ekonomicky aktivních obyvatel města. Tento údaj poukazuje na významný podíl průmyslové zóny na celkové zaměstnanosti v regionu.

Tabulka 18 Podíl na zaměstnanosti v průmyslové zóně v %

Firma	Podíl na zaměstnanosti v průmyslové zóně
Amcor Flexibles Nový Bydžov, s.r.o.	34,8 %
KASI, spol. s r.o.	22,8 %
EICHENAUER spol. s r.o.	17 %
LAMARK s.r.o.	14,9 %
Multi-Wing CZ, s.r.o.	10,5 %

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Tabulka 18 znázorňuje podíl jednotlivých firem na zaměstnanosti v průmyslové zóně. Největším zaměstnavatelem je společnost Amcor Flexibles, která se na celkovém počtu zaměstnanců v zóně podílí 34,8 %.

Analýzou tohoto indikátoru bylo zjištěno, že průmyslová zóna je klíčovým zaměstnavatelem v regionu. Její podíl na celkové zaměstnanosti činí téměř 18 %, což je významný podíl na zaměstnanosti.

Průměrná mzda v průmyslové zóně v porovnání s průměrnou mzdou v kraji.

Graf na obrázku 22 vyobrazuje průměrné mzdy ve vybraných firmách působících v průmyslové zóně Nového Bydžova a porovnává je s průměrnou mzdou v Královéhradeckém kraji, která činí 42 678 Kč. V grafu je znázorněn krajský průměr za pomoci žlutého sloupce, od kterého vede kolmo žlutá čára znázorňující výchozí hodnotu pro porovnání. Společnosti s vyšší průměrnou hrubou mzdou jsou v grafu znázorněny zelenou barvou, a naopak společnosti, které jsou pod úrovní krajské hodnoty jsou vyobrazeny červeně.

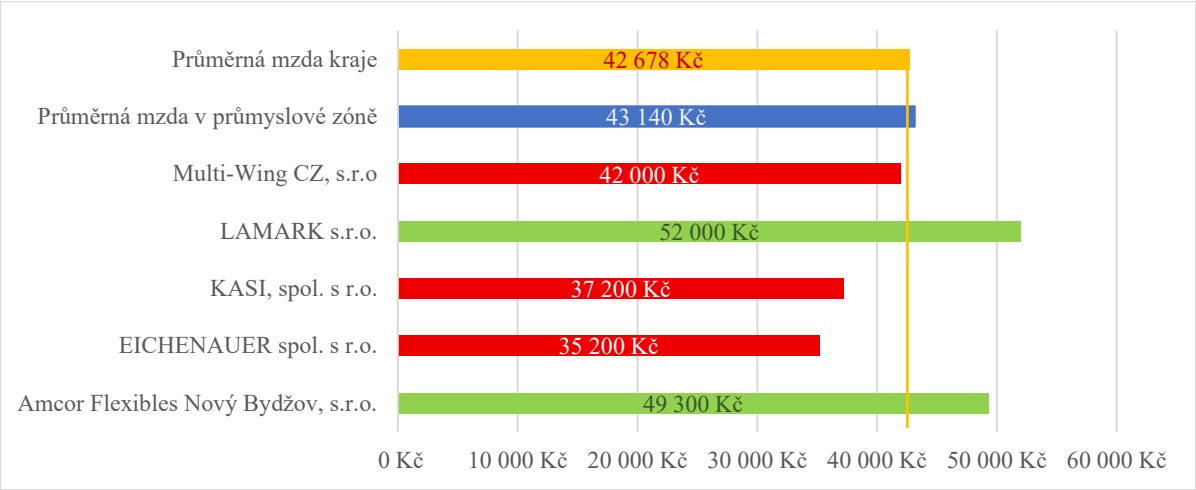

Obrázek 22 Průměrné mzdy v Průmyslové zóně a v kraji

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Z obrázku 22 vyplývá, že společnost Lamark a společnost Amcor Flexibles vyplácejí nadprůměrné mzdy ve srovnání s krajským průměrem. Lamark dosahuje průměrné mzdy 52 000 Kč, což je o 21,8 % více než krajský průměr. Amcor Flexibles nabízí 49 300 Kč, tedy o 15,5 % více. Naopak společnosti Kasi, Eichenauer a Multi-Wing vyplácejí mzdy pod krajským průměrem. Největší rozdíl je patrný u firmy Eichenauer, kde je mzda o 17,5 % nižší než průměr v kraji.

V grafu na obrázku 22 je znázorněna i průměrná měsíční mzda (sloupec modré barvy) v celé průmyslové zóně. Průměrná mzda byla určena jako aritmetický průměr mezd jednotlivých firem působících v průmyslové zóně. Průměrná mzda v průmyslové zóně dosahuje hodnoty 43 140 Kč, což je o 1,08 % více než je krajská průměrná mzda.

Data ukazují, že mzdy v průmyslové zóně nejsou homogenní a výrazně se liší podle konkrétního zaměstnavatele. Přesto lze konstatovat, že některé firmy v zóně nabízejí konkurenceschopné mzdy. Pozitivně lze vyhodnotit i skutečnost, že průměrná hrubá měsíční mzda v celé průmyslové zóně se pohybuje nad krajským průměrem.

Podíl zaměstnanců dojíždějících do práce.

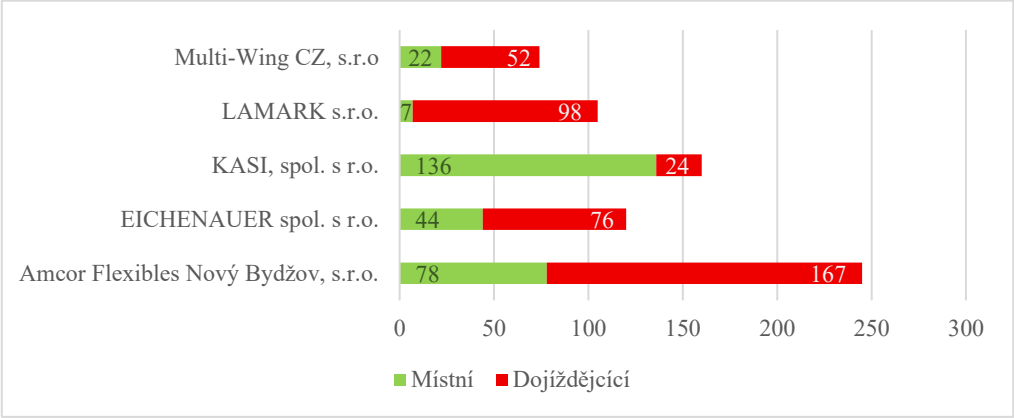

Obrázek 23 Poměr dojíždějících a místních pracovníků jednotlivých firem

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Detailní pohled na jednotlivé podniky zobrazené v grafu na obrázku 23 ukazuje, že podíl dojíždějících zaměstnanců se mezi firmami výrazně liší**.** Například ve společnosti Lamark tvoří dojíždějící až 93,3 % pracovníků, zatímco ve firmě Kasi je tento podíl pouze 15 %, což svědčí o převaze místních zaměstnanců. Ostatní podniky, jako jsou Multi-Wing, Eichenauer nebo Amcor Flexibles, vykazují podíl dojíždějících v rozmezí 60–70 %. Následující body shrnují graf na obrázku 23:

- nejvyšší závislost na dojíždějících pracovnících vykazuje firma Lamark,
- naopak firma Kasi má většinu pracovníků z místních obyvatel, což je v daném vzorku výjimkou a
- ostatní firmy vykazují převahu dojíždějících pracovníků, což potvrzuje celkový trend.

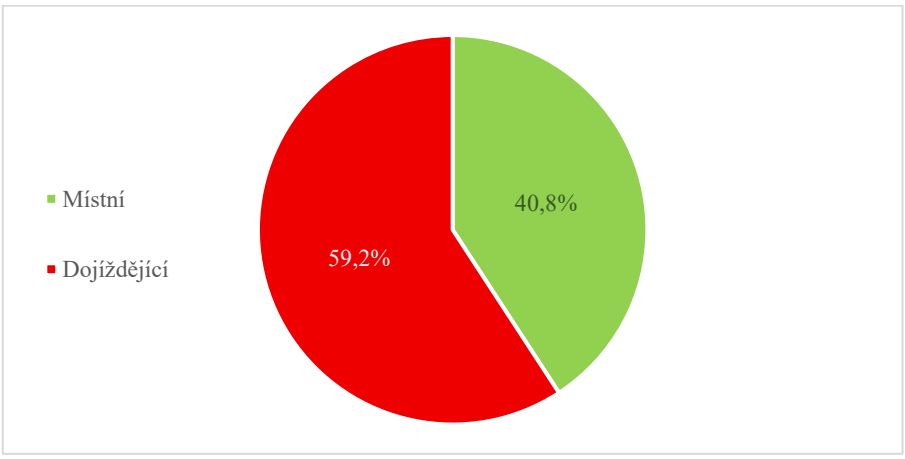

Obrázek 24 % zastoupení dojíždějících a místních zaměstnanců v celé průmyslové zóně

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Ze zjištěných dat vyplývá, že v rámci průmyslové zóny v Novém Bydžově tvoří dojíždějící zaměstnanci přibližně 59,2 % (417 zaměstnanců) všech pracovníků. Tento údaj je patrný z koláčového grafu na obrázku 23. Graf znázorňuje celkový poměr mezi místními a dojíždějícími zaměstnanci. Zbývajících 40,8 % (287 zaměstnanců) tvoří zaměstnanci s trvalým bydlištěm přímo nebo v blízkém okolí Nového Bydžova.

Pozitivně lze vyhodnotit, že Průmyslová zóna je schopna přitáhnout pracovní sílu z širšího regionu, což svědčí o její atraktivitě a dobré dostupnosti. Zjištěné údaje potvrzují pozitivní regionální význam průmyslové zóny.

Celková plocha průmyslové zóny sledovaná v souvislosti se záborem zemědělské půdy a vyjmutím ze zemědělského půdního fondu.

Pro účel analýzy tohoto indikátoru je nezbytné na internetových stránkách Výzkumného ústavu pro monitoring a ochranu půdy zjistit, do které třídy ochrany zemědělského půdního fondu spadá území průmyslové zóny v Novém Bydžově. Obrázek 25 znázorňuje polohu této průmyslové zóny z hlediska zařazení do jednotlivých tříd ochrany půdy.

Obrázek 25 Průmyslová zóna v Novém Bydžově z hlediska třídy ochrany

Zdroj: VÚMOP (2025)

Z obrázku 25 je zřejmé, že průmyslová zóna v Novém Bydžově zasahuje do tří tříd ochrany zemědělského půdního fondu, konkrétně do I., II. a III. třídy. Každé z těchto tříd je

přiřazen specifický násobný koeficient ochrany půdy, který reflektuje její hodnotu a význam z hlediska ochrany. Rozlohy průmyslové zóny dle tříd ochrany popsány v tabulce 19 jsou pouze hodnoty odhadnuté, a z tohoto důvodu je možné, že bylo dosaženo marginálních odchylek. Těchto hodnot bylo dosaženo za pomoci nahlížení do katastru nemovitostí. Následujícím krokem po identifikaci příslušných koeficientů je ověření, zda se dané území nenachází v některé z oblastí zvláštní ochrany, jako jsou chráněná území přírody, ochranná pásma vodních toků nebo území s výskytem léčivých pramenů. Na základě dostupných údajů lze konstatovat, že průmyslová zóna v Novém Bydžově se v žádné z těchto zvláště chráněných oblastí nenachází.

Tabulka 19 Data potřebná pro výpočet vyjmutí půdy z půdního fondu

Rozloha průmyslové zóny	203 000 m^2
Koeficient I.	9
Koeficient II.	6
Koeficient III.	4
Rozloha spadající do ochrany I.	9 500 m^2
Rozloha spadající do ochrany II.	92 000 m^2
Rozloha spadající do ochrany III.	101 500 m^2
Cena půdy za m^2	16,49 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle VÚMOP (2025a), VÚMOP (2025b) a ČÚZK (2025)

Na základě informací definovaných v tabulce 19 byl proveden výpočet ceny za vyjmutí půdy z půdního fondu. Celková cena půdy dosahuje výše 17 203 837 Kč. Z této částky připadá městu Nový Bydžov 5 161 151 Kč.

Jedním z negativních dopadů výstavby průmyslové zóny je skutečnost, že přibližně 101 500 m² její plochy spadá do I. a II. třídy ochrany zemědělského půdního fondu. Tato plocha představuje 50 % celkové rozlohy průmyslové zóny. Z hlediska efektivního využívání půdy se jedná o negativní jev, neboť na vysoce kvalitní a úrodné půdě došlo k zastavění území průmyslovými objekty. Naopak pozitivní dopad lze identifikovat z hlediska ekonomického přínosu pro obec. Přísun peněžních prostředků do rozpočtu obce, které mohou být využity na potírání negativních externalit spojených s provozem průmyslové zóny např. v oblasti dopravy, životního prostředí či veřejné infrastruktur.

Daňové příjmy generované firmami v průmyslové zóně.

Daňové odvody představují významný zdroj příjmů veřejných rozpočtů. V rámci systému rozpočtového určení daní dochází k jejich přerozdělování mezi jednotlivé úrovně

veřejné správy a konkrétní obce. Tato skutečnost je znázorněna na obrázku 26, který zachycuje konkrétní situaci města Nový Bydžov. Graf je vyhodnocen za podmínky zachování aktuálního místního koeficientu obce, kde se průmyslová zóna nachází. Nový Bydžov má tento koeficient určen na úrovni 1.

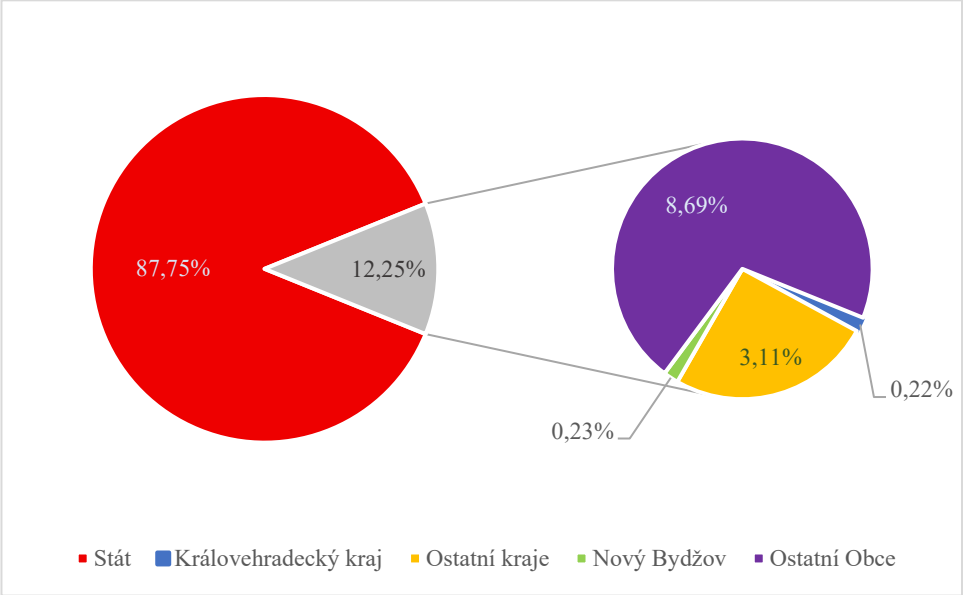

Obrázek 26 Rozdělení daňových příjmů dle příjemce příjmu

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Celkový objem daňových příjmů tvoří částku 308 919 936 Kč. Z grafu na obrázku 26 je patrné, že největší část připadá státu. Stát od firem získá finanční prostředky ve výši 271 080 196 Kč. Ostatním obcím pak připadne částka 26 854 765 Kč. Městu Nový Bydžov z celkové částky připadne pouze zanedbatelné množství 711 965 Kč, což je ve srovnání s celou částkou pouze malý podíl. Výše tohoto podílů lze vyhodnotit, jako negativní jev, jelikož obci plynou všechny negativní externality spojené s průmyslovou zónou, na které musí vynakládat dodatečné finanční prostředky. Typickým příkladem negativní externality je oprava silnic z důsledku pohybu těžkých nákladních automobilů. Jediným způsobem obce, jak zvýšit příjmy plynoucí do rozpočtu města, je zvýšení místního koeficientu pro daň z nemovitých věcí, jelikož tyto příjmy náleží v celém rozsahu obci, kde se průmyslová zóna nachází. Tato skutečnost je vyobrazena v grafu na obrázku 27.

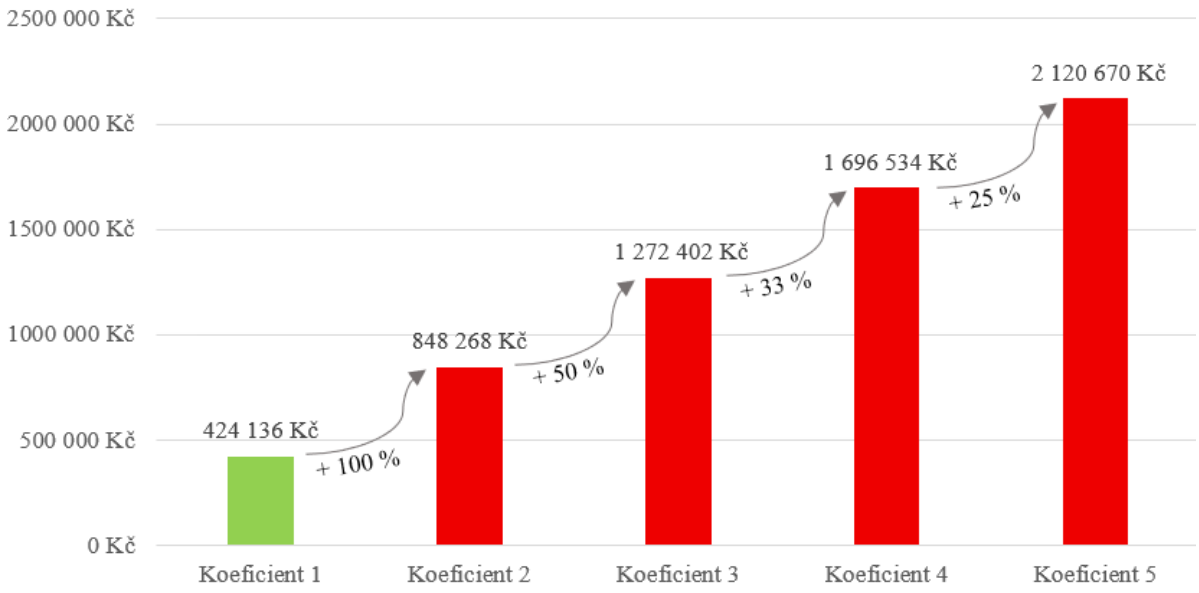

Obrázek 27 Daň z nemovitých věcí v závislosti na místním koeficientu v Novém Bydžově

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Graf na obrázku 27 znázorňuje výši příjmů z daně z nemovitých věcí v závislosti na zvoleném místním koeficientu. Město Nový Bydžov má aktuálně stanoven místní koeficient ve výši 1, přičemž tomuto nastavení odpovídá částka 424 136 Kč. Tato částka představuje 0,14 % z celkových daňových příjmů vybraných v průmyslové zóně a v grafu je vyznačena zeleným sloupcem. Červené sloupce znázorňují potenciální výši příjmů z této daně při uplatnění vyšších místních koeficientů. Součástí grafu je rovněž vyjádření procentuálního nárůstu příjmů v závislosti na změně koeficientu. Z grafu je patrné, že s rostoucí hodnotou koeficientu dochází k postupnému zpomalování tempa růstu příjmů. Z tohoto důvodu je vhodné důkladně vyhodnotit přínosy a rizika spojená s případným navýšením koeficientu a zvolit variantu, která bude z hlediska efektivnosti a udržitelnosti nejvhodnější.

Finanční prostředky zasídlených firem v průmyslové zóně na dary spolkům, městům nebo příspěvkovým organizacím.

Město Nový Bydžov spravuje Nadační fond na podporu sportu, kultury a občanských aktivit, prostřednictvím kterého dochází k přerozdělování darovaných finančních prostředků. Vývoj příjmů tohoto fondu je znázorněn v grafu na obrázku 28. Graf zachycuje celkovou výši příspěvků (červené sloupce) a podíl firem sídlících v průmyslové zóně na těchto příspěvcích (zelené sloupce).

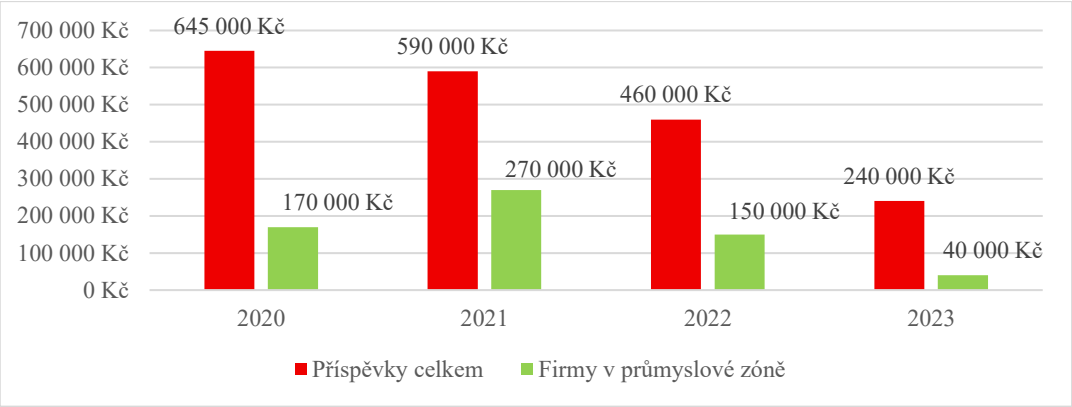

Obrázek 28 Příspěvky do Nadačního fondu mezi roky 2020–2023

Zdroj: Vlastní zpracování dle Nový Bydžov (2025b)

Mezi hlavní přispěvatele Nadačního fondu na podporu sportu, kultury a občanských aktivit města Nový Bydžov patří společnosti Eichenauer, Amcor Flexibles a Lamark. Společnost Eichenauer se na financování fondu podílela v letech 2021 až 2023, přičemž celková výše jejího příspěvku činila 190 000 Kč. Společnost Amcor Flexibles přispěla v letech 2021 a 2022 částkou 200 000 Kč. Firma Lamark poskytla příspěvky v letech 2020 a 2023, a to v celkové výši 140 000 Kč.

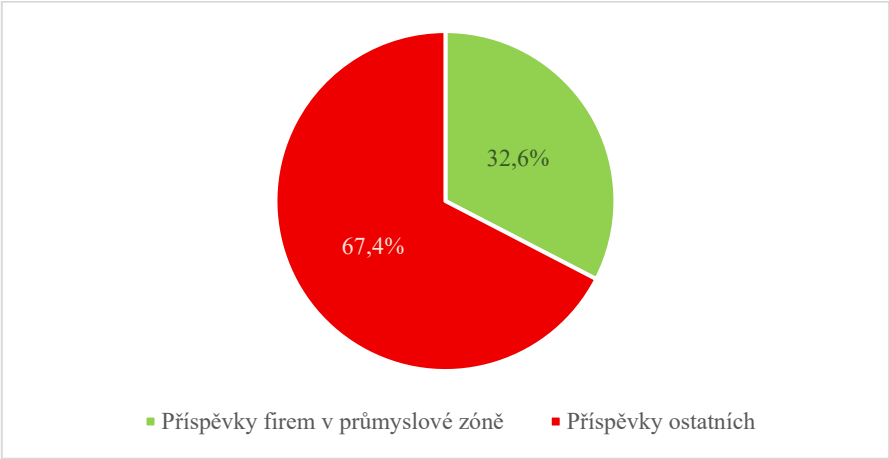

Obrázek 29 Vyjádření % zastoupení přispěvovatelů do fondu mezi roky 2020–2023

Zdroj: Vlastní zpracování dle Nový Bydžov (2025b)

Graf na obrázku 29 znázorňuje podíl, jakým se v letech 2020–2023 podílely firmy sídlící v průmyslové zóně na celkových příspěvcích do nadačního fondu, a to v porovnání s ostatními přispěvateli. Celková částka, kterou tyto firmy během sledovaného období do fondu přispěly, činí 630 000 Kč. Na základě vlastního šetření byly zjištěny skutečnosti uvedené v následující tabulce 20.

Tabulka 20 Příspěvky firem z průmyslové zóny na podporu regionu

Společnost	Příspěvky	Hodnota
Amcor Flexibles Nový Bydžov, s.r.o.	ANO	x
EICHENAUER spol. s r.o.	ANO	65 000 Kč
KASI, spol. s r.o.	ANO	x
LAMARK s.r.o.	ANO	60 000 – 80 000 Kč
Multi-Wing CZ, s.r.o	NE	x

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Na základě vlastního pozorování bylo zjištěno, že převážná většina firem sídlících v průmyslové zóně přispívá na podporu regionu. Některé z těchto firem se však nepodílejí na přispívání do Nadačního fondu města Nový Bydžov. Jedinou firmou, která se na podpoře regionu nepodílí vůbec, je společnost Multi-Wing CZ.

Na základě zjištěných informací lze pozitivně vyhodnotit, že většina firem se podílí na podpoře obce či regionu. Jedná se totiž o zcela dobrovolnou aktivitu, ke které je nic obligatorně nezavazuje a dělají to plně ze své vlastní iniciativy.

Závěrečné shrnutí zjištěných skutečností:

- Průmyslová zóna zaměstnává 704 osob, což představuje 17,8 % všech ekonomicky aktivních obyvatel města.
- Průměrná mzda v průmyslové zóně činí 43 140 Kč, což je o 1,08 % více než krajský průměr.
- Až 59,2 % zaměstnanců v zóně dojíždí z jiných obcí. Tento trend potvrzuje regionální význam zóny a její schopnost přitahovat pracovní sílu z širšího okolí.
- Průmyslová zóna zasahuje do I., II. a III. třídy ochrany půdy. 50 % plochy zóny tvoří půda I. a II. třídy (vysoce kvalitní a úrodná půda).
- Celkové daňové příjmy generované firmami činí 308 919 936 Kč. Město Nový Bydžov získává pouze 711 965 Kč (0,23 %). Zvýšení místního koeficientu by zvýšilo příjmy obce.
- Nadační fond města získal v letech 2020–2023 od firem v zóně 630 000 Kč, což je 32,6 % všech příspěvků. Většina firem v zóně přispívá na podporu regionu, i mimo nadační fond.

4.2.2 Analýza indikátorů průmyslové zóny v Červeném Kostelci

Tato část analýzy se zaměřuje na vyhodnocení zvolených indikátorů vztahujících se k průmyslové zóně v Červeném Kostelci. Jednotlivé indikátory budou postupně analyzovány s cílem posoudit dopady této zóny na město a jeho okolí.

Počet zaměstnanců v průmyslové zóně v porovnání s počtem ostatních zaměstnanců ve městě

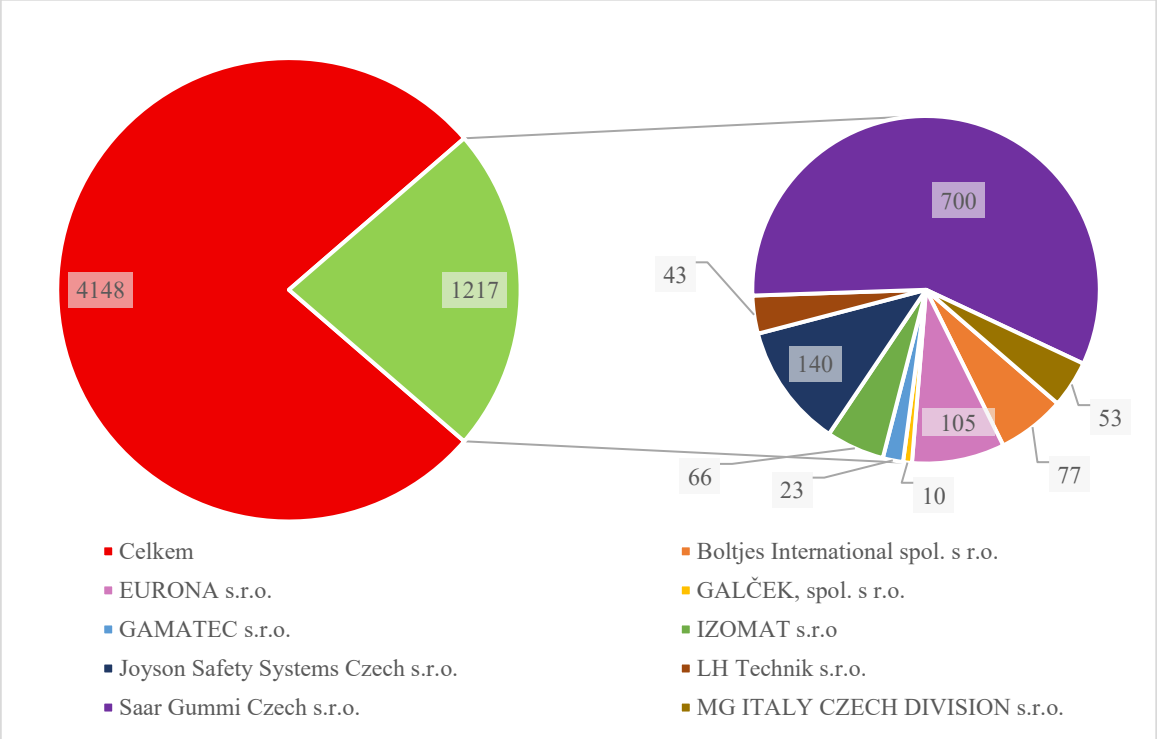

Obrázek 30 Počet zaměstnaných v průmyslové zóně v porovnání s počtem ve městě

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Z grafu na obrázku 30 je patrné, že z celkového počtu 4 148 ekonomicky aktivních obyvatel města Červený Kostelec je 1 217 osob zaměstnáno v průmyslové zóně. Tento počet představuje 29,34 % zaměstnaných v průmyslové zóně v porovnání s celkovým počtem ekonomicky aktivních ve městě. Toto zjištění vyjadřuje, jaký význam má průmyslová zóna na celkovou zaměstnanost v regionu.

Tabulka 21 Firmy zasídlené v průmyslové zóně

Firma	Podíl na zaměstnanosti v průmyslové zóně
Boltjes International spol. s r.o.	6,3 %
EURONA s.r.o.	8,7 %
GALČEK, spol. s r.o.	0,8 %
GAMATEC s.r.o.	1,9 %
IZOMAT s.r.o	5,4 %
Joyson Safety Systems Czech s.r.o.	11,5 %
LH Technik s.r.o.	3,5 %
Saar Gummi Czech s.r.o.	57,5 %
MG ITALY CZECH DIVISION s.r.o.	4,4 %

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Z tabulky 21 je patrné, že v průmyslové zóně působí dominantní zaměstnavatel Saar Gummi, který zaměstnává 57,5 % všech pracovníků v této zóně. Na základě provedené analýzy indikátoru bylo zjištěno, že průmyslová zóna představuje klíčového zaměstnavatele v regionu. Její podíl na celkové zaměstnanosti činí téměř 30 %, což představuje významný podíl na trhu práce.

Průměrná mzda v průmyslové zóně v porovnání s průměrnou mzdou v kraji

Graf na obrázku 31 zobrazuje průměrné měsíční hrubé mzdy. Data byla získána z veřejně dostupných zdrojů či z vlastního šetření. Firmy Gamatec a Galček nebylo možné přesně specifikovat z důvodu neposkytnutí informací o přesné výši průměrné hrubé mzdy při dotazování. Firmy uvedly pouze, zda se pohybují nad nebo pod krajským průměrem. Negativně vyhodnocuji samotný fakt, že výše uvedené firmy neuveřejňují ve veřejných databázích svůj výkaz zisku a ztráty, ze kterého je možné průměrnou výši hrubé mzdy dopočítat.

V grafu na obrázku 31 je znázorněna průměrná měsíční hrubá mzda v Královéhradeckém kraji, která činí 42 678 Kč. Tato hodnota je v grafu vyznačena žlutým sloupcem, od něhož vede kolmá žlutá čára sloužící jako výchozí hodnota pro porovnání. Dále je v grafu uvedena průměrná hrubá mzda v průmyslové zóně (modrý sloupec), která je vypočtena jako aritmetický průměr mezd jednotlivých firem. Firmy jsou v grafu rozděleny do dvou kategorií podle výše mezd. Společnosti s nadprůměrnou mzdou jsou označeny zelenými sloupci, zatímco společnosti s podprůměrnou mzdou jsou vyznačeny červenými sloupci.

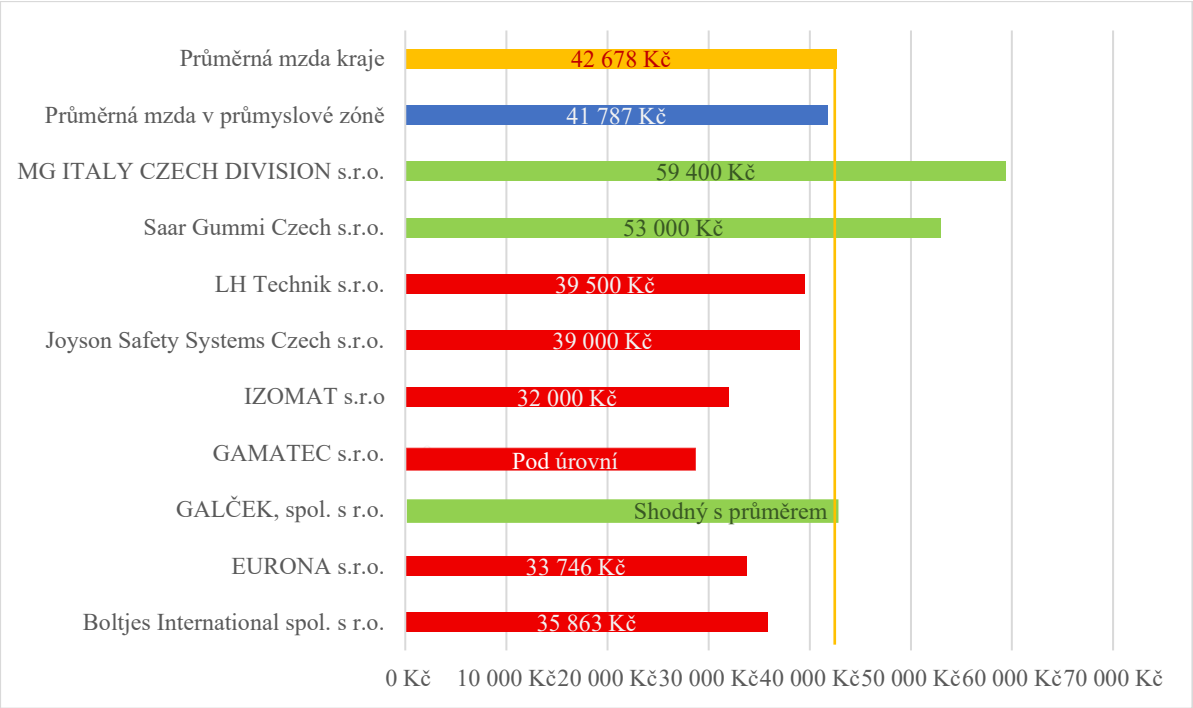

Obrázek 31 Průměrné mzdy v Průmyslové zóně a v kraji

Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva spravedlnosti (2025) a vlastního šetření (2025)

Z grafu na obrázku 31 je zřejmé, že průměrná mzda v průmyslové zóně nedosahuje krajského průměru a je o 2,1 % nižší. Nejlépe placenými zaměstnavateli v průmyslové zóně jsou společnosti MG Italy a Saar Gummi. Společnost MG Italy vyplácí mzdu, která převyšuje krajský průměr o 39,2 %, zatímco společnost Saar Gummi jej překračuje o 24,2 %. Naopak nejnižší mzdy jsou vypláceny ve firmách Izomat (o 25 % pod průměrem) a Eurona (o 24 % pod průměrem).

Analýza indikátoru ukazuje, že mzdy v průmyslové zóně nejsou homogenní a výrazně se liší podle konkrétního zaměstnavatele. Přestože průměrná mzda v zóně mírně zaostává za krajským průměrem, některé firmy nabízejí výrazně nadprůměrné ohodnocení, což může pozitivně ovlivňovat atraktivitu zóny na trhu práce. Z hlediska regionální konkurenceschopnosti lze hodnotit tento vývoj jako převážně pozitivní, zejména díky přítomnosti silných zaměstnavatelů s nadprůměrnými mzdami.

Podíl zaměstnanců dojíždějících do práce.

Data získaná pro analýzu tohoto indikátoru jsou částečně omezená z důvodu neposkytnutí informací některými firmami. V grafu na obrázku 32 jsou znázorněni místní zaměstnanci (zelené sloupce) a dojíždějící zaměstnanci (červené sloupce).

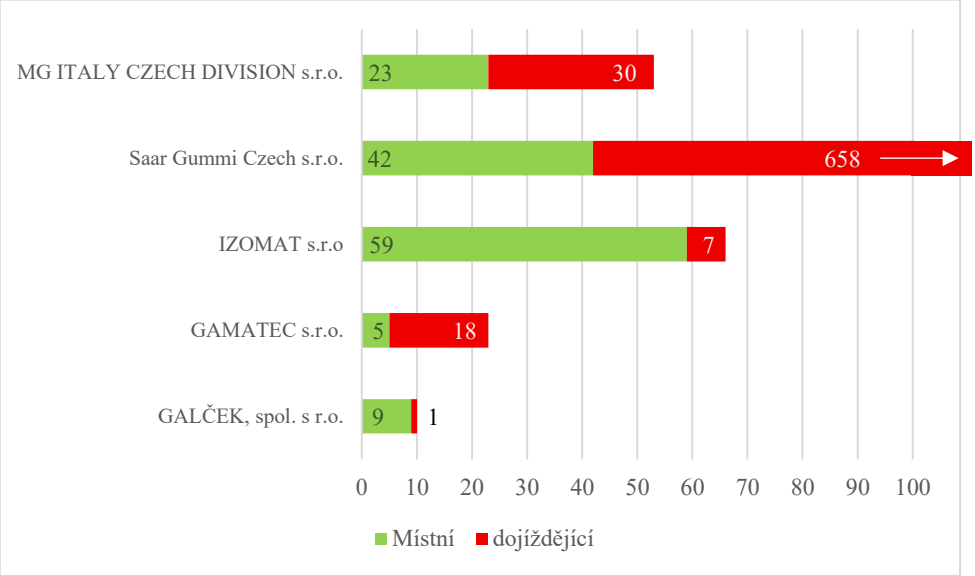

Obrázek 32 Poměr dojíždějících a místních pracovníků jednotlivých firem

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Z grafu na obrázku 32 je patrné, že z hlediska jednotlivých firem je nejvýraznější rozdíl patrný u společnosti Saar Gummi, kde z celkového počtu zaměstnanců tvoří místní pracovníci pouze 6 %, zatímco zbytek zaměstnanců dojíždí. Podobný trend, i když v menším měřítku, je patrný u firmy Gamatec, kde dojíždějící tvoří 78,3 % všech zaměstnanců. Naopak firma Izomat vykazuje opačný trend, zde převažují místní zaměstnanci, kteří tvoří 89,4 % z celku. Tato skutečnost je v rámci zóny spíše výjimečná.

Obrázek 33 vyobrazuje koláčový graf, který zaznamenává procentuální zastoupení dojíždějících a místních zaměstnanců. Z dat vyplývá, že dominantní většinu pracovní síly tvoří dojíždějící zaměstnanci, kteří jsou zastoupeni 714 pracovníky v celé průmyslové zóně. Místní zaměstnanci tvoří pouze 138 zaměstnanců, což poukazuje na výraznou závislost zóny na pracovní síle z okolních obcí a měst.

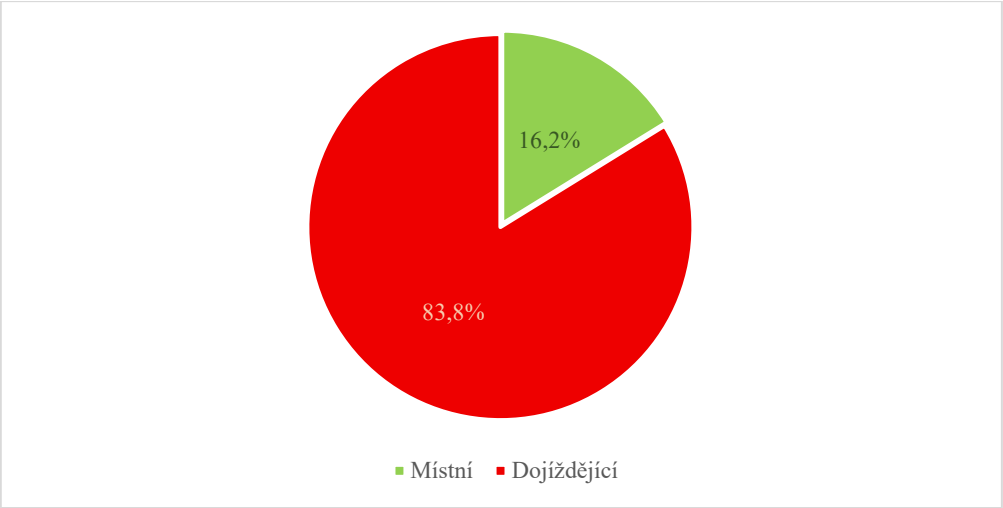

Obrázek 33 % zastoupení dojíždějících a místních zaměstnanců v celé průmyslové zóně

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Analýza indikátoru ukazuje, že průmyslová zóna v Červeném Kostelci má silný regionální přesah a její provoz je závislý na pracovní síle mimo samotné město. Zároveň to potvrzuje atraktivitu zóny pro širší pracovní trh, což lze hodnotit jako pozitivní z hlediska regionálního rozvoje.

Celková plocha průmyslové zóny sledovaná v souvislosti se záborem zemědělské půdy a vyjmutím ze zemědělského půdního fondu.

Pro účely analýzy tohoto indikátoru je nezbytné zjistit na internetových stránkách Výzkumného ústavu pro monitoring a ochranu půdy, do které třídy ochrany zemědělského půdního fondu spadá území průmyslové zóny v Červeném Kostelci. Obrázek 35 znázorňuje polohu této průmyslové zóny z hlediska jejího zařazení do jednotlivých tříd ochrany půdy.

Obrázek 34 Průmyslová zóna v Červeném Kostelci z hlediska třídy ochrany

Zdroj: VÚMOP (2025)

Z obrázku 35 je zřejmé, že průmyslová zóna v Červeném Kostelci zasahuje do dvou tříd ochrany zemědělského půdního fondu, konkrétně do II. a III. třídy. Každé z těchto tříd je přiřazen specifický násobný koeficient ochrany půdy, který reflektuje její hodnotu a význam z hlediska ochrany. Následujícím krokem po identifikaci příslušných koeficientů je ověření, zda se dané území nenachází v některé z oblastí zvláštní ochrany, jako jsou chráněná území přírody, ochranná pásma vodních toků nebo území s výskytem léčivých pramenů. U části průmyslové zóny bylo zjištěno, že se nachází v pásmu ochrany vodních zdrojů. Toto zjištění je vizualizováno na obrázku 36.

Obrázek 35 Průmyslová zóna v kontextu ochrany vodních toků

Zdroj: ISVS Voda (2025)

Rozlohy průmyslové zóny dle tříd ochrany popsány v tabulce 22 jsou pouze hodnoty odhadnuté, a z tohoto důvodu je možné, že bylo dosaženo marginálních odchylek. Tyto hodnoty byly získány za pomoci nahlížení do katastru nemovitostí. Na základě informací definovaných v tabulce 22 byl proveden výpočet ceny za vyjmutí půdy z půdního fondu. Celková cena půdy dosahuje výše 56 758 680 Kč. Z této částky připadá městu Červený Kostelec 17 027 604 Kč.

Tabulka 22 Data potřebná pro výpočet ceny za vyjmutí půdy z půdního fondu

Rozloha průmyslové zóny	467 500 m^2
Koeficient II.	6
Koeficient III.	4
Rozloha ochranného pásma v koeficientu II.	47 500 m^2
Rozloha ochranného pásma v koeficientu III.	154 000 m^2
Rozloha bez ochr. pásma v koeficientu II.	175 000 m^2
Rozloha bez ochr. pásma v koeficientu III.	91 000 m^2
Cena půdy za m^2	5,45 Kč

Zdroj: Zdroj: vlastní zpracování dle VÚMOP (2025a), VÚMOP (2025b), ČÚZK (2025) a ISVS Voda (2025)

Pozitivně lze vyhodnotit skutečnost, že více jak polovina průmyslové zóny je vystavěna na půdě III. třídy ochrany, a proto se jedná z hlediska efektivnosti o správně využitou půdu. Pozitivně vyhodnotit je dále možné přísun peněžních prostředků městu v rámci vyjmutí půdy ze zemědělského půdního fondu. Negativním jevem je však umístění průmyslové zóny do pásma ochrany vodních zdrojů.

Daňové příjmy generované firmami v průmyslové zóně.

Při provádění analýzy byl zjištěn negativní fakt ovlivňující přesné analyzování tohoto indikátoru. Informace nebyly možné dohledat u firem Gamatec a Galček, jelikož neuveřejňují svůj výkaz zisku a ztrát do databáze Ministerstva spravedlnosti. Z tohoto důvodu je analýza provedena bez těchto firem.

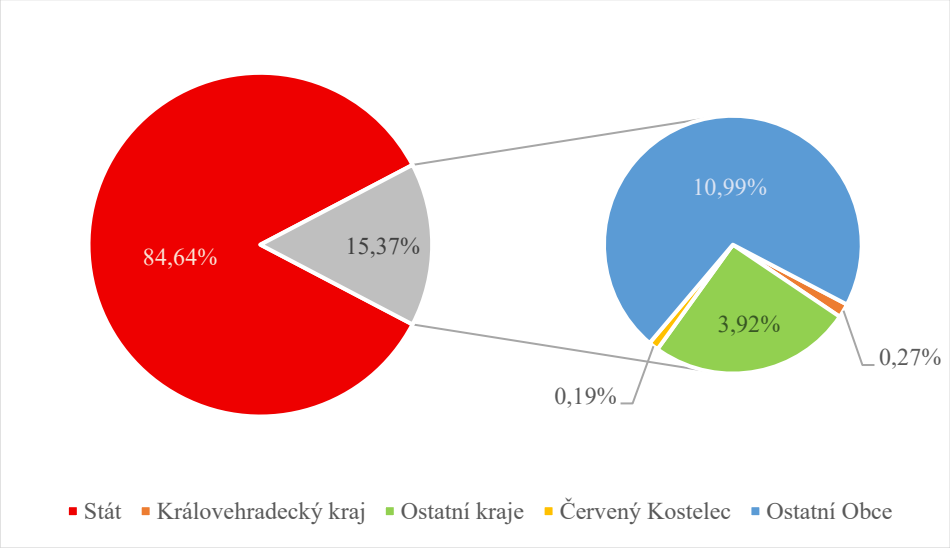

Obrázek 36 Rozdělení daňových příjmů dle příjemce příjmu

Zdroj: vlastní zpracování (2023)

Daňové příjmy představují klíčový zdroj financování veřejných rozpočtů. V rámci systému rozpočtového určení daní dochází k jejich redistribuci mezi jednotlivé úrovně veřejné správy, včetně konkrétních obcí. Tato problematika je ilustrována na obrázku 37, který zachycuje konkrétní situaci města Červený Kostelec. Graf vychází z předpokladu zachování aktuálně platného místního koeficientu, jenž je v obci, kde se průmyslová zóna nachází, stanoven na hodnotu 1.

Celkový objem daňových příjmu tvoří částku 630 047 044 Kč. Z grafu na obrázku 37 je patrné že největší část přidá státu. Stát od firem získá finanční prostředky ve výši 533 246 706 Kč. Ostatním obcím pak připadne částka 69 231 050 Kč. Městu Červený Kostelec z celkové částky připadne pouze zanedbatelné množství 1 187 364 Kč, což je ve srovnání

s celou částkou pouze malá část. Výše tohoto podílů lze vyhodnotit, jako negativní jev, jelikož obci plynou všechny negativní externality spojené s průmyslovou zónou, na které musí vynakládat dodatečné finanční prostředky. Typickým příkladem negativní externality je oprava silnic z důsledku pohybu těžkých nákladních automobilů. Jediným způsobem obce, jak zvýšit příjmy plynoucí do rozpočtu města je zvýšení místního koeficientu pro daň z nemovitých věcí, jelikož tyto příjmy náleží v celém rozsahu obci, kde se průmyslová zóna nachází. Tato skutečnost je vyobrazena v grafu na obrázku 38.

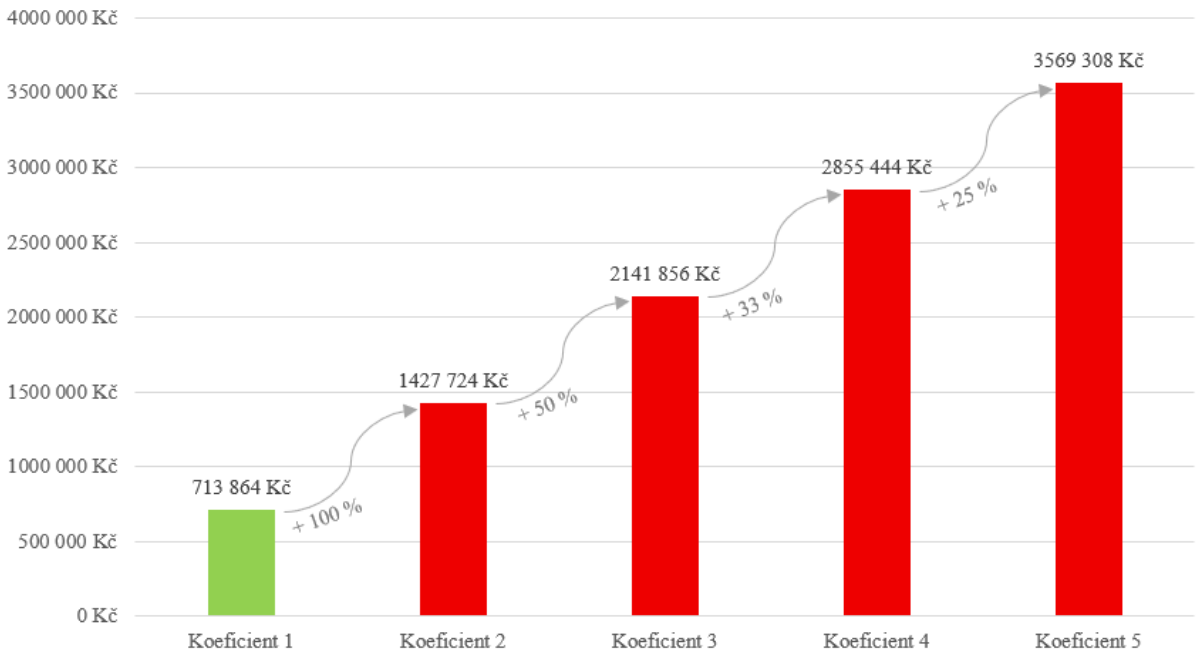

Obrázek 37 Daň z nemovitých věcí v závislosti na místním koeficientu v Červeném Kostelci

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Obrázek 38 znázorňuje výši příjmů z daně z nemovitých věcí v závislosti na nastavení místního koeficientu. V současnosti má město Červený Kostelec stanoven místní koeficient na hodnotu 1, což odpovídá příjmu ve výši 713 864 Kč. Tato částka představuje 0,14 % z celkových daňových příjmů města a je v grafu označena zeleným sloupcem. Červené sloupce pak znázorňují hypotetické příjmy při aplikaci vyšších hodnot místního koeficientu. Graf rovněž obsahuje vyjádření procentuálního nárůstu příjmů v závislosti na změně koeficientu. Z vizualizace je zřejmé, že s rostoucí hodnotou koeficientu dochází k postupnému zpomalování tempa růstu příjmů. Z tohoto důvodu je nezbytné pečlivě zvážit přínosy a případná rizika spojená s navýšením koeficientu a zvolit takové řešení, které bude z hlediska efektivnosti nejpřijatelnějším.

Finanční prostředky zasídlených firem v průmyslové zóně na dary spolkům, městům nebo příspěvkovým organizacím.

Na rozdíl od města Nový Bydžov nedisponuje město Červený Kostelec nadačním fondem, prostřednictvím kterého by mohlo získávat finanční dary od firem a následně je redistribuovat. Analýza tohoto indikátoru proto bude provedena výhradně na základě vlastního šetření. U nadpoloviční většiny oslovených firem se nepodařilo získat informace o jejich sponzorské činnosti.

Tabulka 23 Příspěvky firem z průmyslové zóny na podporu regionu

Společnost	Příspěvky	Hodnota
Boltjes International spol. s r.o.	Nezjištěno	x
EURONA s.r.o.	Nezjištěno	x
GALČEK, spol. s r.o.	ANO	30 000 Kč
GAMATEC s.r.o.	NE	x
IZOMAT s.r.o	ANO	50 000 Kč
Joyson Safety Systems Czech s.r.o	Nezjištěno	x
LH Technik s.r.o.	Nezjištěno	x
Saar Gummi Czech s.r.o.	ANO	Statisíce
MG ITALY CZECH DIVISION s.r.o.	ANO	40 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Na základě vlastního šetření vedeného v tabulce 23 bylo zjištěno, že firmy, od kterých se podařilo získat relevantní informace, přispívají na rozvoj města a regionu částkou ve výši 120 000 Kč. K této sumě navíc přispívá společnost Saar Gummi nespecifikovanou částkou v řádu statisíců korun. Saar Gummi je zároveň identifikována jako nejvýznamnější přispěvatel městu Červený Kostelec. Sponzorská činnost této společnosti je zaměřena především na podporu místních sportovních klubů, kulturních aktivit a vzdělávacích institucí. Podpora není realizována pouze ve formě finančních darů, ale zahrnuje také materiální pomoc. Příspěvky ostatních firem jsou směřovány převážně do oblasti sportu a kultury. Společnost Gamatec se na podpoře města a regionu prostřednictvím sponzorské činnosti nepodílí.

Ačkoliv se nepodařilo získat téměř polovinu požadovaných informací, lze přesto pozitivně hodnotit skutečnost, že ve městě Červený Kostelec dochází k podpoře formou sponzorské činnosti ze strany firem. Jakýkoliv sponzorský dar ze strany podnikatelských subjektů je vnímán pozitivně, neboť tyto subjekty nejsou k takové činnosti nijak obligatorně zavázány.

Zjištěné skutečnosti jsou závěrečně shrnuty:

- V průmyslové zóně pracuje 1 217 osob, což je 29,34 % všech ekonomicky aktivních obyvatel města.
- Průměrná mzda v průmyslové zóně činí 41 787 Kč, což je o 2,1 % méně než krajský průměr.
- Až 83,8 % zaměstnanců dojíždí a pouze 16,2 % je místních. Průmyslová zóna má regionální přesah a je závislá na pracovní síle z okolí.
- Průmyslová zóna zasahuje do II. a III. třídy ochrany ZPF. Více než polovina zóny je na půdě III. třídy, což je z hlediska efektivnosti využití půdy pozitivní. Část zóny se nachází v pásmu ochrany vodních zdrojů, což je negativní aspekt.
- Celkové daňové příjmy činí 630 047 044 Kč. Město Červený Kostelec obdrží pouze 1 187 364 Kč (0,19 %) – velmi nízký podíl. Jedinou možností zvýšení příjmů je zvýšení místního koeficientu daně z nemovitostí.
- Zjištěné příspěvky firem činí 120 000 Kč, navíc Saar Gummi přispívá statisíci Kč. Přestože se nepodařilo získat informace od všech firem, sponzorská činnost je hodnocena pozitivně.

4.2.3 Komparace výsledků, závěry a doporučení

Na základě provedené analýzy indikátorů průmyslových zón v obcích Nový Bydžov a Červený Kostelec lze identifikovat několik klíčových rozdílů i podobností, které vypovídají o jejich socioekonomickém významu, dopadech na územní rozvoj a přínosu pro veřejné rozpočty.

Při komparaci podílu zaměstnanců pracujících v průmyslové zóně vůči celkovému počtu ekonomicky aktivních obyvatel lze pozorovat významné rozdíly, které reflektují odlišnou míru ekonomické závislosti těchto měst na průmyslové infrastruktuře.

V Novém Bydžově činí počet **zaměstnanců** v průmyslové zóně **704 osob z celkových 3 958 ekonomicky aktivních** obyvatel, což představuje **17,8 %**. Tento podíl indikuje, že průmyslová zóna zde tvoří důležitý, avšak nikoliv dominantní segment regionální zaměstnanosti. Největším zaměstnavatelem v zóně je společnost Amcor Flexibles, která zaměstnává více než třetinu pracovníků v zóně (34,8 %).

Naopak v Červeném Kostelci je situace odlišná. Z celkového počtu **4 148 ekonomicky aktivních obyvatel** je v průmyslové **zóně zaměstnáno 1 217 osob**, což odpovídá **29,34 %**. Tento výrazně vyšší podíl svědčí o silnější integraci průmyslové zóny do ekonomické struktury regionu. Dominantním zaměstnavatelem je zde společnost Saar Gummi Czech s.r.o., která

zaměstnává více než polovinu pracovníků v zóně (57,5 %), což poukazuje na vyšší míru koncentrace zaměstnanosti do jedné firmy.

Z výše uvedeného vyplývá, že Červený Kostelec vykazuje vyšší míru závislosti na průmyslové zóně, a to jak z hlediska absolutního počtu zaměstnanců, tak i relativního podílu na celkové zaměstnanosti. Tato skutečnost může mít dopady na ekonomickou stabilitu města, zejména v případě výkyvů v průmyslové produkci nebo změn v zaměstnanosti klíčových firem. Naproti tomu Nový Bydžov vykazuje diverzifikovanější strukturu zaměstnanosti, což může přispívat k vyšší odolnosti vůči ekonomickým šokům. Pozitivně lze u obou průmyslových zón vyhodnotit skutečnost, že se jedná o silné regionální zaměstnavatele, kteří poskytují místním obyvatelům pracovní příležitosti.

Porovnání průměrné mzdy v průmyslových zónách s krajským průměrem v Královéhradeckém kraji (**42 678 Kč**) odhaluje rozdílnou úroveň mzdové atraktivity těchto lokalit.

V Novém Bydžově dosahuje průměrná mzda v průmyslové zóně hodnoty **43 140 Kč**, což představuje **nárůst o 1,08 %** oproti krajskému průměru. Tento výsledek lze interpretovat jako pozitivní, neboť indikuje konkurenceschopnost zóny z hlediska mzdového ohodnocení. Významnými tahouny této hodnoty jsou společnosti Lamark s (+21,8 %) a Amcor Flexibles (+15,5 %), které výrazně převyšují krajský průměr. Naopak firmy jako Eichenauer a Kasi vykazují podprůměrné mzdy.

V Červeném Kostelci činí průměrná mzda v průmyslové zóně **41 787 Kč**, což je **o 2,1 % méně** než krajský průměr. Přestože celková hodnota zaostává, některé podniky zde vyplácejí výrazně nadprůměrné mzdy. Nejvýrazněji se profiluje společnost MG Italy, která nabízí mzdu o 39,2 % vyšší, než je krajský průměr, následovaná firmou Saar Gummi s mzdou vyšší o 24,2 %. Na opačném konci spektra se nachází společnosti Izomat a Eurona.

Z analýzy rozdílů vyplývá, že Nový Bydžov vykazuje vyšší průměrnou mzdu v průmyslové zóně než Červený Kostelec, a to i přes větší rozptyl hodnot mezi jednotlivými zaměstnavateli. Zatímco Nový Bydžov těží z několika silných zaměstnavatelů s nadprůměrnými mzdami, v Červeném Kostelci je situace více polarizovaná. Vedle velmi dobře odměňujících firem zde působí i podniky s výrazně podprůměrnými mzdami. Z hlediska regionální konkurenceschopnosti lze vyhodnotit, že oba regiony disponují atraktivními zaměstnavateli, avšak Nový Bydžov vykazuje celkově stabilnější a výhodnější mzdové podmínky.

Srovnání podílu dojíždějících zaměstnanců v průmyslových zónách odhaluje rozdílnou míru závislosti těchto zón na pracovní síle z okolních obcí a regionů.

V Novém Bydžově tvoří **dojíždějící zaměstnanci 59,2 %** všech pracovníků v průmyslové zóně, zatímco **40,8 % představují místní obyvatelé**. Tento poměr ukazuje na relativně vyváženou strukturu pracovní síly, přičemž zóna je schopna čerpat jak z místních zdrojů, tak i z širšího regionu. Nejvyšší podíl dojíždějících vykazuje společnost Lamark , kde tvoří až 93,3 % zaměstnanců. Naopak firma Kasi má převahu místních pracovníků (85 %), což je v rámci zóny spíše výjimečné.

V Červeném Kostelci je situace výrazně odlišná. Z celkového počtu zaměstnanců v průmyslové zóně tvoří **dojíždějící 83,8 %**, zatímco **místní zaměstnanci** představují pouze **16,2 %**. Tento výrazný nepoměr poukazuje na silnou závislost zóny na pracovní síle z okolních měst a obcí. Nejvýraznější je tento trend u společnosti Saar Gummi Czech s.r.o., kde místní pracovníci tvoří pouze 6 % z celkového počtu zaměstnanců. Výjimku představuje společnost Izomat, kde převažují místní zaměstnanci (89,4 %), což je v rámci zóny ojedinělé.

Z komparace vyplývá, že průmyslová zóna v Červeném Kostelci je výrazně více závislá na dojíždějící pracovní síle než zóna v Novém Bydžově. Tato skutečnost může být interpretována dvojím způsobem. Na jedné straně svědčí o atraktivitě zóny pro širší pracovní trh, na straně druhé však může znamenat vyšší nároky na dopravní infrastrukturu a potenciální zranitelnost v případě omezení mobility. Naproti tomu Nový Bydžov vykazuje vyváženější strukturu zaměstnanců, což může přispívat k vyšší stabilitě a udržitelnosti zaměstnanosti v regionu. Pozitivně lze vyhodnotit skutečnost, že průmyslová zóna v Novém Bydžově zaměstnává výrazně vyšší podíl pracovníků s bydlištěm ve městě a jeho okolí. Tím významně přispívá k místní zaměstnanosti a má přímý dopad na ekonomickou stabilitu regionu. Naproti tomu v případě Červeného Kostelce lze konstatovat negativní aspekt, neboť převážná většina zaměstnanců dojíždí z jiných lokalit. Průmyslová zóna tak nemá srovnatelný efekt na zaměstnanost obyvatel samotného města.

Při srovnání dopadů průmyslových zón na zemědělský půdní fond lze identifikovat rozdíly jak v rozsahu záboru, tak v kvalitě dotčené půdy a ekonomických důsledcích pro obce.

V Novém Bydžově činí celková rozloha průmyslové zóny 203 000 m², přičemž území zasahuje do I., II. a III. třídy ochrany. Největší část zóny (101 500 m²) spadá do III. třídy, avšak významný podíl (92 000 m²) je klasifikován jako II. třída a 9 500 m² dokonce jako I. třída, tedy nejcennější zemědělská půda. **Celková cena** za vyjmutí půdy z fondu byla vyčíslena na

17 203 837 Kč, z čehož **městu připadlo 5 161 151 Kč**. Z hlediska ochrany půdy je negativní skutečností, že přibližně 50 % zóny bylo vybudováno na půdě I. a II. třídy, což představuje zábor vysoce kvalitní orné půdy. Naopak pozitivně lze hodnotit ekonomický přínos pro město, který může být využit k potírání negativních externalit.

V Červeném Kostelci je průmyslová zóna výrazně rozsáhlejší, s celkovou plochou 467 500 m². Území zasahuje pouze do II. a III. třídy ochrany, přičemž více než polovina zóny je situována na půdě III. třídy, což lze z hlediska efektivního využití půdy hodnotit pozitivně. Významným zjištěním je však skutečnost, že část zóny se nachází v ochranném pásmu vodních zdrojů, což představuje environmentální riziko. **Celková cena** za vyjmutí půdy z fondu činí **56 758 680 Kč**, z čehož **město obdrželo 17 027 604 Kč**. Tento finanční přínos je výrazně vyšší než v případě Nového Bydžova, což odpovídá větší rozloze a závislosti na ochranném pásmu vodních zdrojů.

Z porovnání vyplývá, že Nový Bydžov čelí vyššímu ekologickému zatížení v důsledku záboru kvalitní zemědělské půdy. Tuto skutečnost lze hodnotit negativně, neboť dochází k neefektivnímu využití půdního fondu, který by mohl sloužit k zemědělské produkci. Naopak v Červeném Kostelci sice byla využita méně kvalitní půda, avšak část průmyslové zóny se nachází v citlivém území ochrany vodních zdrojů. I tato skutečnost představuje negativní aspekt, jelikož s sebou nese environmentální rizika, jako je například možná kontaminace podzemních vod. Z ekonomického hlediska však lze zjištěné poznatky hodnotit pozitivně. Výstavba průmyslové zóny přinesla oběma městům významné finanční přínosy, přičemž Červený Kostelec získal více než trojnásobek prostředků oproti Novému Bydžovu.

Analýza daňových příjmů generovaných podnikatelskými subjekty v průmyslových zónách ukazuje na strukturální nedostatky systému rozpočtového určení daní, které výrazně limitují přímý fiskální přínos těchto zón pro samotné obce.

V Novém Bydžově činí **celkový objem daňových příjmů** generovaných firmami v průmyslové zóně **308 919 936 Kč**. Z této částky připadá městu **Nový Bydžov** pouze **711 965 Kč**, což představuje pouhých **0,23 % z celkového objemu**. Tento marginální podíl je z hlediska fiskální autonomie obce značně nevýhodný, zejména s ohledem na skutečnost, že město nese veškeré náklady spojené s negativními externalitami průmyslové zóny. Jedinou možností, jak může obec zvýšit své příjmy, je úprava místního koeficientu daně z nemovitých věcí, jehož výnos náleží v plné výši obci. Při aktuálním koeficientu 1 činí tento výnos 424 136 Kč.

V Červeném Kostelci je situace obdobná, avšak v absolutních číslech výrazně rozsáhlejší. **Celkový objem daňových příjmů** činí **630 047 044 Kč**, z čehož **získá město Červený Kostelec** pouze **1 187 364 Kč**, tedy přibližně **0,19 % z celkové částky**. I zde je patrná disproporce mezi daňovým výnosem a mírou zátěže, kterou průmyslová zóna na město přenáší. Výnos z daně z nemovitých věcí při aktuálním koeficientu 1 činí 713 864 Kč, což je srovnatelné s Novým Bydžovem, avšak stále marginální vzhledem k celkovému objemu generovaných daní.

Na základě srovnání lze konstatovat, že v obou městech je přímý fiskální přínos průmyslové zóny pro obec velmi nízký, a to navzdory vysokému objemu generovaných daňových příjmů. Tento stav lze označit za nevyvážený, neboť obce nesou náklady spojené s provozem zóny, aniž by měly odpovídající příjmy k jejich pokrytí. Na základě uvedeného poznatku lze dojít k negativnímu hodnocení. Zvýšení místního koeficientu daně z nemovitých věcí se proto jeví jako jediný nástroj, kterým mohou obce částečně kompenzovat tuto disproporci, avšak i zde je nutné zvážit dopady na podnikatelské prostředí a dlouhodobou udržitelnost rozvoje.

Srovnání přístupu firem v průmyslových zónách k podpoře veřejně prospěšných aktivit ukazuje na rozdílné institucionální rámce a míru transparentnosti sponzorské činnosti.

V Novém Bydžově je podpora regionálních aktivit realizována prostřednictvím Nadačního fondu na podporu sportu, kultury a občanských aktivit, který slouží jako centralizovaný nástroj pro přerozdělování darovaných prostředků. V období 2020–2023 **přispěly firmy** sídlící v průmyslové zóně do tohoto fondu částkou **630 000 Kč**, což představuje **32,6 % z celkových příspěvků**. Transparentní struktura fondu umožňuje přesné sledování vývoje příspěvků a identifikaci jednotlivých dárců, což lze hodnotit jako pozitivní prvek z hlediska veřejné kontroly a plánování. Vyjma podpory nadačního fondu, přispívají firmy i mimo něj na rozvoj regionu.

Naopak v Červeném Kostelci obdobný nadační fond neexistuje. Informace se podařilo získat pouze u části firem, přičemž **potvrzené příspěvky činí minimálně 120 000 Kč**, přičemž společnost Saar Gummi Czech s.r.o. přispívá nespecifikovanou částkou v řádu statisíců korun, čímž se stává nejvýznamnějším přispěvatelem. Podpora je zde často realizována nejen finančně, ale i materiálně a směřuje především do oblasti sportu, kultury a vzdělávání.

Srovnání ukazuje, že Nový Bydžov disponuje systematickým a transparentním mechanismem pro přerozdělování darů, zatímco Červený Kostelec spoléhá na individuální

iniciativu firem bez institucionálního rámce. Přestože v obou městech existuje ochota firem přispívat na rozvoj regionu, vyšší míra transparentnosti a organizovanosti v Novém Bydžově umožňuje efektivnější plánování a koordinaci podpory. Na druhé straně Červený Kostelec těží z výrazné angažovanosti klíčových firem, což může mít silný lokální dopad, byť méně systematický. Pozitivně lze vyhodnotit jakýkoli vynaložený prostředek na podporu regionálního rozvoje či místních aktivit, jelikož firmy k takovému plnění nic obligatorně nezavazuje a činí tak na základě své dobré vůle.

Zjištěné závěry:

- **Zaměstnanost a regionální význam:**
  - Průmyslové zóny představují významné zaměstnavatele v obou městech.
  - Obě zóny mají regionální přesah.
- **Mzdová úroveň:**
  - V Novém Bydžově je průměrná mzda v zóně mírně nad krajským průměrem, zatímco v Červeném Kostelci mírně pod ním.
  - Výrazné rozdíly v mzdách mezi firmami ukazují na nerovnoměrnou atraktivitu zaměstnavatelů.
- **Dopady na půdu a životní prostředí:**
  - V Novém Bydžově je rozsáhlá část průmyslové zóny vybudována na úrodné půdě.
  - V Červeném Kostelci se část průmyslové zóny nachází v ochranném pásmu vodních zdrojů, což představuje environmentální riziko.
- **Daňové příjmy a fiskální přínos:**
  - Přímý fiskální přínos pro obce je velmi nízký.
  - Jedinou možností, jak zvýšit příjmy obcí, je úprava místního koeficientu daně z nemovitých věcí.
- **Sponzorská činnost firem:**
  - V Novém Bydžově existuje transparentní Nadační fond.
  - V Červeném Kostelci je podpora realizována individuálně, bez institucionálního rámce, ale s významnou angažovaností některých firem.

Doporučení:

- **Zvýšení místního koeficientu daně z nemovitých věcí** – Obě města by měla zvážit zvýšení místního koeficientu pro oblast průmyslových zón, aby kompenzovala náklady spojené s negativními externalitami (např. doprava, hluk, infrastruktura).
- **Podpora zaměstnanosti místních obyvatel** – Doporučení podpory projektů a programů, které zvýší podíl místních zaměstnanců v zónách (např. rekvalifikace, dopravní dostupnost, školení). Jednou z možností je zřízení veřejné dopravní linky obsluhující průmyslovou zónu, což může mít efekt na zvýšení místních zaměstnanců v průmyslové zóně.
- **Zavedení nebo posílení institucionální podpory sponzorství** – V Červeném Kostelci by bylo vhodné zavést podobný nadační fond jako v Novém Bydžově pro transparentní a systematické přerozdělování darů. Zároveň mohou občané prostřednictvím nadačního fondu spatřovat společenské přínosy spojené s firmami v průmyslové zóně.
- **Zohlednění ochrany půdy a životního prostředí při plánování rozvoje** – Při dalším rozšiřování zón je nutné důsledně zvažovat dopady na Zemědělský půdní fond a chráněná území, a preferovat méně kvalitní půdu.
- **Zlepšení infrastruktury** – Vzhledem k vysokému podílu dojíždějících zaměstnanců je nutné investovat do dopravní infrastruktury a zajištění bezpečnosti v okolí zón, např. vybudováním chodníků, cyklostezek či zintenzivněním veřejného osvětlení.

4.3 Analýza politického smýšlení o průmyslové zóně

V následující podkapitole jsou analyzovány řízené rozhovory s politickými zástupci měst. Na závěr kapitoly je provedena komparace a formulovány hlavní závěry.

4.3.1 Analýza rozhovoru z Nového Bydžova

Hlavní motivací města Nový Bydžov pro vytvoření průmyslové zóny byla snaha o vytvoření nových pracovních míst. Přestože se tento cíl podařilo naplnit, zástupce města vyjádřil určitou nespokojenost se současnou strukturou firem v zóně, která je silně orientována na manuální práci. Původní záměr zahrnoval i přilákání firem s vyšší přidanou hodnotou, které by nabídly pracovní příležitosti pro vysokoškolsky vzdělané obyvatele, což se však nepodařilo realizovat. I přes tuto výhradu je průmyslová zóna vnímána převážně pozitivně. Přinesla zaměstnanost a firmy se aktivně zapojují do života města, např. prostřednictvím nadačního fondu, kterým podporují sportovní a kulturní aktivity. Do budoucna město rozšiřování zóny neplánuje, a to především kvůli nedostatku vhodných pozemků. Pokud by se však rozšiřování přece jen realizovalo, město by se chtělo více zaměřit na firmy s vyšší přidanou hodnotou.

Z hlediska iniciativy při obsazování zóny město nevyvíjelo aktivní náborovou činnost. Informace o zóně byly zveřejněny na webových stránkách a firmy se hlásily samy, často třeba i na základě doporučení. Město však hrálo aktivní roli při budování zóny. Muselo vykoupit pozemky, provést jejich přípravu a zasíťování. Náklady na infrastrukturu přetrvávají i nadále, zejména v souvislosti s navyšováním energetických příkonů firem. Roční náklady na provoz zóny nejsou přesně vyčísleny, ale obec je vnímá jako průběžné a stabilní, bez výrazných výkyvů. Náklady souvisejí především s údržbou infrastruktury, která je zatím relativně nová, a tedy nevyžaduje rozsáhlé opravy.

Financování průmyslové zóny v Novém Bydžově bylo zajištěno převážně z obecního rozpočtu, přičemž část nákladů byla pokryta také prostřednictvím dotace. Firmy se na financování podílely pouze minimálně. Zaplatily za pozemky symbolickou částku, která byla v době prodeje velmi nízká. Na rozvoji samotné zóny, např. formou budování infrastruktury jako jsou cyklostezky či parkoviště, se firmy nepodílely vůbec. Obec zároveň nepoužívala systematické nástroje pro motivaci firem k usazení v zóně, jako je například snižování cen pozemků. Výjimečně došlo k individuálním ústupkům, například k prodloužení lhůt pro výstavbu v případě administrativních zdržení.

Přesné vyčíslení příjmů z průmyslové zóny ze strany města není možné, protože většina příjmů přichází nepřímo, např. formou sdílených daní v rámci rozpočtového určení daní. Přínos z hlediska daní z nemovitostí nebo poplatků není samostatně sledován. Město předpokládá, že určitý ekonomický přínos plyne i z příjmů zaměstnanců, kteří v zóně pracují, ale konkrétní čísla nemají k dispozici.

Z hlediska infrastruktury bylo nutné posílit energetickou síť, konkrétně plynovod a elektrické přípojky, což bylo spojeno s dalšími náklady. Výdaje na údržbu infrastruktury se však výrazně nezvýšily. Rostou spíše v souladu s běžným vývojem cen práce a materiálu. Průmyslová zóna je navíc relativně nová, a proto zatím nedochází k výraznému opotřebení komunikací.

Zóna nepřinesla výrazný multiplikační efekt v podobě příchodu dalších podnikatelů nebo rozvoje služeb v okolí. Přínos je vnímán spíše nepřímo. Zaměstnanci utrácejí své výdělky v místní ekonomice, což podporuje spotřebu a stabilitu regionu.

Zájem o pracovní místa ze strany místních obyvatel je podle pozorování zástupců města patrný. Parkoviště v okolí firem jsou plná a dopravní infrastruktura v okolí zóny je intenzivně využívána. Z toho vyvozují, že je o pracovní místa zájem. Z hlediska demografického vývoje

nelze jednoznačně určit, zda průmyslová zóna přispěla k nárůstu počtu obyvatel. Město dlouhodobě čelilo poklesu populace, který se v poslední době stabilizoval zejména díky příchodu přibližně 450 ukrajinských obyvatel. Vznik zóny byl spojen s mírným nárůstem sociálních problémů, zejména v souvislosti s přítomností zahraničních pracovníků. Tyto situace však byly řešeny ve spolupráci s firmami, které přijaly opatření k zajištění pořádku a dodržování pravidel.

Veřejnost vnímá průmyslovou zónu převážně pozitivně. Výraznější stížnosti se nevyskytují, výjimkou bylo pouze ojedinělé hlášení na hluk, které bylo způsobeno porušením technologického postupu jedné z firem. Obec podporuje spolupráci s podnikatelským sektorem prostřednictvím společného nadačního fondu, do kterého firmy přispívají. Tento fond slouží k financování kulturních, sportovních a dalších veřejně prospěšných aktivit. Každoročně se koná setkání se zástupci firem, kde se diskutují aktuální potřeby, problémy a výhledy do budoucna. Spolupráce mezi městem a firmami je tedy založena na pravidelném dialogu a společném zájmu o rozvoj města. Firmy se aktivně podílejí na podpoře místních iniciativ, což přispívá k pozitivnímu vnímání průmyslové zóny ze strany obyvatel.

Z hlediska dopravní obslužnosti průmyslové zóny město Nový Bydžov nezřizuje žádnou speciální veřejnou dopravu. Důvodem je především blízkost zóny k městu, která nevyžaduje zvláštní dopravní opatření. Zaměstnanci se do zóny dopravují převážně individuálně nebo prostřednictvím firemních svozů, nikoliv veřejnou linkovou dopravou. Dopad průmyslové zóny na hustotu dopravy v obci je vnímán jako mírný. Zóna se nachází na okraji města, což minimalizuje její přímý vliv na centrum. Přesto se občas vyskytují situace, kdy kamionová doprava projíždí městem, zejména při zásobování firem. Celkově je však dopravní zatížení hodnoceno jako střední.

Frekvence oprav silnic v souvislosti s provozem zóny není přesně sledována. Zástupce města uvedl, že nelze jednoznačně určit, zda je potřeba oprav způsobena provozem těžkých vozidel, nebo přirozeným stárnutím materiálu. Průmyslová zóna je navíc relativně nová, a proto zatím nedochází k výraznému poškození komunikací.

Čištění odpadních vod je zajištěno napojením na městskou čistírnu odpadních vod. Dešťové vody ze střech jsou odváděny prostřednictvím vsakovacích jímek nebo do upraveného potoka, který byl v nedávné době rekonstruován. Tento systém je považován za dostatečný a nezpůsobuje zatížení místních vodních zdrojů.

Z pohledu města Nový Bydžov nejsou v souvislosti s provozem průmyslové zóny zaznamenány výrazné negativní environmentální dopady. Charakter výroby ve většině podniků je takový, že nezpůsobuje významné zatížení okolí. Výjimkou byl pouze případ zvýšeného hluku ve slévárně, kde docházelo k rušivým zvukům při vyklepávání forem. Tento problém však nebyl systematický ani dlouhodobý. Obec zatím nepřijala žádná konkrétní opatření na ochranu životního prostředí v souvislosti s průmyslovou zónou. Město nevynakládá žádné specifické finanční prostředky na řešení environmentálních problémů spojených s průmyslovou zónou, jako je monitoring ovzduší či vody.

4.3.2 Analýza rozhovoru z Červeného Kostelce

Vznik průmyslové zóny v Červeném Kostelci nebyl výsledkem cílené strategie obce, ale spíše přirozeného vývoje, který započal již v 90. letech po sametové revoluci. Tehdejší starosta inicioval tvorbu územního plánu, v jehož rámci bylo vyčleněno území pro průmyslové využití. Tato oblast navazovala na původní průmyslový areál, a proto zde vznikla průmyslová zóna bez přímé finanční nebo investiční podpory ze strany města. Obec tak sehrála spíše pasivní roli. Vytvořila prostor a podmínky, ale samotný rozvoj zóny probíhal organicky. Struktura firem v zóně je převážně strojírenská, což odpovídá historickému vývoji lokality. Kromě toho zde působí i firmy z jiných odvětví, například výroba elektroniky nebo gumárenský průmysl. Město je se současnou skladbou firem spokojeno a nevnímá potřebu ji měnit. Spolupráce s podniky je hodnocena pozitivně, zejména díky jejich ochotě podílet se na podpoře sportu, kultury a dalších veřejně prospěšných aktivit.

Zastoupení města celkově vnímá průmyslovou zónu pozitivně. Přináší pracovní příležitosti a významně přispívá do rozpočtu města. Negativní dopady jsou minimální a případné problémy s dopravou jsou omezeny díky poloze zóny na okraji města a její rozptýlené struktuře. Město neplánuje aktivní rozšiřování zóny a ani nevyvíjí iniciativu k přilákání nových firem. Vzhledem k atraktivní poloze si podniky nacházejí cestu do zóny samy. Roční náklady na provoz zóny jsou pro město zanedbatelné. Jedná se pouze o běžnou údržbu infrastruktury, která by byla nutná i v případě jiného využití území (např. pro bydlení).

Finanční náklady města na vznik a provoz průmyslové zóny v Červeném Kostelci byly relativně nízké. Obec investovala pouze do základní technické infrastruktury, jako je napojení na vodovod, kanalizaci a veřejné osvětlení. Významnou výhodou je skutečnost, že hlavní páteřní komunikace procházející zónou je ve vlastnictví kraje, nikoliv města. Díky tomu se město vyhne nákladům na její údržbu a rekonstrukci, které jsou plánovány ze strany

Královéhradeckého kraje. Obec se bude podílet pouze na doprovodných úpravách, jako je výstavba chodníků a oprava veřejného osvětlení v přilehlých obytných částech. Samotné firmy se na financování infrastruktury v zóně nepodílejí. Veškeré investice do svých objektů si hradí samy a město zajišťuje údržbu pouze těch částí, které mu přísluší. Firmy se však aktivně zapojují do podpory města v jiných oblastech. Přispívají na sportovní, kulturní a společenské akce. Přímé investice do rozvoje zóny, jako je například výstavba cyklostezek nebo parkovišť, ze strany firem neprobíhají.

Obec neeviduje žádné neočekávané výdaje spojené s provozem zóny. Údržba komunikací a infrastruktury probíhá v běžném režimu, podobně jako v jiných částech města. Díky tomu, že kamionová doprava využívá převážně státní silnici, není zatížení místních komunikací výrazné. Příjmy z průmyslové zóny nejsou přesně vyčíslitelné. Město uplatňuje běžné koeficienty daně z nemovitosti, které platí i pro ostatní části obce. Záměrně nezvyšuje daňové zatížení firem, aby si udrželo jejich přízeň a podporu veřejných aktivit. Přesné rozlišení příjmů z jednotlivých subjektů není možné, protože finanční úřad tyto údaje neposkytuje.

V posledních letech nebylo nutné rozšiřovat ani modernizovat energetickou infrastrukturu v oblasti zóny. V blízkosti se nachází trafostanice a rozvody jsou relativně nové. Výdaje na údržbu infrastruktury zůstávají konstantní a nejsou pro město finančně zatěžující. Průmyslová zóna zatím nepřilákala další investory nebo podnikatele mimo stávající firmy. V poslední době se však objevuje zvýšený zájem obchodních řetězců o výstavbu provozoven ve městě, což může být nepřímým důsledkem ekonomické aktivity v regionu.

O pracovní místa je stabilní zájem. Firmy nemají problém s obsazením pozic, a to jak ze strany místních obyvatel, tak i pracovníků z okolních měst a zahraničí. Demografický vývoj města zůstává dlouhodobě stabilní. Počet obyvatel se pohybuje kolem 8 400 a nevykazuje výrazné výkyvy, které by bylo možné přímo spojit s existencí průmyslové zóny. Občas se objevují zájemci o výstavbu rodinných domů, ale celkový populační trend je konstantní. Přítomnost zahraničních pracovníků je vnímána, ale nezpůsobuje výrazné sociální problémy. Nedochází k nárůstu kriminality ani jiným negativním jevům. Firmy zajišťují dopravu zaměstnanců na směny a zpět, čímž přispívají k udržení pořádku. Jediným zaznamenaným dopadem je zvýšená potřeba bytové výstavby. Město proto plánuje architektonickou soutěž na výstavbu dvou bytových domů, přičemž firmy projevily zájem o spolupráci na tomto projektu.

Veřejnost vnímá průmyslovou zónu převážně pozitivně. Občasné stížnosti se týkají zejména zápachu z gumárenské výroby nebo hluku, ale firmy se snaží tyto problémy aktivně

řešit, např. modernizací technologií nebo úpravami provozů. V minulosti se řešily i problémy s odváděním dešťových vod, které byly rovněž postupně odstraněny. Díky zaměstnanosti a podpoře veřejného života je postoj obyvatel k průmyslové zóně převážně kladný. Firmy v zóně se aktivně zapojují do života města, zejména prostřednictvím podpory sportu, kultury a společenských akcí. Nejvýraznějším příkladem je firma Saar Gummi, která je hlavním sponzorem mezinárodního folklorního festivalu a dalších aktivit. Město nabízí firmám možnost mediální prezentace, například na svých webových stránkách, ale přímá finanční podpora z veřejných prostředků není poskytována. Setkávání s podnikateli probíhá spíše nepravidelně a individuálně, často právě v rámci kulturních nebo sportovních akcí. Město preferuje osobní přístup, protože je obtížné sladit časové možnosti všech zúčastněných. Tento způsob komunikace se však ukazuje jako efektivní při řešení konkrétních problémů a posilování vztahů mezi samosprávou a podnikatelským sektorem.

Město Červený Kostelec nezajišťuje speciální veřejnou dopravu do průmyslové zóny. Zaměstnanci využívají běžnou autobusovou linku mezi Červeným Kostelcem a Českou Skalicí, případně firemní svozy, které organizují jednotlivé podniky, zejména největší zaměstnavatel Saar Gummi. Tento model dopravy se ukazuje jako funkční a nezatěžuje městský rozpočet. Dopravní zatížení města v důsledku existence průmyslové zóny není vnímáno jako výrazné. Přestože městem prochází mezinárodní silnice první třídy, která přivádí kamionovou dopravu, většina těžké dopravy se centru města vyhýbá díky alternativní trase přes Českou Skalici. Nárůst dopravy je spíše důsledkem obecného trendu zvyšujícího se využívání osobních vozidel. Zástupce města potvrdil, že v souvislosti s provozem zóny dojíždí do města větší počet osob, což se začíná projevovat na kapacitě parkovacích míst. Zatím je situace zvládnutelná, ale do budoucna bude nutné řešit například zřízení záchytného parkoviště pro kamiony. Některé firmy již nyní umožňují parkování nákladních vozidel ve svých areálech, čímž přispívají k udržení pořádku ve městě.

Údržba silnic probíhá podle aktuální potřeby. Generální opravy nejsou plánovány pravidelně, ale reaguje se na konkrétní poškození. V blízké budoucnosti se plánuje rozsáhlá rekonstrukce hlavní silnice, kterou bude realizovat Správa a údržba silnic Královéhradeckého kraje. Tato investice bude mít dlouhodobý charakter a město se do ní zapojí pouze v rámci doprovodných úprav.

Čištění odpadních vod je zajištěno napojením průmyslové zóny na městský kanalizační řád a čistírnu odpadních vod. Firmy, které produkují specifické průmyslové odpadní vody, mají

povinnost zajistit jejich předčištění dle zákona. Srážkové vody jsou likvidovány na pozemcích firem formou vsakování. Tento systém nezatěžuje městské vodní zdroje a nevytváří dodatečné náklady pro obec. Zátěže, které město řeší v oblasti spodních vod, pocházejí z období před vznikem průmyslové zóny.

Z pohledu města Červený Kostelec nepředstavuje průmyslová zóna významnou environmentální zátěž. Většina provozů nezpůsobuje zvýšenou prašnost, hluk ani znečištění vodních zdrojů. Prašnost je srovnatelná s běžným provozem na komunikacích a hluk je minimální. Případné problémy byly v minulosti řešeny například výsadbou zeleně nebo instalací protihlukových stěn. Jediným opakovaně zmiňovaným problémem je zápach z výroby ve firmě Saar Gummi, který je však řešen modernizací filtračních jednotek. Díky těmto opatřením se výskyt zápachu postupně snižuje. Obec sama nepřijímá žádná specifická opatření na ochranu životního prostředí, protože dopady jsou minimální a firmy se k řešení případných problémů staví aktivně. Město tak nevynakládá žádné zvláštní finanční prostředky na monitoring ovzduší, vody nebo úklid odpadu v souvislosti s průmyslovou zónou.

4.3.3 Komparace rozhovorů a závěry

Rozhovory s představiteli měst Nový Bydžov a Červený Kostelec odhalují dva odlišné přístupy k rozvoji průmyslových zón, které se liší jak v motivaci, tak v míře zapojení obce, ekonomických dopadech, společenském přínosu i environmentálním vlivu.

V případě Nového Bydžova byla hlavní motivací pro vznik průmyslové zóny snaha o vytvoření nových pracovních míst. Město hrálo aktivní roli. Vykoupilo pozemky, provedlo jejich zasíťování a připravilo území pro investory. Naproti tomu Červený Kostelec přistoupil k rozvoji zóny pasivně. Průmyslová zóna zde vznikla organicky na základě územního plánu z 90. let, bez přímé finanční nebo investiční podpory města. Obec vytvořila prostor, ale samotný rozvoj ponechala na firmách.

Z ekonomického hlediska byl přístup obou měst odlišný i v rozsahu investic. Nový Bydžov financoval zónu převážně z obecního rozpočtu a částečně z dotací. Firmy se na nákladech podílely pouze symbolicky. V Červeném Kostelci byly náklady města minimální. Město investovalo pouze do základní infrastruktury. Obě města se shodují, že příjmy z průmyslové zóny nejsou přesně vyčíslitelné a přicházejí spíše nepřímo, například prostřednictvím sdílených daní.

Obě města zaznamenávají zájem o pracovní místa, a to jak ze strany místních obyvatel, tak i dojíždějících a zahraničních pracovníků. V Novém Bydžově došlo k mírnému nárůstu

sociálních problémů, které však byly řešeny ve spolupráci s firmami. V Červeném Kostelci se problémy nevyskytly, ale město čelí zvýšené poptávce po bydlení, což plánuje řešit výstavbou nových bytových domů.

Obě města mají navázanou spolupráci s firmami, které se podílejí na podpoře sportu, kultury a společenského života. Nový Bydžov využívá formální nástroj v podobě nadačního fondu a pořádá každoroční setkání s podnikateli. Červený Kostelec preferuje převážně neformální a individuální přístup.

V oblasti infrastruktury se obě města shodují na tom, že průmyslová zóna nezpůsobila výrazné dopravní zatížení. Nový Bydžov nezřizuje veřejnou dopravu do zóny kvůli její blízkosti, zatímco v Červeném Kostelci zaměstnanci využívají běžné autobusové linky nebo firemní svozy. Obě města řeší údržbu komunikací průběžně podle potřeby a nezaznamenala výrazné zvýšení nákladů.

Z environmentálního hlediska jsou dopady průmyslových zón v obou městech minimální. V Novém Bydžově se vyskytl pouze ojedinělý případ hluku ve slévárně, v Červeném Kostelci byl zaznamenán zápach z gumárenské výroby. V obou případech firmy reagovaly na podněty a přijaly opatření ke zlepšení. Obce samy nepřijímají specifická environmentální opatření a nevynakládají na tuto oblast zvláštní prostředky.

Závěry:

- **Rozdílný přístup měst:**
  - Nový Bydžov přistoupil k rozvoji průmyslové zóny aktivně – investoval do pozemků, zasíťování a infrastruktury.
  - Červený Kostelec zvolil pasivní přístup – zóna vznikla organicky bez přímé finanční podpory města.
- **Zaměstnanost a sociální dopady:**
  - Obě zóny přinesly pracovní příležitosti.
  - V Novém Bydžově se objevily mírné sociální problémy spojené s přítomností zahraničních pracovníků.
  - V Červeném Kostelci je situace stabilní.
- **Spolupráce s firmami:**
  - Nový Bydžov využívá formální nástroje (nadační fond, pravidelná setkání).
  - Červený Kostelec preferuje neformální a individuální komunikaci.

- **Dopravní a technická infrastruktura:**
  - V obou městech je dopravní zatížení vnímáno jako mírné.
  - Údržba komunikací probíhá podle potřeby, bez výrazného nárůstu nákladů.
- **Environmentální dopady:**
  - Obě zóny mají minimální negativní vliv na životní prostředí.
  - Obce nepřijímají specifická environmentální opatření a nevynakládají zvláštní prostředky na monitoring.

Doporučení:

- Zvážit aktivnější přístup k řízení rozvoje zóny – zejména v oblasti cíleného přilákání firem s vyšší přidanou hodnotou.
- Podpořit spoluúčast firem na rozvoji veřejné infrastruktury, např. cyklostezek, parkovišť nebo veřejné dopravy.
- Uvážit zavedení pravidelného dialogu s podnikateli i v obcích s neformálním přístupem – pro lepší koordinaci a řešení potřeb.
- Zvážit preventivní environmentální opatření, jako je monitoring hluku, ovzduší nebo vody, i v případě minimálních dopadů.

4.4. Analýza veřejného mínění o průmyslové zóně

V této podkapitole je pozornost věnována veřejnému mínění o provozu a fungování průmyslové zóny v blízkosti jejich města. Veřejnosti byl distribuován strukturovaný dotazník za pomoci Microsoft Forms. Dotazovanými byli zvlášť občané Nového Bydžova a zvlášť Červeného Kostelce. V Novém Bydžově byly odpovědi získány od 55 občanů a v Červeném Kostelci od 113 občanů. Odpovědi na otázky jsou přiloženy v příloze [doplnit číslo].

Identifikace respondentů proběhla na základě prvních otázek. Ze zjištěných informací vyplývá, že z 55 respondentů v Novém Bydžově spadá 52 do věkové kategorie 18–65 let a v Červeném Kostelci do této kategorie spadá 93 respondentů. Zbylý počet respondentů spadá do věkové kategorie více než 65 let.

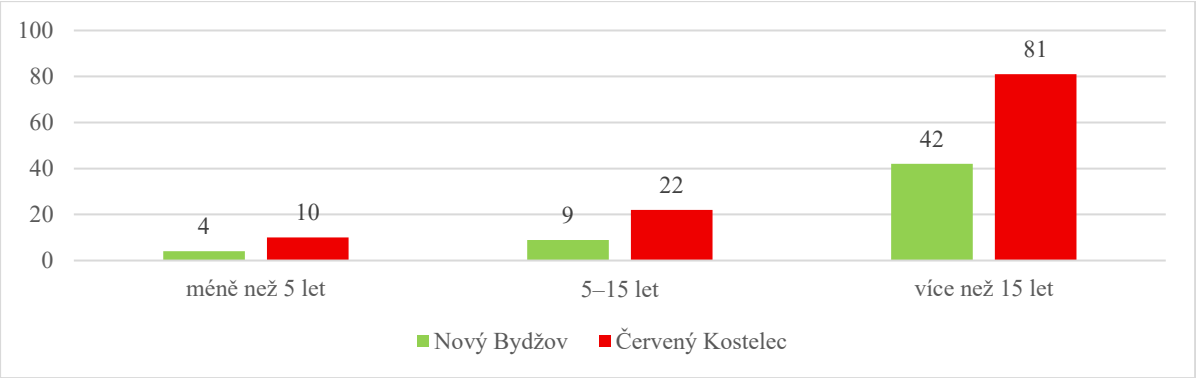

Obrázek 38 Odpovědi respondentů na otázku „Jak dlouho bydlíte v této oblasti?“

Zdroj: Vlastní zpracování (2025)

Obrázek 39 vyobrazuje graf znázorňující odpovědi respondentů na otázku, jak dlouho bydlí v oblasti. Je patrné, že většina respondentů jednotlivých měst bydlí v oblasti více než 15 let. V Novém Bydžově to tvoří 76,4 % a v Červeném Kostelci 71,7 % respondentů. Nejméně zastoupenou kategorií jsou občané, kteří bydlí ve městech méně než 5 let.

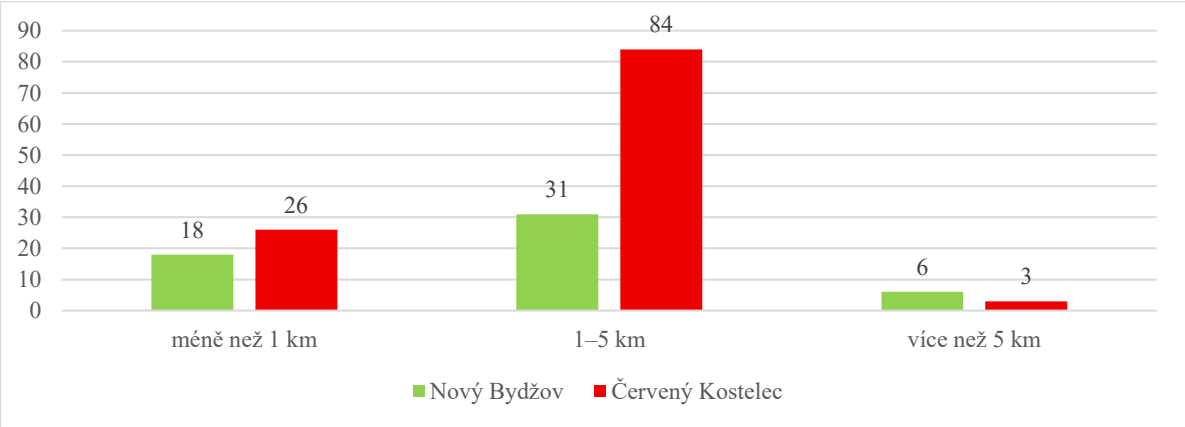

Obrázek 39 Odpovědi respondentů na otázku „Jak daleko bydlíte od průmyslové zóny?“

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Na obrázku 40 jsou vyobrazeny zjištěné skutečnosti v kontextu otázky týkající se vzdálenosti bydliště od průmyslové zóny. V těsné blízkosti do jednoho kilometru od průmyslové zóny bydlí 32,8 % respondentů z Nového Bydžova a v Červeném Kostelci 23 % respondentů. Nejpočetnější kategorií u obou měst je vzdálenostní kategorie 1–5 kilometrů. V Novém Bydžově spadá do této kategorie 56,3 % a v Červeném Kostelci 74,3 % respondentů. Nejmenší četnost odpovědí se vyskytuje v kategorii vzdálenosti bydliště od průmyslové zóny více než 5 kilometrů.

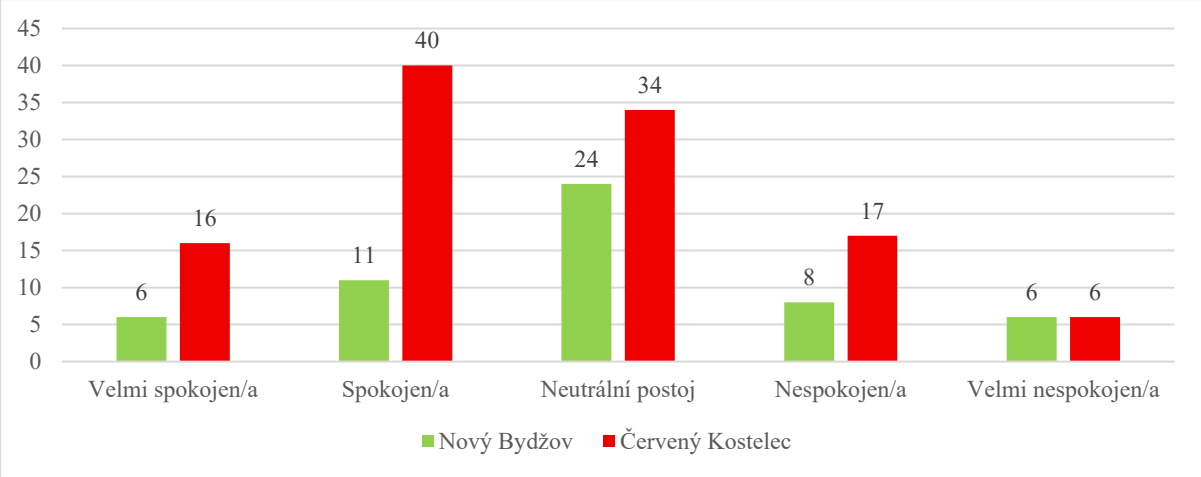

Obrázek 40 Odpovědi respondentů na otázku " Jste spokojeni s existencí průmyslové zóny ve vaši obci?"

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

První otázkou nesouvisející s identifikací respondentů je otázka cílená na spokojenost s provozem průmyslové zóny ve městě. V Novém Bydžově se největší četnost vyskytuje v kategorii s neutrálním postojem k průmyslové zóně, kde počet respondentů tvořil 43,6 % z celku. Ve městě také převažuje spíše pozitivní názor (30,9 %) na fungování průmyslové zóny nad negativním postojem (25,5 %). V Červeném Kostelci markantně převažuje pozitivní přístup k průmyslové zóně. Kladně v tomto městě ohodnotilo průmyslovou zónu 49,6 % a naopak negativně hodnotilo pouze 20,4 % respondentů. Neutrálnímu postoji se pak ve městě přiklonilo 30,1 % respondentů. Ze zjištěných informací lze vyvodit, že v obou městech převažuje pozitivní názor nad názorem negativním, ačkoliv v Novém Bydžově nepřevažuje tak markantně jako v Červeném Kostelci. V obou městech je i vysoká četnost neutrálních odpovědí.

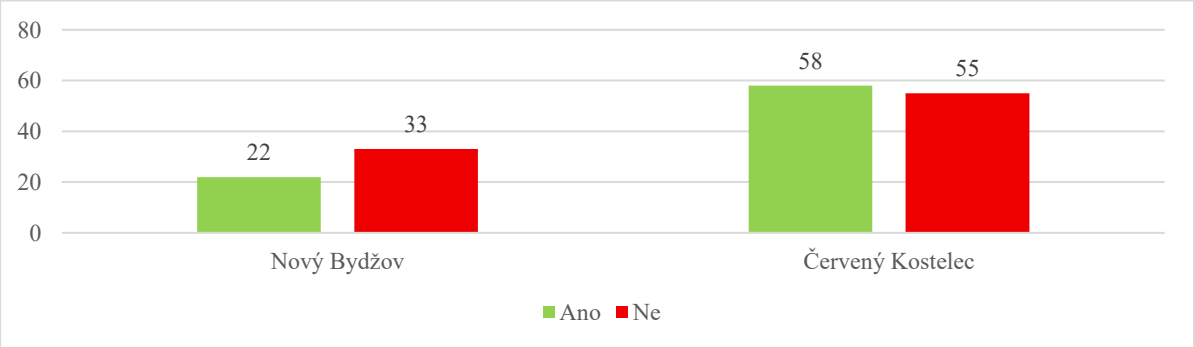

Obrázek 41 Odpovědi respondentů na otázku „Pracuje nebo pracoval jste (i někdo z Vaší rodiny) ve firmách zasídlených v průmyslové zóně?“

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Graf na obrázku 42 vykazuje odpovědi spojené se zaměstnaností, a to jestli respondenti nebo jejich rodinní příslušníci pracují, nebo v minulosti pracovali v průmyslové zóně. Z celkového počtu respondentů v Novém Bydžově má pouze 40 % z nich nebo jejich příbuzných zaměstnání v průmyslové zóně, nebo je v minulosti mělo. V Novém Bydžově tedy převažuje 60 % lidí nebo jejich blízkých, kteří zaměstnání v průmyslové zóně nemají nebo neměli.

V Červeném Kostelci naopak převažuje o několik respondentů skupina, která včetně jejich blízkých má nebo měla zaměstnavatele z průmyslové zóny. Tato skupina je tvořena 51,3 % respondentů. Z hlediska Nového Bydžova lze konstatovat, že méně respondentů nebo jejich blízkých pracuje nebo pracovalo v průmyslové zóně. Naopak u Červeného Kostelce lze zjištěnou skutečnost hodnotit kladně, ačkoliv zastoupení těch, kteří pracují nebo pracovali (včetně blízkých osob) v průmyslové zóně, nepřevyšuje o tolik skupinu, která tak neučinila.

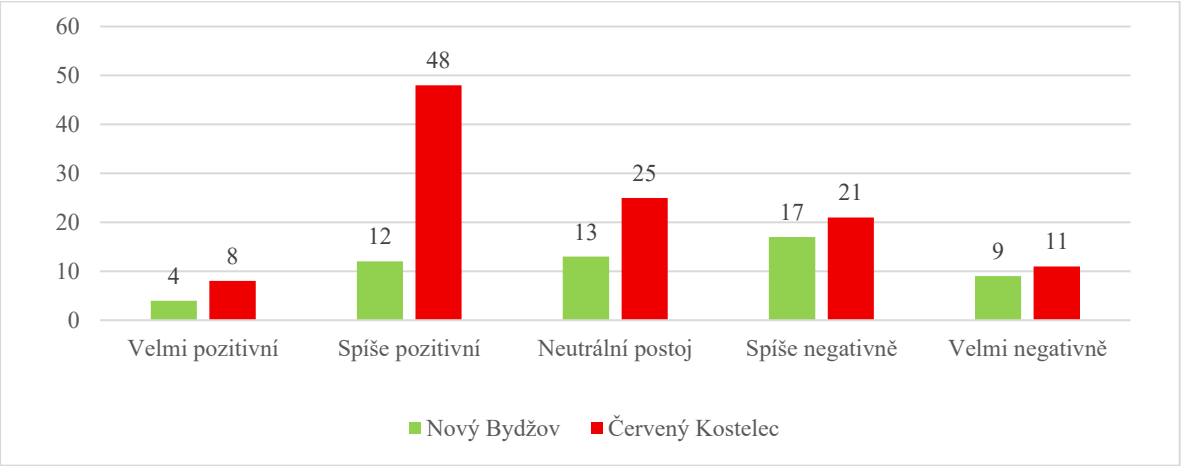

Obrázek 42 Odpovědi respondentů na otázku „Jak hodnotíte celkový vliv průmyslové zóny na kvalitu života v obci?“

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Obrázek 43 znázorňuje odpovědi respondentů v oblasti vlivu průmyslové zóny na obec. Z celkového počtu respondentů převažuje v Novém Bydžově negativní pocit v rámci průmyslové zóny. Negativního pocitu nabývá 47,3 % respondentů. Z tohoto celku 38,5 % negativně smýšlejících respondentů bydlí do 1 kilometru od průmyslové zóny a zároveň 30,8 % respondentů pracuje v průmyslové zóně. Respondenti, jež zvolili za svou možnost, že průmyslová zóna nese negativní vliv, vidí tento negativní vliv nejvíce ve zvýšeném hluku, zápachu, zvýšené dopravě a přítomnosti zahraničních zaměstnanců, kteří jsou zdrojem problémů. Jednou z odpovědí byla i zmínka, že namísto zaměstnávání místních obyvatel firmy raději zaměstnávají lidi, kteří musí za prací dojíždět. Pozitivní vlivy průmyslové zóny spatřuje

29,1 % respondentů. Z tohoto celku 62,5 % respondentů bydlí ve vzdálenosti 1–5 kilometrů od průmyslové zóny a zároveň 43,8 % z těchto respondentů pracuje v průmyslové zóně. Své pozitivní hodnocení všichni tito respondenti spojují s pracovními příležitostmi a snížením nezaměstnanosti. Neutrální postoj zaujímá 23,6 % respondentů. Vliv průmyslové zóny tito respondenti nedokážou identifikovat, anebo mají jak kladný, tak negativní pohled. Pozitivně vnímají vliv na zaměstnanost, negativně pak hodnotí např. zvýšenou dopravu nebo generování pouze dělnických profesí bez vyšší přidané hodnoty.

V Červeném Kostelci naopak převládají pozitivní reakce na vlivy způsobené průmyslovou zónou. Pozitivně smýšlí téměř polovina respondentů, přesněji 49,6 % respondentů. Z tohoto celku bydlí 80,6 % respondentů ve vzdálenosti 1–5 kilometrů od průmyslové zóny a zároveň 57,1 % z nich pracuje v průmyslové zóně. Pozitivně smýšlející respondenti vidí hlavní vlivy především v oblasti zaměstnanosti, sponzorství firem a také spatřují pozitivum v dobré lokalizaci průmyslové zóny. Respondentů, kteří se přiklánějí k negativním vlivům, je 28,3 %. Z tohoto celku 53,2 % respondentů bydlí ve vzdálenosti do 1 kilometru od průmyslové zóny a 50 % respondentů má zaměstnání v průmyslové zóně. Negativní vlivy spatřují respondenti hlavně v oblasti zápachu a hluku. Mezi další negativní vlivy dle respondentů patří nedostatek parkovacích míst pro kamiony, silná kamionová doprava, zničené silnice a absence chodníků v průmyslové zóně. Neutrální postoj k vlivům průmyslové zóny zaujímá 22,1 % respondentů. Převážná většina respondentů této kategorie nedokáže vyhodnotit vlivy průmyslové zóny, anebo se dle nich negativa vyrovnají pozitivům. Pozitivně spatřují vytvoření pracovních míst, naopak negativně vyhodnocují zvýšenou dopravu a zápach.

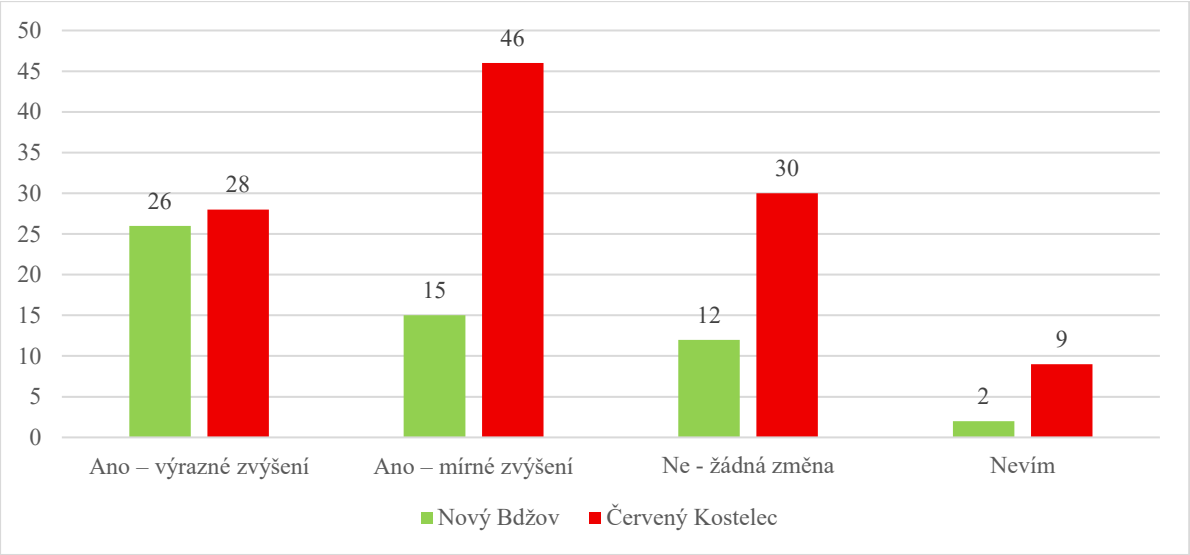

Obrázek 43 Odpovědi respondentů na otázku „Všímáte si nárůstu dopravního provozu v obci z důvodu existence průmyslové zóny?“

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Obrázek 44 vyobrazuje počet respondentů dle kategorií na otázku týkající se dopravní situace v obcích. V Novém Bydžově spatřuje výrazné navýšení dopravního provozu 47,3 % respondentů a mírné zvýšení 27,3 % respondentů. 21,8 % respondentů nespatřuje změnu v dopravní situaci a zanedbatelné procento respondentů nedokáže určit. Z hlediska zjištěných skutečností má dle respondentů Nového Bydžova průmyslová zóna negativní vliv na dopravní situaci města.

V Červeném Kostelci spatřuje 24,7 % respondentů výrazné zvýšení dopravy a 40,7 % respondentů mírné zvýšení dopravy. Žádná změna nenastala dle 26,5 % respondentů a pouze zanedbatelné procento respondentů nedokáže vyjádřit, jestli došlo k nějakému ovlivnění. Ze zjištěných výsledků lze dojít ke stejnému závěru jako u Nového Bydžova – dle většiny respondentů má průmyslová zóna negativní vliv na dopravní situaci města.

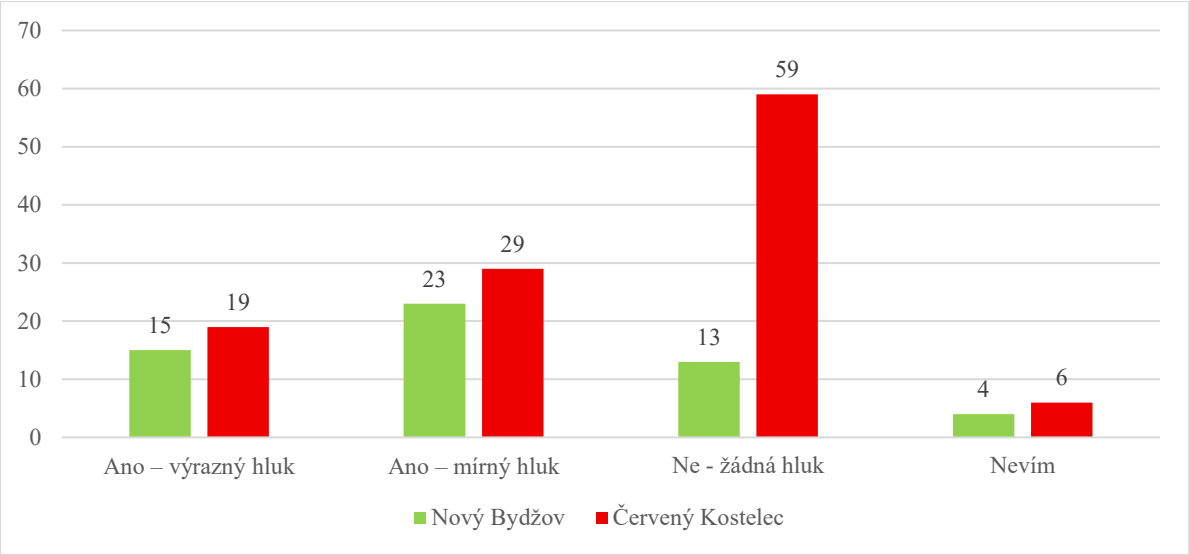

Obrázek 44 Odpovědi respondentů na otázku „Vnímáte zvýšený hluk v obci v souvislosti s průmyslovou zónou?“

Zdroj: Vlastní zpracování (2025)

Grafické vyobrazení na obrázku 45 znázorňuje odpovědi respondentů na otázku týkající se zvýšeného hluku v obcích. V Novém Bydžově dle 27,3 % respondentů dochází k výraznému hluku a dle 41,8 % respondentů k mírnému hluku. 23,6 % respondentů nezaznamenává žádný hluk a zanedbatelné množství nedokáže určit, jestli k nějakému hluku dochází. Ze zjištěných výsledků je patrné, že převážná většina respondentů v Novém Bydžově zaznamenává alespoň mírné zvýšení hluku ve spojení s průmyslovou zónou. Tuto skutečnost lze vyhodnotit jako negativní jev způsobený průmyslovou zónou.

V Červeném Kostelci zaregistrovalo výrazný hluk 16,8 % respondentů a 25,7 % respondentů mírný hluk. Žádný hluk ve spojení s průmyslovou zónou zaznamenává 52,2 % respondentů a zanedbatelný podíl respondentů si není vědom nějakého hluku. V Červeném Kostelci docházíme k opačnému výsledku než v Novém Bydžově, jelikož nadpoloviční většina respondentů nespatřuje žádný hluk. Ačkoliv je z výsledků patrné, že v souvislosti s průmyslovou zónou dochází ke zvýšené hlučnosti, lze pozitivně vyhodnotit, že nadpoloviční většina respondentů nespatřuje v této oblasti žádný efekt.

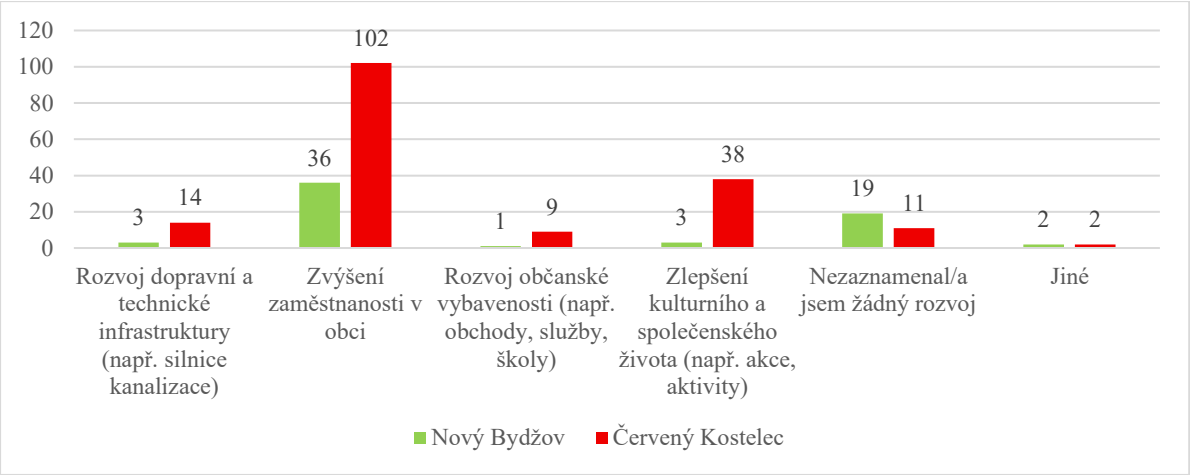

Obrázek 45 Odpovědi respondentů na otázku „Jakým způsobem podle vás činnost průmyslové zóny přispívá k rozvoji obce?“

Zdroj: vlastní zpracování (2025)

Na obrázku 46 jsou vyobrazeny odpovědi respondentů v oblasti rozvoje obce v souvislosti s průmyslovou zónou. Jedná se o otázku typu, kdy respondent může vybrat více možností. V Novém Bydžově spatřuje přínos průmyslové zóny v oblasti zvýšené zaměstnanosti 56,3 % respondentů. Zároveň se jedná o jediný signifikantní výsledek. Naopak 29,7 % respondentů nespatřuje žádný pozitivní vliv na rozvoj obce.

V Červeném Kostelci nejvíce respondentů spatřuje vliv na zvýšení zaměstnanosti. Tento postoj zaujímá 60 % respondentů. 21,6 % respondentů spatřuje přínos ve zlepšení kulturního a společenského života. Tyto dvě kategorie zaznamenaly nejvyšší signifikanci. Pouze 6,3 % respondentů neeviduje žádný dopad průmyslové zóny na rozvoj obce.

U obou obcí lze pozitivně vyhodnotit, že respondenti spatřují přínos ve vytvoření pracovních příležitostí průmyslovou zónou. U Červeného Kostelce lze také pozitivně vyhodnotit fakt, že respondenti si jsou vědomi sponzorské aktivity firem z průmyslové zóny. Dále je v Červeném Kostelci pozitivní, že pouze 6,3 % respondentů nespatřuje žádný pozitivní vliv na rozvoj obce. Naopak u Nového Bydžova je tato skutečnost vyhodnocena negativně, jelikož téměř 30 % respondentů si není vědomo žádného efektu na rozvoj obce.

Výše uvedené výsledky odpovídají i reakcím respondentů na otevřenou otázku znějící: „Co považujete za největší přínos průmyslové zóny pro vaši obec?“. U obou měst nejčastěji zaznívala odpověď: vytvoření pracovních míst, pokles nezaměstnanosti.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že postoje obyvatel Nového Bydžova a Červeného Kostelce k průmyslové zóně se v několika aspektech liší, přestože v některých oblastech vykazují podobné tendence.

V obou městech převažuje pozitivní nebo neutrální postoj k existenci průmyslové zóny, přičemž v Červeném Kostelci je pozitivní vnímání výrazně silnější (49,6 % pozitivních odpovědí oproti 30,9 % v Novém Bydžově). V Novém Bydžově je naopak vyšší podíl respondentů s neutrálním postojem (43,6 %), což může naznačovat větší míru nejistoty nebo ambivalence vůči dopadům průmyslové zóny.

Z hlediska zaměstnanosti je v Červeném Kostelci vyšší podíl respondentů, kteří uvedli, že oni sami nebo jejich blízcí pracují v průmyslové zóně (51,3 % oproti 40 % v Novém Bydžově). Tento rozdíl může souviset s vyšší mírou identifikace obyvatel s průmyslovou zónou a jejími přínosy.

Co se týče vnímaného vlivu průmyslové zóny na kvalitu života, v Novém Bydžově převažuje negativní hodnocení (47,3 %), zatímco v Červeném Kostelci dominuje pozitivní vnímání (49,6 %). Negativní vnímání v Novém Bydžově je často spojováno se zvýšeným hlukem, zápachem a dopravní zátěží, zatímco v Červeném Kostelci jsou pozitivní dopady spojovány především s růstem zaměstnanosti a sponzorskou činností firem.

V oblasti dopravní situace respondenti obou měst vnímají nárůst dopravního provozu, avšak v Novém Bydžově je tento nárůst vnímán jako výraznější (47,3 % oproti 24,7 %). Podobně i v otázce hluku je situace v Novém Bydžově hodnocena negativněji – více než dvě třetiny respondentů zde zaznamenávají zvýšený hluk, zatímco v Červeném Kostelci více než polovina respondentů žádný hluk nespatřuje.

Z hlediska přínosu průmyslové zóny pro rozvoj obce respondenti obou měst nejčastěji uváděli zvýšení zaměstnanosti. V Červeném Kostelci však respondenti častěji zmiňovali i další pozitivní aspekty, jako je rozvoj kulturního a společenského života. Zatímco v Červeném Kostelci pouze 6,3 % respondentů nevidí žádný přínos průmyslové zóny, v Novém Bydžově je tento podíl téměř pětinásobný (29,7 %), což může naznačovat nižší míru propojení průmyslové zóny s místní komunitou.

Závěrem lze shrnout, že průmyslová zóna je v Červeném Kostelci vnímána výrazně pozitivněji než v Novém Bydžově. Tento rozdíl může být způsoben vyšší mírou zaměstnanosti respondentů v zóně, lepší lokalizací a nižší mírou negativních externalit, jako je hluk či doprava.

Pro Nový Bydžov by mohlo být přínosné zaměřit se na zlepšení komunikace přínosů průmyslové zóny a na zmírnění negativních dopadů, které obyvatelé vnímají.

Zjištěné dopady průmyslových zón:

- **Zaměstnanost:** V obou městech je průmyslová zóna vnímána jako klíčový faktor pro tvorbu pracovních míst. Tento dopad je nejvýraznější a nejčastěji zmiňovaný pozitivní aspekt.
- **Dopravní zátěž:** V obou městech respondenti zaznamenali zvýšení dopravního provozu, přičemž v Novém Bydžově je tento dopad vnímán jako výraznější a negativnější.
- **Hluk:** V Novém Bydžově většina respondentů vnímá zvýšený hluk, zatímco v Červeném Kostelci více než polovina respondentů žádný hluk nespatřuje.
- **Rozvoj obce:** V Červeném Kostelci je průmyslová zóna spojována s rozvojem kulturního a společenského života, zatímco v Novém Bydžově je tento dopad vnímán minimálně.
- **Sociální napětí:** V Novém Bydžově se objevují zmínky o negativním vnímání zahraničních pracovníků a pocitu, že místní obyvatelé nejsou preferováni při obsazování pracovních míst.
- **Vliv na kvalitu života:** V Červeném Kostelci převažuje pozitivní hodnocení vlivu průmyslové zóny na kvalitu života, zatímco v Novém Bydžově převažuje hodnocení negativní.

Doporučení:

- **Zlepšit komunikaci s veřejností** – V Novém Bydžově je vhodné posílit informovanost obyvatel o přínosech průmyslové zóny, zejména v oblasti zaměstnanosti a podpory veřejného života. Transparentní komunikace může přispět ke zmírnění negativního vnímání.
- **Zaměřit se na zmírnění negativních externalit** – Obě města by měla aktivně řešit dopravní a hlukovou zátěž. Vhodná opatření zahrnují výstavbu protihlukových stěn, zlepšení dopravní infrastruktury a regulaci nákladní dopravy v obytných zónách.
- **Podporovat lokální zaměstnanost** – Vzhledem k výhradám obyvatel Nového Bydžova ohledně zaměstnávání cizinců je vhodné motivovat firmy k většímu zapojení místních obyvatel, například formou spolupráce se školami nebo rekvalifikačními programy.
- **Zohlednit lokalizaci při plánování rozvoje** – Při případném rozšiřování zón je třeba zohlednit vzdálenost od obytné zástavby a environmentální limity, aby se minimalizovaly negativní dopady na kvalitu života obyvatel.

4.5 Shrnutí zjištěných skutečností a doporučení

Shrnutí zjištěných skutečností:

- Průmyslové zóny mají regionální význam a představují významného zaměstnavatele v obou městech.
- Průměrné hrubé mzdy v průmyslových zónách oscilují okolo krajského průměru.
- Fiskální přínosy pro obce jsou nízké a jediný způsob, jak je lze ovlivnit je za pomoci zvýšení místního koeficientu daně z nemovitých věcí.
- Nový Bydžov má zřízený Nadační fond na rozdělování sponzorských příspěvků a Červený Kostelec přerozděluje příspěvky bez institucionálního rámce.
- Politické zastoupení obou měst vnímá průmyslovou zónu pozitivně.
- Největším přínosem průmyslových zón je dle politického zastoupení obou měst vytvoření pracovních míst.
- Političtí představitelé nespatřují, žádné negativní dopady ve spojení s průmyslovou zónou.
- V obou městech probíhá spolupráce mezi městem a průmyslovou zónou.
- Dle veřejnosti je v obou městech největším přínosem průmyslové zóny vytvoření pracovních míst.
- V obou městech obyvatelé zaznamenávají zvýšení dopravního provozu.
- V obou městech průmyslová zóna generuje zvýšený hluk, ačkoliv v Červeném Kostelci tento efekt zmínila méně než polovina respondentů.

Na základě provedené analýzy lze formulovat doporučení:

- **Zvážit úpravu místního koeficientu daně z nemovitostí** – Obce mohou zvýšit své příjmy úpravou místního koeficientu pro daň z nemovitých věcí pro průmyslovou zónu. Tento krok by měl být pečlivě zvážen s ohledem na konkurenceschopnost zóny a ochotu firem dále investovat a podporovat město.
- **Podporovat diverzifikaci podnikatelského prostředí** – Obce by do budoucna měly usilovat o přilákání firem s vyšší přidanou hodnotou, které nabídnou kvalifikovaná pracovní místa a přispějí k dlouhodobé udržitelnosti rozvoje. K tomuto účelu lze zpracovat strategii rozvoje podnikání.
- **Zlepšit infrastrukturu a dostupnost** – Vzhledem k vysokému podílu dojíždějících pracovníků je vhodné investovat do dopravní infrastruktury, včetně záchytných parkovišť, cyklostezek nebo zřízení veřejné dopravy do průmyslové zóny.

- **Zavést nebo posílit systém podpory veřejně prospěšných aktivit** – Vytvoření nadačního fondu (vzor Nový Bydžov) může zvýšit transparentnost a efektivitu přerozdělování darů od firem. Obce by měly motivovat firmy k zapojení do komunitního života, např. za pomoci pořádání společných akcí a mediální podpory.
- **Zajistit monitoring environmentálních dopadů** – I když jsou dopady vnímány jako minimální, doporučuje se zavést pravidelný monitoring hluku, ovzduší a vodních zdrojů, zejména v oblastech s vyšší koncentrací průmyslu. Hluk lze např. měřit za pomoci zvukoměru, ovzduší např. skrze automatická měřící čidla.
- **Zlepšit komunikaci s veřejností** – Obce by měly aktivně informovat občany o přínosech i rizicích průmyslové zóny, zapojovat je do rozhodovacích procesů a reagovat na jejich podněty. Toho lze dosáhnout za pomoci zavedení pravidelných veřejných informačních schůzek, vytvoření online informačního portálu, anebo využívání sociálních sítí obce.
- **Provedení analýzy veřejného mínění o průmyslové zóně** – Názory veřejnosti a politického zastoupení na průmyslovou zónu se rozchází. Pro úplné pochopení dopadů průmyslové zóny je formulováno doporučení provést podrobnou analýzu veřejného mínění o průmyslové zóně. Analýzu mínění lze provést pomocí dotazníkového šetření, které může mít základ v této práci, a následného dialogu mezi zástupci měst a veřejností.

ZÁVĚR

Diplomová práce se zaměřuje na analýzu dopadů průmyslových zón ve vybraných regionech Nový Bydžov a Červený Kostelec. Práce byla zpracována systematicky s cílem zachytit všechny důležité aspekty a umožnit podrobné zhodnocení dopadů průmyslových zón. V první fázi byla provedena literární rešerše, která sloužila k definování klíčových pojmů a vytvoření teoretického rámce. Následně byly vybrány a popsány indikátory dopadů průmyslových zón, které byly využity v analytické části. V neposlední řadě byly popsány charakteristiky vybraných regionů a samotných průmyslových zón.

V praktické části byla data o průmyslových zónách získávána různými způsoby od různých subjektů. Pro analýzu zvolených indikátorů byla data získána od zástupců firem prostřednictvím řízených rozhovorů, e-mailové korespondence a z veřejně dostupných zdrojů. Analýza politického mínění o průmyslových zónách byla provedena na základě dat získaných řízeným rozhovorem se zástupci politického vedení měst. V neposlední řadě byla získána data pro analýzu veřejného mínění o průmyslových zónách pomocí strukturovaného dotazníku distribuovaného občanům měst.

První část analýzy se zaměřuje na analýzu zvolených indikátorů pro vyhodnocení dopadů průmyslových zón. Analýza je rozdělena podle jednotlivých měst a na závěr jsou získané informace komparovány a formulována doporučení. Ze zjištěných skutečností vyplývá, že obě průmyslové zóny mají regionální přesah a představují významné zaměstnavatele. Mzdové podmínky v průmyslových zónách oscilují okolo krajské průměrné hrubé mzdy, ačkoliv jsou evidovány nerovnoměrné mzdové podmínky u jednotlivých zaměstnavatelů. Obě průmyslové zóny mají negativní dopad na půdu a její zábor. Fiskální přínosy pro města jsou nízké a jedinou možností, jak ovlivnit jejich výši, je zvýšení místního koeficientu daně z nemovitých věcí. V obou městech se firmy podílejí na sponzorské činnosti. V Novém Bydžově, na rozdíl od Červeného Kostelce, tato činnost probíhá prostřednictvím nadačního fondu.

Druhá část analýzy je zaměřena na politické smýšlení o průmyslové zóně. Rozhovory jsou nejprve analyzovány samostatně a v závěru je provedena jejich komparace a navržena doporučení. Z porovnání obou rozhovorů vyplývá, že přístup měst k průmyslovým zónám může být velmi rozdílný, od aktivního plánování a investic až po pasivní roli. Přestože se liší mírou zapojení a strategií, výsledky jsou v mnoha ohledech podobné. Obě zóny přinášejí pracovní místa, podporují místní ekonomiku a nejsou spojeny s výraznými negativními dopady.

Klíčovým faktorem úspěchu se ukazuje být spolupráce mezi městem a firmami, ať už formální, nebo neformální, a schopnost reagovat na vznikající potřeby v oblasti infrastruktury, bydlení či životního prostředí.

Poslední část analýzy se zaměřuje na veřejné mínění o průmyslových zónách. Zjištěné skutečnosti jsou komparovány a vyhodnocovány, přičemž v závěru jsou shrnuta doporučení. Zjištěné skutečnosti ukazují, že veřejnost vnímá průmyslovou zónu především jako klíčový faktor pro tvorbu pracovních míst, což je nejvýraznější aspekt. V obou městech respondenti zaznamenávají negativní vliv v oblasti dopravní situace. Respondenti z Nového Bydžova uvádějí zvýšený hluk. Ačkoliv se v Červeném Kostelci také objevují stížnosti na hluk, většina respondentů zde problém s hlukem nevnímá. V Novém Bydžově převažuje mezi respondenty negativní hodnocení průmyslové zóny, zatímco v Červeném Kostelci převažuje hodnocení pozitivní.

Na základě provedené analýzy se doporučuje, aby obce zvážily úpravu místního koeficientu daně z nemovitých věcí s cílem zvýšit fiskální přínosy z průmyslových zón. Dále je vhodné podporovat diverzifikaci podnikatelského prostředí a přilákat firmy s vyšší přidanou hodnotou, např. prostřednictvím strategického plánu rozvoje podnikání. Vzhledem k dopravní zátěži je doporučeno investovat do infrastruktury jako jsou cyklostezky a veřejná doprava. I přes relativně nízké vnímané environmentální dopady je vhodné zavést pravidelný monitoring hluku, ovzduší a vodních zdrojů. Klíčová je také otevřená komunikace s veřejností, a to formou informačních schůzek, online portálů či sociálních sítí. Vzhledem k rozdílnému vnímání průmyslových zón veřejností a politickým vedením se doporučuje provést podrobnou analýzu veřejného mínění, která by mohla sloužit jako základ pro další dialog a rozhodování.

Cíl práce provést analýzu dopadů vybraných průmyslových zón byl naplň. Závěrem lze konstatovat, že práce přináší ucelený pohled na problematiku dopadů průmyslových zón a nabízí doporučení.

POUŽITÁ LITERATURA

[1] AgriGIS – Mapový portál pro zemědělství a životní prostředí. Praha: AgriGIS, [cit. 2025-07-02] [online]. 2025. Dostupné z: https://agrigis.cz/portal/apps/mapviewer/index.html?webmap=2fe309bdc35941b6ad4e89c9c2fdf03e

[2] AGRIGIS. *Mapový prohlížeč záplavových území.* [cit. 2025-07-04] [online]. 2025. Dostupné z: https://agrigis.cz/portal/apps/mapviewer/index.html?webmap=2fe309bdc35941b6ad4e89c9c2fdf03e

[3] AMCOR FLEXIBLES NOVÝ BYDŽOV S.R.O. *Emailová korespondence s personalistou společnosti adresované autorovi práce přes Outlook*. 27. 6. 2025.

[4] AMCOR FLEXIBLES NOVÝ BYDŽOV, s.r.o. O nás. Nový Bydžov: Amcor, [cit. 26. 6. 2025] [online]. 2025. Dostupné z: https://www.amcorcz.com/o-nas

[5] AMCOR. Our History. Amcor, [cit. 26. 6. 2025] [online]. 2025. Dostupné z: https://www.amcor.com/about/overview/history

[6] ArcGIS Online – Webová mapová aplikace. Redlands, CA: Esri, [cit. 2025-07-02] [online]. 2025. Dostupné z: https://www.arcgis.com/apps/View/index.html?appid=d80c183e07c54a8a93c12d3c517f1065

[7] ASHEIM, Bjørn T. a GERTLER, Meric S. *Regional innovation systems and the geographical foundations of innovation*. *The Oxford Handbook of Innovation*. Oxford: Oxford University Press, s. 291–317. [cit. 25-05-2025] [online]. 2009. Dostupne z: https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199286805.003.0011

[8] BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace.* 3. vyd. , přepracované a doplněné. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. 2020. ISBN 978-80-246-4566-7

[9] BOLTJES GROUP. *Úvod*. [cit. 2025-06-29] [online]. 2025. Dostupné z: https://www.boltjesgroup.com/cz/domo/

[10] BORODAVKINA, Natalia a MUKOVNINA, Elena. The role of industrial parks in ensuring sustainable development of the region. E3S Web of Conferences. [cit. 2025-06-19] [online]. 2021. Dostupné z: https://doi.org/10.1051/e3sconf/202129101004

[11] BRITANNICA. *Region*. [cit. 25-5-2025] [online]. 2025. Dostupné z: https://www.britannica.com/science/region-geography

[12] CLARK, L. Gordon., TRACEY, Paul a LAWTON SMITH, Helen. *Agents, endowments, and path-dependence: a model of multi-jurisdictional regional development*. Geographische Zeitschrift. [cit. 2025-05-18] [online]. 2001. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/261776842_Agents_Endowments_and_Path-Dependence_A_Model_of_Multi-jurisdictional_Regional_Development

[13] CZECHINVEST. Inkubátory. Praha: CzechInvest, [cit. 17. 6. 2025] [online]. 2025. Dostupné z: https://czechinvest.gov.cz/cz/Sluzby-pro-male-a-stredni-podnikatele/Chcete-dotace/OPPI/Vyuziti-novych-financnich-nastroju/Inkubatory

[14] CZECHINVEST. Investiční pobídky a dotace. Praha: CzechInvest, [cit. 2025-06-18] [online]. 2025. Dostupné z: https://czechinvest.gov.cz/cz/Sluzby-pro-investory/Investicni-pobidky-a-dotace

[15] CZECHINVEST. *Strategické průmyslové zóny v České republice*. Praha: Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest, 2011. 1. vydání. ISBN 978-80-86284-86-6.

[16] ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Přímé zahraniční investice – publikace. Praha: ČNB, [cit. 17. 6. 2025] [online]. 2025. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/

[17] ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA**.** *Přímé zahraniční investice 2021*. Praha: ČNB. [cit. 2025-06-16] [online]. 2022. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2021_CZ.pdf

[18] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Červený Kostelec – profil území.* Praha: ČSÚ, [cit. 2025-06-29] [online]. 2025. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__560286

[19] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Nejnovější statistické údaje – Královéhradecký kraj*. Praha: Český statistický úřad, [cit. 2025-06-23] [online]. 2025. Dostupné z: https://csu.gov.cz/hkk/nejnovejsi-statisticke-udaje-kralovehradecky-kraj

[20] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Stručná charakteristika Královéhradeckého kraje*. Praha: Český statistický úřad, [cit. 2025-06-23] [online]. 2025. Dostupné z: https://csu.gov.cz/hkk/strucna_charakteristika_kraje

[21] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vše o území – Nový Bydžov. Praha: ČSÚ, [cit. 26. 6. 2025] [online]. 2025. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__560286

[22] ČÚZK. Nahlížení do katastru nemovitostí – Mapový prohlížeč Marushka. Praha: Český úřad zeměměřický a katastrální, [cit. 2025-07-02] [online]. 2025. Dostupné z: https://sgi-nahlizenidokn.cuzk.gov.cz/marushka/default.aspx?themeid=3

[23] DAMBORSKÝ, Milan, René WOKOUN a Nikola KREJČOVÁ. The effectiveness of industrial zones support in the Czech Republic. Zlín: Tomas Bata University, [cit. 2025-06-23] [online]. 2013. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/289548340_The_effectiveness_of_industrial_zones_support_in_the_Czech_Republic

[24] EICHENAUER SPOL. S R.O. *Emailová korespondence s personalistou společnosti adresované autorovi práce přes Outlook*. 24. 6. 2025.

[25] ESRI. *Mapová aplikace ArcGIS Online – veřejně dostupná vizualizace*. [cit. 2025-07-04] [online]. 2025. Dostupné z: https://www.arcgis.com/apps/View/index.html?appid=d80c183e07c54a8a93c12d3c517f1065

[26] Etzkowitz, H., 2003. *Innovation in Innovation: The Triple Helix of University-Industry-Government Relations*. Social Science Information,, s. 293–337. [cit. 2025-05-18] [online]. 2003. Dostupné z:10.1177/05390184030423002.

[27] EURONA s. r. o. *O společnosti.* [cit. 2025-06-29] [online]. 2025. Dostupné z: https://www.euronabycerny.com/o-spolecnosti

[28] FAROLE, Thomas a AKINCI, Gokhan, eds. *Special Economic Zones: Progress, Emerging Challenges, and Future Directions.* [cit. 2025-05-17] [online]. Washington, D.C.: World Bank, 2011. ISBN 978-0-8213-8763-4. Dostupné z: https://documents1.worldbank.org/curated/en/752011468203980987/pdf/638440PUB0Exto00Box0361527B0PUBLIC0.pdf

[29] FRATESI, Ugo. *Regional Policy: Theory and Practice*. Abingdon: Routledge. 2023. ISBN 978-0-8153-6408-5.

[30] FRICK, Susanne A. a Andrés RODRÍGUEZ-POSE**.** Lessons-learnt from growth pole strategies in the developing world. *Progress in Planning*. [cit. 2025-05-17] [online]. 2025. ISSN 0305-9006. Dostupné z: https://doi.org/10.1016/j.progress.2025.100958

[31] GALČEK, spol. s r.o. *Emailová korespondence s jednatelem společnosti adresované autorovi práce přes Outlook*. 18. 6. 2025.

[32] GAMATEC s. r. o**.** *O nás*. [cit. 2025-06-29] [online]. 2025. Dostupné z: https://www.gamatec.cz/o-nas

[33] GAMATEC S. R. O.. *Emailová korespondence se zástupkyní obchodního oddělení adresované autorovi práce přes Outlook*. 26. 6. 2025.

[34] Gennaioli, N., La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F., & Shleifer, A. . *Human Capital and Regional Development*. National Bureau of Economic Research. [cit. 2025-05-17] [online]. 2011. Dostupné z: https://www.nber.org/papers/w17158

[35] Giaoutzi, Maria a NIJKAMP, Peter. *Tourism and Regional Development: New Pathways.* Aldershot: Ashgate Publishing, 2006. ISBN 978-0-7546-4746-1.

[36] GOOGLE. Google Maps – Nový Bydžov, Zábědov.[cit. 26. 6. 2025] [online mapa]. 2025a. Dostupné z: https://www.google.com/maps/@50.2213875,15.4801969,849m/data=!3m1!1e3

[37] GOOGLE. *Google Maps: Červený Kostelec*. [cit. 2025-06-29] [online mapa]. 2025b. Dostupné z: https://www.google.com/maps/@50.4768694,16.0723816,2564a,35y,271.91h

[38] GRILLITSCH, Markus a Bjørn ASHEIM, . *Place-based innovation policy for industrial diversification in regions*. European Planning Studies. [cit. 2025-05-17] [online]. 2018. ISSN 0965-4313. Dostupné z: doi:10.1080/09654313.2018.1484892

[39] IAMMARINO, Simona. *FDI and regional development policy.* Journal of International Business Policy. [cit. 2025-05-17] [online]. 2018. Dostupné z: https://doi.org/10.1057/s42214-018-0012-1

[40] iKatastr – mapa a informace z katastru nemovitostí. [cit. 2025-07-02] [online]. 2025. Dostupné z: https://www.ikatastr.cz

[41] ISVS Voda – Vodohospodářský informační portál VODA. Praha: Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo životního prostředí, [cit. 2025-07-02] [online]. 2025. Dostupné z: https://voda.gov.cz

[42] IVANIC, V. *Infrastructure as an instrument of economic and regional development of Vojvodina*. *Regional Policy and Development Newsletter*. Novi Sad: Vojvodina-CESS. [cit. 2025-05-17] [online].2011. ISSN 1820-600X. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/344594529_Infrastructure_as_an_instrument_of_regional_development

[43] IZOMAT s. r. o. *Oficiální webové stránky* [online]. [cit. 2025-06-29] [online]. 2015. Dostupné z: https://www.izomat.com

[44] IZOMAT S.R.O. *Řízený rozhovor s jednatelem společnosti skrz Microsoft Teams.* Chrudim 6.6. 2025.

[45] IZOMAT S.R.O. *Řízený rozhovor s jednatelem společnosti skrz Microsoft Teams.* Chrudim 6.6. 2025.

[46] KASI spol. s r.o. KASI.CZ. [cit. 2025-06-27] [online]. 2021. Dostupné z: https://www.kasi.cz/

[47] Ketels, C. a kol. *The role of clusters in smart specialisation strategies*. European Commission. [cit. 2025-05-17] [online]. 2013. Dostupné z: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2fe44194-e5a8-42b7-ac14-9c9b8e157de3

[48] KISELAKOVÁ, Dana a Alexander KISELAK**.** *Analysis of macroeconomic factors for the establishment of industrial parks and their effects on regional development: Empirical study from Slovakia.* Asian Economic and Financial Review. 2014, roč. 4, č. 9, s. 1220–1236. ISSN 2305-2147.

[49] KRAFTOVÁ, Ivana; MAŠTÁLKA, Martin; MATĚJA, Zdeněk; SVOBODA, Ondřej a ZDRAŽIL, Pavel. *Bezpečný rozvoj regionu: základní koncept*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-261-0.

[50] KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ. Královéhradecký kraj, [cit. 2025-06-23] [online]. 2023. Dostupné z: https://www.khk.cz/kraj/kralovehradecky-kraj

[51] KURZY.CZ. *Červený Kostelec – mapy.* [cit. 2025-06-29] [online]. 2025. Dostupné z: https://www.kurzy.cz/obec/cerveny-kostelec/mapy/

[52] LAMARK S.R.O. *Emailová korespondence s personalistou společnosti adresované autorovi práce přes Outlook*. 20. 6. 2025.

[53] LAMARK s.r.o. O LAMARK. Nový Bydžov: LAMARK, [cit. 2025-06-27] [online]. 2025. Dostupné z: https://lamark.cz/o-nas/o-lamark/

[54] LH TECHNIK s. r. o. *Oficiální webové stránky*. [cit. 2025-06-29] [online]. 2025. Dostupné z: https://www.lh-technik.com/cs/

[55] MAS Chrudimsko. *5. výzva MAS Chrudimsko – OP TAK – Technologie pro MAS*. Chrudim: MAS Chrudimsko. [cit. 2025-06-18] [online]. 2025. Dostupné z: https://maschrudimsko.cz/vyzva/5-vyzva-mas-chrudimsko-op-tak-technologie-pro-mas

[56] MĚSTO ČERVENÝ KOSTELEC. *Řízený rozhovor s představitelem politického zastoupení města skrz Microsoft Teams.* Chrudim 11.4. 2025.

[57] MĚSTO ČERVENÝ KOSTELEC. *Geografie a klimatologie*. Červený Kostelec: Město Červený Kostelec, [cit. 2025-06-29] [online]. 2025a. Dostupné z: https://www.cervenykostelec.cz/mesto/historie-a-soucasnost/geografie-a-klimatologie/

[58] MĚSTO ČERVENÝ KOSTELEC. *Historie města č. 1: Založení Kostelce*. Červený Kostelec: Město Červený Kostelec, [cit. 2025-06-29] [online]. 2025b. Dostupné z: https://www.cervenykostelec.cz/mesto/historie-a-soucasnost/historie-mesta-c-1-zalozeni-kostelce/

[59] MĚSTO ČERVENÝ KOSTELEC. *O městě*. Červený Kostelec: Město Červený Kostelec, [cit. 2025-06-29] [online]. 2025c. Dostupné z: https://www.cervenykostelec.cz/mesto/o-meste/

[60] MĚSTO ČERVENÝ KOSTELEC. *Strategický plán rozvoje města Červený Kostelec 2021–2028*. Červený Kostelec: Město Červený Kostelec, [cit. 2025-06-29] [online]. 2021. Dostupné z: https://www.cervenykostelec.cz/samosprava/rozvoj-mesta/strategicky-plan-rozvoje/strategicky-plan-rozvoje-mesta-20212028/

[61] MĚSTO ČERVENÝ KOSTELEC. *Strategický plán rozvoje města Červený Kostelec 2014–2020*. Červený Kostelec: Město Červený Kostelec, [cit. 2025-06-29] [online]. 2014. Dostupné z: https://www.cervenykostelec.cz/samosprava/rozvoj-mesta/strategicky-plan-rozvoje/strategicky-plan-rozvoje-mesta-20142020/

[62] MĚSTO NOVÝ BYDŽOV. *Řízený rozhovor s představitelem politického zastoupení města.* Nový Bydžov 21. 3. 2025.

[63] MG ITALY CZECH DIVISION S.R.O. *Řízený rozhovor s technickým ředitele společnosti skrz Microsoft Teams.* Chrudim 3.6. 2025.

[64] MG ITALY. *O firmě* [online]. Červený Kostelec: MG ITALY, [cit. 2025-06-30] [online]. 2025. Dostupné z: https://mgitaly.cz/cs/o-firme

[65] MICROSOFT. *Copilot (GPT-4).* Redmond: Microsoft, 2025 [cit. 2025-06-23] [online]. Dostupné z: https://m365.cloud.microsoft/chat/?fromCode=cmcv2&redirectId=A3E8CE60972F45219490C4A92C240C21&internalredirect=CCM&auth=2

[66] MICROSOFT. *Microsoft Forms* [online]. Microsoft. [cit. 2025-07-04] [online]. Dostupné z: https://forms.office.com/

[67] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. ARES – Administrativní registr ekonomických subjektů. Praha: Ministerstvo financí ČR, [cit. 26. 6. 2025] [online]. 2025. Dostupné z: https://ares.gov.cz/ekonomicke-subjekty

[68] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. [cit. 25-5-2025] [online]. 2019. Dostupné z: https://mmr.gov.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf

[69] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Metodika vyhodnocení územních nároků průmyslových zón*. Praha: MPO, [cit. 2025-06-19] [online]. 2018. Dostupné z: https://mpo.gov.cz/assets/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/investicni-pobidky-a-prumyslove-zony/prumyslove-zony/2018/5/Metodika-vyhodnoceni-uzemnich-naroku-prumyslovych-zon.pdf

[70] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Schválená aktualizace č. 2 programu Smart Parks for the Future* . Praha: MPO, 2023 [cit. 2025-06-19] [online]. Dostupné z: https://mpo.gov.cz/assets/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/investicni-pobidky-a-prumyslove-zony/prumyslove-zony/2023/6/SCHVALENA-AKTUALIZACE-C--2-SPFF.pdf

[71] Ministerstvo spravedlnosti ČR. Výpis z obchodního rejstříku – Multi-Wing CZ, s.r.o. . [cit. 2025-06-27] [online]. 2025. Dostupné z: https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=84099314&subjektId=226124&spis=628071

[72] MULTI-WING. *Emailová korespondence s personalistou společnosti adresované autorovi práce přes Outlook*. 26. 6. 2025.

[73] NEILSON, a kol. *Global value chains and global production networks: Changes in the international political economy*. London: Routledge, 2015. ISBN 978-1-138-84956-3.

[74] NELSON, R. R., *The agenda for growth theory: a different point of view*. Cambridge Journal of Economics. [cit. 2025-05-15] [online]. 1998. ISSN 0309-166X. Dostupné z: doi:10.1093/oxfordjournals.cje.a013731

[75] NOVÝ BYDŽOV. Historie města Nový Bydžov. Nový Bydžov: Město Nový Bydžov, [cit. 26. 6. 2025] [online]. 2009. Dostupné z: https://www.novybydzov.cz/historie-mesta-novy-bydzov/d-1058

[76] NOVÝ BYDŽOV. Industrial Zone Nový Bydžov. Nový Bydžov: Město Nový Bydžov, [cit. 26. 6. 2025] [online]. 2025a. Dostupné z: https://www.novybydzov.cz/assets/File.ashx?id_org=101055&id_dokumenty=1002

[77] NOVÝ BYDŽOV. Koncepce prevence kriminality města Nový Bydžov 2015–2018. Nový Bydžov: Město Nový Bydžov, [cit. 26. 6. 2025] [online]. 2023. Dostupné z: https://www.novybydzov.cz/koncepce-prevence-kriminality-mesta-novy-bydzov-2015-2018/d-8096/p1=1091

[78] NOVÝ BYDŽOV. *NF NB – Nadační fond na podporu sportu, kultury a občanských aktivit v Novém Bydžově*. Nový Bydžov: Město Nový Bydžov, [cit. 2025-07-03] [online]. 2025b. Dostupné z: https://www.novybydzov.cz/nf-nb/ds-1555^

[79] NOVÝ BYDŽOV. Otevření výrobního závodu Eichenauer. Nový Bydžov: Město Nový Bydžov.[cit. 26. 6. 2025] [online]. 2017. Dostupné z: https://www.novybydzov.cz/otevreni-vyrobniho-zavodu-eichenauer/d-16784

[80] NOVÝ BYDŽOV. Strategický plán rozvoje města Nový Bydžov – Profil města. Doplněná verze únor 2014. Nový Bydžov: Město Nový Bydžov, [cit. 26. 6. 2025] [online] 2014. Dostupné z: https://www.novybydzov.cz/strategicky%2Dplan%2Drozvoje%2Dmesta%2Dnovy%2Dbydzov%2Ddo%2Droku%2D2024%2Dsprm%2Dnovybydzov%2Dcz/d-11985/p1=24901

[81] OECD. *OECD Regional Outlook 2016: Productive Regions for Inclusive Societies*. Paris: OECD Publishing. [cit. 2025-05-18] [online]. 2016 Dostupné z: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-regional-outlook-2016_9789264260245-en.html

[82] PAVLÍK, Marek. *Podpora lokální ekonomiky: využití skrytých potenciálů v regionech*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-390-7.

[83] PIKE, Andy, Andrés RODRÍGUEZ-POSE a John TOMANEY. *Local and regional development.* Abingdon: Routledge. 2016. ISBN 9781317664147.

[84] PLAKHIN, A., OGORODNIKOVA, E., SIDORENKO, M. *Industrial parks as an effective instrument of regional investment policy*. In: *Proceedings of the 2nd International Conference on Economics and Management, Education, Humanities and Social Sciences (EMEHSS 2018)*. Atlantis Press, 2018, pp. 144–147. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/323464169_Industrial_parks_as_an_effective_instrument_of_regional_investment_policy

[85] PROKOP, Viktor a STEJSKAL, Jan. *Role veřejného a soukromého sektoru v inovačním prostředí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7598-131-8.

[86] REGIONÁLNÍ KANCELÁŘ CZECHINVEST. *Přímé sdělení od hlavního metodika projektu Pasportizace Tomášem Tázlarem.* Hradec Králové 4. 3. 2025.

[87] SAAR GUMMI CZECH s. r. o. *Závody*. [cit. 2025-06-29] [online]. 2025. Dostupné z: https://www.sgc.cz/zavody/

[88] SAAR GUMMI CZECH S.R.O. *Řízený rozhovor s ředitelem kvality společnosti skrz Microsoft Teams.* Chrudim 6.6. 2025.

[89] STEJSKAL, Jan a KOVÁRNÍK, Jaroslav. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-588-2.

[90] STEJSKAL, Jan. *Průmyslové klastry a jejich vznik v regionech*. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-840-6.

[91] TÖDTLING, Franz a Michaela TRIPPL. *One size fits all? Research Policy*. [cit. 2025-05-19] [online]. 2005. ISSN 00487333. Dostupné z: doi:10.1016/j.respol.2005.01.018

[92] TVOŘÍME EVROPU. *Regionální politika*. [cit. 2025-05-28] [online]. 2025. Dostupné z: https://tvorimevropu.cz/ja-a-eu/regionalni-politika/

[93] UNITED NATIONS INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION. *International Guidelines for Industrial Parks*. Vienna: [cit. 2025-06-19] [online]. 2019.Dostupné z: https://www.unido.org/sites/default/files/files/2020-05/International_Guidelines_for_Industrial_Parks_EN.pdf

[94] VÚMOP, Půda v mapách, [cit. 2025-07-02] [online]. 2025a. Dostupné z: https://mapy.vumop.cz/

[95] VÚMOP. eKatalog BPEJ – Elektronický katalog bonitovaných půdně ekologických jednotek. Praha: Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, 2025 [cit. 2025-07-02] [online]. 2025b. Dostupné z: https://bpej.vumop.cz

[96] *Vyhláška č. 250/2024 Sb., o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů*. [cit. 2025-07-04] [online]. 2024. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/kontrola-a-regulace/legislativa/legislativni-dokumenty/2024/vyhlaska-c-250-2024-sb-o-procentnim-podilu-jednotl-56947

[97] WALCOTT, S. M. *Industrial Parks*. International Encyclopedia of Human Geography. 2. vyd. Amsterdam: Elsevier, s. 243–247, [cit. 2025-06-18] [online]. 2020. Dostupné z: https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/B9780081022955100848

[98] WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

[99] WOKOUN, René; MATES, Pavel a KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Monografie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-304-9.

[100] Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje a o změně některých souvisejících zákonů. Zákony pro lidi, [cit. 2025-05-25] [online]. 2000. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248

[101] *Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu*. [cit. 2025-07-04] [online]. 1992. Dostupné z: https://www.e-sbirka.cz/sb/1992/334/2022-02-01?zalozka=text^

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Struktura řízeného rozhovoru s firmami

Příloha B: Struktura řízeného rozhovoru se zástupci měst

Příloha *C:* Struktura dotazníku pro občany měst

Příloha D: Přepis řízeného rozhovoru se zástupcem města Červený Kostelec

Příloha E: Přepis řízeného rozhovoru se zástupcem města Nový Bydžov

Příloha F: Přepis řízeného rozhovoru se zástupcem firmy IZOMAT s.r.o.

Příloha G: Přepis řízeného rozhovoru se zástupcem firmy KASI, spol. s.r.o.

Příloha H: Přepis řízeného rozhovoru se zástupcem firmy MG ITALY CZECH DIVISION s.r.o.

Příloha I: Přepis řízeného rozhovoru se zástupcem firmy Saar Gummi Czech s.r.o.

Příloha J: Výsledky dotazníkového šetření v Novém Bydžově

Příloha K: Výsledky dotazníkového šetření v Červeném Kostelci

PŘÍLOHA A*:* Struktura řízeného rozhovoru s firmami

Obecná kategorie otázek

1. Identifikace firmy v průmyslové zóně:
   - velikost firmy – možnosti:
     - mikropodnik
     - malý podnik
     - střední podnik
     - velký podnik
   - obrat – možnosti:
     - méně 2 mil. EUR (včetně)
     - 2 mil. EUR – 10 mil. EUR (včetně)
     - 10 mil. EUR – 50 mil. EUR (včetně)
     - více než 50 mil. EUR
   - počet zaměstnanců – možnosti:
     - méně než 10
     - méně než 50
     - méně než 250
     - více než 250
   - maximální možný počet zaměstnanců, které může firma ještě přijmout:
     - méně než 5
     - 5–15
     - 16–30
     - více než 30
2. Jaký je aktuální počet zaměstnanců v této provozovně?
3. Průměrná hrubá měsíční mzda v Královehradeckém kraji je v 1.-4. čtvrtletí 2024 dle ČSÚ 42 678 Kč, pohybuje se Vaše provozovna pod nebo nad tímto průměrem? Jaká je aktuálně výše průměrné hrubé měsíční mzdy v této provozovně?
4. Jak dlouho vaše firma působí v průmyslové zóně?
     - méně než 1 rok
     - 1–5 let
     - 6–10 let
     - 11–15 let
     - 15 let a více
5. Byl váš příchod do průmyslové zóny výsledkem vaší vlastní iniciativy, nebo vám byla možnost usídlení v PZ nabídnuta? Případně byly z Vaší strany předloženy návrhy na vybudování průmyslové zóny?
6. Jaké dopady pro Vaši firmu má její umístění právě v této průmyslové zóně? V čem je to pro firmu výhodné a v čem nevýhodné?
7. Splňuje průmyslová zóna Vaše očekávání nebo byste chtěli něco vylepšit?

8. Upřednostňuje firma dodavatele z České republiky nebo zahraničí? Jaké procento českých dodavatelů je v dodavatelském řetězci zastoupeno? Jsou dodavatelé firmy v dojezdové vzdálenosti perimetru do 30 km od průmyslové zóny?

Ekonomická kategorie otázek

1. Vynaložila firma nějaké počáteční investice pro vznik průmyslové zóny a popřípadě jaké?
2. Jak hodnotíte kvalitu infrastruktury v průmyslové zóně na škále od -5 do 5? Hodnotu -5 je možné definovat jako velice negativní hodnocení a 5 velice pozitivní. Pokud je Vaše hodnocení negativní, pociťujete, že jsou potřeba nějaké investice do této oblasti? Případně co je podle Vás potřeba zlepšit?
3. Přispívá zasídlení v průmyslové zóně ke zkrácení dodavatelských řetězců nebo zefektivnění přepravy? Pomohla podle Vás průmyslová zóna přitáhnout další investory nebo podnikatele do regionu?
4. Jaké jsou dlouhodobé plány firmy v této zóně? Například zvažujete rozšíření provozu?

Společenská kategorie otázek

1. Jak hodnotíte spolupráci s místní samosprávou?
2. Přispívá vaše firma do komunitních projektů, na rozvoj obce, příspěvkových organizací nebo spolků?
    - ano
    - ne

    Pokud ano, jakou formou?
    - finanční sponzorství
    - materiální podpora
    - zapojení zaměstnanců
    - jiné: …….

    Pokud ano, jak často?
    - pravidelně
    - jednorázově (podle potřeby)

    Pokud ano, komu tato podpora směřuje?
    - školy
    - sportovní kluby
    - kultura
    - sociální služby
    - jiné:……..

    Pokud ano, jaká je přibližná výše podpory, kterou vaše firma ročně věnuje?

    Jak se výše příspěvků vyvíjela v posledních letech?
    - výrazně rostla
    - spíše rostla
    - zůstala stejná
    - spíše klesala
    - výrazně klesla

3. Jaké vztahy máte s ostatními firmami v průmyslové zóně? Setkáváte se? Pokud ano, jedná se o pravidelná nebo nepravidelná setkání? Spolupracujete s ostatními zasídlenými firmami? Pokud ano, jakým způsobem? Byla tato spolupráce nastavena až po příchodu firmy do průmyslové zóny, nebo jste byli v kontaktu již dříve?
4. Kolik pracovních míst Vaše firma vytvořila v průběhu vašeho působení v průmyslové zóně?
5. Jak se vám daří získávat zaměstnance?
    - velice špatně
    - obtížně
    - s občasnými potížemi
    - poměrně snadno
    - velmi snadno

    Zaznamenali jste problémy spojené s nedostatkem pracovníků, fluktuací zaměstnanců nebo nízkou kvalifikací?
6. Jsou vaši zaměstnanci převážně z obce nebo za prací dojíždějí? Máte informace o tom kolik zaměstnanců je místních a kolik dojíždí? O jaký počet se jedná?
    Jaký je počet agenturních zaměstnanců ve vaší společnosti?

Environmentální kategorie otázek

1. Jaké dopady má činnost společnosti na životní prostředí v rámci zóny i obce?
    A jak je případně minimalizujete/maximalizujete?
2. Máte zavedené konkrétní ekologické iniciativy?

PŘÍLOHA B*:* Struktura řízeného rozhovoru se zástupci měst

Obecná kategorie otázek

1. Jaká byla hlavní motivace obce k vytvoření průmyslové zóny?

2. Jste spokojeni se stávajícími firmami v průmyslové zóně, nebo byste je změnily, kdybyste měli tu možnost?

Pokud byste změnili strukturu firem v průmyslové zóně, vynechali byste nějakou konkrétní firmu nebo byste přizval firmy z jiného odvětví?

3. Vnímáte průmyslovou zónu převážně pozitivně nebo negativně a proč?

Škála: velmi spokojen/spokojen/neutrální postoj/nespokojen/velmi nespokojen

4. Plánujete průmyslovou zónu do budoucna rozšiřovat? Pokud ano, proč? Pokud ne, proč?

5. Vyvíjela iniciativu obec nebo zasídlily firmy do průmyslové zóny samy?

Škála: zcela obec, většinově obec, většinově firmy, zcela firmy, spolupráce obce a firem

Pokud město hrálo aktivní roli při budování průmyslové zóny, jaké byly vstupní náklady na vybudování této průmyslové zóny?

Jaké jsou roční náklady na provoz této PZ? Je možné říci, že mají v průběhu času podobnou tendenci nebo jsou zde naopak značné výkyvy?

Ekonomická kategorie otázek

1. Byly náklady na PZ kryty z rozpočtu obce nebo aspoň z určité části přispěly samotné firmy?

Pokud přispěly samotné firmy, jakým způsobem? Podílely se pouze na úhradě nákladů nebo se naopak zaměřily na rozvoj samotné průmyslové zóny, například vybudováním cyklostezky nebo parkoviště?

2. Byly firmy motivovány obcí k příchodu do průmyslové zóny snížením nákladů na pořízení pozemku v průmyslové zóně?

3. Vyskytly se při provozu průmyslové zóny nějaké neočekávané výdaje, které musela obec hradit?

4. Jaká výše prostředků z obecního rozpočtu tvoří příjmy spojené s průmyslovou zónou (např. daně, poplatky)? Jak se tyto prostředky využívají?

5. Bylo nutné rozšířit nebo modernizovat energetickou infrastrukturu v oblasti průmyslové zóny? Jaké byly náklady na tyto změny?

Zvýšily se obecní výdaje v souvislosti s údržbou infrastruktury potřebnou pro fungování průmyslové zóny?

6. Pomohla PZ přitáhnout další investory nebo podnikatele do regionu?

Společenská kategorie otázek

1. Kolik je podle Vás v průmyslové zóně zaměstnanců?

2. Pozorujete, že je o pracovní místa v průmyslové zóně místními obyvateli zájem?

3. Vnímáte nárůst počtu obyvatel v obci jako důsledek vzniku průmyslové zóny nebo jako efekt jiného faktoru?

4. Byl vznik průmyslové zóny spojen s nárůstem sociálních problémů, jako je například zvýšený pohyb zahraničních pracovníků nebo nedostatek bydlení? Pokud ano, jaké konkrétní problémy se objevily?

5. Jak si myslíte, že veřejnost vnímá fungování průmyslové zóny?

Škála: převážně negativně/spíše negativně/spíše pozitivně/převážně pozitivně

6. Objevují se u vás od vzniku průmyslové zóny nějaké negativní ohlasy nebo stížnosti ze strany veřejnosti na průmyslovou zónu?

7. Podporujete a propagujete místní podnikatele v obci a podnikatele v průmyslové zóně? Jakými způsoby to činíte? Pořádáte akce nebo opatření na jejich zviditelnění? Probíhají v obci setkání s podnikateli za účelem identifikace jejich potřeb?

Pokud ano, jak často? Pokud ano, děje se tak individuálně nebo hromadně?

8. Podílejí se firmy v průmyslové zóně na podpoře rozvoje města v oblastech, jako je podpora sportu, kultury nebo jiné další místní iniciativy?

Kategorie otázek o infrastruktuře

1. Zřizuje a podporuje obec nějaký druh veřejné dopravy, který jezdí do průmyslové zóny? Jaké jsou s tím spojené náklady?
2. Ovlivnil vznik průmyslové zóny hustotu dopravy v obci a jejím okolí? A do jaké míry?
   Škála: vůbec/lehce/značně/významně
3. Vnímáte, že v souvislosti s provozem průmyslové zóny dojíždí individuálně do obce větší počet osob?
4. Jak často je třeba provádět opravy silnic z důvodu vyššího zatížení způsobeného zejména těžkými vozidly firem? Stačí je provádět jednou ročně, jednou za pět let, nebo až jednou za deset let?
5. Jakým způsobem je zajištěno čištění odpadních vod v průmyslové zóně? Jaký vliv má tento proces na místní vodní zdroje?

Environmentální kategorie otázek

1. Vnímáte z pohledu obce existenci negativních environmentálních dopadů průmyslové zóny? Pokud ano, jaké konkrétní problémy se objevily?
   Pokud ano, přijala obec nějaká opatření na ochranu životního prostředí a minimalizaci negativních dopadů průmyslové zóny, například protihlukové stěny nebo jiné kroky ke snížení hluku, prašnosti či znečištění?
2. Jaké finanční prostředky obec vynakládá na řešení environmentálních problémů způsobených průmyslovou zónou (např. úklid odpadu, monitoring kvality ovzduší a vody)? Přispívají podniky v průmyslové zóně finančně na ekologická opatření nebo kompenzace?
3. Máte přehled o objemu odpadu, který průmyslová zóna produkuje?
   Existují dostatečné kapacity pro jeho zpracování, recyklaci nebo likvidaci?
   Zaznamenali jste problémy s nelegálním ukládáním odpadu?

PŘÍLOHA C*:* Struktura dotazníku pro občany měst

1. **Do jaké věkové skupiny patříte?**
   - méně než 18 let
   - 18–65 let
   - více než 65 let
2. **Jak daleko bydlíte od průmyslové zóny?**
   - méně než 1 km
   - 1–5 km
   - více než 5 km
3. **Jak dlouho bydlíte v této oblasti?**
   - méně než 5 let
   - 5–15 let
   - více než 15 let
4. **Jste spokojení s existencí průmyslové zóny ve vaší obci?**
   Vyberte jednu z následujících možností.
   - velmi spokojen/a
   - spokojen/a
   - neutrální postoj
   - nespokojen/a
   - velmi nespokojen/a
5. **Pracujete nebo pracoval/a jste (i někdo z vaší rodiny) ve firmách zasídlených v průmyslové zóně?**
   - ano
   - ne
6. **Jak hodnotíte celkový vliv průmyslové zóny na kvalitu života v obci?**
   Například zlepšení kvality infrastruktury nebo vyšší hustota dopravy po vybudování průmyslové zóny v obci.
   Vyberte jednu z možností.
   - velmi pozitivní
   - spíše pozitivní
   - neutrální postoj
   - spíše negativní
   - velmi negativní
7. **Zdůvodněte prosím svoji odpověď z předchozí otázky. Otevřená otázka.**
8. **Všímáte si nárůstu dopravního provozu v obci v důsledku existence průmyslové zóny?**
   - ano – výrazné zvýšení
   - ano – mírné zvýšení
   - ne – žádná změna
   - nevím

9. **Vnímáte zvýšený hluk v obci v souvislosti s průmyslovou zónou?**
    - ano – výrazný hluk
    - ano – mírný hluk
    - ne – žádný hluk
    - nevím
10. **Zaznamenali jste i jiné negativní dopady spojené s provozem průmyslové zóny? Pokud ano, jaké?**
    Například prašnost, znečištění ovzduší nebo jiné dopady na životní prostředí.

11. **Jakým způsobem podle vás činnost průmyslové zóny přispívá k rozvoji obce? Například přispívají firmy zasídlené v průmyslové zóně na sport, kulturu nebo jiné aktivity v obci. Můžete vybrat více možností.**
    - rozvoj dopravní a technické infrastruktury (např. silnice, kanalizace)
    - zvýšení zaměstnanosti v obci
    - rozvoj občanské vybavenosti (např. obchody, služby, školy)
    - zlepšení kulturního a společenského života (např. akce, aktivity)
    - Nezaznamenal/a jsem žádný rozvoj.
    - Nevím, nejsem si jistý/á.

Co považujete za největší přínos průmyslové zóny pro vaši obec? Otevřená otázka.

PŘÍLOHA D*:* Přepis řízeného rozhovoru se zástupcem města Červený Kostelec

Transkripce rozhovoru se zástupcem Města Červený Kostelec

Tazatel: Dobrý den
Respondent: Dobrý den
Tazatel: Tak se do toho rovnou pustíme. První otázka je: Jaká byla hlavní motivace obce k vytvoření průmyslové zóny?
Respondent: Vznik průmyslové zóny byl za starosty, který tady starostoval po revoluci, a který rozpohyboval tak nějak ten průběh vzniku územního plánu obce, kde se vyčlenilo území, kde ten průmysl už byl, na to, aby se tam vytvořila průmyslová zóna. Nicméně to, že tam vznikaly další a další podniky, není záležitost obce, že by to nějakým způsobem financovala nebo iniciovala – prostě umožnila prostor, kde mohly firmy vznikat.
Tazatel: Takže vlastně ta průmyslová zóna vznikla nějakým způsobem poměrně organicky.
Respondent: To, jaké tam jsou firmy, jak tam jsou, jaké tam jsou haly, jaké tam jsou provozy... Tak ano, dá se říct organicky, i když samozřejmě v rámci stavebního řízení se k tomu obec vyjadřuje.
Tazatel: Hm. Tak pak přejdeme tedy k druhé otázce. A tam vlastně ta otázka je, jestli vy jako starosta jste spokojen s těmi stávajícími firmami, co tam jsou? Pokud ano, tak proč jste s nimi spokojen, a pokud ne, jestli byste změnil nějakou strukturu, vynechal nějaké konkrétní firmy, přizval třeba nějaké jiné odvětví? Byl byste rád, kdyby tam bylo nějaké jiné výrobní odvětví?
Respondent: Tak ta struktura, která tam teďka je, tak vychází právě z toho, že část firem sídlí v původním areálu Elitexu, což znamená vlastně v areálu podniku, který byl čistě strojírenský. Takže se tady vyskytly především firmy strojírenské. Nicméně je tam firma Saar Gummi, která je největší. Jsou tam firmy jako Alby, je tam firma, která vyrábí elektroniku. Spolupráce s těma firmama je dobrá, vážíme si toho, že tady jsou, protože samozřejmě i díky tomu, že chtějí firmy spolupracovat, tak je tady spolupráce – ať už se týká nějakých dotací do sportu, kultury a tak dále.
Respondent: Ale neměnil bych strukturu a není tam firma, se kterou bychom měli nějaké problémy.
Tazatel: Když se podíváme na vás jako představitele obce, na starostu – tak vy vnímáte tu průmyslovou zónu pozitivně, nebo negativně? A případně proč?
Respondent: Řekl bych, že veskrze pozitivně. Negativně to může být akorát dejme tomu skrze tu dopravu, ale vzhledem k tomu, že ta doprava se odehrává především v té okrajové části města, tak úplně to město nezatěžuje. A navíc je ta průmyslová zóna poměrně dost roztažená, takže neřekl bych, že by tam i z toho pohledu dopravy byly nějaké vážnější negativní vlivy. Ale jako z mého pohledu jsem spíš rád, že to tady je, protože je to přínos do rozpočtu města a za druhé to pomáhá zaměstnanosti města.

Tazatel: Tak teď je tady zase otázka, jestli vyvíjela teda iniciativu obec, nebo se firmy do průmyslové zóny zasídlily samy. Na to už jste mi nějakým způsobem odpovídal při té první otázce, takže?

Respondent: Obec nemá potřebu je shánět někde a říkat „pojďte k nám“. Víceméně si to místo, i vzhledem k dobré poloze Červeného Kostelce, našly samy.

Tazatel: Hm. Tak měla vlastně obec nějaké vstupní náklady na vybudování té průmyslové zóny? Podílela se nějak, investovala obec nějaké finance?

Respondent: Tak je to otázka pouze vybudování nějaké technické infrastruktury – to znamená napojení těch areálů nebo firem na stávající infrastrukturu, vodovod a kanalizaci. Takže tam jsou ty náklady. Nebo například veřejné osvětlení. Ale jinak to byly náklady spojené se stavbami těch jednotlivých areálů, což je na tom stavebníkovi, který to staví.

Tazatel: Tak tady je další otázka mířená na to, jestli máte zhruba nějakou představu o tom, jaké jsou roční náklady na provoz té průmyslové zóny. Je možné, že jsou v průběhu času nějak stálé, nebo mají nějaké výkyvy?

Respondent: Tak co se týká nějakých nákladů pro nás – pro nás je to de facto opravdu nic. Neznamená to, že by to obci přinášelo nějaké významné náklady. Maximálně ty náklady by mohly být v tom, že prostě opravujeme infrastrukturu, kterou bychom opravovali i kdyby tam stálo něco jiného – i kdyby tam byly rodinné domy a podobně. Takže si nemyslím, že je to vlivem toho, že by tam byla průmyslová zóna.

Tazatel: Tak tím jsme vlastně dokončili tu obecnou kategorii otázek. Teď se přesuneme k ekonomické kategorii. A tady se to zase týká toho, jestli náklady na průmyslovou zónu byly kryty z rozpočtu obce, nebo jestli se podílely i samotné firmy?

Respondent: Tak je to, jak jsem říkal. Náklady obce byly v souvislosti s nějakou úpravou komunikací, inženýrských sítí, dopravní infrastruktury, technické infrastruktury. Co je navíc pro obec možná i výhoda, je to, že ta hlavní páteřní komunikace, která vede přes tu průmyslovou zónu, není obecní – to je krajská silnice. Čili de facto teďka se tam chystá rekonstrukce. Jedna etapa proběhla ze strany České Skalice, od nás by to mělo být možná příští nebo přespříští rok, kde plánují jakési zkapacitnění a samozřejmě i rekonstrukci té komunikace. My se k tomu musíme připojit v rámci výstavby chodníků a opraví se i ostatní infrastruktura, jako je veřejné osvětlení. Ale to se z větší části týká navazujícího území, kde jsou rodinné domky. Je to určitá výhoda, že my nemusíme do téhle komunikace vkládat naše náklady. A jinak jsou tam ty drobné komunikace okolo, které se musí běžně opravovat. Zase – nemyslím si, že by to bylo pro obec nějakým způsobem finančně zatěžující. A co se týká těch vlastních objektů, tak to je spíš na těch jednotlivých majitelích, uživatelích, kteří si vlastně všechno hradili sami.

Tazatel: A když se na to podíváme z druhé stránky – podílejí se ty firmy na nějaké podpoře obce? Například mě napadá vybudování cyklostezky do té průmyslové zóny, nebo opravení třeba těch chodníků?

Respondent: Co se týká právě oprav té technické, dopravní infrastruktury – počítám právě třeba i s tou cyklostezkou – tam budeme využívat vlastní zdroje, případně nějakou dotaci ze strany kraje. V tomto směru se ty firmy nepodílejí. Firmy, které tam máme, se spíš podílejí na

tom, co se týká města – že podporují sport, kulturu a nějaké společenské akce. Jinak co je jejich, si udržují oni, a co je města, udržujeme my.

Tazatel: Pak tady mám otázku, jestli se vyskytly při provozu průmyslové zóny nějaké neočekávané výdaje, které by vyloženě musela hradit obec? Například náklady na opravy a údržbu parkovacích ploch, osvětlení a přístupových cest?

Respondent: Ne. Jedná se o běžnou údržbu cest. Po našich cestách – právě je výhoda ta, že moc kamionová doprava nejezdí, jelikož využívá státní silnici. A jinak, co se týká těch přidružených komunikací, tak to je spíš o té osobní dopravě. Tam se jedná o běžnou údržbu, tak jako jinde. Ne, neřekl bych, že by to bylo vyloženě vyvolané tou průmyslovou zónou.

Tazatel: Jasný. Tak se můžeme přesunout k další otázce – a to je, jaká výše prostředků z obecního rozpočtu tvoří příjmy spojené s průmyslovou zónou? Například nějaké daně, poplatky? Jestli pro ně máte třeba upravený nějaký index daňového zatížení?

Respondent: Abych pravdu řekl, neřeknu vám. My tady máme ve městě – to teda není v průmyslové zóně, ale v jiné části města – areál bývalé Textonie, kterou vlastní Malajci.

Který bychom chtěli koupit. Tam počítáme – protože nechtějí přistoupit k prodeji – že objekt je ve špatném stavu, ohrožuje okolí a tak dále, tak tam počítáme z těchto bezpečnostních důvodů s navýšením koeficientu v rámci zákona o dani z nemovitosti. Nicméně v průmyslové zóně to nemáme. Tam vycházíme z těch běžných koeficientů, které máme i pro ostatní části obce. Nechceme ty firmy, co tam máme, zatěžovat nějakými dalšími náklady, protože to by pak mohlo znamenat, že nám nebudou přispívat na ten sport a kulturu. A vzhledem k tomu, že s nimi máme dobrou spolupráci, tak to chceme udržovat i nadále v rámci toho, co nám umožňuje zákon – v těch standardních mezích, co se týká daně z nemovitostí.

No a kolik dostáváme na dani z nemovitosti? To vám právě neřeknu, protože my jsme se dotazovali na ty Malajce. Taky nám finanční úřad oznámil, že nám tyto informace poskytnout nemůže. Takže my dostáváme určitý balík z daní z nemovitostí a rozklíčovat, kolik to je od koho, by nám musel poskytnout finanční úřad – a to nám neposkytl.

Tazatel: Tedy další otázka se týká, jestli bylo nutné modernizovat energetickou infrastrukturu v oblasti té průmyslové zóny, případně jaké byly náklady na tuto změnu?

Respondent: V poslední době nebylo. Vycházíme z toho, že tam v blízkosti je trafostanice, ze které firmy berou. Ty rozvody byly relativně nové, takže možná v počátku – někde před těmi 30 lety – se tam muselo cosi vybudovat, ale teď v poslední době ne.

Tazatel: Pozorujete, že by se nějak zvyšovaly výdaje na údržbu infrastruktury potřebné pro fungování průmyslové zóny, nebo je to nějaká konstantní částka?

Respondent: Konstantní částka. Víceméně poslední dobou jsme tam nepotřebovali nějak zvlášť vynakládat náklady na údržbu. Ty sítě tam nejsou úplně zastaralé, takže využíváme prostředky na opravy v jiných částech.

Tazatel: Když se na to podíváme z většího celku – dokázal byste říct, jestli průmyslová zóna pomohla přitáhnout nějaké další investory nebo podnikatele do regionu? Například nové obchody, jídelny nebo jiné služby?

Respondent: Tak nemyslím si úplně. Poslední dobou zjišťujeme, že je tady zvýšený zájem obchodních řetězců, že by tady postavili své provozovny. Ale jinak, že by to vyloženě přilákalo nějaké další investory – to úplně ne.

Tazatel: Tak tím jsme dokončili tu ekonomickou kategorii otázek. Teď se podíváme na společenskou kategorii. První otázka je čistě pro naši zajímavost – máte vůbec nějakou představu o tom, kolik ta průmyslová zóna má zaměstnanců?

Respondent: No, představa je zhruba někde kolem 2000 lidí, že by tam mohlo pracovat. Jenom v tom Saar Gummi pracuje zhruba 700.

Tazatel: Rozumím. Vy z vašeho pohledu pozorujete, že je o ta pracovní místa v průmyslové zóně mezi vašimi obyvateli zájem?

Respondent: Je. Teď jsem mluvil s řediteli těch podniků, které tam jsou, tak víceméně nemají problém s tím, že by měli neobsazená místa. Dojíždějí sem pracovníci i z dalších měst, nebo i zahraniční zaměstnanci.

Tazatel: Když se na to podíváme ještě z jiného hlediska – dokázal byste říct, jestli ve spojení s průmyslovou zónou došlo k nějakému nárůstu obyvatel obce?

Respondent: Neřekl bych, že došlo ve spojení s průmyslovou zónou k úbytku či nárůstu obyvatel. Červený Kostelec se stabilně drží v průměru 8 500 obyvatel. Nejvíce, co jsme měli, bylo v 60. letech – necelých 9 000 obyvatel – a nejméně 8 100 obyvatel. V současnosti máme 8 400 obyvatel a ten stav je konstantní. Občas se objeví nějací žadatelé o prostor na výstavbu rodinných domů, že se sem chtějí přestěhovat.

Tazatel: Když se na to podíváme z jiného hlediska – byla průmyslová zóna spojena s nárůstem nějakých sociálních problémů? Například zvýšený pohyb zahraničních zaměstnanců, nedostatek bydlení? A pokud ano, jaké se objevily?

Respondent: Ano, je tady těch zahraničních poměrně hodně, ale nějaké negativní vlivy nepociťujeme. K nárůstu trestné činnosti nedochází, takže negativní vlivy nepozorujeme. Spíše firmy vynakládají prostředky na dopravu – přivezou je na začátek směny a po skončení směny zase odjedou. Ze strany firem by byl zájem, ale i ze strany města je zájem o výstavbu bytů. Takže město bude v příštím roce vyhlašovat architektonickou soutěž na dva bytové domy. Ředitelé ze Saar Gummi vyjádřili možnost nějaké podpory, protože by rádi zaměstnance umístili právě v Červeném Kostelci, aby si případně snížili náklady na dopravu. Je tady nedostatek bytů a řeší se to tím, že se zaměstnanci dovážejí. Takže jediný takový vliv – neřekl bych úplně negativní – ale je to spíš vliv zvýšené potřeby bytů.

Tazatel: Jak si myslíte, že veřejnost vnímá fungování průmyslové zóny? Objevily se u vás nějaké negativní ohlasy nebo stížnosti veřejnosti na průmyslovou zónu? Například hluk, znečištění ovzduší nebo hustota dopravy?

Respondent: Během doby se občas objeví nějaké požadavky. Třeba ve spojení s firmou Saar Gummi – tam byly nějaké stížnosti, co se týká zápachu. Je to gumárenský průmysl, takže z toho unikají nějaké nepříjemné vlivy. U jiných firem to bylo v oblasti hluku, ale vesměs se ty firmy snaží své provozy opatřit proti těmto nedostatkům. Takže se to řeší. V současnosti bych neřekl, že by se významně objevovaly nějaké takovéto problémy. V minulosti byl problém například i

s odváděním většího množství dešťových vod. Takže pokud byl nějaký problém, tak se k tomu vesměs ty firmy staví tak, že mají snahu ty problémy řešit. A tím pádem i ten postoj obyvatel k průmyslové zóně je spíše kladný. Lidé v tom vidí, že díky průmyslové zóně tady máme zaměstnanost. Kostelec jako takový si myslím, že je poměrně hezké a čisté město, které přináší spoustu sportovních i kulturních aktivit, takže tu lidé rádi bydlí. A když tady navíc naleznou práci, tak si myslím, že to vytváří kladný vztah i k právě takovýmto záležitostem.

Tazatel: Rozumím. Já už jsem se ptal, jestli nějakým způsobem firmy podporují obec, ale teď se ptám naopak – jestli vy jako obec podporujete nějak firmy? Jestli jim nějak pomáháte třeba se zviditelnit, například na sportovních nebo kulturních akcích?

Respondent: Jo, tak to je asi jediné. Ale převážně je to právě ta možnost, že – jelikož podporují sportovní kluby a v Kostelci máme mezinárodní folklorní festival nebo jiné akce – tak tímto způsobem, jelikož hlavním sponzorem je firma Saar Gummi, která do toho dává nemalé prostředky, se hodně zviditelňuje. Samozřejmě i jiné firmy mají možnost reklamy – hlavně co se týká kulturních a sportovních akcí v rámci nějaké té reklamy. Samozřejmě je tady možnost i napomoci se zviditelněním na našich webových stránkách. Jedná se tedy hlavně o podporu mediální, nejedná se o finanční podporu.

Tazatel: Pak tady mám otázku, jestli se nějakým způsobem potkáváte s místními podnikateli – jestli se s nimi potkáváte na pravidelné bázi, a pak jestli individuálně nebo hromadně?

Respondent: Není to úplně na pravidelné bázi, spíš nahodilé – ať už je to v rámci nějakých akcí společenských, sportovních, kulturních.

Anebo pak je druhá možnost, kterou praktikujeme – a to osobní setkání, ať už individuální, nebo teď nedávno jsme se sešli se zástupci dvou firem, se kterými jsme řešili nějaké problémy. Jedná se ale spíše o individuální setkání, ne že bychom pravidelně organizovali setkávání. Ono, abych pravdu řekl, je to dost náročné najít možnost, aby měli všichni čas, takže je lepší se scházet individuálně.

Tazatel: Tak tím jsme vlastně dokončili společenskou kategorii. Teď se podíváme na infrastrukturu. Je možné, že se otázky budou prolínat s tím, co jste už zmiňoval – já jen musím dodržovat strukturu. První otázka je, jestli zřizuje a podporuje obec nějaký druh veřejné dopravy, která by jezdila do průmyslové zóny, a případně jaké jsou s tím spojené náklady?

Respondent: Obec nezřizuje žádnou veřejnou dopravu. Zaměstnanci využívají stávající linku – a to je linka Červený Kostelec – Česká Skalice čili běžná autobusová doprava v rámci běžné dopravní struktury. Pak tam jsou autobusové linky, které si zajišťují jednotlivé firmy, především tedy Saar Gummi.

Tazatel: Pak se zeptám, jestli průmyslová zóna ovlivnila hustotu dopravy v obci?

Respondent: Úplně se centru nevyhne. Jestli znáte Červený Kostelec, tak městem prochází mezinárodní silnice první třídy, takže přes centrum čas od času projíždí nějaká kamionová doprava – především na trase Náchod–Trutnov. Ale pokud jde kamionová doprava od Prahy, tak jede především po silnici ze Skalice, čímž se vlastně centru vyhne. Ale čas od času ta doprava houstne i s tím, jak lidé čím dál více využívají osobní dopravu. Neřekl bych, že by to nějak významně ovlivnilo dopravu.

Tazatel: Rozumím. A vnímáte, že s provozem průmyslové zóny dojíždí individuálně do obce větší počet osob?

Respondent: Ano, to určitě. Řekl bych, že je problém s parkovacími místy. Bohužel je problém i s parkováním kamionů. Myslím si, že to je jedna z věcí, které budeme muset do budoucna řešit – nějakým záchytným parkovištěm, především pro kamiony. Zatím to zvládají jednotlivé firmy, které ve svých areálech mají možnost dva, tři kamiony zaparkovat – někteří tam jsou i přes noc. Tím pádem nám nestojí ve městě. A co se týká osobní dopravy, tak kapacita parkovišť je zatím dostačující, ale je vidět, že se to začíná naplňovat a budeme muset do budoucna přijít s nějakým řešením.

Tazatel: Pak se vracíme k nákladům na opravy silnic – jestli dokážete říct, jak často se provádějí? Jednou ročně, jednou za pět let, nebo až za deset let?

Respondent: Oprava silnic vychází opravdu z potřeby – to znamená, pokud dojde k nějakému významnějšímu poškození, tak se to opravuje. Ale generální opravy se neplánují pravidelně. Teďka třeba, jak jsem říkal, by mělo dojít k rekonstrukci té hlavní silnice, kterou by měl dělat kraj – respektive Správa a údržba silnic Královéhradeckého kraje. To je akce za několik desítek milionů a je to na řadu let. Takže by nemělo dojít k nějakým zvýšeným nákladům.

Tazatel: Takže se dá říct, že ty opravy jsou spíš nahodilé?

Respondent: Nahodilé a průběžné podle potřeby – když vznikne nějaká porucha. Ale není to plánované.

Tazatel: Jasný. Tak se posuneme k další otázce – jakým způsobem je zajištěno čištění odpadních vod v průmyslové zóně? A jestli to případně nemá vliv na místní vodní zdroje?

Respondent: Čištění odpadních vod v průmyslové zóně není samostatně řešená záležitost – jsou připojeni na kanalizační řád města a celý ten řád je připojen na městskou čističku odpadních vod. Oni sami mají samozřejmě nějaké své čističky, týkající se především průmyslových vod. To znamená, když tam dochází k nějakému využití ve výrobě, tak to musí mít ze zákona vlastní očišťování, než to vypustí do běžné kanalizace. Srážkové vody zase vychází ze zákona – většinou je likvidují na svých pozemcích formou vsakování. Takže to pro nás neznamená zvýšení nákladů. My tady řešíme, co se týká spodních vod, nějaké zátěže z dřívější doby – než vznikla průmyslová zóna. V současné průmyslové zóně nevzniká zátěž na místní vodní zdroje.

Tazatel: Tak tím jsme vlastně dokončili kategorii infrastruktury a podívali bychom se na environmentální kategorii. A tam je otázka, jestli vnímáte z pohledu obce existenci nějakých negativních environmentálních dopadů průmyslové zóny – například zvýšený hluk, prašnost, znečištění způsobené těžkou dopravou nebo výrobními procesy?

Respondent: Ve většině případů tam skutečně nedochází k žádným zatížením – ať už je to, jak jsem říkal, u těch spodních vod, ani co se týká prašnosti. To máme z dopravy běžnou prašnost, jakou máte na každé komunikaci. Hluk – ten je od některých jednotlivých výrobců, ale de facto minimální. V minulosti už se to vyřešilo různými protihlukovými opatřeními – ať už to je nějaké oddělení zelení, nebo protihlukovými stěnami. Takže ten hluk taky nijak moc neovlivňuje, nevzniká. Jediným takovým občasným problémem, který se řeší, je v případě Saar Gummi

problém se zápachem. Ale znovu – řeší to, vyměňují se nebo zkapacitňují filtrační jednotky. Takže tyto problémy jsou čím dál méně časté.

Tazatel: Hm. Takže vy jako obec jste přijali nějaká speciální opatření na ochranu životního prostředí, která by minimalizovala dopady průmyslové zóny?

Respondent: Jak říkám – ty dopady jsou minimální, pokud vůbec nějaké, takže jsme nemuseli. A navíc je firmy řeší samy.

Tazatel: Máte přehled o objemu odpadu, který průmyslová zóna vyprodukuje? Existuje dostatečná kapacita pro jeho zpracování, recyklaci či likvidaci? A zaznamenali jste nějaké negativní dopady spojené s ukládáním odpadu?

Respondent: Začnu od konce – co se týká ukládání, negativní vliv způsobený ukládáním odpadu jsme nezaznamenali. Víceméně každá firma má povinnost odpady, které vzniknou jejich výrobou, řešit sama. To znamená, že mají uzavřené smlouvy se svozovými firmami. Respektive musí vykazovat množství odpadu vůči státním orgánům. Takže pro nás ta výroba v průmyslové zóně nepřináší náklady, co se týká zpracování odpadu. Kolik odpadu mají, nám nesdělují – a ani nemusí.

Tazatel: Rozumím. Tak tím jsme úspěšně prošli celý dotazník, všechny otázky, na které jsem se vás chtěl zeptat. Tak jo, a tohle je asi za mě všechno. Já vám moc děkuji, že jste si na mě takhle udělal čas při pátku.

Respondent: Není zač. Na shledanou.

Tazatel: Na shledanou.

PŘÍLOHA E*:* Přepis řízeného rozhovoru se zástupcem města Nový Bydžov

Transkripce rozhovoru se zástupcem města Nový Bydžov

Tazatel: Tak začneme. Vlastně hned ze začátku bych se zeptal, jaká byla vlastně vůbec motivace obce k vytvoření té průmyslové záležitosti.
Respondent: Abychom vytvořili pracovní místa.
Tazatel: Jste spokojen s uskupením těch firem, které v té průmyslové zóně jsou zasídleny?
Respondent: Úplně ne, protože to je jenom hodně orientované na tu manuální práci a my jsme chtěli i něco pro vysokoškoláky, a to se nám nepovedlo.
Tazatel: Takže byste to chtěl víc rozvětvit. Když se na to podíváme celkově na tu průmyslovou zónu, vnímáte ji spíš pozitivně nebo negativně?
Respondent: Pozitivně samozřejmě.
Tazatel: A případně proč ji vnímáte pozitivně?
Respondent: Protože tam našla spousta lidí práci a spolupracujeme s nimi třeba i v nadačním fondu, oni nám dávají nějaké peníze. Podporují sport a kulturu.
Tazatel: Plánujete tu průmyslovou zónu do budoucna rozšiřovat?
Respondent: Už asi ne, protože nemáme vhodné pozemky.
Tazatel: A kdyby se ty pozemky naskytly, tak?
Respondent: Tak bychom se o to možná snažili, ale zase se vracím k té otázce dvě. Orientovali bychom se na tu vyšší přidanou hodnotu, ne na tu manuální práci.
Tazatel: Jasný. Vyvíjeli jste vy jako obec vlastně nějakou iniciativu, aby se ty firmy zasídlily do té průmyslové zóny?
Respondent: Já si myslím, že my jsme to jenom jednoduše zveřejnili na našem webu. A oni se hlásili sami. Možná, že dali doporučení jedna druhé třeba nebo takhle, ale že bychom my někde jezdili na veletrhy nebo je takhle lákali, to se nedělo.
Tazatel: Zeptám se na nějaké vstupní náklady obce pro vybudování té průmyslové zóny.
Respondent: Tak to vám budu muset dát dodatečně, nevím. Byly samozřejmě, protože jsme ty pozemky museli vykoupit, připravit a tak dále, že jo. Nějaké zasíťování tam bylo. A furt ty náklady tam jsou, protože oni, když zvyšují výrobu, tak koupí nějaký nový stroj, mají tam třeba větší příkony, takže se to táhne do přípojek plynu nebo elektriky.
Tazatel: Na to vlastně navazuje ta další otázka – jaké jsou roční náklady na provoz té průmyslové zóny?
Respondent: To pošlu taky dodatečně, nevím to vůbec.
Tazatel: Tak teď se posuneme k ekonomické oblasti těch otázek. Tam je teda zase otázka na náklady – jestli průmyslová zóna byla kryta z rozpočtu obce.
Respondent: Byla z rozpočtu a myslím si, že i z části nějakou dotací.
Tazatel: A případně pak, jestli i samotné ty firmy nějakým způsobem se na tom podílely?
Respondent: Ty se na tom podílely jedině tím, že nám daly nějakou cenu za metr, že si to koupily. A bylo to tenkrát strašně málo.
Tazatel: A jestli se pak ještě podílely třeba na tom, že jste tam stavěli cyklostezku nebo nějaké chodníky – tak jestli ony pomohly třeba s financováním těchto projektů?
Respondent: Ne.

Tazatel: Motivovali jste ty firmy k tomu příchodu například tím, že jste jim snížili cenu na pořízení?
Respondent: Asi jsme, možná že jednou nebo dvakrát se to stalo, ale myslím si, že spíš ne. Spíš jsme jim vycházeli vstříc, když měli ve smlouvě nějaké ustanovení, že do X musí postavit, takže jsme jim to prodloužili. Nebo když se to protáhlo na stavebním úřadě.
Tazatel: Vlastně s provozem té průmyslové zóny – spatřujete, že by se stávalo, že jsou nějaké neočekávané výdaje, které by obec musela hradit? Jako je třeba údržba a provoz silnic, parkovacích míst?
Respondent: S tím prostě počítáme, my se o to staráme, ty cesty upravujeme.
Tazatel: Tady je vlastně otázka na to, jaká výše prostředků z obecního rozpočtu tvoří příjmy spojené s průmyslovou zónou – to nevím, jestli budete vědět.
Respondent: Nevím, jak bychom to vyčíslili, to už dneska je jedině formou daní, které se sem zpátky vracejí, protože oni tady mají sídlo. Jenomže my už máme dneska to procento v RUD, takže to se nedá říct. Možná by se dal vyčíslit nějaký ten příjem ze zaměstnanců, protože to tam jako jde, ale takhle obecně to nejde, řekl bych.
CzechInvest: Můžu se zeptat, jaký máte koeficient na daň z nemovitostí v té zóně? Jestli je nějaký jiný než ve městě?
Respondent: Ne, je stejný jako ve městě, my jsme to nezvyšovali.
CzechInvest: Máte ten nejnižší?
Respondent: Jedničku asi, ano.
Tazatel: Bylo nutné rozšiřovat nebo modernizovat energetickou infrastrukturu v oblasti průmyslové zóny? Jaké byly náklady na tu změnu?
Respondent: To bylo. Posiloval se plynovod i elektrika.
Tazatel: Zvýšily se nějak výdaje v souvislosti s údržbou infrastruktury v závislosti na průmyslovou zónu?
Respondent: Asi ne, to je furt tak nějak stejné, jak rostou ceny – lidské práce, pohonných hmot nebo materiálu – prostě běžně to roste jako ostatní.
Tazatel: Tam je to mířené, nebo jsem to nedořekl, pardon – jestli třeba na opravy silnic?
Respondent: Ona je relativně nová, takže tam zatím se ta cesta ani nezničila.
Tazatel: Pomohla průmyslová zóna přilákat další investory nebo podnikatele do regionu, například v oblasti obchodů, služeb?
Respondent: To si myslím, že ten efekt nemá. To může mít efekt jedině v tom, že ti lidi si tam vydělají a pak to tady utratí. Je tam část těch agenturních pracovníků, které ráno přivezou a pak je odvezou, ale řeknu, 80 % je kmenových, takže jedině tím, že mají práci.
Tazatel: Tak, to jsme vlastně projeli tu ekonomickou kategorii, teď se přesuneme na společenskou. Tam je první otázka – jestli máte přehled o tom, kolik je zaměstnanců v té průmyslové zóně zaměstnaných?
Respondent: No úplně do člověka to neřeknu, ale když se podívám do zápisů z té podnikatelské schůzky poslední, tak bych vám to asi dokázal střelit.
Tazatel: Tam jde spíš o to, jestli máte nějaký přehled o tom.
Respondent: My nemáme žádná data, ale získáváme je na té podnikatelské schůzce, kdy se jich ptáme. Takže od těch, co přijdou, to víme. U těch ostatních se to dá tak nějak odhadnout. A tak dohromady já to vidím do 1 500, nevím, jestli máte jiná data.
Tazatel: Zatím ještě ne, ty teprve budeme zjišťovat.

Respondent: Protože v Datwileru je asi 500 a tam to jsou všechno už menší firmy.
Tazatel: Pozorujete, že je o ty pracovní místa zájem?

Respondent: To my asi nemáme.

CzechInvest: Jestli třeba z doslechu, jestli jako člověk z místa máte pocit?
Respondent: Vidím to, když jedu po Jedličkově dálnici, což je nově zbudovaná nebo opravená cesta, vedle je cyklostezka do té zóny, aby nejezdili přes město. Tak je tam velký provoz a jsou úplně plná parkoviště před Amkorem a před ostatními, takže zájem asi je.
Tazatel: Pak je další otázka, jestli vnímáte nárůst populace obyvatel v obci – jestli je to důsledkem průmyslové zóny nebo jiných faktorů?

Respondent: Nedokážu to říct. My hlavně máme spíš pokles obyvatel. Respektive teď se to zastavilo, ale to je způsobené tím, že máme asi 450 nových Ukrajinců.

Tazatel: Na to navazuje další otázka – jestli byl vznik průmyslové zóny spojen s nárůstem sociálních problémů, jako je například zvýšený pohyb zahraničních pracovníků?
Respondent: Mírně, ale s tím jsme si poradili. Udělali jsme si tady schůzku, tak nějak jsme si to řekli s těmi firmami, s těmi jednateli, a oni poměrně rázně zakročují, když někdo poruší pravidla.
Tazatel: Pak je další otázka – jak si myslíte, že veřejnost vnímá průmyslovou zónu?
Respondent: Já myslím, že dobře, že jsou rádi.

Tazatel: Takže se neobjevují nějaké stížnosti?

Respondent: Ne. Maximálně teď na hluk jsme měli hlášení, ale to je zase tím, že oni porušili nějaký technologický postup – otevřeli vrata a měli je mít zavřená.

Tazatel: Jasný. Podporujete a propagujete místní podnikatele v průmyslové zóně, například tím, že s nimi pořádáte nějaké akce?

Respondent: Jedině, že máme ten společný nadační fond, kde oni přispívají, a zveme je jednou za rok na slavnostní večeři, kde si povídáme o problémech, které mají, jaká mají přání ve vztahu k městu, jestli někde chybí infrastruktura, a zjišťujeme, jak jsou na tom s výhledem do budoucna – kolik lidí, jestli budou propouštět, jaké jsou mzdy a podobně.

Tazatel: Pak je tady otázka na to, jestli se potkáváte, ale to CzechInvest ví, tak to přeskočím. Podílejí se firmy z průmyslové zóny nějakým způsobem na podpoře rozvoje města v oblastech jako je sport nebo kultura?

Respondent: Skrz ten nadační fond. A to si myslím, že už relativně dost. Můžete se podívat na nadační fond, má transparentní účet, takže tam jsou vidět všechny příspěvky, které vydali – to se podívejte.

CzechInvest: Když se dělají třeba ty Bydžovské merendy, tak to jde mimo ten fond, nebo se to taky platí z fondu?

Respondent: Platila se. Platila se teď naposledy část z nadačního fondu, byla na to speciální výzva jenom na tohle.

Tazatel: Teď se přesuneme na další kategorii – infrastruktura. První otázka: Zřizujete nebo podporujete nějaký druh dopravy do průmyslové zóny?

Respondent: Ne, zatím jsme nepocítili, že by to bylo nutné. Je to kousek.
Tazatel: Ovlivnil vznik průmyslové zóny hustotu dopravy v obci a jejím okolí? A do jaké míry případně?

Respondent: Asi úplně ne, protože průmyslová zóna je na kraji města a pak teprve město začíná, takže to úplně nemá přímý dopad. No ale samozřejmě občas nějaký ten kamion, který tam veze zboží a jede třeba tady, tak to přes město jede.

Tazatel: Takže je to hodně málo.
Respondent: Je to tak středně, no.
CzechInvest: A ono pak, ta doprava – co když by to třeba šlo na jedenáctku, tak se to vyhýbá Chlumci?
Respondent: No, oni musí asi přes Chlumec, no.
Tazatel: Vnímáte, že v souvislosti s provozem průmyslové zóny dojíždí individuálně do obce větší počet osob, nebo ne? Ale vy jste vlastně říkal, že jich máte tady hodně kmenových.
Respondent: No, ale oni si je spíš svážejí sami, nevyužívají linky, jezdí prostě nějakými firemními vozy.
Tazatel: Další otázka – je často třeba provádět opravy silnic z důvodu vyššího zatížení způsobeného zejména těžkými vozidly firem?
Respondent: To úplně nemáme vyčíslené. Ani nedokážu říct, jestli je to způsobené zrovna tímhle, nebo tím, že je starší ten materiál a že odejde.
Tazatel: Poslední otázka tohoto bloku – jakým způsobem je zajištěno čištění odpadních vod v průmyslové zóně a jestli to má nějaký vliv na místní vodní zdroje?
Respondent: My máme tady v Bydžově čističku, tak předpokládám, že v rámci stavebního řízení to tam prostě šlo. A pokud mají vodu nějakou ze střech, tu srážkovou, tak mají vsakovací jímky, si myslím. Anebo je tam takový rygol nebo potok – teď jsme to opravovali asi před dvěma, třemi roky – a do toho se ta čistá voda ze střech svádí.
Tazatel: Tak, to je vlastně poslední otázka tohoto bloku a jsme tedy v posledním bloku – environmentální kategorii. Vnímáte z pohledu obce existenci negativních environmentálních dopadů průmyslové zóny?
Respondent: Já myslím, že ne, že tam ten charakter výroby je takový, že ani oni moc nemají čím by to udělali. Maximálně v té slévárně byl hluk, jak tam třískají ty formy, jak je vyklepávají.
Tazatel: Takže jste ani žádná opatření nezaváděli?
Respondent: Zatím ne. Zatím jsme jim dali výboru jako volnou ruku, ať si objednají hygienu a změří si to. A to ještě neudělali.
Tazatel: Takže nedokázal byste říct, jestli obec vynakládá nějaké finanční prostředky na řešení environmentálních dopadů?
Respondent: Ne, zatím ne v souvislosti s průmyslovou zónou.
Tazatel: Máte přehled o objemu odpadu, který ta zóna vyprodukuje?
Respondent: Ne. To si myslím, že ani nedokážeme. To by museli mít s námi smlouvu, protože technické služby řeší i podnikatelské odpady. Možná, že s někým mají, ale ten podnikatel má tu povinnost ze zákona to uzavřít s někým – a nemusí to být naše technické služby. Takže když to bude Marius nebo někdo jiný, tak si myslím, že se to asi nedovíme.
Tazatel: Další otázka – máte dostatečnou kapacitu pro zpracování toho odpadu?
Respondent: My tu kapacitu ani mít nemůžeme, protože to není povinnost obce. To je povinnost podnikatele – on si to musí ze zákona o odpadech zajistit sám. Takže oni můžou mít z nějaké výroby třeba nebezpečné odpady, které si musí řešit smlouvou za peníze s někým, kdo na to má licenci – a tu my nemáme. Myslím, že většina měst ji nemá.
Tazatel: Poslední otázka – zaznamenali jste nějaký problém s nelegálním ukládáním odpadu v souvislosti s průmyslovou zónou?
Respondent: Ne, to ani tady normálně ne a ani z průmyslové zóny ne. Jo, jako že někdo tady vysype kolečko, tak to se děje.

Tazatel: Tak tohle by byl takový rychlý průjezd. Jenom kdybych na něco narazil, mohl bych se s Vámi ještě nějak spojit?
Respondent: To se spojte e-mailem a kdyžtak mi tam sesumírujte ty čtyři otázky.
Tazatel: A takhle si myslím, že je to asi všechno, ať Vás nezdržujeme zbytečně.
Respondent: Tak to jsme to zvládli akorát. Tak já Vám velmi děkuji.
Tazatel: Já taky moc děkuji.

PŘÍLOHA F*:* Přepis řízeného rozhovoru se zástupcem firmy IZOMAT s.r.o.

Transkripce rozhovoru se zástupcem firmy IZOMAT s.r.o.

Tazatel: Dobrý den, slyšíme se?
Respondent: Dobrý den.
Tazatel: Tak se do toho můžeme pustit.
Respondent: Jo, určitě.
Tazatel: Dovolte mi, abych se ještě jednou představil. Jmenuji se Marek Brokeš, jsem student Univerzity Pardubice, Fakulty ekonomicko-správní, a studuji obor Řízení rozvoje obcí a regionů. Píšu diplomovou práci na téma analýza dopadu průmyslových zón ve vybraném regionu, přičemž jedním z těchto regionů je právě Červený Kostelec a průmyslové zóny v této lokalitě.
Respondent: Hm.
Tazatel: To jen na úvod. Vaše firma obdržela informovaný souhlas – nevím, jestli jste se na něj díval. Ten se týká toho, že pokud byste neměl nic proti, dnešní schůzka by byla nahrávána, aby mi následně pomohla s přesnou transkripcí.
Respondent: Jasně, určitě s tím nemám problém.
Tazatel: Tak já bych tedy začal. Podíváme se na první sadu otázek, která se týká identifikace firmy. Podle dostupných údajů z účetní závěrky, kterou má vaše společnost zveřejněnou, jsem vás zařadil do kategorie malý podnik, protože váš obrat činí necelých 164 milionů korun, což odpovídá přibližně 6,6 milionu eur. To vás řadí do kategorie malých podniků, tedy s obratem mezi 2 až 10 miliony eur.
Tazatel: Sedělo by to?
Respondent: Jo, jo, určitě.
Tazatel: Počet zaměstnanců jsem v účetní závěrce našel – máte průměrně 70, takže jsem vás zařadil do kategorie podniků s méně než 250 zaměstnanci.
Respondent: Ano, ano.
Tazatel: A to číslo sedí? Máte v tuto chvíli 70 zaměstnanců?
Respondent: Nevím to přesně, ale pohybuje se to kolem toho. Řekněme 65 až 70 zaměstnanců. Musel bych se zeptat účetní, ale moc se to nemění. Pozice se nerozšiřují, takže když někdo odchází, snažíme se ho adekvátně nahradit.
Tazatel: Takže řekněme, že těch 70 míst sedí?
Respondent: Těch 70 můžete nechat.
Tazatel: A těch 70 míst je v provozovně v Červeném Kostelci?
Respondent: Není to úplně pravda. Máme ještě jednu provozovnu v Radvanicích, kde se vyrábějí těžší konstrukce, a tam jsou čtyři lidé.
Tazatel: Takže v Červeném Kostelci mluvíme o 66 zaměstnancích?
Respondent: Přesně tak.
Tazatel: Další otázka se týká měsíční průměrné hrubé mzdy. V Královéhradeckém kraji je podle Českého statistického úřadu na úrovni 42 678 Kč. Pohybujete se ve vaší společnosti nad nebo pod touto úrovní?
Respondent: Myslím, že se pohybujeme...
Tazatel: Byl byste ochoten mi říct průměrnou měsíční mzdu?
Respondent: Byl, ale nevím ji.
Tazatel: Dobře. Další otázka – jak dlouho vaše firma působí v průmyslové zóně? Možnosti jsou: 1–5 let, 6–10 let, 11–15 let, nebo více než 15 let.

Respondent: Myslím, že jsme se do průmyslové zóny částečně přestěhovali v roce 2008.
Tazatel: Takže mluvíme o nějakých 17 letech, což spadá do kategorie „15 let a více“.
Respondent: Tak, tak. V roce 2013 se pak přesunula celá firma, nebo možná už v roce 2012.
Tazatel: Super. A ten přesun firmy do průmyslové zóny v Červeném Kostelci – byla to vaše iniciativa, nebo vám to bylo nabídnuto?
Respondent: Ne, to byla naše iniciativa. V Červeném Kostelci jsme byli na dvou místech – kanceláře a výroba vzduchotechniky a komínů byly v bývalé jídelně, a druhá část byla v našem areálu v bývalé Tibě, který jsme vlastnili. Nechtěli jsme platit nájem a chtěli jsme sjednotit působení firmy. V průmyslové zóně jsme koupili výrobní halu v aukci, ve které nyní sídlíme. Zbytek areálu původně patřil slévárně, která později zkrachovala. Postupně jsme odkoupili její majetek i zbytek objektu od původního vlastníka. Od té doby zde působíme kompletně, kromě provozovny v Radvanicích, kde jsme také dlouhodobě ve vlastním.
Tazatel: Rozumím. A tím, že jste v průmyslové zóně v Červeném Kostelci – má to pro vás nějaké výhody nebo nevýhody? Například cyklostezka, MHD, obchod, jídelna?
Respondent: Z tohohle pohledu to pro nás nemá žádný význam. Co se týče cyklostezky, k tomu se ani nechci vyjadřovat – v celé průmyslové zóně není ani souvislý chodník, abyste přešel od Elitexu až k nám. Infrastruktura tady není vyhovující, cesty jsou špatné, bylo by potřeba to celé zrekonstruovat. Takže z tohohle neplynou žádné výhody. Obchod tu není, autobusová zastávka je možná někde u Elitexu nebo ve Stolíně. Takže žádná z těchto výhod se nás netýká.
Tazatel: A naopak, plynou z toho nějaké nevýhody? Zmiňoval jste tu infrastrukturu, pardon?
Respondent: Ta si myslím, že je v neadekvátním stavu. Původně tady byla průmyslová zóna v podstatě jen Elitex a pak se to začalo rozšiřovat, včetně tohoto objektu, který je od Elitexu poměrně daleko. Postupně se začala zastavovat celá průmyslová zóna a myslím si, že od té doby nebyla tahle část adekvátně zrekonstruována pro provoz, který tu dnes je.
Tazatel: Rozumím. Tím jsme vlastně narazili na některé nedostatky. Další otázka – zda průmyslová zóna splňuje vaše očekávání. Infrastrukturu jsme už zmínili jako nevyhovující. Napadá vás ještě nějaký jiný nedostatek?
Respondent: Říkal jsem tu infrastrukturu, jinak mě nic dalšího nenapadá, co by tu muselo být nebo co by tu chybělo.
Tazatel: Rozumím. Další sada otázek se týká dodavatelsko-odběratelských řetězců. První otázka: upřednostňujete jako firma dodavatele z České republiky, nebo ze zahraničí?
Respondent: Jasně. Dá se říct, že upřednostňujeme české dodavatele.
Tazatel: Dokázal byste říct, jaký je přibližný procentuální poměr?
Respondent: No, záleží, co považujeme za českého dodavatele. Odebíráme i různé výrobky, jako jsou ventilátory a podobně – to jsou české pobočky zahraničních firem. Takže přímo se zahraničím nekomunikujeme.
Tazatel: Rozumím, ale stále jde o firmy sídlící v České republice.
Respondent: Jo, tak. Majitel je sice někdo jiný, ale řekl bych, že co se týče objemu, vedou české firmy. Možná tak 50 na 50.
Tazatel: Máte nějakého dodavatele v dojezdové vzdálenosti 30 km?
Respondent: Dá se říct, že ano. Několik dodavatelů je z okolí – hlavně přepravní služby, které využíváme pro závoz materiálu na zakázky. Jsme i montážní firma, takže to, co vyrobíme, si často i sami montujeme. Hutní materiál, například černé plechy, bereme ze Svatoňovic. Také různé služby, jako jeřábnické práce, se snažíme brát z okolí. Preferujeme místní dodavatele před vzdálenějšími.
Tazatel: Rozumím. Teď se přesuneme k ekonomické sadě otázek. První zní: vynaložila firma nějaké počáteční investice pro vznik průmyslové zóny, a pokud ano, jaké? Předpokládám, že zóna už existovala, když jste se sem přesunuli, takže asi nešlo o přímé investice do jejího vzniku.

Respondent: Prakticky jediná investice byla, že jsme městu prodali část našeho pozemku, aby mohla vzniknout alespoň nějaká cesta pro pěší – z recyklátu, podél naší firmy. Jinak tu není souvislý chodník. Takže to byla asi jediná věc, kterou jsme se snažili zlepšit. Jinak šlo o investice do areálu.
Tazatel: Poznamenám si to. Bavili jsme se o infrastruktuře – kdybyste měl hodnotit její stav na škále od -5 (nejhorší) do +5 (nejlepší), kam byste ji zařadil?
Respondent: Dojede sem všechno, takže bych to viděl tak na -1 nebo 0.
Tazatel: Rozumím. Pokud hodnotíte negativně, kam by podle vás měly směřovat investice? Už jsme zmínili, že do infrastruktury, takže to nemusíme opakovat.
Respondent: Přesně tak.
Tazatel: Další otázka – pomohlo vám sídlo v průmyslové zóně ke zkrácení dodavatelských řetězců? Zmínil jste například jeřábníky.
Respondent: Materiál bereme z různých míst po republice. Snažíme se brát z blízka, ale když něco není dostupné nebo je dražší, bereme odjinud. U drobnějších věcí to ani neřešíme. Hodně pracujeme s nerezovými plechy – půlka firmy vyrábí komíny – a na to tu prakticky žádný dodavatel není, takže to bereme z větší vzdálenosti.
Tazatel: Rozumím. Jaké jsou dlouhodobé plány firmy v zóně? Plánujete rozšíření provozovny?
Respondent: Snažíme se neustále investovat. Slévárna, kterou jsme převzali, byla špinavý provoz. Postupně přestavujeme jednotlivé haly, aby odpovídaly naší výrobě. Zatím máme zrekonstruováno asi 70 %, zbytek plánujeme dokončit. Řešíme i stavební povolení na přístřešek, který chceme přestavět na výrobní prostor. Jsme prostorově dost natěsno, takže chceme přeskupit výrobu, ne nutně kupovat nové stroje. Uvažujeme i o nové skladové hale. Takže ano, plánujeme rozšiřování.
Tazatel: Děkuji. Tím jsme dokončili ekonomickou část. Teď přejdeme ke společenské. Ptali jsme se pana starosty, jak vnímá spolupráci s firmami v zóně. Teď se ptáme firem, jak hodnotí spolupráci s místní samosprávou.
Respondent: Nevidím v tom žádný problém. Jediné, co bych zmínil, je opět infrastruktura. Občas se něco udělá, hlavně v části u bývalého Elitexu, ale my jsme dál a čekali bychom větší snahu od města. Je to dané i tím, že silnice možná patří kraji. Vím, že se chystá rekonstrukce směrem ze Skalice do Červeného Kostelce, tak možná to bude součástí. Ale nemám přesné informace.
Tazatel: Rozumím. Další otázka – byl bych rád, kdybyste mi, pokud byste nevěděl přesně, případně dohledal, odpověděl co nejpřesněji. Jedná se o jeden z dalších indikátorů: přispívá vaše firma do komunitních projektů, na rozvoj obce, příspěvkových organizací nebo spolků?
Respondent: Jasně. Určitě přispívá. Podporujeme místní fotbal.
Tazatel: Takže sportovní kluby?
Respondent: Přesně tak. Hlavně sport, ale občas i kulturu – například folklorní festival. Když někdo pořádá nějakou akci, tak většinou také něco přispějeme.
Tazatel: Takže se jedná převážně o finanční sponzorství?
Respondent: Tak, tak.
Tazatel: Přispíváte pravidelně, nebo spíš jednorázově podle potřeby?
Respondent: Co se týče fotbalu, tak tam přispíváme pravidelně – jednou ročně. Poslední 2–3 roky je to částka 50 000 Kč. Jeden z jednatelů přispívá stejnou částkou na hokej v Hronově, kde hraje jeho syn, ale to už není v Červeném Kostelci.
Tazatel: Takže v případě Červeného Kostelce je to pravidelná částka kolem 50 000 Kč?
Respondent: Přesně tak.
Tazatel: A když se podíváme na vývoj v posledních letech – je ta částka konstantní, nebo se zvyšovala?
Respondent: Zvyšovala se. Začínali jsme asi před 5–6 lety na 20 000 Kč, pak to šlo na 30 000 a poslední 3 roky je to těch 50 000.

Tazatel: Teď se podíváme na vztahy v rámci průmyslové zóny. Máte nějaké vztahy s ostatními firmami? Setkáváte se, spolupracujete?
Respondent: Určitě. Například se Saar Gummi naproti – tam jsme dělali spoustu věcí, jako komíny a vzduchotechniku. Vztahy jsou korektní a spolupracujeme. A i s dalšími firmami – když někdo něco potřebuje, snažíme se si vyhovět.
Tazatel: Rozumím. Takže spolupráce funguje.
Respondent: Jasně.
Tazatel: Když se podíváme na vývoj od příchodu do zóny – kolik pracovních míst vaše firma vytvořila?
Respondent: Myslím, že to mohlo být tak 10 míst. O moc víc ne. Už předtím jsme byli poměrně rozsáhlí. Počet techniků v kancelářích je stabilní, jsme rodinná firma a moc se to nemění. Ani nechceme výrazně růst – už teď je to na hraně, co zvládáme.
Tazatel: Rozumím. Jak se vám daří získávat zaměstnance? Nabízím škálu: velmi špatně, obtížně, s občasnými potížemi, poměrně snadno, velmi snadno.
Respondent: Řekl bych obtížně.
Tazatel: Zaznamenali jste problémy s fluktuací nebo nízkou kvalifikací uchazečů?
Respondent: V poslední době se hlásí málo kvalitních lidí. Máme stabilní jádro, o které se opíráme. Fluktuují spíš méně kvalifikovaní zaměstnanci. Snažíme se najít spolehlivé lidi, kteří u nás vydrží. Když vidíme, že to nefunguje, raději se rozloučíme a hledáme dál.
Tazatel: Vedete evidenci nebo máte přehled, odkud vaši zaměstnanci pocházejí? Jsou převážně z obce, nebo dojíždějí?
Respondent: Převážně z obce. Z jiných měst je možná tak 10 % zaměstnanců.
Tazatel: Máte agenturní zaměstnance?
Respondent: Máme. Nezmiňoval jsem je, ale máme asi 30 dalších lidí – buď agenturních, nebo živnostníků – kteří pro nás dělají hlavně montáže.
Tazatel: Dobře. Teď se posuneme k poslední sadě – environmentální otázky. Na vašich stránkách jsem našel, že máte odpovědné hospodaření s obaly, jste zapojeni do systému Ekokom a účastníte se projektu EU na energetické úspory. Je to správně?
Respondent: Ano, mělo by to tak být.
Tazatel: Máte ještě nějaké další aktivity, které se týkají environmentálních dopadů – ať už pozitivních, nebo negativních? Například zvýšená doprava, prašnost?
Respondent: To bych neřekl. Snažíme se být rozumně „zelení“. Investovali jsme do fotovoltaiky, dříve jsme měli kogenerační jednotku. Jinak děláme standardní věci, které vyžaduje zákon.
Tazatel: Rozumím. Takže konkrétní ekologické iniciativy jsou ty, které jsem zmiňoval – hospodaření s obaly, energetické úspory.
Respondent: Přesně tak.
Tazatel: A recyklace, třídění – to souvisí s obaly. Myslím, že tím jsme se dostali na konec. Je z vaší strany ještě něco, co byste chtěl dodat?
Respondent: Asi ne, to je všechno.
Tazatel: Za mě je to také vše. Děkuji vám za váš čas.
Respondent: Není zač, mějte se, na shledanou.
Tazatel: Na shledanou.

PŘÍLOHA G*:* Přepis řízeného rozhovoru se zástupcem firmy KASI, spol. s.r.o.

Transkripce rozhovoru se zástupcem firmy KASI, spol. s.r.o.

Tazatel: Dobrý den.
Respondent: Dobrý den, já se omlouvám, ale měl jsem tady narychlo nějaké jednání ještě.
Tazatel: V pořádku. Na úvod dovolte mi se představit. Jsem Marek Brokeš, jsem student fakulty Ekonomicko-správní Univerzity Pardubice a v rámci studia jsme měli roční praxe, kterou já jsem vykonával v CzechInvestu a tam se zrodil ten celý nápad napsat diplomovou práci, která bude analyzovat dopady průmyslových zón ve vybraném regionu. V mém případě se jedná tedy o Červený Kostelec a Nový Bydžov, proto právě firma KASI, která má svoji slévárnu v Novém Bydžově. Informovaný souhlas už jste mi poslal. Tam se jedná o to, že naše schůzka bude v průběhu nahrávána. Ten záznam nikde nebude zveřejněn, slouží to pouze mě, abych já ten rozhovor poté mohl přepsat a ten přepis poté bude přeložen do přílohy diplomové práce. Jestli je všechno zatím jasné v pořádku?
Respondent: Ano.
Tazatel: Tak se můžeme pustit na ten dotazník, chcete ho nasdílet, nebo ho máte před sebou?
Respondent: Mám ho tady před sebou.
Tazatel: Dobře, tak ze začátku je vlastně taková identifikace firmy. To jsem se pokoušel dohledat z informací veřejně dostupných. Zařadil jsem vás dle velikosti firmy jako velký podnik, a to podle toho, že máte obrat více jak 50 milionů eur, konkrétně pokud jsem přepočítával a dohledal dobře, tak by to mělo být cca 51 948 000 a nějaké drobné (je to zaokrouhlené). Je to z účetní závěrky, co jsem dohledal za rok 2023.
Respondent: Ano, to by tak nějak mělo být.
Tazatel: Počet zaměstnanců jsem v té účetní závěrce našel, že máte 227, nebo že 227 bylo za rok 2023.
Respondent: No to je složité, protože samozřejmě my jsme jenom tady pobočný závod, protože firma KASI má několik pobočných závodů různě rozmístěných, takže je to otázka součtu toho, co je. Ale tak by to asi mělo být.
Tazatel: No, a když se tedy podíváme jenom na provozovnu v Novém Bydžově, ta má jaký počet zaměstnanců?
Respondent: Ano. Tady je momentálně v současné době asi 160 zaměstnanců.
Tazatel: A je to vrchní kapacita, nebo je ještě nějaký počet, který vy můžete případně přijmout?
Respondent: Není to horní kapacita, asi bychom ještě mohli přijmout. Toto částečně řešíme jako agenturní mapa zaměstnancem.
Tazatel: A kolik byste zhruba mohli přijmout, víte?
Respondent: Kolem 40 teoreticky.
Tazatel: Takže celkový počet by mohl být 200?
Respondent: Ano.
Tazatel: Pak další otázka se týká průměrné měsíční hrubé mzdy, která je v Královéhradeckém kraji za rok 2024 dle Českého statistického úřadu 42 678 Kč.
Pohybuje se vaše provozovna nad touto úrovní, nebo pod touto úrovní?
Respondent: Pod touto úrovní.
Tazatel: Samozřejmě, jsem ještě nezapomněl zmínit, kdybyste na nějakou otázku nechtěl odpovídat, tak nemusíte. Jaká je aktuální výše průměrné hrubé měsíční mzdy v této provozovně? Jestli víte, nevíte, chcete zmiňovat?

Respondent: Nevím to přesně. Vím, že to je míň než těch 42 000 Kč, ale nevím, kolik to je.
Tazatel: Tak jak dlouho vlastně KASI působí v průmyslové zóně v Novém Bydžově?
Respondent: A teď je otázka, jestli se bere datum od rozjetí provozovny, že ano asi, takže 2011, takže 14 let.
Tazatel: Super a byl váš příchod do průmyslové zóny výsledkem vlastní iniciativy společnosti, nebo vám bylo to zasídlení v průmyslové zóně nabídnuto?
Respondent: Vlastní věc společnosti, protože jsme vyhledávali nějakou vhodnou lokalitu a při té příležitosti jsme narazili na informace o tom, že se tam bude otevírat, nebo otevírá, nová průmyslová zóna.
Tazatel: Rozumím. Má nějaké dopady pro firmu to, že jste zasídleni právě v průmyslové zóně v Novém Bydžově? Jestli je to v něčem výhodné nebo není, je tam například vybudovaná cyklostezka do průmyslové zóny, MHD, obchody, jídelna nebo něco jiného?
Respondent: Já jsem nebyl u těch jednáních, kdy se jednalo o tom, že se firma postaví tady. Každopádně samozřejmě vím, že průmyslová zóna s sebou nesla tu výhodu, že tady byla vybudovaná komunikace, to byla otázka města, plus samozřejmě nějakým způsobem ty sítě, které byly potřeba. A vím, že se kvůli té průmyslový zóně tady stavěla nová přípojka elektrické energie.
Tazatel: Tak, a když se na to podíváme, jestli průmyslová zóna zlepšuje očekávání vaše, jako firmy, nebo jestli je potřeba něco zlepšit?
Respondent: My jsme narazili na 2 limity, protože náš závod v Novém Bydžově je slévárna a my svým způsobem na tu naši výrobu potřebujeme elektrickou energii a potřebujeme plyn. A narazili jsme na limity obou 2 komodit.
My jsme v určitý okamžik, kdy byl problém s plynem a teďka v té době před 2-3 roky, tak jsme chtěli přejít více na elektrickou energii a narazili jsme na to, že máme maximální limit na tzv. rezervovaný výkon, který už se nedal navýšit nad hodnotu, kterou bychom bývali potřebovali.
Jo a teď zase na druhé straně, protože jsme limitováni s tím proudem, tak tady budujeme vlastní kogenerační jednotku na plyn a teď jsme zase v tom, že tu kogenerační jednotku bychom bývali vyrobili rádi nebo postavili rádi větší, ale to jsme na limitu přívodu plynu jakoby nosem do průmyslové zóny.
Tazatel: Rozumím. No to jsou docela podstatné limity, na který jste narazili.
Respondent: Jo, určitě.
Tazatel: No nic, posuneme se na další otázku. Ta se týká dodavatelů a dodavatelských řetězců. Upřednostňujete jako firma dodavatele z České republiky nebo ze zahraničí?
Respondent: Z obecného pohledu se dá říct, že samozřejmě co se týká dodavatelů, tak hodně komodit, které my nakupujeme, tak se nakupují v rámci České republiky a jsou limitovaný cenou i z důvodu dopravy, což jsou třeba šroty, protože svým způsobem šrot je významná surovina pro výrobu litiny, takže my jsme vlastně i velký zpracovatel odpadů a u těch šrotů samozřejmě závisí i na dopravních nákladech, které jsou limitovaný pro to, jaká cena se toho šrotu dá získat dovozem někam. Na druhé straně samozřejmě jsou speciální komodity, který nejsme schopni koupit v Český republice čili nakupujeme v zahraničí.
A z obecného pohledu, ale samozřejmě hlavní kritérium u nás je kvalita a cena, je důležitá i otázka České republiky. Na druhé straně já jsem ještě z generace lidí, kdy vnímám, že spousta mizí, jak bych to řekl, u některých věcí, které se historicky nebo za mého mládí dělaly. Z toho důvodu, pokud můžu, a daří se domluvit rozumná cena tak se snažím preferovat firmy z České republiky, ale je to jenom jedno z kritérií, které mám.
Tazatel: Rozumím, kdybychom se na to podívali procentuálně, jak je to zastoupeno? Česko vs. zahraničí, dokázal byste nějak odhadnout?
Respondent: No takhle, když bychom to vzali přes obrat, my musíme uchopit to přes nějakou

jednotku, že? Takže pokud bychom to brali přes obrat, který nakupujeme, tak bych to tak tipoval na nějakých 80 % z České republiky.
Tazatel: A čistě náhodou nějaké dodavatele, kteří by byly v perimetru 30 km od průmyslové zóny máte/nemáte?
Respondent: Tak my máme přímo dodavatele třeba šrotu. To mě teďka napadlo na první přímo, z Bydžova. Jo, to přímo máme tady firmu. A přemýšlím z nějakých větších komodit… co by mě napadlo, že by mohlo být. Ještě samozřejmě k naší výrobě, potřebujeme vytvářet formu toho, kam se nalévá ten tekutý kov a ta je vyrobená z písku. Tak ten písek nakupujeme taky si myslím, je to 40 km spíš, ale prioritně bereme ten písek od českého dodavatele.
Tazatel: Rozumím, Tak teďka abychom se přesunuli na ekonomickou kategorii otázek. A tam se jedna otázka týká toho, jestli vynaložila firma nějaké počáteční investice pro vznik té průmyslové zóny, případně jaké?
Respondent: Nejsem si vědom.
Tazatel: Tak jak hodnotíte kvalitu infrastruktury v průmyslové zóně na škále od -5 do +5, kdy -5 lze určit jako velice negativní, +5 jako velice pozitivní.
Respondent: Tam samozřejmě z pohledu přístupu sem, čili vybudování té komunikace a tak dále. Ale jak jsme se my bavili. A samozřejmě když bych zohlednil ty přívody energií sem, tak pak bychom řekli třeba +2.
Tazatel: A zlepšit je potřeba případně teda to připojení energie?
Respondent: To si myslím, že to je nereálné, že co se týká toho plynu, tak to by znamenalo přijít položit novou trubku na přívod plynu poměrně několik kilometrů odsud. Takže to si myslím, že je nereálné a ta elektrická energie v rámci toho, že se tady budovala ta síť nová a jako je na nějakém svém limitu, tak o tom taky trošku silně pochybuji. Samozřejmě je to otázka, pokud by sem do průmyslové zóny přišla ještě další firma, která by byla energeticky náročnější, tak budou mít veliký problém právě z tohohle pohledu.
Tazatel: Rozumím. Ale vlastně kdybychom tedy odhlédli?
Respondent: Ale ta možnost by asi byla.
Tazatel: Kdybychom odhlédli od té energie, od té elektřiny a od toho plynu. Kdyby se to týkalo třeba infrastruktury silniční, tak tam je všechno v pořádku za vás?
Respondent: No ano.
Tazatel: Super. A přispívá to, že jste zasídleni právě v průmyslové zóně v Novém Bydžově ke zkrácení dodavatelských řetězců nebo zefektivnění přepravy? Tam by se dalo vyvodit, jelikož jste říkal, že odebíráte ten šrot také z Nového Bydžova, že by teoreticky to mohlo být v tomto výhodné?
Respondent: My jsme měli jeden z důvodů, proč jsme zvolili Nový Bydžov byl i ten, že to není daleko od dálniční sítě. To byl 1 z důvodů, proč jsme šli do do Nového Bydžova. Ten 2 důvod, proč jsme šli do Nového Bydžova byl i ten, že tady v té době kolem roku 2010 byla poměrně veliká nezaměstnanost, takže byl velký předpoklad, že seženeme pracovní síly, což opravdu na tom začátku nebyl problém.
Tazatel: Tak máte nějaké dlouhodobé plány v průmyslové zóně? Jestli např. zvažujete rozšíření provozu?
Respondent: My jsme tady i v rámci té průmyslové zóny nedávno nakoupili nějaké pozemky okolo firmy, takže nějaký předpoklad perspektivy tady zřejmě je.
Tazatel: Tak teď se podíváme na společenskou kategorii otázek. Ptali jsme se samosprávy, jak hodnotí spolupráci se zasídlenými firmami. Na oplátku se pak ptáme firem, jak hodnotí spolupráci s místní samosprávou, jestli je to v pořádku, jestli by mohli komunikovat více, nebo jestli jsou tam nějaké problémy, nebo jestli je všechno v pořádku?
Respondent: Já vím, že Nový Bydžov dělá taková setkání dodavatelů jednou za rok. A v tomhle směru asi nějak svým způsobem láká. Komunikujeme vzájemně. Nějak si myslím

rozumně.
Tazatel: Hm, super. Teďka je otázka na to, jestli přispívá firma do komunitních projektů na rozvoj obce, příspěvkových organizací nebo spolků?
Respondent: Já vím, že byla firma oslovena ohledně nějakých sponzorství nějakých sportovních klubů a myslím si, že to nějak probíhá. Ale tohle jde mimo mě, takže netuším.
Tazatel: Ono se to dá dohledat, protože Nový Bydžov má transparentní účet. Takže to já si tam případně dohledám. Tak přesuneme z té dál, když se podíváme na průmyslovou zónu, nejste tam jediný subjekt z těch firem, jaké máte vztahy s ostatními firmami?
Respondent: Z obecného pohledu se dá říct, že spolu nekomunikujeme.
Tazatel: Aha.
Respondent: My teď máme s jednou tou firmou trošku problém z pohledu toho, že se vzájemně nějakým způsobem ovlivňujeme, takže se to teď dořešuje. Je to spíš na bázi komunikace a v hledání řešení. Ale obecně si myslím, že bohužel se nějak vzájemně moc neznáme.
Tazatel: A chtěl byste to změnit?
Respondent: Asi ano.
Tazatel: Tak, když se podíváme na to, říkal jste, že firma, zda sídlila v roce 2011. Kolik pracovních míst od té doby vytvořila firma?
Respondent: Je to ten počet, co jste tam sám říkal těch 160 lidí.
Tazatel: Jo, super. Děkuji. A jak se vám daří získávat zaměstnance? Je tady nějaká udělaná škála: velice špatně, obtížně, s občasnými potížemi, poměrně snadno, nebo velmi snadno?
Respondent: Řekl bych obtížně.
Tazatel: Děkuji. Když se na to podíváme z hlediska nějakých problémů… Proč se získávají zaměstnanci obtížně? Probíhá nějaká fluktuace nebo mají zaměstnanci např. nízkou kvalifikaci?
Respondent: Myslím si obecně, že teď ty firmy, které tu jsou do sebe nasály možnost tohoto okolí, které tady je.
Tazatel: Takže nějaký ten potenciál tohoto regionu je vyčerpán?
Respondent: Ano.
Tazatel: Tak teď kdybyste náhodou věděl, jestli jsou vaši zaměstnanci převážně z obce, nebo za prací dojíždějí?
Respondent: Já si osobně myslím, že většina zaměstnanců je do 10 km okolo. Někdo z Bydžova a někdo z okolních vesnic, takže bych řekl, že do takových 80-85% zaměstnanců je bych řek do 10 km daleko.
Tazatel: Čistě náhodou kontakt na nějakou personalistku, která by to mohla vědět, byste neměl? Případně, že bych se jí ještě doptal na tohle konkrétně?
Respondent: Já si myslím, že my to takhle zmapované nemáme, abychom dokázali říct, že tyhle vesnice jsou…
Tazatel: Rozumím, dobře. Děkuji.
Respondent: Ale můžu se vám zkusit zeptat personalisty, ano?
Tazatel: Kdybyste to zkusil, já bych byl velice vděčný. Toto je právě jeden z důležitých indikátorů, který analyzujeme. Jaký je ten poměr zastoupení, kolik lidí dojíždí a kolik je místních. Říkal jste, že teda agenturní zaměstnance máte, kolik jich zhruba tak máte?
Respondent: Kolem 40.
Tazatel: Děkuji. Tak a teď jdeme na poslední kategorii, a to je environmentální kategorie. Tam jsem se opět z nějakých dostupných věcí, které máte na internetových stránkách, dočetl, že 97% energie máte z obnovitelných zdrojů. Že vlastně tím, že vyrábíte přírodní materiál, tak ty materiály potom, co se vyrobí jsou 100% recyklovatelné a že i podporujete dopravní prostředky, které jsou přívětivější k životní prostředí.
Respondent: Ano.

Tazatel: To jsem se dočetl. Doplnil byste nějak například, jaké dopady má činnost společnosti na životní prostředí v rámci zóny i obce? Je tam nějaké negativum, že třeba díky tomu, že právě ta průmyslová zóna je u té obce, je vyšší zvýšená doprava nákladních vozidel? Pozitivní může být, že jste třeba sázeli v okolí stromy nebo něco podobného, uklízeli areál?

Respondent: My jsme tedy kolem areálu vysázeli stromy.Samozřejmě určitá část té obce je na dohled od nás a tam by bylo potřeba udělat mezi průmyslovou zónou a námi nějaké trochu odstínění, protože vidím obecně, že část zaměstnanců si v noci stěžuje na to, že slyší z průmyslové zóny nějaký hluk, protože my pracujeme 24 hodin a částečně vzniká i světelný smog, protože samozřejmě se kolem areálu svítí tím, že máme cesty osvětleny. Jo, ale snažili jsme se s tím nějakým způsobem i pracovat, nebo pracujeme v tom abychom ten hluk snížili a v rámci těch světelných zón jsme se snažili ta světla sklopit tak, aby nesvítila tolik do okolí. Ale pravda taková, že tenhle problém nastal a že je to otázka možná větší zeleně. Ale to je spíš otázka na straně Bydžova.

Tazatel: Super rozumím. Vlastně jste mi teďka zodpověděl i minimalizovat, maximalizovat a máte zavedené nějaké konkrétní ekologické iniciativy? Např. jestli recyklujete, což by se dalo říct, že teda stoprocentně recyklovatelné materiály vytvářítе? Pak jestli třídíte odpady snižování spotřeby energie.

Respondent: Samozřejmě my jsme ze zákona nuceni třídit odpady, takže to určitě děláme a jinak samozřejmě teď, jak jsem zmiňoval. A budujeme tady energetické úložiště a kogenerační jednotku, a to z toho důvodu, abychom lépe využívali elektrickou energii, protože při naší výrobě vzniká to, že ten tekutý kov, který vyrábíme, tak na ně používáme tzv. elektrické indukční pece a ty elektrické indukční pece mají cykly, kdy jedou na plný výkon a kdy jedou na udržovací výkon a tím plným výkonem vzniká v síti špička. Čili vy najednou ze sítě začnete odebírat větší množství energie, a aby tyto špičky nenastávaly, tak tady proto budujeme vlastně energeticky úložiště. Z toho důvodu, abychom dobíjeli baterky v okamžiku, kdy ty pece nejedou na plný výkon, tak se budou dobíjet baterky a v okamžiku, kdy se bude zapínat ten výkon, tak abychom neudělali tu špičku v té síti tak budeme čerpat energii z těch baterek.

Tazatel: Rozumím. Tím jsme se dostali úspěšně na konec našeho rozhovoru. Já vám moc děkuji za Váš čas. Kdybyste měl na mě nějaký ještě dotaz klidně?

Respondent: Zeptám, se dělal jste tento rozhovor s více firmami v této zóně průmyslové?

Tazatel: Zatím to je zatím první v této zóně, kdo se mnou byl ochoten vůbec komunikovat. A ještě Vám moc děkuji za to, že jste mi takhle vyšel vstříc s tím časem a moc se omlouvám za ty včerejší zmatky. Já jsem byl nějaký včera z toho sluníčka asi mimo.

Respondent: V pohodě. Hlavně jsme se domluvili.

Tazatel: Já jsem říkal, že právě radši zavolám, protože přes email to včera nešlo.

Respondent: Jo, v pohodě. Takže vy jste měl, pochopil jsem to správně, tu informaci to v tu 1, že jste to měl zamyšlené, že to uděláme takhle přes Teamsy?

Tazatel: Jo, bylo to zamyšlený přes Teamsy. Já bych normálně přijel, nebyl by to problém, ale já mám teďka auto v servise, a jelikož já nejsem z Nového Bydžova z okolí, ani z okolí, ale jsem z Chrudimi, tak by bylo obtížné dostat se vlakem.

Respondent: Jasně, nemám problém. Já jsem vám ze začátku psal, že preferuji osobní jednání, ale myslím si, že to je takto v pořádku a rychlé. Takže za mě je to vše.

Tazatel: Zda za vás všechno. Já moc tedy děkuji za váš čas a případně kdybyste pak chtěl vidět diplomku, tak vám jí zašlu.

Respondent: Ano, přivítal bych to, není to špatný návrh, takže ano.

Tazatel: Pokud nezapomenu, já si to tady poznamenám na ten váš dotazník a zašlu vám ho.

Respondent: Dobře, tak jo, fajn.

Tazatel: Děkuji vám za váš čas na shledanou.

Respondent: Těšilo mě. Na shledanou.

PŘÍLOHA H*:* Přepis řízeného rozhovoru se zástupcem firmy MG ITALY CZECH DIVISION s.r.o.

Transkripce rozhovoru se zástupcem firmy MG Italy Czech Division s.r.o.

Tazatel: Dobrý den.
Respondent: Dobrý den.
Tazatel: Mezitím, než jsme se spojili, jsem si přepisoval vaše odpovědi. Jak jsem říkal, co se týče identifikace firmy – zařadil jsem vás také do středního podniku, jak jste uváděli. Akorát u obratu jsem se dopátral hodnoty 285 149 000 Kč, což je v přepočtu 11 450 000 eur. To by odpovídalo třetí kategorii – tedy 10 až 50 milionů eur. Je možné, že to je za rok 2023 nebo 2024, teď nevím přesně, co je dostupné. Můžu se podívat – ano, je to za rok 2023, podle výkazu zisku a ztráty. Tak nevím, kde jste hledal to číslo vy – jestli je vaše přesnější, nebo jestli jsem se dopátral něčeho nesprávného.
Respondent: Takže jsme se dostali na 11 milionů eur?
Tazatel: Ano, viděl jsem, že váš čistý obrat za rok 2023 je 285 149 tisíc korun.
Respondent: A odkud máte ten zdroj?
Tazatel: Z ARESu. MG Italy Czech Division s.r.o., Stolín 107, Červený Kostelec 549 41.
Respondent: To je zvláštní, to mi přijde jako nesmysl.
Tazatel: Můžu vám to nasdílet, pokud se mi to podaří. Nevím, jestli vidíte, co ukazuji. Je to zpráva nezávislého auditora MG Italy Czech Division. Mělo by to sedět. Když se podíváte do rozvahy a výkazu zisku a ztráty – druhové členění – tak je tam uveden čistý obrat za účetní období: 285 149 tisíc. Je to za rok 2023. Rok předtím jste měli obrat 360 milionů podle výkazu zisku a ztráty.
Respondent: Aha, dobře.
Tazatel: Tak teď nevím, jestli je to možné, nebo ne. Dohledal jsem tohle, proto se ptám. Kdyžtak mi dejte vědět třeba e-mailem, jak to tedy je. Samozřejmě, pokud nechcete na některou otázku odpovídat, nemusíte – to jsem zapomněl zmínit.
Respondent: Každopádně ten obrat, co uvádíte, asi sedí, ale nevím, jak je to počítané. Podívám se na to.
Tazatel: Určitě, děkuji. Co se týče počtu zaměstnanců – aktuálně uvádíte 53. A maximální možný počet zaměstnanců, které může firma ještě přijmout, je mezi 5 až 15. Když se zeptám, jaký je maximální počet zaměstnanců, které můžete v provozovně mít?
Respondent: Myslím, že nemáme stanovený žádný maximální počet.
Tazatel: Dobře.
Respondent: Nikdy jsem se o to nezajímal, jestli existuje nějaký limit.
Tazatel: Myslel jsem to spíš tak, jaký je maximální počet, který je firma schopna zvládnout – ne zákonně omezený, ale ekonomicky únosný. Například kdybyste zaměstnali 100 lidí, mohlo by to být finančně neefektivní.
Respondent: Aha, tak pokud to chápu správně, když vezmeme současný stav a přidáme 5 až 15 lidí, tak se bavíme o maximálně 68 zaměstnancích.
Tazatel: Hrubou mzdu jste mi doplnil. Délku působení v zóně mám také. Co se týče nevýhod – chápu, že jde o dopravu, dodávku elektřiny a blízkost obytné zóny. V čem konkrétně je dopravní situace špatná? Omlouvám se, Červený Kostelec neznám.
Respondent: Průmyslová zóna byla problematická z hlediska připojení elektřiny. Jsme na konci rozvodné sítě, takže často dochází k výpadkům proudu a kolísání napětí. Jsme na pomezí dvou rozvodných sítí, občas nás přepojují z jedné do druhé. V poslední době se to zlepšilo – většinou jsme zásobováni z Trutnova, z Poříčí, z elektrárny. Ale jsme jeden z nejvzdálenějších bodů od elektrárny. Stabilita sítě je problém, a to už od roku 2005, kdy jsme se sem nastěhovali.
Tazatel: Rozumím.

Respondent: Stejné zkušenosti mají i sousední firmy. Co se týče dopravy – je tu jen jedna základní cesta, která tu byla původně. Město nevybudovalo žádnou další infrastrukturu. Kamiony nemají kde jezdit, kde se otočit nebo odstavit. Mělo by to řešit město nebo správce komunikace. Něco se už zlepšilo – nevznikají ráno kolony kamionů čekajících na vjezd. Nové firmy si vybudovaly vlastní předprostory, kde mohou kamiony čekat. Ale město nedávno zrušilo odstavné parkoviště, které dříve poskytlo. Teď je to trochu chaos – parkoviště zrušili a zároveň zakázali vjezd kamionům do města.
Tazatel: Aha.
Respondent: Někteří řidiči o tom nevědí, protože dříve tam mohli vjet, ale teď už ne. Je to blízko obytné zóny – měli jsme stížnosti na hluk z okolních domů. Není tu žádná nárazníková zóna. Navíc v Česku obecně neexistuje rozdíl v hygienických normách mezi průmyslovou a obytnou zónou.
Tazatel: Rozumím.
Respondent: Ale za to asi nemůže město, ale spíš celkový přístup státu.
Tazatel: Rozumím. Teoreticky – napadá mě, jestli by třeba město nemohlo vybudovat protihlukovou stěnu. Nevím, jestli je to technicky vůbec možné.
Respondent: Spíš jde o to, že město nemá zájem o výkup pozemků v okolí a o udržování nějaké zelené bariéry, třeba lesa. Ty pozemky jsou v soukromém vlastnictví. I když jsou vedené jako louky, zarostly lesem a nikdo to nepřehodnotil. Majitelé to třeba vykáceli. Po mnoho let to byl les.
Tazatel: Rozumím.
Respondent: My jako firma jsme teď přikoupili jednu část, která byla nedávno vykácená, a pokusíme se tam v zadní části našeho areálu znovu vysadit les.
Tazatel: To je vlastně to, co jste zakroužkoval v kategorii dopadů na životní prostředí – že tam přispíváte pozitivně, protože budete sázet stromy.
Respondent: To už jsme dokonce udělali. I když nemáme zákonnou povinnost, investovali jsme a začali vsakovat dešťovou vodu na našem pozemku. Když jsme v roce 2005 kolaudovali, ještě nebyla povinnost vsakovat vodu na pozemku, takže jsme mohli platit poplatek a pouštět vodu do kanalizace. Ale rozhodli jsme se vybudovat poldr a nasázeli jsme tam 11 vodomilných stromů. Voda ze střech hal tak odtéká právě tam. Ten projekt jsme začlenili při stavbě skladové haly.
Tazatel: To jsem jen tak odbočil. Když se podíváme na současný stav průmyslové zóny – infrastruktura a další faktory – splňuje zóna vaše očekávání, nebo byste jako firma potřebovali něco zlepšit?
Respondent: Minulé vedení města se pokoušelo o vybudování pěší komunikace, ale komplikovali to a podmiňovali odprodejem pozemků, což není v našem zájmu.
Tazatel: Rozumím.
Respondent: Řešit by se to dalo třeba zatrubněním příkopů vedle silnice. Často se stává, že kamion, který se snaží zajet co nejvíc ke krajnici, se propadne do příkopu. Chybí tu možnost bezpečného pěšího pohybu. Mezi Stolínem a Červeným Kostelcem, kde je zóna rozdělená, není chodník.
Tazatel: Takže by bylo potřeba zlepšit infrastrukturu – silnice, chodníky…
Respondent: Asi ano. Myslím, že ta silnice je krajská, ale nejsem si jistý.
Tazatel: Pan starosta říkal, že je krajská. Napadá vás ještě něco dalšího, nebo se můžeme posunout dál?
Respondent: Řešíme tu i osvětlení. Každý má osvětlení svého areálu, ale veřejné osvětlení je nedostatečné. Pár lamp tu přibylo, ale není to souvislé. Noční směna končí v deset večer a lidé se pak pohybují po zóně, kde není ani chodník, ani světlo.
Tazatel: Rozumím.

Respondent: Autobusové zastávky jsou spíš symbolické – jen cedule. Autobus nemá odstavný pruh, takže při zastavení blokuje dopravu. Není to ideální.
Tazatel: Pokud je to vše, nechci vás zdržovat. Šestou otázku jste mi už vyplnil, takže ji můžeme přeskočit. Teď jsem se v tom trochu zamotal… Tady jsme. Otázka zní: jaké počáteční investice jste vynaložili při vzniku průmyslové zóny? Vy jste uvedl vyjmutí z půdního fondu. Tahle otázka tam sice není, ale my budeme analyzovat i ceny za vyjmutí. Nevíte náhodou, kolik jste platili za metr čtvereční?
Respondent: To bohužel nevím, musel bych to zjistit. V roce 2004 to bylo výrazně víc než v roce 2012, kdy jsme přistavovali. V roce 2012 jsme kolaudovali skladovací halu a zpevněnou plochu, na které stojí stan. I tehdy jsme museli pozemky vyjímat. Zbytek pozemků, které máme v zóně, je stále vedený jako půdní fond – pole.
Tazatel: To jsem jen odbočil – právě to vyjmutí z půdního fondu budeme analyzovat, tak mě zajímalo, jestli znáte cenu za metr.
Respondent: Dnes je to v řádu desítek tisíc korun. Pokud si dobře pamatuji, v roce 2004–2005 to byla částka v řádu několika set tisíc. Co se týče infrastruktury – museli jsme podkopat silnici, protože náš pozemek nebyl zasíťovaný. Vybudovali jsme přípojku elektřiny, plynu, a pak jsme to museli předat do správy. Na našem pozemku jsme vybudovali rozvodnu s odpojovači vysokého napětí pro sousední firmy. Je to uvnitř naší budovy. ČEZ to chtěl odkoupit, ale nenabídl žádnou relevantní cenu, protože by získal přístupové právo do naší budovy. Takže to zůstalo na nás – máme u sebe připojovací body pro sousední firmy.
Tazatel: Tak když se přesuneme na další otázku – chtěl jsem se jen zeptat, jestli je to mínus tři, nebo pomlčka tři. Jak hodnotíte kvalitu infrastruktury v průmyslové zóně na škále od -5 do +5?
Respondent: Mínus tři. Je to problematické. Přijde mi, že tady je průmyslová zóna, ale co to vlastně znamená? Spíš mi to připadá negativní – nejsou tu žádná pozitiva toho, že jsme právě tady. De facto ta hala by mohla stát kdekoliv jinde. Přítomnost více firem na jednom místě přináší spíš negativa. Například hluk – může být připisován nám, ale kdo ví, jestli to nejsou naši sousedi. Další věc jsou zaměstnanci – je tu fluktuace, a obecně jich není dostatek. A tím, že jsme v jedné průmyslové zóně, je to spíš nevýhoda. Nechcete si naštvat souseda tím, že mu přetáhnete zaměstnance.
Tazatel: Rozumím.
Respondent: Je to takové delikátní. Takže i když jsou to lidé z Kostelce, ale pracují u souseda, tak jsou pro nás tak trochu „mimo hru“. Kdybychom byli dál od sebe, bylo by to jednodušší.
Tazatel: Chápu.
Respondent: To je asi to hlavní, co jsem k tomu chtěl říct.
Tazatel: Infrastrukturu jsme už myslím probrali dostatečně.
Respondent: A ještě – ty pozemky byly původně vedené jako pole. Nevím, jestli by nemohly být lépe připravené z hlediska statutu. A ještě jedna věc – zjistili jsme, a já jsem to dřív nevěděl, že naše firma přispívá do městského rozpočtu necelým jedním procentem.
Respondent: Daň z nemovitosti je něco jiného – ta jde přímo do rozpočtu, takže to je trochu lepší. Ale stejně to rozpočet města nijak zásadně neovlivní. Zaměstnanci samozřejmě odvádějí daně, ale to je trochu jiné. V jiných zemích EU je to jiné – naši italští společníci říkali, že v Itálii je to výrazně víc. A zástupci města tam chodí třeba i na valné hromady firem v průmyslových zónách.
Respondent: Tady to tak není – a chápu, že město nechce obtěžovat. Ale pak vlastně ani neví, kolik, která firma do rozpočtu přispívá.
Tazatel: Pokud k tomu už nic dalšího nemáte, můžeme se posunout dál. Co se týče vztahů v průmyslové zóně – koukám, že máte dobré vztahy, ale nesetkáváte se formálně?
Respondent: Ne, žádné plánované setkávání tu není. Ale neformálně se občas potkáme na jiných akcích. Něco málo dodáváme sousedům – možná desetina procenta obratu. Sousedi nám

často vypomůžou, třeba půjčí nářadí. Kolegiální vztahy tu fungují dobře. O to horší je pak přetahovat zaměstnance.
Tazatel: Rozumím. Teď se můžeme přesunout k otázce, kolik pracovních míst vaše firma vytvořila během působení v průmyslové zóně. Přiznám se, že jsem úplně nepochopil tu odpověď „25“.
Respondent: Když jsme se v roce 2005 přesunuli do průmyslové zóny, měli jsme asi 25 zaměstnanců.
Tazatel: Rozumím, teď už je to jasné.
Respondent: Co se týče sponzorských aktivit, tam je to jasné.
Tazatel: Ještě bych se vrátil k otázce získávání zaměstnanců. Uvedl jste, že je to velmi špatné a že je to hodně spojené s fluktuací. Máte problém i s kvalifikací zaměstnanců? Hlásí se vám kvalifikovaní lidé?
Tazatel: Tak když se přesuneme na další otázku – chtěl jsem se jen zeptat, jestli je to mínus tři, nebo pomlčka tři. Jak hodnotíte kvalitu infrastruktury v průmyslové zóně na škále od -5 do +5?
Respondent: Mínus tři. Je to problematické. Přijde mi, že tady je průmyslová zóna, ale co to vlastně znamená? Spíš mi to připadá negativní – nejsou tu žádná pozitiva. De facto ta hala by mohla stát kdekoliv jinde. Přítomnost více firem na jednom místě přináší spíš negativa. Například hluk – může být připisován nám, ale kdo ví, jestli to nejsou naši sousedi.
Respondent: Další věc jsou zaměstnanci – je tu fluktuace, a obecně jich není dostatek. A tím, že jsme v jedné průmyslové zóně, je to spíš nevýhoda. Nechcete si naštvat souseda tím, že mu přetáhnete zaměstnance.
Tazatel: Rozumím.
Respondent: Je to takové delikátní. Takže i když jsou to lidé z Kostelce, ale pracují u souseda, tak jsou pro nás tak trochu „mimo hru“. Kdybychom byli dál od sebe, bylo by to jednodušší.
Tazatel: Chápu.
Respondent: To je asi to hlavní, co jsem k tomu chtěl říct.
Tazatel: Infrastrukturu jsme už myslím probrali dostatečně.
Respondent: A ještě – ty pozemky byly původně vedené jako pole. Nevím, jestli by nemohly být lépe připravené z hlediska statutu. A ještě jedna věc – zjistili jsme, a já jsem to dřív nevěděl, že naše firma přispívá do městského rozpočtu necelým jedním procentem.
Respondent: Daň z nemovitosti je něco jiného – ta jde přímo do rozpočtu, takže to je trochu lepší. Ale stejně to rozpočet města nijak zásadně neovlivní. Zaměstnanci samozřejmě odvádějí daně, ale to je trochu jiné. V jiných zemích EU je to jiné – naši italští společníci říkali, že v Itálii je to výrazně víc. A zástupci města tam chodí třeba i na valné hromady firem v průmyslových zónách.
Respondent: Tady to tak není – a chápu, že město nechce obtěžovat. Ale pak vlastně ani neví, kolik, která firma do rozpočtu přispívá.
Tazatel: Pokud k tomu už nic dalšího nemáte, můžeme se posunout dál. Co se týče vztahů v průmyslové zóně – koukám, že máte dobré vztahy, ale nesetkáváte se formálně?
Respondent: Ne, žádné plánované setkávání tu není. Ale neformálně se občas potkáme na jiných akcích. Něco málo dodáváme sousedům – možná desetina procenta obratu. Sousedi nám často vypomůžou, třeba půjčí nářadí. Kolegiální vztahy tu fungují dobře. O to horší je pak přetahovat zaměstnance.
Tazatel: Rozumím. Teď se můžeme přesunout k otázce, kolik pracovních míst vaše firma vytvořila během působení v průmyslové zóně. Přiznám se, že jsem úplně nepochopil tu odpověď „25“.
Respondent: Když jsme se v roce 2005 přesunuli do průmyslové zóny, měli jsme asi 25 zaměstnanců.
Tazatel: Rozumím, teď už je to jasné.
Respondent: Co se týče sponzorských aktivit, tam je to jasné.

Tazatel: Ještě bych se vrátil k otázce získávání zaměstnanců. Uvedl jste, že je to velmi špatné a že je to hodně spojené s fluktuací. Máte problém i s kvalifikací zaměstnanců? Hlásí se vám kvalifikovaní lidé?
Respondent: My nemáme vysloveně požadavky na vysokou kvalifikaci zaměstnanců do výroby, protože ta naše výroba je poměrně specifická a běžná kvalifikace se u nás moc nevyužije. Například na operátora extruderu žádná škola neexistuje.
Tazatel: Rozumím, chápu.
Respondent: Kolikrát je třeba kuchař poměrně vhodný – protože u nás se hodně míchá z různých materiálů, a kuchař si to umí spočítat.
Tazatel: To jste mě teď rozesmál. Omlouvám se. Přeskočil jsem společenskou kategorii se sponzorstvím. Tam je to jinak dobře vyplněné. Jen se zeptám na spolupráci s místní samosprávou. Chápu správně, že nula znamená, že žádná spolupráce není?
Respondent: Ano. Sponzorujeme třeba nějaký ples, ale jinak – v jakém smyslu myslíte spolupráci?
Tazatel: Myslím tím, jestli s nimi vedete dialog o problémech nebo požadavcích. Jestli je vůbec nějaký kontakt – nemusíme brát spolupráci jen jako sponzorství.
Respondent: Byla tu jedna schůzka za minulého pana starosty – společná, kde se ptali, co by firmy potřebovaly od města. Bylo to zajímavé, že někdo měl zájem o názory. Ale další schůzky už neproběhly. Momentálně tedy žádný kontakt není. Já osobně jsem členem komise pro správu majetku, ale tam se řeší spíš drobnosti – třeba prodej trojúhelníku pozemku. Nic zásadního. Takže jako firma žádný kontakt s městem nemáme.
Tazatel: Rozumím. Vidím, že přispíváte finančně – pravidelně, na sport, kulturu, sociální služby. Částka je zhruba 40 000 Kč a zůstává stabilní. Poslední je environmentální kategorie. Tam je pozitivní dopad – vsakování dešťové vody, sázení stromků. Tím se minimalizují dopady, například hluk. Chápu to správně?
Respondent: Myslíme si, že směrem k rodinným domům by měla být udržovaná lesní bariéra.
Tazatel: Rozumím.
Respondent: Pod průmyslovou zónou vede železniční trať. Domky, které jsou pod zónou, jsou z jedné strany uzavřené tratí a z druhé strany průmyslovou zónou.
Tazatel: Krása. A poslední otázka – máte zavedené konkrétní ekologické iniciativy? Recyklace, třídění, snižování spotřeby energie, uhlíková stopa?
Respondent: Ano. U nás je přetváření plastu energeticky nenáročné. Největší uhlíková stopa vzniká při polymerizaci – tedy při výrobě polymeru z monomeru, což probíhá v reaktorech, například v Unipetrolu v Litvínově.
Respondent: Proto je recyklace v plastech důležitá – zachovává hodnotu materiálu. Máme vlastní recyklační linku, kde zpracováváme vlastní odpady. Třídění odpadů máme zavedené, učíme to i zaměstnance.
Tazatel: Tím jsme vše úspěšně prošli. Trvalo to o něco déle, než jsem sliboval – za to se omlouvám. Děkuji za váš čas, moc si toho vážím.
Respondent: Tak jo, mějte se.
Tazatel: Vy taky, na shledanou.

PŘÍLOHA I*:* Přepis řízeného rozhovoru se zástupcem firmy Saar Gummi Czech s.r.o.

Transkripce rozhovoru se zástupcem firmy Saar Gummi Czech s.r.o.

Tazatel: Tak já vás nejdřív uvedu do kontextu, proč se dotazujeme. Je to na základě toho, že píšeme ještě s kolegyní společně diplomovou práci na téma Analýza dopadu průmyslových zón ve vybraném regionu a já analyzuji Červený kostelec a Nový Bydžov. Jelikož firma Saar Gummi je zasídlená v Červeném Kostelci, tak proto jste právě vy dotazovaný. Dotazník bude zhruba na 20 minut. Průběh tohoto našeho rozhovoru si nahrávám, jestli je to za vás v pořádku, abych mohl potom doplnit případně otázky, které nestihnu doplnit v průběhu hovoru.
Respondent: Jasný, v klidu.
Tazatel: Super, děkuji. Tak se do toho můžeme pustit. První otázka se týká identifikace vaší firmy. Já jsem na základě dostupných informací společnost Saar Gummi identifikoval jako velký podnik, je to dle dělení, co má Evropská unie. Váš obrat, že je necelých 178 milionů eur, tudíž jsem vás zařadil do kategorie vice než 50 milionů eur. Potom jsem na internetových stránkách našel, že máte 975 zaměstnanců .
Respondent: Aktuálně něco přes 850, ale momentálně nabíráme nové, takže nechte kolem 900.
Tazatel: Dobře a pak tady mám, jaké maximální množství zaměstnanců ještě může firma přijmout, to už jsem teda dohledat nemohl, tak to se ptám…ale to jde vlastně říka…vice než 30?
Respondent: Určitě víc jak 30, protože měli jsme i přes 1100.
Tazatel: Dobře. A když se podíváme jenom čistě na provozovnu, která je zasídlena v průmyslové zóně v Červeném Kostelci, jaký je aktuální počet zaměstnanců v té provozovně? Jestli je to těch 850, nebo já totiž nevím, jestli nemáte ještě někde nějaký…
Respondent: Bez dvoustovek, 200 jich je ve Velkém Poříčí. To je v podstatě naše odloučené pracoviště.
Tazatel: Takže můžeme říct, že je to nějakých 700. Pak tady je otázka na průměrnou měsíční hrubou mzdu, která byla v Královéhradeckém kraji v prvním až čtvrtém čtvrtletí roku 2024 dle Českého statistického úřadu 42 678 Kč. Pohybuje se u vás průměrná mzda nad, nebo pod touto úrovní?
Respondent: Nad. Já se jen zeptám, bavíme se o děčkách, nebo D + TH, čili o všech zaměstnancích?
Tazatel: O všech zaměstnancích.
Respondent: Dobře. Tak jako tak to bylo vyšší a je vyšší.
Tazatel: Teďka se vás zeptám na další otázku, pokud nebudete chtít odpovídat, tak samozřejmě nemusíte…
Respondent: Ono si to tak nějak můžete vypočítat z finančního závěrky, která je vždycky předkládaná na internet, takže si to tam můžete taky dohledat. Je to nějakých 53 tisíc.
Tazatel: Super, děkuju moc. Tak, teďka už jdeme zase na takový jiný druh otázek. Jak dlouho je vlastně ta vaše firma zasídlená v té průmyslové zóně?
Respondent: Já si myslím, že nějaký rok 2000, takže vice než 15 let.
Tazatel: Byl váš příchod do té průmyslové zóny výsledkem vlastní iniciativy, nebo vám byla možnost k usídlení do průmyslové zóny nabídnuta?
Respondent: Vlastní iniciativa.
Tazatel: Případně, jestli byly ještě předloženy nějaké návrhy z vaší strany na to vybudování té průmyslové zóny?
Respondent: Jako myslíte jenom naší firmy nebo tady kompletní průmyslový zóny? Ona už tady byla a my jsme si jen na louce vystavili svoji firmu.

Tazatel: Jasně. Takže vy jste se jen připojili.
Respondent: Ano, přesně tak.
Tazatel: Super. Pak je tady otázka, jaké dopady pro vaší firmu má umístění právě v této průmyslové zóně? V čem je to pro firmu výhodné a v čem nevýhodné? Je tam např. vybudovaná cyklostezka do průmyslové zóny pro přepravu zaměstnanců, MHD, obchod, jídelna nebo něco podobného?
Respondent: Jo, no tak jsme kousíček, v podstatě jsme součástí Červeného Kostelce, takže v podstatě tihle lidi můžou chodit pěšky, jezdit MHD, nebo autobusy. My máme své autobusy, ale stavějí tady v MHD kousíček od naší firmy. Cyklosteska teda není. Ale je to takové strategické tady místo kousíček do Trutnova, v podstatě kousíček do Hradce. Nevím úplně přesně, co bych tady měl vypíchnout.
Tazatel: Rozumím. Když se podíváme na to, jaké požadavky máte na tu průmyslovou zónu, splňuje je, nebo byste chtěli něco vylepšit?
Respondent: Ne, ne, splňuje. Máme tady obslužnost úplně dobrou, takže nepotřebujeme nic.
Tazatel: Super. Další otázka je teda na dodavatele a to je, jestli upřednostňujete dodavatele z České republiky nebo ze zahraničí?
Respondent: Tak upřednostňujeme z Čech a když to nejde, tak samozřejmě většina nejde, takže máme většinu zahraničních, ale pro takové ty údržbářský věci a podobně preferujeme dodavatelé tady z Čech.
Tazatel: Rozumím. A procentuálně byste dokázal říct, kolik třeba z těch 100% je to české zastoupení těch dodavatelů?
Respondent: No, takových 30% si myslím.
Tazatel: A jsou ti dodavatele ze vzdálenosti perimetru do 30 km té průmyslové zóny?
Respondent: No takový ty opravdu ty opravárenský a pro údržbu a nebo co nám takhle různě pomáhají s provozem, tak určitě do těch 30 až 50 kilometrů. Potom takový ty vstupní materiály, tak to už je většinou zahraniční.
Tazatel: Rozumím. A teď se přesuneme do ekonomické kategorie otázek. Vynaložili jste jako firma nějaké počáteční investice pro vznik té průmyslové zóny a případně jaké na vybudování určité části infrastuktury?
Respondent: Nemyslím si. Už tu bylo vše vybudované.
Tazatel: A jak byste teda ohodnotil tu infrastrukturu té průmyslové zóny? Je tam škala -5 pěti do +5, kdy -5 je nejvíce negativní a +5 je pozitivní?
Respondent: No tak já se budu držet, my jsme spokojení tady, takže 4.
Tazatel: Vždycky je co zlepšovat, rozumím. Takže si nemyslíte, že by bylo něco markantního potřeba zlepšit?
Respondent: Nemyslím si.
Tazatel: Dobře.Vlastně tím, že jste zasídleni v té průmyslové zóně, pomáhá vám to ke zkrácení dodavatelských řetězců nebo zefektivnění přepravy? To tím, že to máte spíš zahraničí, tak asi…
Respondent: Asi moc ne úplně.
Tazatel:.Pomohlo to, že existuje ta průmyslová zóna, přitáhnout do regionu nové podnikatele, investory, jestli to jako pocitujete, nebo se vlastně nic nezměnilo?
Respondent: Nic nesmí mělo bych řekl.
Tazatel: Máte nějaké dlouhodobé plány firmy v této zóně, například jestli zvažujete třeba rozšíření?
Respondent: My jsme se rozšiřovaly někdy před 4 roky. Teď už v podstatě není kam se rozšiřovat. Takže teďka už jenom pouze když kapacitně to nestačí, tak ještě můžeme doplnit tady celkem dvě linky vytlačovací. Ale už nové domy určitě ne.
Tazatel: Jasný, rozumím. Tak, teďka se přesuneme na společenskou kategorii těch otázek. Tam se podíváme vlastně, jak jsem říkal, měli jsme rozhovor i s panem starostou a ty rozhovory jsou

poměrně obsáhlé. Neptáme se jenom firem a ptali jsme se tedy i pana starosty, jak hodnotí spolupráci s vámi, tak teď se naopak ptám vás, jak hodnotíte spolupráci s místní samosprávou?
Respondent: Ta je bezproblémová, aspoň za nás.
Tazatel: Pan starosta byl stejného názoru.
Respondent: Tak to je dobře.
Tazatel: Tak, teď tady je jeden z dalších indikátorů, které analyzujeme více do hloubky. A to je, jestli přispívá vaše firma do komunitních projektů na rozvoj obce, z příspěvkových organizací nebo do spolku? Je to forma nějakého sponsorství, investic do infrastruktury? Může to být cokoliv.
Respondent: Máme sponsorství v podstatě, takže jednak si tady každý zaměstnanec případně může zažádat o nějaké sponsorství nebo o nějaký projekt třeba pro děti a podobně, takže to tady podporujeme. Potom samozřejmě, když tady jsou různé folklóry nebo nějaké vystoupení, tak samozřejmě k tomu přispíváme většinou jako hlavní partner. Takže určitě, když něco potřebují, tak nás oslovují a my většinou přispějeme.
Tazatel: Dokázal byste říct, jestli je to pravidelné, nebo spíše jednorázová záležitost?
Respondent: Je to pravidelné.
Ta podpora, co jsem pochopil, směřuje na nějakou kulturu? Dalo by se říct, že podporujete take školy?
Respondent: Ano, take.
Tazatel: Pak tam jsou ještě sportovní kluby…To nevím, v Kostelci nějaké máte?
Respondent: Jo, taky no, právě na ty sporty, co hodně tady ty zaměstnanci chodí a v podstatě třeba fotbal, volejbal, tenis a třeba házenou, takže podporujeme, ano.
Tazatel: Nevím opět zase…jestli nebudete chtít zmiňovat, nemusíte. Jaká přibližná výše podpory za ten rok, nebo jakou výši za ten rok přibližně věnujete?
Respondent: No, to asi nebudeme odpovídat.
Tazatel: Můžete říct třeba, nechci konkrétní část, můžete říct, jestli jsou to tisíce, deset tisíce, sto tisíce, samozřejmě nemusíte odpovídat ani na tohle.
Respondent: Je to více jak sta tisíce. To je víc.
Tazatel: Super. A je to, když se na to podíváme v horizontu třeba deseti let. Roste ta podpora nebo je konstantní?
Respondent: No, většinou to roste. Od roku se snažíme dávat víc a víc.
Tazatel: Takže můžu dát, že spíše roste.
Respondent: Ano.
Tazatel: Teďka se podíváme na to, jaké máte vztahy v té průmyslové zóně, takže se ptám, jaké ty vztahy máte s ostatními firmami v průmyslové zóně?
Respondent: Já si myslím, že dobré, protože poměrně si ji voláme, takže aspoň za mě nějaké problémy tady nejsou.
Tazatel: Rozumím. A setkáváte se na nějaké pravidelné bázi?
Respondent: No, tak minimálně to s firmama, které jsou kolem nás, Bolties a podobně, tak se jednou rok setkáváme minimálně.
Tazatel: A nějakou formu spolupráce mezi sebou máte? Nebo tam je to úplně jiné?
Respondent: Byla tady maximálně, že k nám chodili na výuku jazyků v podstatě. Teď ani teda nevím, jestli ještě chodí, ale takováto spolupráce tady byla.
Tazatel: Jasný, takže můžeme říct, že spíše žádná spolupráce není. Kolik pracovních míst vaše firma vytvořila v průběhu vašeho působení v průmyslové zóně? Předtím jste říkal, že můžete mít až nějakých těch necelých tisíc mínus teda ty 200.
Respondent: No, no, tak kolem 900 teda tam dejte… 1100 minus 200.
Tazatel: Super.
Respondent: Tak jako kolem těch 900.

Tazatel: Když se podíváme na získávání zaměstnanců, je to ve vaší oblasti problém, je to obtížné nebo to jde lehko?
Respondent: No lehko to nejde určitě, je to něco mezi tím obtížné, případně s občasnými potížemi, spíš bych dal obtížné. Ta nezaměstnanost je tady nízká, není už pomalu kam šáhat.
Tazatel: Jasně. Rozumím. A ty problémy je možné spojovat například s fluktuací, nebo že mají nízkou kvalifikaci?
Respondent: Všechno. Jednak i fluktuace. Samozřejmě my nejsme nějaká montovna, jsme výrobna, chemický průmysl, takže je to poměrně náročné a samozřejmě taky chodí sem lidi s nízkou kvalifikací.
Tazatel: Rozumím. Když se podíváme na to, odkud ti zaměstnanci jsou, jsou spíše z obce Červený Kostelec, nnebo za prací dojíždějí?
Respondent: No, vidíte. Hodně jsou tady z Kostelce, Náchoda i dojíždějí. Já si myslím, že ta dojezdová vzdálenost je tady do 30 kilometrů hlavně.
Tazatel: Takže náhodou přesný počet, kolik zaměstnanců je místních a kolik dojíždí, to asi nevedete?
Respondent: Napíšu, já si to tady napíšu a pošlu vám zprávu. Já si myslím, že to tady bude mi personálně.
Tazatel: Super, děkuju. A pakje tu ještě otázka na počet těch agenturních zaměstnanců, to předpokládám, že asi…nebo nevím, jestli budete vědět.
Respondent: Vím. Je to teď kolem 50 lidí necelých.
Tazatel: Super, tak tím jsme dojeli teda tu společenskou a teď už jenom poslední dvě takový otázečky v environmentální oblasti. A to je, jestli vnímáte nějaké dopady, které činnost vaší společnosti má v rámci té obce na životní prostředí? Může to být například negativně tím, že se zvýší doprava nákladních vozidel a pozitivně naopak, jestli nemáte třeba nějakou iniciativu třeba sázení stromů nebo něco takového? Vím, že právě škoda auto má, že sází stromy.
Respondent: Jo, tak my pozitivní máme, že tady teda chodíme pravidelně uklízet tady tu průmyslovou zónu. Pozitivní…zavedli jsme teď vlastní devulkanizaci. To znamená, že využíváme zmetky a odpady z naší výroby. V podstatě nevyhazujeme na skládku, ale znova je předrtíme, zvulkanizujeme a používáme je zpětně v naší výrobě. Negativní…čas od času smrdíme, jako každý chemický podnik.
Tazatel: Teďka to jste mi i odpověděli, jak je minimalizujete, maximalizujete. Můžu se zeptat, jestli nějak se snažíte minimalizovat pomocí nějakých technik ten zápach? Ale chápu, že tam to asi…
Respondent: To máme, no máme spalovací…to v podstatě. Přes spalovací jednotky přes vysokou teplotu a v podstatě to spálíme.
Tazatel: Jasný. Nějaké ekologické iniciativy máte zavedené? Tam by se dalo mluvit o tom, že máte tu devulkanizaci a i ten úklid. No a tím jsme se úspěšně dostali na konec.
Respondent: Jo, tak tam je na tu elektrickou třeba energii to snižování, té uhlíkové stopy tam je veliké, snažíme se používat třeba suché chladiče místo kompresorových. Vyměňujeme osvětlení a takové věci se tam dají napsat.
Tazatel: Ještě se zeptám, teď mě napadlo…solární panely máte?
Respondent: Ne, solární panely nemáme, protože je nemáme kam namontovat a byla návratnost kolem 23 let, 21 až 23 roků, a to je strašně dlouhá doba.
Tazatel: Jasný, rozumím. A teď jsme teda úplně na konci, zdárně jste mi odpověděl všechno, já bych jenom se ještě připomněl, jak jsme se včera bavili.
Respondent: Mám to tady vytištěné.
Tazatel: Super. Děkuji za Váš čas.
Respondent: Není zač, neshledanou.
Tazatel: Neshledanou.

PŘÍLOHA J*:* Výsledky dotazníkového šetření v Novém Bydžově

Číslo otázky	Otázka	Odpověď	Počet hlasů
1	Do jaké věkové skupiny patříte?	méně než 18 let	0
		18–65 let	52
		více než 65 let	3
2	Jak daleko bydlíte od průmyslové zóny?	méně než 1 km	18
		1–5 km	31
		více než 5 km	6
3	Jak dlouho bydlíte v této oblasti?	méně než 5 let	4
		5–15 let	9
		více než 15 let	42
4	Jste spokojení s existencí průmyslové zóny ve vaší obci?	velmi spokojen/a	6
		spokojen/a	11
		neutrální postoj	24
		nespokojen/a	8
		velmi nespokojen/a	6
5	Pracujete nebo pracoval/a jste (i někdo z vaší rodiny) ve firmách zasídlených v průmyslové zóně?	ano	22
		ne	33
6	Jak hodnotíte celkový vliv průmyslové zóny na kvalitu života v obci?	velmi pozitivní	4
		spíše pozitivní	12
		neutrální postoj	13
		spíše negativní	17
		velmi negativní	9
7	Zdůvodněte prosím svoji odpověď z předchozí otázky.	Pracovní příležitosti, zvýšená doprava, hluk, zápach, přítomnost zahraničních zaměstnanců *(výběr z 55 odpovědí pro příklad)*	-
8	Všímáte si nárůstu dopravního provozu v obci v důsledku existence průmyslové zóny?	ano – výrazné zvýšení	26
		ano – mírné zvýšení	15
		ne – žádná změna	12
		nevím	2
9	Vnímáte zvýšený hluk v obci v souvislosti s průmyslovou zónou?	ano – výrazný hluk	15
		ano – mírný hluk	23
		ne – žádný hluk	13
		nevím	4
10	Jakým způsobem podle vás činnost průmyslové zóny přispívá k rozvoji obce?	rozvoj dopravní a technické infrastruktury (např. silnice, kanalizace)	3
		zvýšení zaměstnanosti v obci	36
		rozvoj občanské vybavenosti (např. obchody, služby, školy)	1
		zlepšení kulturního a společenského života (např. akce, aktivity)	3

Číslo otázky	Otázka	Odpověď	Počet hlasů
		Nezaznamenal/a jsem žádný rozvoj.	19
		Jiné	2
11	Co považujete za největší přínos průmyslové zóny pro vaši obec?	Pracovní příležitosti, znečištění prostředí, zápach, peněžní prostředky pro městský rozpočet, nic, smog, hluk, prašnost, přítomnost cizinců, nijak neovlivňuje život ve městě *(výběr z 55 odpovědí pro příklad)*	-

PŘÍLOHA K: Výsledky dotazníkového šetření v Červeném Kostelci

Číslo otázky	Otázka	Odpověď	Počet hlasů
1	Do jaké věkové skupiny patříte?	méně než 18 let	0
		18–65 let	93
		více než 65 let	20
2	Jak daleko bydlíte od průmyslové zóny?	méně než 1 km	26
		1–5 km	84
		více než 5 km	3
3	Jak dlouho bydlíte v této oblasti?	méně než 5 let	10
		5–15 let	22
		více než 15 let	81
4	Jste spokojení s existencí průmyslové zóny ve vaší obci?	velmi spokojen/a	16
		spokojen/a	40
		neutrální postoj	34
		nespokojen/a	17
		velmi nespokojen/a	6
5	Pracujete nebo pracoval/a jste (i někdo z vaší rodiny) ve firmách zasídlených v průmyslové zóně?	ano	58
		ne	55
6	Jak hodnotíte celkový vliv průmyslové zóny na kvalitu života v obci?	velmi pozitivní	8
		spíše pozitivní	48
		neutrální postoj	25
		spíše negativní	21
		velmi negativní	11
7	Zdůvodněte prosím svoji odpověď z předchozí otázky.	Zaměstnanost, sponzorství firem, zvýšený zápach, hluk, doprava *(výběr ze 113 odpovědí pro příklad)*	-
8	Všímáte si nárůstu dopravního provozu v obci v důsledku existence průmyslové zóny?	ano – výrazné zvýšení	28
		ano – mírné zvýšení	46
		ne – žádná změna	30
		nevím	9
9	Vnímáte zvýšený hluk v obci v souvislosti s průmyslovou zónou?	ano – výrazný hluk	19
		ano – mírný hluk	29
		ne – žádný hluk	59
		nevím	6
10	Jakým způsobem podle vás činnost průmyslové zóny přispívá k rozvoji obce?	rozvoj dopravní a technické infrastruktury (např. silnice, kanalizace)	14
		zvýšení zaměstnanosti v obci	102
		rozvoj občanské vybavenosti (např. obchody, služby, školy)	9

Číslo otázky	Otázka	Odpověď	Počet hlasů
		zlepšení kulturního a společenského života (např. akce, aktivity)	38
		Nezaznamenal/a jsem žádný rozvoj.	11
		Jiné	2
11	Co považujete za největší přínos průmyslové zóny pro vaši obec?	Pracovní příležitosti, Provoz podniků v průmyslové zóně nijak neovlivňuje negativně život ve městě, příspěvek firem do nadace sportu a jiných aktivit, nemám názor, příliv obyvatel, rozvoj města *(výběr ze 113 odpovědí pro příklad)*	-